

Solennia ⁊ pene di-uina Commentaria preclariſſimi. V. J. doctoris atq; interpretis profundiſſimi do. Hippolyti de Marſilijs Bononieñ. ſup. l. vnica. C. de raptu virginũ. Una cũ ſummarijs ⁊ Repertorio nouiſſime editis.

¶ Item eiuſdẽ dicti dñi Hippolyti Re-petitio. l. de vnoq;. ff. de re iudica. in Bo-noniẽ. gymnaſio anno ſalutis. M. ccccc xviij. lecta: cum additionib⁹ per eundem autorẽ nouiter i lucẽ ſub hoc ſigno ☞ () editis: vna cũ ſummarijs ⁊ Repertorio.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

1538

¶ Hippolytus de Marſilijs. J. V. docto.

Reuerēdiſſimo in chriſto patri et dn̄o dn̄o Gbozo gberio pi-
ſtozenſi pbani electo placentieq́ʒ gubernatozi digniſſi-
mo ſalutem optans plurimum ſe commēdat ⁊c.

Sepius Reuerēdiſſime preſul repetēs ſapientis illud
qḋ vita noſtra cōparata eſt ferro qḋ ſi adoperaꝫ cōſu-
mit/ſinautē rubigo eū cōſumit. Statui ꝓ ſolito moꝛe
meo ne in me rubigo locum ſibi vindicet: ⁊ ꝓ vtilitate
ſcholariū ⁊ verſantiū in palatijs: ꝑ modū repetitiōis
cōmētare notabilē et famoſam legē vnicā. C. de raptu
virginū. Qḋ q̄dē opuſculū ne in lucē veniat vllo abſq́ʒ nomine: de-
creui cōditoꝛū moꝛē ſequens illud alicui digno ⁊ inſigni viro inſcri
bere dedicareq́ʒ. Cūq́ʒ diu animo reuoluēs cui illud aſſignare debe
rē: tu ſolꝰ mihi hac tēpeſtate occurriſti inter omnes Jtalie preſules
mecenas nouꝰ: et inter ſapiētes alter Plato ſapiētiſſimꝰ oblatꝰ es:
cui inclyta placētie ciuitas plurimū debet: cum nō modo ipſiꝰ ↄſer-
uande verū etiā mirū in modum augēde curā ſuſceperis: adeo vt te
auſpice ⁊ duce aliaꝝ omniū floꝛētiſſima hoc tp̄e dici poſſit. Et vt de
ſummis diuiniſq́ʒ virtutibꝰ tuis aliq̄ loquar: omni integritate ful-
ges: ↄtinētia Fabiū: liberalitate Ceſarē: gloꝛia Pōpeiū: ſapientia
Catonē: fide Regulū: ac deniq́ʒ q̊ſuis romanoꝛū illuſtrioꝛes ante-
cellis. Quare admiranꝫ alij et latiū obſtupeſcat incredibilē tuā in
gubernādo ſciētiā: in adminiſtrādo prudētiā: in deliberādo graui-
tatē: in apparēdo diligētiā: in ↄficiēdo celeritatē. Extollāt alij per-
fectā ac ſummā ſapiētiā: igenij acumē velox: altiſſimū mētis cōſiliū
animi magnitudinē atq́ʒ ↄſtātiā: predicent alij q̄ ſis coꝛdatiſſimꝰ ⁊
oculatiſſimꝰ. Teſtenꝫ alij te nō ſolū ꝑ inclytā placētie vrbē nominis
claritate ⁊ ſplēdoꝛe: ſʒ etiā ꝑ totā Jtaliā celebrari. Exclamēt alij q̄
oīm hoīm iudicio ſis aſſecutꝰ vt in q̄buſcūq́ʒ rebus ꝑagēdis vniuer
ſa Jtalia tibi prudētie ⁊ foꝛtitudinis ꝑtes ſine ↄtrouerſia cōcedat.
Tu inſuꝑ adeo literaꝝ ſtudioſos bn̄ficijs foues meritis oꝛnas ma-
ximiſq́ʒ ſtipēdijs ꝓſequeris: vt oīm bonaꝝ artiū ꝓfeſſoꝛes tibi vni
q̄ maxime debere fateāꝫ: tibiq́ʒ de oībꝰ bonaꝝ artiū ſtudijs optime
merēti q̄ſq́ʒ officiū ſuū exhibeat. Que ingenuas artes ꝓfitēt omni
ſtudio enitāꝫ nomē ⁊ famā tuā ꝑpetuis ac indelebilibꝰ lr̄is celebra
re: ⁊ te poſteris imitādū preponere. tu vnꝰ doctoꝝ viroꝝ patronus.
Tu precipuꝰ fautoꝛ atq́ʒ adiutoꝛ nuſq̄ deſinis augere bonaꝝ artiū
diſciplinas: tueri doctos ⁊ eos honoꝛibus ↄmodis bn̄ficijs maxi-

miſqꝫ ſtipēdīs ꝓſeq̄:cū intelligas lr̄as oīm ꝟtutū eſſe fundamētū.
Illud etiā precipue admiror ⁊ obſtupeo:ꝙ iuſtitiā ꝙ̄ maxime colis
⁊ obſeruas ac iuſtitie tētinā tāta rectitudine teneas:vt nullū fauo
ri:nullū grē ac potentie locū cōcedas.Nō ſinis eos q̄ virib⁹ preſtāt
imbecilloꝝ iura opprimere.Non ſinis inopes a diuitibus aut ple
beios a nobilib⁹ pcſundari.Nulli⁹ niſi ſolide iuſtitie rōnē tenes.
Librata eſt tibi i iure reddēdo eq̄tas mixta ſeueritati:miſericordia
⁊ in facile ignoſcēdo naturalis clemētia.Que a te ſapiēti⁹ ſunt pru
dēti⁹ excogitata celeberrime ac fortiſſime ꝯfecta:vniuerſus popul⁹
⁊ predicat ⁊ admirat̄.Subditoꝝ q̄ppe q̄relas libēter exaudis:⁊ fa
ciles interpellātib⁹ adit⁹ preſtas:oēs ad te ꝓ iuſtitia ꝯfluunt:oīb⁹
ꝓ iuſtitie debito ſatiſfacis.Nemo ꝗuis humilis ⁊ deplorat⁹ te iu
dice ſuo iure diffidit.Quos iudicas ita prius rōnib⁹ conuincis:vt
inuicti ſeſe merito ꝯuictos:⁊ q̄ plectūt̄ ſe pena iuſte affectos fateā
tur.Et ſi q̄d vnq̄ aſperi⁹ diſcernere coact⁹ fueris:miſericordia leui
tate ⁊ bñficioꝝ largitate ꝯpēſas.Mirū eſt cū ad preſentiā tuā cāꝝ
patroni accedūt:poſtq̄ multis ꝟbis hincinde diſceptatū eſt cū ve
lox ⁊ ꝑſpicaciſſimū ſit tibi ingeniū ilico ꝑcipis vbi difficultas cōſi
ſtat:⁊ ilico difficultatis nodū reſoluis.Procuratoꝝ cauillatiōes ⁊
ꝟſutias adeo calles:vt eos q̄ ꝟboꝝ figmēta fabricāt ſic acutis in
terrogatiōibus captas:vt vel ſibi ipſis ꝯtradicere oſtēdas vel eos
apte mētiri ⁊ fallacias ꝯſtruxiſſe patefacis.Hac tua precipua iuſti
tie ⁊ eq̄tatis obſeruatiōe cūctos ſub bñ recteqꝫ viuēdi norma redi
giſti.Talē eq̄dē te preſulē ac iuſtitie moderatorē preſtas:vt ſub tuo
nomine recte diffiniri poſſit q̄cq̄d iuſti:equi:pij:ac ſancti ſignificare
voluerim⁹.Nec patet q̄ſpiā tui ſermonē meū aliq̄ aſſentatiōe ꝑla
tū:quoniam abſurdū ⁊ temerariū foret admodū ſi ego humilis ſer
uus ⁊ tenue mancipiū tuū tibi preſuli ⁊ antiſtiti digniſſimo aſſenta
rer:immo q̄ te minus laudant admirant̄ obſtupeſcunt predicantqꝫ
ſummis merito laudibus:inſani mētis incōpotes:inuidi ac detra
ctores poti⁹ cēſendi ſunt ꝙ̄ aſſentatores.Qui eñ calūnioſe me aſ
ſentatorē in hoc affirmarēt:pōderēt incredibilē tuā gubernādi ſciē
tiam:altiſſimam adminiſtrādi prudētiā ⁊ animi magnitudinē ⁊ cō
ſtantiā:contemplent̄ aliaqꝫ egregia opera tua riment̄ diligenter ex
poſt omni liuore ſemoto iudicēt.Tu vaferrime vir ingenij alioꝝ do
ctiſſimus hoc euo duceris.Tu conſilij plenus in rerū omniū expe
rientia cedis nemini.Tu res quocūqꝫ cedant prouidētia veteris ſa
pientiſſimus.Scis tēpora cū aduerſo vel tranquillo tpe vt res ex
poſtulat ꝯſtantiſſimus fortiter inſequi.Domus equidē tua omni

bus apertum eſt refugiū:liberale hoſpitiū:cōſiliȷ̄ ſtudium:virtutis
tutela:ꝛ Apollinis adit⁹.Et tāte es vir diſcipline:facūdie integri/
tatis nobilitatis fidei grauitatis iuſtitie ac religiōis lumē ſplēdi/
diſſimū:vt te nihil digni⁹ nil pꝛeſtāti⁹ nil deniq̧ excellenti⁹ ꝯperiri
poſſit.Magnus in vrbe ſplendoꝛ ac maximū decus ſolaq̧ piſtoꝛū
felicitas hac etate nuncuparis.Sed quid plura:in te conſpicimus
quicquid virtutū humanum gen⁹ vniuerſum poſſidet:es quidem
nature opus mirabile ꝛ virtutum moꝛūq̧ omniū viua imago:fidei
ꝛ pꝛobitatis ſimulacrū:ſcientiarum theatrum:literarum ac litera/
toꝛum aſillū ꝛ noſtri eui ſpeculum:ꝛ exemplar admirandum:ꝛ quo/
dā diuine ꝓuidentie dono genitū:quē indulgētiſſima natura ſuis
quibuſcunq̧ peculiaribus dotibus exoꝛnauit:vt quas poſſet in te
virtutis locaret:ꝛ locatas experiret:ꝛ expertas ceteris imitandas
ꝓponeret.Taceo pꝛeterea virtutes alias ꝙ̄ plures ꝛ laudes immē/
ſas que de te dici ꝛ enarrari poſſent.Nam ſi mēbꝛa artuſq̧ mei oēs
in linguas diſertiſſimas vertereſ:totuſq̧ efficerer lingueus adhuc
etiam illas ſufficienter expꝛimere non poſſem.Has igitur pꝛeſulū
decus lucubꝛationes accipias queſo:in quibus ſi aliquid aut ma/
gnitudine tua aut artib⁹ dignum extiterit plurimum delectoꝛ:ſin
minus nō ſane ideo feci vt rem tibi facerem inſuauē.Spero tamen
tua ſingulari humanitate fretus te munuſculum hoc non recuſatu
rum:non enim minus imperatoꝛis eſt parua munera accipere ꝙ̄
magna elargiri.Pꝛoinde ſi qd mihi maius vel foꝛtuna mea vel in/
genium tuliſſet id tibi longe libentius pꝛeſtitiſſem.Tanta enim eſt
magnitudo tuoꝛum in me meritoꝛum:vt ſi mihi illa Ciceronis facū
dia ꝛ Craſſi opes foꝛent nunꝙ̄ mihi ſatis vel in te laudādo:vel gra
tiam referendo ſatiſfacere poſſem.Commentariolum igitur hoc le/
to animo accipies:ꝛ ea frontis qua ſoles hilaritate:ꝙ tanti quidē
apud omnes futurum eſt ꝙ̄tum tu ipſe exiſtimandum putaueris.
Nam ſola authoꝛitas tua que per vniuerſum Italiam celebꝛatur
huic famam afferre poteſt:cum etiam minima queque tuo nomini
dedicata maxima eſſē cēſeantur.Reliquum eſt ne pluribus agam:
vt ſimul hoc cū opuſculo et operam quoq̧ meam ſtudium:diligen/
tiam:fidem:ꝛ omnes deniq̧ cogitationes tue.R.D.conſecrē:meq̧
totum ei ꝛ vſu ꝛ poſſeſſione dedam:que nunꝙ̄ pꝛecipue quadā pie/
tate deſtitit me ꝛ omnem familiam ſummis honoꝛibus ꝛ emolumē
to pꝛoſequi:fertiliſſimos agros imitata ꝙ longe plura ac potioꝛa
reddunt ꝙ̄ acceperint. ¶ Uale pꝛeſulū decus ꝛ virtutum exem/
plar admirandum ꝛ incomparabile ꝛc.

1 Licitū eſt patri occidere adulte
rantem filiam.
2 Marito an et quando liceat adulte-
rantem vxorem occidere.
3 Uindicta alicui competens an poſ-
ſit alteri demandari.
4 Pater poteſt mandare filio vindictā
ſibi conceſſam.
5 Pater et filius cenſentur vna et ea-
dem perſona.
6 Pater nō dicitur libere relaxatus de
carcerib⁹ qn̄ coactus fuit relinque-
re filiū pro obſide in carceribus.
7 Filius aliquid faciēs vt liberet pa-
trem a violentia corporali ille actus
dicitur factus per metum.
8 Prohibit⁹ alienare in potentiorē pōt
in filium ꝙuis potentiorem alienare.
9 Confeſſio ob metum torquendi filiū
non valet.
10 Emphiteoſis ſimpliciter recepta pro
ſe intelligitur etiam recepta ꝓ filijs
maſculis.
11 Qui poteſt licite ſe vindicare pōt vo
care ſecū ſocios ſine quibus tute nō
poſſet facere illam vindictā et tales
ſocij non puniuntur ſicut non punit̄
pncipalis.
12 Statutū puniēs rapientē mulierem
non habet locū in rapiēte mulierem
per vim ⁊ eā ibi ꝓijcit in terrā ⁊ car-
naliter eam cognoſcit.
13 Statutū loquēs de rapiente mulierē
nō habet locum in rapiēte mulierem
ſolutam que al's ab alio fuit carna-
liter cognita.
14 Rapt⁹ nō dicit̄ ſine violētia adeo ꝙ
ſi quis blandis verbis ſubducit mu-
lierem non incidit in penam raptus.
15 Statutū puniēs adulterantē mulie-
rē inuitā cōprehēdit illū q̇ ꝑpter tra-
ditionē pecunie habuit rē cū aliqua.
16 Munera excecant oculos ſapientum
⁊ mutant verba iuſtorum.
17 Ubi nō oritur actio ciuilis parti non
oritur actio criminalis reipublice.
18 Qn̄ iudici cōſtat agēti nullū ius con
petere nō pōt facere q̇n eū repellat.
19 Rapiens meretricē an cadat in penā
hui⁹.l.⁊ q̇d in meretrice nupta.n.30.
20 Jura loquentia in meretrice nō ha-
bent locū in meretrice emendata et
reducta ad bonos mores.
21 Filia que peccauit in corpus ſuum
ſi eſt emendata et reducta ad bonos
mores debet ali ⁊ dotari a patre.
22 Filius q̇ cōmiſit cauſam ingratitu-
dinis cōtra patrē ꝑpter quā poterat
exheredari ſi viuo patre agat pniam
non poterit amplius exheredari.
23 Ceſſante cauſa ceſſat effectus.
24 Priuilegiū ciuilitatis factum aliqui-
bus propter concordiā inter eos exi-
ſtentē ceſſat rupta inter eos guerra.
25 Prohibitio alienationis facta a te-
ſtatore eo q2 vult ꝙ res alienari ꝓhi-
bita vadat ad talē ſi ille talis moria-
tur an̄ heredē poterit tūc illā rē alie-
nare nō obſtante dicta prohibitione.
26 Subſtitutio facta in legato vel here-
ditate cā certe infirmitatis ſi teſta-
tor liberatur ex illa ⁊ moriatur ex al-
tera euaneſcit ſubſtitutio.
27 Si pater relinquit.200.pro filia ma-
ritāda ⁊ poſtea eā maritauit cū cētū
an filia poterit petere illa alia centū
28 Priuilegiū cōceſſum filijs ꝑpter pa-
rētes nō durat mortuis parentibus.
29 Filia ſi renuntiauit hereditati pater-
ne propter fratres illis mortuis renū
tiatio ſibi non nocebit.
31 Meretrix maritata vni lenoni habe-
tur pro meretrice non maritata.
32 Maior ⁊ iprobrior eſt rapina ꝙ furtū.
33 Rapina non fit ſine violentia.
34 Bona meretricis pn̄t impune furari.
35 Jura loquentia in violentia habent
locum in furto.
Qui paſſus eſt furtū poteſt probare
quantitatē rerū furto ſubtractarū ꝑ
iur̄m ſicut ſi paſſus eſſet violentiam.
36 Si ex forma ſtatuti bannitus poteſt
impune occidi poterūt etiā eo viuē-
te bona ſibi auferri.
37 Stāte ſtatuto ꝙ bannitus poſſit im-
pune offendi poterit ēt īpune occidi
38 Minora delicta cōfunduntur ſub ma
iori.
39 De iniuria facta moniali debet ha-
beri pax a papa cū ex tali iniuria fiat
iniuria deo cuius eſt vicarius.
40 Habens rem cum moniali qua pena
puniatur.
41 Filius natus ex moniali non ſucce-

dit matri.

42 Qua pena puniat monialis habens rem cum aliquo.

43 Monialis facta per vim vel metum ſuoꝝ pōt exire monaſteriū.

44 Statutum volēs ꝙ cognoſcens carnaliter mulierem nuptam puniatur extenditur ad cognoſcentem carnaliter monialem.

45 Si pater in teſtō reliquit filie ſue mille ſi nupſerit ⁊ .cc. ſi religionem intrauerit ſi ingrediatur religionē debebit tñ habere illa mille.

49 Maior eſt affinitas ſpiritualis ꝙ̃ carnalis.

47 Monialis dicit̃ ſponſa Chriſti.

48 Mulier cōmittēs adulterium perdit dotem ⁊ actionem de dote.

49 Uidua durante viduitate dicitur eſſe in primo matrimonio.

50 Uidua gaudet priuilegijs que habebat propter maritū eo viuente.

51 Uidua ſequitur forū viri premortui.

52 Per ſtuprū commiſſum in viduā ita fit iniuria marito defuncto et conſanguineis ſicut per adulterium cōmiſſum viuente marito.

53 Percutiens clericum mortuū eſt excommunicatus.

54 Uidua tutrix filiorum perdit tutelã ſi viuit luxurioſe licet nō tranſeat ad ſecunda vota.

55 Uidua luxurioſe viuens perdit oīa priuilegia viduitatis.

56 Pene inducte ꝯ mulieres tranſeuntes ad ſecunda vota habēt locum in vidua luxurioſe viuente.

57 Uidua inops debet ali ab heredibꝰ viri durante viduitate ſi non habet vnde ſe alat. nu. 217.

58 Dos vidue retinet priuilegia q̄ habebat durante matrimonio.

59 Statutum dicens ꝙ mulier nō poſſit teſtari de dote ſua niſi de quarta parte ſtantibꝰ filijs cōprehēdit etiam viduam. nu. 219.

60 Mulier ꝑpter adulteriū viri lucrat̃ donationē propter nuptias.

61 Argumentū a contrario ſenſu nō valet qñ reſultat peccatum.

62 Si maritus in vita ſua nihil dixit de adulterio commiſſo per vxorem heredes hoc non poſſunt ei obijcere: ꝙ ibi mita. nume. 64.

63 Felonia commiſſa per vaſallū finitur morte dñi adeo ꝙ heres dñi non poterit eam opponere vaſallo ſi dñs nihil dixit in vita. Et idē econtra in felonia domini. nu. 64.

65 Iniuria que trahit ſecum executionē tranſit in heredem.

66 Ad validitatem actus requiritur citatio partis.

67 Si maritus in vita neſciuit adulterium cōmiſſum per vxorē ⁊ ideo de eo nihil dixit an heredes poſſint illud opponere vxori repetenti dotem.

68 Sponſus rapiens ſponſā an cadat in penam huius legis.

60 Si iuuenis ⁊ iuuēcula inuēti in actibus veneris cōfiteant̃ inter eos contraxiſſe matrimonium euadunt penā adulterij.

70 Qui de proximo eſt cingendus habetur pro cincto.

71 Qñ fideiuſſor eſt condemnādus pōt agere cōtra principalē debitorem anteꝙ̃ ſoluat.

72 Fructus de proximo recolligendi habentur pro recollectis.

73 De proximo condēnandus habetur pro condemnato.

74 De proximo banniendus habetur ꝓ bannito.

75 Reus criminis licet nō ſit fideiuſſoribus relaxandus vbi agitur de pena corporali: tñ qñ apparet ꝙ de proximo eſt abſoluendus debet fideiuſſoribus relaxari.

76 Facta pro infactis haberi nō pñt etiā apud deum. nu. 222.

77 Qñ due rōnes concurrūt in lege ceſſante vna non ceſſat legis diſpoſitio.

78 Quandoꝗ attendit̃ ꝙ in conſequentiam ſequitur.

79 Principalis rixe punit̃ pro delicto qñ neſcit̃ ſpecialiter q̄s deliquerit.

80 Agentes et ad delictū auxilium preſtantes pari pena puniuntur.

81 Nō punitur q̄s de auxilio niſi ſit probatū ꝙ ad maleficium cōmittendum precefferit tractatus.

82 Delicta non debent remanere impunita.

83 Pena debet tenere ſuos auctores: ꝛ non alios.
84 Statutū imponēs penā corporalem vel infamiam vni pro delicto alteri⁹ non valet.
85 Ille qui poſt delictum adiuuat delinquētē non dicitur ꝓprie ei dare auxilium. nu. 197.
86 Aſſocians malefactorē poſt delictū an dicat̄ preſtare auxiliuꝫ maleficio: ꝛ qua pena puniat̄. nu. 179. 186.
87 In dubio an q̇s preſumatur affuiſſe delicto caſualr̄ vel data opera.
88 Multa licēt ꝯtra repertū in fragranti crimine q̄ al's non licerent.
89 Clericus repertus in fragranti crimine pōt impune offendi.
90 Iudex laic⁹ vel alius laicus: pōt ſine incurſu excōicatiōis rapere clericum repertū in fragranti crimine: ꝛ eū ducere ad iudicē eccleſiaſticum.
91 Defenſio poteſt tolli reo reperto in fragranti crimine.
92 Defenſio an tolli poſſit reo in cauſis criminalibus.
93 Repertus in fragranti crimine ſi eſt cōdemnat⁹ non pōt appellare.
94 Contra repertū in fragrāti crimine pōt incipi ab executione.
95 Repertus in fragranti crimine pōt ſine proceſſu condemnari.
96 Imperator eſt mundi dn̄s.
97 Imperator eſt ſupremus om̄ principū et in tēporalibus preeſt oībus clericis ꝛ laicis in terris imperij.
98 Imꝑator eſt vicari⁹ dei in tꝑalibus.
99 Imperator coronat oēs reges et pōt tollere ius ciuile.
100 Cōmittens enorme crimen nō eſt ſecurus in aliquo: ſed vbiqꝫ pōt capi.
101 Cōmittens graue delictū pōt renunciare defenſionibus ſuis.
102 Pro furibus inſignibus iudex non debet pati aliquē aduocare.
103 Aſſaſſinus pōt defenſionibus ꝛ dilationibus ſuis renunciare.
104 Cōtra aſſaſſinū de facto proceditur.
105 Propter enormitatē crīs pōt ꝓcedi contra reū iuris ordine non ſeruato.
106 In crimine aſſaſſinatus propter ei⁹ enormitatē non req̇rit̄ plena ꝓbatio: ſed ſufficiunt probabilia argumenta.
107 Aſſaſſinus ſi eſt clericus pōt puniri per iudicem ſecularem.
108 In generali abolitione delinquentium nō comprehenduntur delinquētes in crimine leſe maieſtatis.
109 Raptor mulieris an poſſit capi in eccleſia.
110 An confugiens ad eccleſiā poſſit ibi capi et ſi extrahat̄ de eccleſia dicatur bene captus. nu. 111.
112 In delictis attenditur initium et non finis. nu. 251.
113 Lꝫ ꝑ debito ciuili q̇s non poſſit capi in domo ſi tn̄ rept⁹ fuerit ꝑ officialeꝫ extra domum et aufugerit in domo tūc poterit extrahi de domo.
114 Iudeus confugiens ad eccl'iam poſt delictū cōmiſſum an gaudeat priuilegio eccleſie.
115 Ille q̇ ducit̄ captus per eccleſiam an gaudeat immunitate eccleſie.
116 Cōfugiēs ad eccleſiā interdictam an gaudeat immunitate eccleſie.
117 Cleric⁹ q̄diu eſt interdict⁹ ſuſpēſus excōicatus non percipit cōmoduꝫ de beneficijs ſuis eccleſiaſticis.
118 Valet argumētū de ꝑſonis ad locuꝫ.
119 Legatū factum eccleſie non debetur eccleſia deſtructa.
120 Ciuitas deſtructa et poſtea reedificata non retinet priuilegia que ante habebat.
121 Clericus depoſitus caracterem retinet ꝛ que in ipſum manus violantes iniecerit eſt excommunicatus.
122 Degradatus retinet priuilegium niſi reddatur incorrigibilis.
123 Reus criminis an debeat remitti ad locum delicti.
124 Rōne domicilij pōt q̇s conueniri ex contractu vbiqꝫ celebrato.
125 In contractibus an fiat remiſſio.
126 Confugiens ad ciuitatē cōfederatā pōt ibi capi et puniri de delicto pro crimine commiſſo in alia ciuitate.
127 Bannitus de vna ciuitate intelligit̄ etiam bannitus de alia ciuitate illi cōfederata
128 Bānit⁹ de vno loco cēſet̄ bānitus de oībus locis q̇ ſunt ſub eodem dn̄o.
120 Non ſufficit ſola cōtumacia ad hoc vt contumax poſſit condemnari pro

delicto ſed etiā reqrunt vere probationes delicti: lꝫ ex forma ſtatuti contumax habeatur pro confeſſo.

130 Attendi debet qđ de iure ſit: non aūt qđ de facto ſit.

131 Vera pena delicti non imponitur ex preſumptionibus damnato.

132 Contumacia dicitur ficta probatio ⁊ non vera.

133 In criminalibus probationes debēt eſſe luce clariores.

134 Snīa lata contra contumacē magis preſumit̄ lata ꝓpter vitiū contumacie ꝙ̄ propter ius partis.

135 Occidēs bānitū ad hoc vt gaudeat bn̄ficio ſtatuti permittētis bannitum poſſe impune occidi dꝫ occidere bannitū ex veris probationibus delicti.

136 Quilibet admittit̄ cōparere pro occidēte bānito ad petendū ꝙ iudex vlterius cōtra eum nō procedat: qꝛ ille erat bānitus ex veris probationibus ⁊ poterat impune occidi.

137 An valeat ſtatutū ꝙ ex ſola cōtumacia poſſit q̇s cōdemnari ad mortem.

138 Condemnatus de raptu virginis nō appellat.
Itē cōfeſſus ⁊ cōuictus nō appellat
Itē cōdēnatus ex p̄ſumptionibus iuris ⁊ de iure et reus ſponte cōfeſſus.
Itē nō appellat̄ a pluribus alijs ſententijs vt apparet. nu. 139.

140 A ſententia ſortis vel fortune non appellatur.

141 Vbi periculum eſt in mora non admittitur appellatio.

142 Notorie criminoſus non appellat.

143 Clauſula appellatione remota quid importet.

144 Snīa in cauſa criminali ſi eſt condemnatoria nō tranſit in rem iudicatam licet ab ea non appelletur.

145 Snīa lata a peritis in arce nō trāſit in rem iudicatam.

146 Snīa lata ex preſumptionibus pōt ſine appellatione retractari ex validiori preſumptione.

147 Sententia lata ex conſilio doctoris poteſt ſemper ſine appellatione retractari ſi conſilium alterius peritioris inueniatur.

148 Snīa habens grauamē ſucceſſiuum nō tranſit in rem iudicatā et ſemper ab ea poteſt appellari.

149 Sētētia in cauſa matrimoniali non tranſit in rem iudicatam.

150 Snīa nutricē peccatū per partes remiſſibiles nō tranſit in rem iudicatā.

151 Snīa lata ſuper etate ex aſpectu non tranſit in rem iudicatam.

152 Paupertas operat̄ ꝙ ſnīa lata contra pauperē q̄ propter ei⁹ paupertatē eā non pōt proſequi non tranſit in rem iudicatam.

153 Qñ appellans nō pōt proſequi appellationē ꝓpter factū iudicis ſnīa non tranſit in rem iudicatam.

154 Plures ſunt etiā alij caſus in quib⁹ ſnīa nō tranſit in rem iudicatam.

155 Si nō poteſt appellari a ſnīa an tñ̄ poſſit dici de nullitate ipſius.

156 Nullitas poteſt proponi licet appellatio ſit ſublata per clauſulam appellatione remota.

157 De nullitate etiā dici pōt poſt executionem ſententie.

158 Non poteſt tolli appellatio vbi grauamen eſt notorium.

159 Qñ nullitas ſnīe eſt euidēs tunc impeditur ipſius executio etiam ſi ſnīa tranſiuit in rem iudicatam.

160 An prohibitio appellationis tollat recurſum ad ſuperiorē. nu. 161.

162 In cauſa recurſus hꝫ locum regula nō probatum probabo ⁊ non deductum deducam.

163 Si ex forma ſtatuti in cauſa criminali null⁹ dꝫ audiri ad aliquā exceptionē opponē. niſi ꝑſonaliter compareat poterit tñ̄ implorari officiū iudicis: vt ipſe iudex capiat informationes facientes pro reo.

164 Qđ ex forma ſtatuti non admittit̄ ad excipiē. niſi ſatiſdet poteſt tñ̄ officium iudicis implorare.

165 Procurator licet non admittatur in cauſa criminali poteſt tñ̄ implorare officium iudicis.

166 Qñ lapſus eſt termin⁹ probatorius pōt tñ̄ implorari officium iudicis vt ſe informet de iuribus partis.

167 Si exceptio non numerate pecunie vel nō numerate dotis non pōt vlterius opponi ꝓpter lapſum tp̄is poteſt

tū implorari officiū iudicis.

168 In caſibus in quib⁹ nō admittit appellatio minor poteſt petere reſtitutionem in integrum.

169 Statutū tollēs appellationē et oēm defenſionē tollit etiam recurſum ad ſuperiorem in ciuilibus.

170 Princeps lꝫ in cauſa ciuili de plenitudine poteſtatis poſſit tollere defenſionem hoc tñ facere non poteſt in cauſa criminali.

171 In facto notorio iudex ſupplet ex ſeipſo.

172 Offm̄ iudicis non pōt tolli ꝑ ſtatutū.

173 Statutū ꝙ in criminalib⁹ non poſſit appellari an valeat.

174 Occidens ſeruum magis punit̄ ꝙ̄ occidens liberum.

175 Occidēs chriſtianū magis punitur ꝙ̄ occidens infidelem.

176 Maius peccatum eſt interficere paganum ꝙ̄ xp̄ianum.

177 Occidens clericum magis punit̄ ꝙ̄ occidens laicum.

178 Magis punitur homicidium recens ꝙ̄ antiquum.

180 Armat⁹ maleficio aſſiſtens lꝫ arma non moueat dicit̄ p̄ſtare auxiliuꝫ maleficio.nu.184.

181 Ille dicitur auxiliari ex cuius p̄ntia inſultatus reddit̄ timidior.

182 Clericus aſſiſtens maleficio ex cui⁹ p̄ntia accedunt̄ magis pugnantes ſi ſequit̄ homicidium eſt irregularis.

183 Cleric⁹ inſpiciēs duellū vel aliqueꝫ furca ſuſpendi grauiter peccat.

185 Ille q̄ hꝫ enſem i manu ⁊ minatur mihi dicit̄ preparatus ad me offendendum cū armis adeo ꝙ mihi licitum eſt eū offendere.

187 Mulier dicitur viuere in pudicitia etiā ſi nubat.

188 Mulier trāſiēs ad ſcd̄a vota an et qñ perdat legatū ſibi a marito factum.

189 Mulier ſi eſt relicta vſufructuaria a marito in bonis ſuis nō ꝑdit vſumfructum ſi tranſit ad ſecunda vota.

190 Raptor an poſſit contrahere matrimonium cum muliere rapta.

191 Matrimoniū cū ſit vnū de ſeptem ſacramētis ecc̄ie dꝫ regulari nō iure fori: ſed iure poli ⁊ non ſm leges ciuiles ſed ſm canones.

192 Leges ciuiles non dedignantur ſacros canones imitari.

193 Lex ciuilis in ſpiritualib⁹ videt̄ velle ſubijci diſpoſitionibus canonicis.

194 Quando ius ciuile ⁊ ius canonicuꝫ contrariant̄: ſi ſumus in terris eccleſie ſtamus iuri canonico.

195 Teſtm̄ cum duobus teſtibus in terris eccleſie valet.

196 Receptās delinquentē punit̄ eadem pena qua delinquens.

197 Receptās affinē vel coniunctum delinquentē nō punit̄.

198 Iura ꝓhibētia cōionē cū excōicato non comprehendunt ipſi coniūctos.

199 Meretrix cōiuncta poteſt inſtitui a fratre alicuius ⁊ non dicit̄ inſtituiſſe turpem ꝑſonam.

200 Stante ſtatuto ꝙ bannitus poſſit impune occidi non poteſt frater fratreꝫ bannitum impune occidere.

201 Affinitas opat̄ vt affinis pupilli vel minoris poſſit cogi aſſumere onus alimentandi ⁊ gubernandi eum.

202 Affinis pōt cogi accipere compromiſſum de controuerſia exiſtente inter affines.

203 Coniunctio ſanguinis aliqualiter excuſat cōſanguineū ſi eū non accuſauit de crimine leſe maieſtatis.

204 Statutū puniēs receptantē reū criꝫ non comprehēdit coacte receptantē.

205 Ignorāter receptās bānitū nō punit̄

206 Idē operatur amicitia qd̄ operatur coniunctio ſanguinis.

207 Affectio operat̄ qd̄ ex teſtō nō ſolenni quecūqꝫ legata debeantur.

208 Maxima amicitia copulatus propinquo ſimilis eſt.

209 Amicus comparens pro amicō citato eſt audiendus.

210 Inſultāns cum armis amicū meum maxima amicitia coniunctum poteſt a me impune occidi.

211 Uidua dicit̄ illa q̄ nūꝙ̄ habuit viruꝫ ⁊ illa q̄ fecit diuortium.

212 Uidua etiā dicit̄ q̄ hꝫ virū inutilem.

213 Falſus denarius non eſt denarius.

214 Priuilegia q̄ dantur viduis dantur etiā inutiliter nuptis.

215 Uidua retinet forū mariti premortui.

216 Vidua retinet dignitatem quam habebat viuente marito.

218 Vidua mortuo marito poteſt propria auctoritate remanere in defenſione domus quam cum marito habitabat iure familiaritatis tanquam vxor et etiam poteſt ꝓpria auctoritate poſſidere.

220 Priuilegiũ cõceſſum alicui et oĩbus deſcendentibus ſuis tã maſculis ꝙ feminis nõ competit filiabus nuptis ſed viduis et non nuptis.

221 Statutum loquens de viduis an habeat locum in vidua diuite.

222 Virginitas corrupta etiam a deo reſtitui non poteſt.

223 Mulier rapiẽs virum libidinis cã an puniatur ſicut vir rapiens mulierem.

224 Maſculinum non concipit femininum in odioſis.

225 Qñ ſumus in materia indifferenti q̃ poteſt adaptari vtriq; ſexui tunc maſculinum concipit femininũ.

226 Conſtitutio penalis loquens in fratribus mendicantib⁹ extenditur ad moniales mendicantes.

227 Statutum prohibẽs q̄ nullus poſſit ire de nocte ſine lumine comprehendit etiam mulieres.

228 Mulieres ita ligantur ſtatutis penalibus ſicut viri niſi ſpecialiter ſint exceptuate.

229 In odioſis nõ fit extẽſio niſi extenſio tendat ad fauorẽ reipublice.

230 Statutũ dãs p̃miũ accuſanti extenditur ad denũtiante fauore reipublice.

231 Diſpõ vtriq; parti fauorabilis comprehendit illos q̄ al's ꝓprie nõ comprehenduntur ſub verbis ipſius.

232 Lex ẽt adaptat̃ ad ea q̄ raro accidũt.

233 Verbũ oportet quid importet.

234 Verbum debet qd importet. nu.235.

236 Dictio poteſt quid importet.

237 Volenti non fit iniuria.

238 Prohibitũ fauore alicuius non poteſt fieri etiã illo volente.

239 Medicus ſalariatus de publico non debet petere premium ab infirmis.

240 Notarius antianorum ſalariatus de publico non poteſt aliquid accipere etiam a ſponte dante.

241 Prohibitũ dari ꝓpter bonũ publicũ ꝓhibitũ eſt accipi a ſponte dãte.

241 Qui reperto ſtupro illud per pretiũ remittit punitur pena adulterij.

243 Raptor mulieris eſt infamis et repellitur a teſtimonio.

244 Vadens ad aliquam domũ animo rapiendi mulierẽ ſi nulla ibi reperitur tamẽ ille punitur pro raptu.

245 In atrocioribus delictis tractatus pro facto habetur.

246 Mãdãs aliq̃d occidi ꝑ aſſaſſinamẽtũ punit̃ etiã ſi nõ ſequat̃ mors.

247 Mandans aliquid occidi per aſſaſſinamentũ debet puniri etiam ſi ante homicidiũ reuocauerit mandatum.

248 Qui acceſſit animo furãdi ⁊ timẽs videri retroceſſit ⁊ nõ furatur debet puniri pena extraordinaria.

249 Conatus percutere clericũ ſi tamẽ eum non percutit nõ eſt excõicatus.

250 Rapiẽs mulierẽ bononie et eam ducens ferrariã: ibiq; eã carnaliter cognoſcens in quo loco puniatur.

251 Exiſtens florentie mandans alicui q̄ aliquem interficiat et ille interficit illum ferrarie ſi iſte mandans reperiatur ferra. poterit ibi puniri ſicut principalis.

253 Si per nuntium vel epiſtolam ego exiſtens peruſij vendidi tibi exiſtenti Bononie fundum et tu conſentis ibi ſi volo agere vbi intelligitur eſſe contractũ.

254 Raptus punibilis an committatur ſi nõ ſequatur carnis commiſſio.

255 Si clericus voluit facere homicidiũ ſed tamen illud non fecit: q2 non potuit eſt irregularis.

256 Pena eſt commenſuranda delicto ⁊ vbi eſt maior culpa ibi maior pena.

257 Filius natus ex muliere rapta ⁊ violẽter cognita eſt legitim⁹ ipſi matri.

258 Maritus habet manus iniectionem in vxorem ſi eam bene tractat et illa ſecum habitet: ſecus ſi factum ſit diuortium inter eos propter mala tractamenta.

259 Vxor non eſt reſtituenda viro ſi non poteſt ſecum ſecure morari: abſq; periculo perſone. immo hec eſt cauſa ſufficiens ſeparandi matrimonium inter eos quo ad thorum.

¶ Commentū dn̄i Hippolyti de Marſilijs iuris vtriuſqꝫ doctoris ſup lege vnica. C. de raptu virginum feliciter incipit.

Raptores.

Lex iſta notabilis eſt: ſed vere parum eſt cōmētata reſpectu eius materie a doctoribus q̄ ſuper ea parum dicunt. Ego autem conabor latius loqui addncendo plura omiſſa hic a doctorib⁹ que iudicio meo nō ſunt omittenda cum ſint nota. et ſeruiāt ad plura tam in ciuilibus ꝙ̄ in criminalibus. ¶ Et lex iſta diuiditur in quatuor partes principales. In prima ponit proemium in quo detestat̄ hoc enorme crimen raptus. In ſecunda parte ponit per quos poſſint ⁊ debeant puniri raptores virginū. In tertia parte ponit qua pena puniantur tam raptores ꝙ̄ ſocij coadiuuantes ⁊ receptatores. In quarta parte remouet omnia alia. c. legis iulie. Ita hanc legem diuidit Cynus. Baldus autem dicit ꝙ hec lex habet principaliter duas partes. In prima loquitur de pena imponenda ratione hui⁹ criminis in perſona raptoris. In ſecūda ponit de pena imponenda raptori in bonis. Secunda incipit ibi: et ſi quidē. Item dicit ipſe Bald. ꝙ prima pars facit quatuor. Primo premittit crimen deteſtañ. Secūdo pro tali crimine imponit penam capitalem. Tertio dat licētiā quibuſcūqꝫ occidendi raptores inuētos in crimine. Quarto mouet iudicē ꝙ condēnet raptores fugientes ⁊ eos tradat vltimo ſupplicio fori declinatione ⁊ appellatione remotis. Et ſummatur hec lex ſm Bal. hoc modo. Pro raptu mulieris honeſte imponitur pena amiſſionis capitis: et deprehenſus in fragranti: id eſt in inſtanti crimine poteſt a coniūctis perſonis ⁊ tutoribus ⁊ curatorib⁹ mulieris occidi impune ⁊ fugiēs vbicūqꝫ deprehendi poteſt ⁊ debet ad mortem damnari: res vero rapientiū non publicantur: ſed ſi rapta non ſit ingenua ſucceſſoribus reſeruantur: ſi autem ſit ingenua ipſi applicantur: ⁊ pena que imponitur preſtantibus eidem auxilium ⁊ fauorē in ipſo actu ⁊ rapta non poteſt nubere raptori: hoc dicit lex iſta ſm Bald. vel ſic ſm Ange. rapiens virgines ac mulieres honeſtas ingenuas aut ſeruas deſponſatas: ac etiam ſanctas mulieres ⁊ prebentes eis auxiliū et fauorē eo tempore ac etiam poſtea: ac etiam ipſas mulieres raptas ſeu raptores receptantes penis grauiſſimis hic inſertis puniendi ſunt non obſtante aliqua preſcriptione fori et oīa alia capita huius legis ſalua permanent: hoc dicit ſm Ange. vel ſic raptores virginum nuptarum vel viduarū honeſte viuētiū ingenuarū vel ancillarum volentium vel non ⁊ eorum comites ⁊ miniſtri in fragrāti delicto reperti impune occidi poſſunt ⁊ non occiſi delicto probato capite veniunt puniendi ſublato remedio appellandi et vbiqꝫ poſſunt fugientes inquiri nulla obſtante preſcriptione fori: ⁊ mulieribus raptis ingenuis tantū eorū bona veniunt applicanda matrimonio eis cū raptoribus interdicto: ceteri auxilium eis extra rapinā prebentes capite puniuntur: ſed eis bona non auferuntur niſi auxiliātes fuerint ſerui: quia tunc ſunt concremādi ⁊ mulierū parentes hoc tollerātes ſunt deportādi: hoc dicit iſta lex ſm Sali. caſus ⁊c. litera eſt clara. ¶ Ex hac. l. nota primo ſm Cyn. ꝙ parentes qui raptores inueniunt et alij conſanguinei poſſunt illos interficere in fragrāti crimine: et in caſu iſto permittitur vendicta: quod dicit Cyn. eſſe ſpeciale: alias autem nō permittitur vindicta regulariter ſed defenſio: vt habetur ſm eū in. l. j. §. vnde vi. Tu autē dicas ꝙ imo hoc non eſt ſpeciale in caſu raptus: quia in caſu adulterij † licitum eſt patri occidere adulterantem filiam dummodo etiam filiam occidat. l. patri. et. l. nec in ea. et. l. quod ait lex. §. penultimo ⁊ fina. ff. de adulte. ⁊. l. marito. in princi. ⁊. l. nihil intereſt. eodē tit. et hoc intellige dūmodo

concurrant illa que habetur in dictis legibus: ⁊ que habentur per Ange. in tractatu ſuo malefici. In vbo che ay adulterata la mia dona. in. ſ. charta. in verſi. an patri liceat: vbi fortius dixit ꝙ licitum eſt patri occidere adulterum repertum cũ filia in actu veneris ⁊ ꝙ actus veneris dicit non tantum ſi actualiter ſit repertus nudus cum nuda in actu carnali venereo ſed etiam ſi cum reperiat in preludijs venereis. vt ſolus cũ ſola in camera cũ verbis blãdis ⁊ laxiuis vel cũ baſijs vel cũ tactu mamillarũ: que omnia ſunt adulterij preludia vt ſm eũ not. glo. ⁊ Bar. in. l. ſ. ff. de varijs ⁊ extraor. cri. ⁊ glo. ⁊ Bar. in. d. l. ꝙ ait lex. ⁊ in. l. capite quinto. eo dem ti. ad qd etiam allegat Sali. in. l. gracchus. C. de adulte. Ita dixit Ang. de are. vbi ſupra ponẽdo ſeptem requiſita ad hoc vt ipſi patri liceat occidere adulterũ filie. Et fortius ſubdit Ang. in fi. dicti verſi. vcʒ ꝙ licitũ eſt patri cõcurrentibus illis ſeptẽ requiſitis occidere adulterũ etiã ſi ſit in magiſtratu cõſtitutus. ad qd allegat Bar. in. d. l. ꝙ ait lex. in. ſ. illud. ad qd vide text. in. l. marito. ſ. illud. eo. tit. Item ꝙ etiam in alio caſu vltra raptũ permittatur vindicta: ⁊ ſic ꝯtra Cy. hic qui dicit ꝙ hoc

2 eſt ſpeciale in raptu patet. † Nam marito etiam permittitur vindicta cõtra adulterantem vxorẽ ſuam qñ adulter eſt vilis pſona: vt habet in. l. gracch⁹. C. de adul. ⁊ in. l. marito. ff. de adult. de quo latius vide per Angel. de are. ⁊ ibi per do. Aug. ari. in addi. in dicto verbo che ay adulterata la mia dona. in princ. Item in alio caſu licita eſt vindicta marito: ſi in caſu autẽ ſi quis ei quem. ſ. de adulte. et in auk. vt lice. mři ⁊ auie. in. ſ. his quoqꝫ. ⁊ ibi habet per doc. ⁊ voluit Bart. in. l. generali. in fi. C. de dẽcurio. lib. x. ꝓ quo facit tex. in c. ij. de coha. cle. ⁊ mulie. De qb⁹ omnibus latius dixi in. l. patre vel marito. in. j. colũ. ff. de q̃eſtionibus. et in. l. j. in princip. in. iij. colum. ff. de ſicarijs. Ex quibus patet ꝙ Cy. hic nõ rite loquutus eſt inquantum dixit ꝙ eſt ſpeciale in caſu raptus ꝙ permittat vindicta quia immo alij ſunt caſus vt dixi: et

alios etiam caſus in quibus permittitur vindicta poſui in. d. l. j. ff. de ſicarijs. † Sed ego vltra doctores hic quero an quando alicui permittitur vindicta illa poſſit alteri demandare illis perſonis quibus lex non permittit dictam vindictam. In quo dicas ꝙ non poteſt alteri demandari: ſm Bald. in. l. accuſationis. C. quod met. cau. et in. l. vt vim. in. iij. colum. ff. de iuſti. et iur. et in. c. j. in. ſ. ſi vero. de pace iura. firman. et in. l. ad officium. in fin. C. commu. di ui. ⁊ in. l. ſ. C. vnde vi. de quo etiam per Paul. de caſtr. in. l. ſi cum dotem. in. ſ. tranſgrediamur. ff. ſolut. matri. et per Ludoui. rom. in. l. iij. in. ſ. ſi maritus. ff. ad ſille. et latius per Alexãdrũ in. l. non ſolum. in. ſ. ſi mandato meo. ff. de

4 iniurijs. † Quod tamen non habet locum in filijs quoniam pater habẽs poteſtatem ſe vindicãdi poteſt talẽ vindictam demandare filijs et filij poterunt illam impune facere vt facere poterat pater. Ita not. dixit Bart. in. d. l. non ſolum. in. d. ſ. ſi mãdato. in. ij. col. vbi dicit ꝙ q̃uis ſit licitum patri occidere filiã ſuã cõprehenſam in adulterio ⁊ licet hoc non poſſit alteri demandare ꝙ poterit tamẽ hoc mãdare filijs ſuis. qd dictũ approbat Sali. in. l. gracchus. ſ. de adul. in prin. ⁊ in vlti. col. et do. Feli. in. c. ſi vero. el. j. in. ſ. col. ꝺ ſen. excom. de quo etiam dixi in ſingulari meo. cccclxvij. ici. habẽs poteſtatẽ ⁊c.

5 † Et hoc non eſt admiratione dignum: cũ pater ⁊ filius cenſeãtur vna et eadẽ perſona: vt in. l. cum ſimus. ſ. de agri. ⁊ cenſi. libro. xj. et in. ſ. ei vero qui. inſti. de inuti. ſtipu. ⁊ in. l. fina. ſ. de impu. et alijs ſubſti. ⁊ voluit Specu. in tit. de teſte. ſ. j. in. ij. col. verſi. itẽ ꝙ eſt parẽs ⁊c.

6 † Et adeo eſt verũ hoc ꝙ pater ⁊ filius cenſentur vna et eadem perſona qd dixit do. Maria. ſoci. in conſil. ſuo. liij. incip. magnifice capitanee ⁊c. ꝙ non dicitur qs liber relaxatus de carcerib⁹ quãdo cogitur filiũ relinquere in carcerib⁹ ꝓ obſide. Et facit qd dixit Lud. ro. in. l. j. ff. in ius voca. vt eant. ⁊c. vbi inquit ꝙ etiam vbi electa eſt induſtria perſone poteſt quis ſeruire per filium. allegat. l. ſciẽdũ. in. ſ. legati. ff. ꝺ legat.

7 †Et dixit ſingulariter Inno.in.c.cum locũ.in prin.extra de ſponſa.ꝙ ſi patri fit violentia corporalis et filius aliqd facit vt liberet patrẽ qd ille actꝰ dr factus per metũ ac ſi illatus fuiſſet filio.

8 Et dixit Bald.in.l.ſi ea.l.in.viij.colũ. C.de condi.ob cau.ꝙ prohibitus alienare in potentiorem põt alienare in filium ꝙuis potentiorẽ.alleg.glo.in.l.ſi ita quis.in.§.ea lege.ff.de verbo.obli.

9 Et facit etiã†nam ſicut non valet confeſſio facta metu tormentoꝝ vt habet in.l.j.in prin.et ibi dixi.ff.de queſt.et ꝑ Bal.in.l.ij.in fi.§.quoꝝ appella.et eſt tex.ꝛ ibi Bal.et doc.in.l.nec ſi volens. C.de lib.cau.et Bal.in.l.ij.§.ꝙ met.cã. et dixi in ſingu.meo.cccxxix.inci.plures ſunt ꝛc.in fi.ita nõ valet confeſſio ob metũ torquẽdi filium ſm doct.poſt glo.in.c.afferte.de preſump.ꝑ quibus etiã faciũt alia plura adducta per do. Feli.in.d.c.afferte.in.j.col.ꝛ in.c.ſi vo. in.j.col.in verſic.limita.de ſent.excom. Et adde Ang.in.l.j.§.ſi pater.cl.ij.per illum text.ff.ad ſille.vbi dixit ꝙ vaſallus qui non iuuat patrẽ dñi ſui ita priuat feudo ſicut ſi nõ iuuaſſet dominũ.

10 †Et facit ſingulare verbũ Andree de iſer.poſt glo.in.c.j.in princi.in fi.verb. quibus mod.feu.cõſti.põt:vbi dixit ꝙ feudũ ſimpliciter receptũ intelligitur receptum ꝑ ſe ꝛ filijs ſuis maſculis lꝫ in inueſtitura de nullo herede fit facta mentio:ꝛ idem dicit eſſe in emphiteoſi qd dicit eſſe notandũ et cordi tenendum:ꝛ idem etiã dicit ibi Bald.in fi.et ipſe Andr.in.c.j.quib.cau.feu.amit.et d.Alex.in conſi.ſuo.xviij.incip. attentis ꝛc.in.ij.col.in.v.volu.de quo etiã ꝑ d.Alex.late.in.l.qui rome.in.§.duo fratres.in.xxxj.col.verſic.ſed circa hoc.ff. de verb.obli.ꝛ per Jaſ.in.l.ij.in.lxxvj. colũ.§.de iure emphi.in fi.pro quo dicto faciunt optime que habent in.l.cũ acutiſſimi.C.de fideicõ.ꝛ in.l.cũ aunt. ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ in.l.ſi vnꝙ.§.de reuoc.dona.et faciunt dicta per me in ſingulari meo.clx.inci.pater ꝛ filiꝰ ꝛc.

11 vbi retuli predicta latius.†Et circa illud quod dixi proxime ꝙ habens poteſtatem a.l.ſe vindicandi in aliquo caſu non poteſt talem vindictam alteri demandare.Scias tamen ꝙ põt amicos vel affines ſecum ducere ad faciẽdam talem vindictam ſine quibus illam tute facere non potuiſſet et tales nõ punientur ſicut nõ punitur principalis:cui permittitur talis vindicta.ꝑ quo primo eſt regula illa ꝙ ꝯceſſo vno omnia videntur conceſſa per que deuenitur ad illud.l.ij.ff.de iuriſdi.om. iudi.l.iij.§.qui habet.ff.de ſerui.ruſti. predi.l.ſi venditor.ff.de relig.et ſump. fune.l.vxori.ff.de auro et argen.lega.ꝛ habetur late per Oldra.in cõſi.ſuo.xj. incipiẽ.thema tale eſt ꝛc.et in alio ſuo conſi.xxvij.incip.thema tale eſt ꝛc.Et ꝑ do. Feli.in.c.cauſamꝙ.in.j.et.ij.col. de re iudi.ꝛ in.c.ꝙ ſit.circa prin.de iudeis.Et in terminis ꝙ ille cui permittitur vindicta in aliquo caſu poſſit vocare ꝛ ſecum ducere amicos ꝛ affines ad illam faciendam et non puniantur ſicut non punitur principalis:firmauit expreſſe Pau. de caſt.in.l.refectionis gratia per illum text.in verbo ego fabriꝙ mei ꝛc.ff.commu.predio.vbi dicit ꝙ illud quod facere poſſum per me poſſum facere per miniſtros meos ad hoc neceſſarios et illis reſiſtens videt mihi reſiſtere:et de hoc dicit eſſe gloſ. ſing.in.l.cum fundum.ff.de vi et vi ar. ꝛ reſpondet ad cõtraria.et dicit ꝙ hoc tenuit Jacob.butri.in.d.l.refectionis gratia.Et idẽ tenuit ipſe Pau.de caſt. in.l.raptores.in.ij.col.§.de epiſc.ꝛ cle. ꝛ Bald.in.l.j.in antepenul.colũ.verſi. ſed quid dicemus ſtatutũ ꝑmittit ꝛc. C.vnde vi.et Bald.in.l. vt vim.in.iij. col.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ idem firmat do. Feli.in.c.ſuper literis.in.xiij.col.de reſcript.ꝛ Bal.in.c.decetero.de re iudic. et Joã.de ana.in.c.fi.in.ij.col.ver.vlti. pro ampliori ꝛc.de rapto.ꝛ do.Barth. cepo.in conſil.ſuo.iiij.inci.querela ꝛc. in vltima colum.vbi ſubdit ꝙ per has doctrinas ipſe alias obtinuit in contingentia facti in ciuitate Verone vbi eſt ſtatutum qd ſi frater reperiat aliquem turpiter conuerſantem cum ſorore ſua poſſit ipſum impune occidere quod vnus qui reperuerat quẽdam in camera cubiculari cum ſorore ſua cuꝫ armis conuocauit amicos armatos:

et occidit illū:et licet ſtatutū loquere-
tur de fratre tantū tamē dixit ꝙ debet
extēdi etiā ad amicos ꝯgregatos ſine
quib⁹ nō potuiſſet tute occidere illum
repertū cū ſorore.ꝛ refert ꝙ ita per to
tā curiā Uerone iudicatū fuit:de qui-
bus oībus lati⁹ dixi in ſingulari meo
clxxv.incip.conceſſo vno ꝛc.ꝛ idē dixit
ipſe dñs Bartho.cepo.in tract.de ſer-
uit.in.xxiij.col.ſub rub.qualiter q̄s vti
debeat ſeruitute.in.iij.col.verſi.itē li-
citū eſt ꝛc.Itē hāc partem etiā tenuit
Bal.in.c.fi.in.ij.col.de iure calum.vbi
dixit ꝙ ſi aliquis ex forma ſtatuti pōt
ſe propria auctoritate vindicare licet
hāc facultatē nō poſſit alteri cedere ꝫ
glo.in.d.l.cū fundus.attamē poteſt ſe-
cū adhibere ſocios ꝛ cōplices ſine q̄-
bus veriſimile non poſſet tute pagere
tale factū q꞉ cui cōcedit aliqͥd videt
concedi etiā cū familiaribus ꝛ amicis
ſine quibus id facere non poſſit.alleg.
text.not.in.l.ſi ſtipulatus fuero per te
non fieri.ff.de verbo.obli.ſed poterat
etiā allegare bonū tex.in.l.ceterum.ff.
de vſu ꝛ habi.ꝛ in.l.penul.ff.de preca.
et in.l.veteres.ff.de itinere actuq̄ pri-
uato.vbi ad hoc eſt etiam bona gloſſ.
itē poterat etiā allegare text.in.l.ij.in
ſi.iuncta glo.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ tex.in.l.
huiuſmodi.in ver.ſine quibus nauis
ſalua peruenire non poterat.ff.qui po
tio.in pig.habe.et text.cum pluribus
concordan.ibi in glo.poſitis,in.l.ij.ff.
de iuriſdi.om.iudi.ad quod etiā facit
tex.in.c.preterea.ꝛ in.c.ſuſpitionis.de
offic.delega.ꝛ tex.in.l.iii.§.fi.in fi.ff.de
penu legata.ꝛc. Et facit quod voluit
Oldra.in.d.ꝯſi.ſuo.xj.incip.thema ta-
le eſt in quadā clauſula priuilegij ꝛc.
vbi dixit ꝙ ſi conceſſum eſt priuilegiū
cuidam hoſpitali pauperū ꝙ de prouē
tibus et redditibus qui expēdunt in
vſus pauperū non ſoluatur decima ꝙ
etiā de prouentibus ꝛ redditibus qui
expēdunt in vſus illorū qui hoſpitali
preſunt et pauperibus deſeruiunt nō
debebit ſolui decima q꞉ ſine talib⁹ ſer-
uientibus pauperes illi viuere nō poſ-
ſent.ad qđ allegat plura iura de q̄bus
ibi per eū quod dictū ꝛ aliqua alia ad
hoc propoſitum refert do.Iaſ.in.d.l.ō.

in.j.col.ff.de iuriſdi.om.ind.pro quib⁹
etiā facit qđ voluit Pau.de ca.in.l.iu-
uictū.circa fin.ff.de ſerui.vrba.predio.
quē vide. Et per iſta alias dixi ꝙ cum
quidā paterfamilias nocturno tēpore
ſenſiſſet fures in domo ſua aſportātes
bona ſua ſurrexit de lecto ꝛ vocauit vi
cinos vt irent ſecum vt caperet fures
vel ſaltē bona ſua eriperent a manib⁹
eorum.qui paterfamilias cū dictis vi-
cinis euntes poſt dictos fures eos in-
uenerunt qui fures inuenti ceperunt
admenare cum armis contra dictū pa
trēfamilias ꝛ cōtra dictos vicinos qui
finaliter interfecerunt dictos fures di
xit quod dicti vicini erant immunes
a pena homicidij ſicut ꝛ ipſe paterfa-
milias principalis cuius erant bona.
¶ Nota.ij.ex iſto tex.ſm Bal.ꝙ rapt⁹
cuiuſlibet honeſte mulieris punietur
pena capitis in libero hoie ꝛ pena cō-
buſtionis in ſeruo vt in fine huius le-
gis dz. Ex quo apparet ꝙ pena ignis
eſt maior q̄ pena decapitatiōis:ꝛ ideo
pena ignis imponitur ſeruo q꞉ maior.
pro quo facit ſm Bal.j.de malefi.l.ne
mo.ꝛ.C.de mulieri.q̄ ſeruis proprijs.l.
vnica.Sed circa hāc penam imponen
dā pro raptu aduertas ne erres q꞉ nō
ſemper dicitur raptus quādo mulier
12 etiā honeſta abducit.† Et ideo ſcias
ꝙ ſi ſtatutum dicit vt dicit hec lex ꝙ ra
piens mulierē puniatur pena mortis
ſi aliquis cepit per vim quādā virginē
et eam proſtrauit in terram et ibi eam
carnaliter cognouit ꝙ tñ hoc caſu ta-
lis non puniet pena raptus ꝛ ſic pena
mortis:ꝛ ratio eſt q꞉ lex ꝛ ſtatutum lo-
quit de rapiēte:ſed iſte nō rapuit:q꞉ ra
ptus eſt q̄n mulier per vim capitur et
trāſducit de loco ad locū:ſꝫ ſi per vim
virgo capiatur et carnaliter cognoſca
tur tunc eſt proprie ſtuprum ꝛ non ra-
ptus vt colligi poteſt inſtit.de pub.iu-
di.in.§.itē lex iulia.de adult.ꝛ in.§.itē
lex iulia.de vi pub.ſinautē per vim:ita
ſingulariter dixit Alber.de roſa.in.iij.
parte ſtatutorū.q.xxxj.incipi.itē pone
queſtionē quā narrat Gandinus ꝛc.et
idem expreſſe dixit Paul.de caſt.in.l.
raptores.C.de epiſco.ꝛ cle.in.j.colū.et
Raph.cu.in ꝯſi.ſuo.xcv.incip.chriſto-

pꝛoꝛ⁹ ⁊c.⁊ idē dixit Gādi.in ſuo tract.
maleſi.ſub rubꝛi.de multis queſtioni-
bus depēdentib⁹ a ſtatutis.in.ij.char.
in.iij.col.in verſicu.itē pone qōnem de
facto.⁊ idem tenuit Bald.in conſi.ſuo
cccvj.incip.ſtatuto placentie ⁊c.in.iij.
volu.de quo dixi ego in ſing.meo.lxv.
13 incip.ſtatuto cauetur.†Itē circa hanc
materiā ſcias etiā qꝺ ſtatutū loquens
de rapiente mulierē vt puniatur pena
capitis nō habet locū in rapiente mu-
lierem ſolutā que alias ſemel ab alio
fuit tacta ſeu carnalr̄ cognita vel quā
alias oſculatus eſt q: talis non pꝛeſu-
mitur rapta ꝑ vim cōtra eius volunta-
tem cū alias ſemel volūtarie alteri cō-
ſenſerit:ita ſingulariter cōſuluit Pau.
de caſt.in cōſil.ſuo.cccv.incip.viſo di-
cto ſtatuto ⁊c.ad qꝺ alleg.l.ſtupꝛum.in
fi.ff.de ritu.nup.Et idē dicit Alberi.de
roſa.in.ij.parte ſtatutoꝝ.q.xcij.incip.
ſed pone aliquis ⁊c.et Gandi.in tract.
ſuo maleſi.ſub rubꝛi.de aliquib⁹ que-
ſtionibus varijs in maleficijs.in.ſ.col.
in fin.ver.quero de facto ⁊c.de quo la-
tius dixi in ſingu.meo.lxxiiij.incip.tu
habes regulam.⁊ in.l.maritus.in vlti.
col.ff.de queſtio.vbi etiam in dictis lo
cis plura adduxi pꝛo illo cōſilio Pau.
de ca.que hic nō refero cā bꝛeuitatis.
de quo etiam dixi in repeti.mea rubꝛi.
ff.de fideiuſ.in.xx.col.ver.addo etiam
14 pꝛedictis.†Ulterius ſcias qꝺ raptus
nō dicitur ſine violentia vt dicunt hic
doc.et pꝛobat text.in.c.de raptoꝛibus.
xxxvj.q.j.⁊ voluit Ang.in.l.ſed eximē-
di.ff.ne quis eum qui in ius voca.eſt.
⁊ Joan.de ana.eum referens in rubꝛi.
extra de rapto.Et ideo ſi quis ſubdu-
ceret mulierem blandis verbis vel cū
pꝛomiſſionibus vel cum pecunijs nō
diceretur eam rapuiſſe ſi cum iſtis nō
interuenit violentia:⁊ ideo non puni-
retur pena huius legis.Et ideo dicit
Angel.in.d.l.ſed eximendi qꝺ cautus
debet eſſe ille qui accuſat de rapina vt
ſemper deducat actus neceſſario con-
cludentes violentiam alias ſuccum-
15 beret.†Teneas tamen menti vnum
quod ſatis videtur contra pꝛedicta:vi-
delicet quod ſi per traditionem pecu-
nie inducitur mulier ad committendū
adulterium licet contenta fuerit com-
mittere tale adulterium tamen inui-
cta reputat̄ illud ꝯmiſiſſe ⁊ ille qui pe-
cuniam dedit punit̄ pena ſtatuti que
imponit̄ adulteranti mulierē inuitam.
ita ſingulariter dixit Ang.in auꝫ.de le-
nonibus.§.ſi.circa finem.qꝺ dictum ꝓ
nota.refert et ſequit̄.d.Philippus de-
cius in cōſi.ſuo.clxx.incip.viſo thema-
te.in.ij.col.ꝓ quo ſm eū facit text.not.
hic ante fi.⁊.l.j.§.ꝑſuadere.ff.de ſeruo
16 cozrup.†Et facit etiam nā aurum ſeu
munera faciūt nolentē velle:ideo ſcri-
bitur deutero.c.xv.ꝙ munera excecāt
oculos ſapiētū ⁊ mutāt verba iuſtoꝝ.
qꝺ dictū refert Ang.⁊ Jaſ.poſt eū in.l.
non dubium.in pꝛin.C.de teſta.et dicit
tex.in c.q̄ recte.xj.q.iij.ꝙ acceptio mu-
nerū pꝛeuaricatio veritatis eſt.et facit
tex.no.in.c.pauper.xj.q.iij.in verſi. ci-
to violatur auro iuſtitia.de quibus la-
tius dixi in ſingulari meo.cccliij.incip.
datio pecunie ⁊c.Modo circa hoc not.
videlicet ꝙ raptoꝛ cuiuſcunqꝫ honeſte
mulieris punitur pena moꝛtis.Querē-
dū eſt in quib⁹ perſonis habeat locum
diſpoſitio huius legis:in quo dices pri
mo ꝙ habet locum in rapiente virgi-
nē nō nuptā etiā ſi ipſa conſentiret dū-
modo ſit in ptāte parētū:q: ex tali ra-
ptu lꝫ ipſa ſit contenta rapi tamē iniu-
riātur parētes ⁊ affines:et hoc modo
intelligitur iſte text.inquātum dicit ꝙ
ea volente etiā committitur pena ra-
ptus:pꝛo quo facit gloſ.not.in.c.cōtin-
git.el.j.de ſen.excom.ſed ſecus eſſet ſi
ipſa virgo non eſſet in poteſtate alicu-
ius et cōſentiret ⁊ raptui ⁊ abductioni:
nam tunc non puniretur raptoꝛ quia
volenti ſcienti ⁊ cōſentienti non fit in-
iuria nec dolus.vt in.l.nemo videtur.
ff.de regu.iur.in.l.cum donationis.C.
de tranſac.⁊ in.l.j.§.vſqꝫ adeo.ff.de in-
iur.et in.l.venditoꝛ.C.de reſcin.vendi.
cū ſi.Et pꝛo hoc etiam facit ratio:nam
ſi ipſa cōſenſit nulla ſibi competit actio
contra ipſum raptoꝛem per dictam re-
gulam ꝙ volenti non fit iniuria:ſed ſi
ibi non competit aliqua actio contra
ipſum raptoꝛem: ergo nec reipublice
oꝛitur actio vel inquiſitio contra eūdē
17 raptoꝛem.†Nam vbi non naſcitur

parti actio ciuilis tunc nec reipublice
cōpetit actio vel inquiſitio criminalis:
ita dixit Sali.in.l.eos.§.de fur.⁊ Bar.
in cōſi.ſuo.c.inci.a dño Cy.de boñ.l.j.
col.⁊ Cep.in cōſi.ſuo.lix.inçi.paul.fa‐
ber ⁊c.in penul.col.⁊ Soci.in cōſi.ſuo
cxxvij.incip.viſis capitulis ⁊c.in.j.col.
et do.Nellus in tractatu ſuo bānit.in
ij.parte ſecūdi temporis in.j.q.in fi.j.
colū.⁊ voluit etiā dñs Paris de puteo
in tract.ſindicat⁹.in.ij.char.in.j.col.et
do.Phillip⁹ deci⁹ in cōſil.ſuo.cxxxvij.
in.j.col.poſt me.Pro quo facit in ar.l.
ſi pupilli.in.§.videam⁹.ff.de neg.geſt.
et.l.quoties.in.§. qui temporali.ff.de
excuſa.tut.Et faciūt optime dicta per
My.in cōſi.ſuo.xxxviij.inci.ꝙ cōtra ⁊c.
in ver.itē ptꝫ qꝛ eo caſu ⁊c.Et facit qđ
dixit Alex.in cōſil.ſuo.ccvij.incip.viſo
ſummario.in.iij.col.in.ij.volu. vbi di‐
18 cit† qđ qñ conſtat iudici agenti nullū
ius cōpetere ꝙ tunc non poteſt facere
ipſe iudex quin repellat talē agētē.ad
qđ allegat plura de quibus ibi per eū.
Et de hoc etiā latius dixi in practiça
mea cauſarum criminaliū.in.§.cōſtan
19 te.nume.34.† Modo queri poteſt an
rapiens meretricē cadat in penā hui⁹
legis:in quo doct.hic tenēt ꝙ non:ita
etiā tenet glo.j.hic q̄ allegat tex.in.l.q̄
adulteriū.C.de adul.⁊.l.verū.ff.de fur.
⁊ ꝓbaꝛ optime in iſto tex.in verbo ho‐
neſtarū.ergo a cōtrario ſenſu inhone‐
ſte mulieris ⁊ ſic meretrices nō cōpre
hendunꝛ in hac.l.⁊ hoc etiā tenet glo.
in.§.item lex iulia.in verſi.viduā.inſti.
de publi.iudi.⁊ Bart.in.d.l.verū.in fi.
ff.de fur.⁊ Pau.de ca.in cōſi.ſuo.cccv.
incip.viſo dicto ſtatuto ⁊c.de quo etiā
vide per Matth.in not.ſuo.cxl.incip.
nota vnū ⁊c.Et dicit hic Sali.ꝙ iſtud
eſt notandū pro ſcholarib⁹ qui rapiūt
frequenter meretrices. Et ſubdit ipſe
Sali.idē eſſe in tenētibus tales mere
trices clauſas in aliquo loco libidinis
cauſa quia tales non committunt pri‐
uatum carcerem cum de vi non tenea
tur:vt in.d.l.verum.dicit poſtea ꝙ Cy.
refert quod quidam dicunt hanc gloſ.
et predicta iura procedere niſi mere‐
trix contra dixiſſet eo quia filius vite
vellet penitere qđ facere poſſet etiā ſi

cōtrarium iuraſſet:vt in aut.ſcenicaꝝ
non ſolum.§.j.⁊.C.de nuptijs.in.l.im‐
perialis: ſed dicit ꝙ tñ etiam per hoc
credit glo.iſtam procedere.Et ideo di‐
cit diſtinguēdū eſſe hoc modo videli‐
cet ꝙ aut talis meretrix deſierat mere
tricari aut nō deſierat:ſi deſierat mere
tricari et inceperat honeſte viuere et
tūc habet locum pena huius legis qꝛ
ſufficit tempore raptus eam honeſtā
eſſe vt in prin.allegat ad hoc.l.ſi vxor.
ff.de adulte.Aut non deſierat meretri
cari ⁊ ꝓcedit glo.iſta:aut deſierat me‐
retricari ſed tamen non viuebat hone
ſte quia erat facta concubina ſacerdo
tis et adhuc non habet locū pena hu‐
ius legis quia vita honeſtā que exigi‐
tur deficit.Aut dubitatur an meretri‐
cari deſierit et tunc ex eius habitu et
inceſſu iudicabitur:vt.ff.de iniur.l.itē
apud labeonē.§.ſi quis virginē.ſimi‐
liter iudicabitur ex loco in quo mora‐
ri ⁊ conuerſari reperieꝛ:vt.l.que adul
terium.C.de adul.Item dicit Sali.qđ
tūc ei nō ꝓderit ſi dicat ſe velle penite
re qꝛ cōtradictio oppoſita oppoſiti vel
preſumpti non admittit illā penitētiā
verbalē ſicut non audiꝛ ille q̇ negat ſe
poſſidere cū poſſederit tēpore litis cō‐
teſta.vt in.l.non ignorat.C.ad exhibē.
cum ſimi.ibi nota.in gloſ.Item dicit
poſtea ꝙ Cy.dixit ꝙ ſi meretrix cauſaꝫ
cōiunctionis allegaſſet ꝙ haberet lo‐
cum pena huius.l.qđ dicit ipſe Salic.
non admittere ex quo honeſte non vi‐
uebat quod exigitur vt pena huius le
gis locū habeat.ita reſidet in hoc Sa‐
li.hic.Mihi aūt videtur dictis per eū
aliq̇d addi poſſe ⁊ ideo dico ꝙ inquātū
dicit ꝙ ſi meretrix deſierat meretrica‐
ri et inceperat honeſte viuere ꝙ tunc
contra raptorem habet locū pena hu‐
20 ius legis.† Dico ꝙ pro hoc facit opti‐
me quod voluit Bald.in.l.ſi filiā.C.de
inoffi.teſta.vbi dicit ꝙ licet mater me
retrix nō poſſit filiā ꝓpter meretriciū
exheredare.per tex.in.l.in arenaꝫ.eo.
titu.tamen hoc fallit niſi talis mater
eſſet emēdata et ad honeſtam vitā re‐
ducta:qꝛ tūc poterit talem filiā mere‐
tricem exheredare qꝛ vltima cōſuetu‐
do attēdi debet.l.mella.§.pc.ff.de ali.
et ciba.

ꝛ ciba.lega.ꝛ idem tenet raph.fulg.in
d.l.in arenā.vt ibi refert ꝛ ſequit̄ Iaſ.
et alleg.Raph.ad hoc meliorem tex.in
l.imperialis.in pn̄.§.de nupt.vbi Bar.
ꝛ Bal.not.ꝙ qui deliquit poſt peractā
penitētiā ꝛ indulgētiā habet̄ ꝓinde ac
21 ſi nō deliquiſſet.†Itē adduci etiā pōt
ad ꝓdicta.Nam licet filia que pecca-
uit in corpus ſuū nō debeat ali nec do
tari a patre:vt not.Spec.in titu.ꝗ ſint
legi.in.§.pe.in verſ.quid ſi filia pecca
uit.ꝛ Bald.in.l.fi.§.de do.promiſ.tn̄ fi-
lia per penitentiā emēdata debet ali ꝛ
dotari a patre ſm Spe.in.d.ver.quid
ſi filia peccauit ꝛc.ꝛ ibi in verſ.quid ſi
penitentiam egerit.ꝛ eū ſequitur Ca-
no.in.c.ꝗntauallis.de iureiur.ꝛ ibi do.
Anto.in.iiī.col.ꝛ Abb.in.ij.col.vbi etiā
alle.bonū text.in.c.ferrum.ꝛ ibi gloſ.l.
diſt.ꝓ quo facit gloſ.in.l.conſentaneū.
℞.quomodo ꝛ qn̄ iudex.que dicit ꝙ hu
manū eſt peccare:angelicū emendare:
ꝛ diabolicū perſeuerare. Et hoc qd̄ te
net Spec.etiā tenet Iaſ.in.d.l.in are-
nā.in.iij.col.ꝛ in.l.ius autē ciuile.i.v.col.
ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ voluit Alexā.in.l.j.in
xvi.col.i fi.ff.ſolu.ma.de ꝗ etiā ꝑ Bal.in
l.ſi ꝓ ea.in.viij.q.§.mādati. Et propter
22 †hoc dicit do.Alexā.in.d.l.j.ff.ſol.mat.
ꝙ ſi filius ꝗ cōmiſit ingratitudinē per
quā poterat a patre exheredari ſi peni
tentiā viuo patre agat:vel ante condi
tū teſtamētū nō poterit amplꝰ exhere
dari:qd̄ dictū refert ꝛ ſequit̄ Iaſ.in.d.
l.in arenā.vbi etiā adducit Bar.in.l.iij.
§.fi.per illū tex.ff.de adi.lega.vbi dicit
ꝙ ſi pater exheredauit filiū ex iuſta cā
ꝛ poſtea filiꝰ ſe reconciliauit cū patre
exheredatio cēſet̄ adēpta:qd̄ dicit eſſe
not.de quo ibi latiꝰ ꝑ eū:ꝓ quibꝰ faciūt
dicta per Alex.in conſ.cxxiii.incip.vi-
ſo ꝛc.in.ij.col.in fi.in.vij.volu.et ibi in
23 conſ.clviij.incip.viſo ꝛc.ad fi.†Et vl-
tra predicta pro iſtis optime facit re-
gula illa vulgata:vcꝫ ꝙ ceſſante cauſa
ceſſat effectꝰ:vt in.l.adigere.in.§.Quis.
ff.de iurepa.ꝛ.c.cuꝫ ceſſante.de appel.
pro qua regula ꝛ ꝓ cōfirmatione predi
ctorū adduco aliqua no.digna. Et pri-
mo adduco nā lꝫ pater poſſit vendere
filium propter neceſſitatē famis.l.ij.ꝛ

ibi docto.C.de patri.qui fil.diſtra.et vo
luit gloſſ.in.c.ſi quis.extra de fur.et in
c.diſcipulos.de cōſecra.diſt.v.et Abb.
in.c.nōne.in princi.vlti.colum.de pre-
ſump.tamē talis filius venditus a pa-
tre propter neceſſitatē famis pōt age-
re contra patrem vt pater eū redimat
ſi peruenit ad pinguiorē fortunā:et ſic
ceſſante cauſa vēditionis predicte:ita
ſingulariter dixit Bald.in.c.ex reſcri-
pto.in fi.de iureiuran.quo dictū refert
ꝛ ſequitur do.Feli.in.c.cum dilecta.in
xxvij.col.verſ.fallit octauo.de reſcrip.
de quo etiā dixi in.l.etiam ſi redhibi-
tus.in vlti.colum.ff.de queſtio.ꝛ in ſin-
gulari meo.cij.incip.pater poteſt ven-
dere ꝛc.Item facit etiam:nam qn̄ dn̄s
vult reparare vel reaptare domū que
indiget refectione vel reparatione po-
teſt expellere conductorē.l.eadem.C.lo
ca.ꝛ.c.ꝓpter ſterilitatē.extra de loca.
Attamen domo ipa reedificata vel re-
parata:et ſic ceſſante dicta cauſa pote-
rit cogere dominū ad dandā ſibi dictā
domū ꝛ ad perſeuerandū in dicta loca
tione.ita not.dixit gloſ.iuncto text.in.l.
ſi duo.in.§.ſi inquilinos.in verbo do-
minium.ff.vti poſſi.quam gloſ.ibi ſum-
me notat Barto.et eam refert etiā pro
ſingu.ꝛ ſequitur Ludoui.roma.in ſin-
gu.ſuo.cxxxv.incipien.tu habes ꝛc.et
Fran.de cre.in nota.ſuo.lxxij.incipien.
tu ſcis ꝛc.Et faciunt dicta per Pau.de
caſt.in.l.nec patronus.C.de ope.liber
to.vbi dixit ꝙ ſi conduxi quendā ſcho-
larem ad ſcribēdum mihi librum ſi eli
gatur in rectorem ſtudij non potero il-
lum vlterius cogere ad ſcribendū:at-
tamen finito officio rectoratus pote-
ro ipſum cogere ad ſcribendū dictum
librū:quod etiā voluit ibi Iaco.butri.
ſm eum.Facit etiam:nam licet ex cau
ſa poſſit princeps auferre rem ſuā vni
tn̄ ſi cauſa illa ceſſat debet res ipſa ſi-
bi reſtitui ſi poteſt vt nō ſit cōſumpta:
ita dixit Innocen.in.c.qꝛ pleriqꝫ.extra
de immu.eccle.ꝛ do.An.ꝛ Ioā.de imo.
in.c.ꝗ in eccleſiarū.de conſti.et ibi dn̄s
Feli.in.xi.colum.in verſ.ſcḋa declara
tio ꝛc.vbi ſubdit ꝙ in foro contentioſo
et in foro cōſciētie actus principis nō

tenet ceſſante illa cauſa:⁊ alleg. etiam
tex.in.c.paſcis.⁊ ibi Archid.⁊ Gemi.
lxv.diſt.vbi dicit ꝙ lex diſpēſatiua ceſ
ſat ceſſante cauſa diſpēſationis. Itē re
fert etiā do.Feli.vbi.ſ.Ludo.ro.in ꝯſi.
ſuo.cccciiij.inci.in caſu ꝓpoſite ⁊c.vbi
cōſuluit ꝙ pactū factū per creditores
cū debitore fallito vel fugitiuo ꝓpter
eius paupertatē ceſſat ſi ꝑueniat ad
pinguiorez fortunā.Pro quo inter alia
alleg.c.cū tu.iūcta gl.in verſi.donec.de
vſur.vbi odioſa cōſtitutio edita ꝯ vſu
rarios odio vſure ceſſat ceſſante vſura
ſm Lud.ro.in dicto ꝯſilio:qui etiā al
leg.tex.in.l.fi.C.nō poſ.ad liberta.ꝑue
nire.ꝑ quē tex.dicit Bal.ibi ꝙ ſi mulier
priuatur patria ex forma ſtatuti ꝓpter
maritum bannitū ꝙ eo mortuo reuerti
pōt:allegat etiā.l.j.C.de nau.feno.per
quā dicit ibi Bald.ꝙ ꝯſtitutio aliquid
permittens ꝓpter periculū ceſſat ceſſā
te periculo.Item ipſe do.Feli.in.d.c.q
in eccleſiaꝝ.in.d.xj.col.adducit etiam
ad hoc propoſitū Ludo.ro.in cōſi.ſuo
ccccxvij.incipiē.in ꝓpoſito caſu ⁊c.vbi
plura ⁊ plura dicit in hac materia.⁊ in
ter alia dicit ꝙ ſi aliqs popul⁹ cogitur
ſoluere cenſum ſuperiori ꝓtegēti terrā
eius:⁊ ex illa terra demoliat nō cogit
24 amplius ſoluere.†Item adducit etiā
eundē Lu.ro.in cōſi.ſuo.ccccclix.inci.in
ꝓpoſita cōſultatiōe ⁊c.vbi conſuluit ꝙ
priuilegiū ciuilitatis cōceſſum a ſenēſi
bus forenſibus piſanis ꝓpter ꝯcordiā
inter eos exiſtentem ceſſat rupta inter
eos guerra.ad quod alleg.iura de qui
bus ibi ꝑ eū:quem etiam refert Iaſ.in
l.ſciēdū.in.§.ſi fundū.in.ij.colū.in fi.ff.
25 qui ſatiſd.cog.†Itē ad predicta vltra
do.Feli.ego adduco Soci.in conſi.ſuo
liij.incipien.in preſenti ꝯſultatione.in
v.col.in.j.volu.vbi dixit ꝙ ſi teſtator ꝓ
hibuit alienationez rerū ſuarum:quia
vult ꝙ poſt mortem heredis vadāt ad
titium ꝙ ſi moriatur titius ante here
dem ꝙ ipſe heres hoc caſu poterit alie
nare talia bona:quia deficientib⁹ illis
perſonis ad quas debet deuenire res
deficit prohibitio alienationis. alleg.
l.qui filiū.in princi.ff.ad trebel.et que
habētur.in.l.fin.fa.in.§.diui.ff.de leg.j.

⁊.l.quoties.C.de fideicō.de quo latius
26 per Soci.in dicto ſuo conſi.†Et fa
cit dictum Barto.in.l.alūne.in.§.cum
poſt.ff.de alimen.lega.vbi dixit ꝙ ſub
ſtitutio facta de aliquo ꝓpter aliquā
infirmitatem euaneſcit ſi ille ſit libera
tus ab illa infirmitate.Et facit etiam.
27 †Nam ſi pater relinquit.cc.pro filia
ſua maritanda ſi poſtea eā maritauit
cum centū nō poterit poſtea ipſa filia
petere alia centū:qꝛ iam eſt maritata:
et ſic ceſſat cauſa propter quā pater ſi
bi relinquebat.cc. Ideo debet ceſſare
effectus:ita dixit Pau.de ca.poſt Dyn.
in.l.lucius titius.ff.de lega.ij.vbi alle
gat tenētes contrariū et reſpondet di
ctis per eos:vt vbi ſatis late per eum.
pro quo faciunt dicta per Matthe.in
notabili ſuo.cx.inci.nota ꝙ ſi pater ⁊c.
de quo etiā vide Flo.in.l.in fideicom
miſſi.in.§.cum pollidius.ff.de vſur. Et
facit etiā ad predicta regula quā not.
glo.⁊ Bart.in.l.ij.per illū tex.C.de epi.
28 et cle.vbi habet†ꝙ priuilegiū conceſ
ſum filijs ꝓpter parētes nō durat mor
tuis parētib⁹. Et facit.l.nō tantum.§.
eos qui.ff.de excuſa.tuto.vbi Nico.de
Neapo.in lectu.Bart.notat ꝙ priuile
gium et imunitas cōceſſa ꝓpter pau
pertatē finitur auctis facultatibus:et
facit tex.in.l.nec maritus.ſ.ſolut.mat.
29 †Itē ad predicta faciūt dicta ꝑ Bald.
in.l.pactū qđ dotali.in.iiij.q.C.de col
la.vbi dicit ꝙ ſi filia renūtiauit heredi
tati paterne ꝓpter fratres ꝙ illis mor
tuis renūtiatio ſibi nō nocebit:et idem
dixit ibi Sali.et Pau.de ca.⁊ Gemi.in
c.quāuis.de pac.in.vj.⁊ Lud.ro.in.l.qui
ſuperſtitis.ff.de acqui.here.⁊ eos refert
et ſequitur do.Philippus decius alia
addēdo in cōſi.ſuo.xxxi.inci.diligenter
cōſideratis ⁊c.in.j.col.ꝑ quibus etiam
faciūt dicta ꝑ Bal.in.l.cui eorū.§.affi
nitatis.ff.de poſtu.que oīa ſunt men
ti tenenda ad confirmationē dicte re
gule ꝙ ceſſante cauſa ceſſat effect⁹:lꝫ
etiam plura iura ⁊ doctrine reperiant
ꝯtra dictā regulā:vt apparet ex dictis
Pau.de caſt.in.l.ij.ſ.de poſt.here.inſti.
et in.l.plurib⁹.§.j.ff.de ꝟ.obli.⁊ ꝑ Iaſ.
in.d.l.ſciendū.§.ſi fundū.ff.qui ſatiſda.

coꝝ.Et iſta pro nūc ſint ſatis pro cōfir-
matione dicti Sali.inquātum dixit ꝙ
rapiens meretricē que deſinerat mere
tricari ꝛ inceperat honeſte viuere pu-
nit pena huius legis tene mēti.Modo
vlterius dico quod mihi non placet di-
ctū Sali.hic inquantū dicit ꝙ ſi mere-
trix raptori volēti eam rapere allega-
uit coniunctionē ſeu affinitatem inter
eos qꝺ ſi hoc nō obſtāte raptor ꝗ̄ ipſam
rapuit nō tenetur pena huius legis:eo
quia ipſa meretrix omnino inhoneſte
viuebat ꝛ quis non punitur rapiendo
mulierē inhoneſte viuentē ꝛc.Quia di
co ꝙ immo talis eſt puniendus ſi vere
inter ipſum raptorem ꝛ meretricē erat
affinitas vel cōiunctio ſanguinis quo-
niā nō reperio ꝙ ſine crimine inceſtus
quis poſſit habere rem cum meretrice
coniuncta vel affine.nā meretriciū non
tollit affinitatē nec coniunctionē.arg.
l.iura ſanguinis.ff.de reg.iur.ꝛ ideo di
ctuꝫ Sali.circa hoc non videtur mihi
verū. Ulterius redeundo ad hūc tex.ex
quo notant doc.poſt glo hic ꝙ rapiens
meretricē non incurrit penā huius.l.
30 poteſt queri an hoc habeat locū in ra
piente meretricē nuptā ſeu maritatā.
in quo Bald.hic dicit ꝙ in tali raptore
meretricis nupte habet locū pena hu-
ius.l.arg.huius tex.in verbo multorua
gis ꝛc.Tu aūt pro hac opi.Bal.ꝙ me-
retrix nupta nō poſſit rapi ſine incur-
ſu pene huius.l.Adde ꝙ licet meretrix
poſſit capi et carcerari pro debito ſm
Bal.in.l.conſentaneum.C.quō ꝛ quādo
iud.ꝛ voluit Ang.in.l.quoniā.C.de cu.
reo.ꝛ Lud.ro.in.l.alia.in.§.elegāter.in
iij.colū.ff.ſol.ma.hoc tū fallit niſi talis
meretrix ſit maritata qꝛ tunc carcerari
nō poterit ꝑ debito.ciuili:ita dixit Jo.
and.in addi.Spe.in titu.de iniur.ꝛ dā.
dato.Pro ꝗ facit dictū Bal.in cōpēdio-
ſa ſua ſub rubrica de qōnibꝰ:circa ſen-
tentiam.in verſic.xiij.queritur ꝛc.Ubi
dicit ꝙ ſtatutū dicens ꝙ meretrix poſ-
ſit impune offendi non habet locum in
meretrice maritata.pro quibus opti-
me faciunt dicta per Ange.in.l.vex la
ij.ff.de fur.vbi not.loquitur in hac ma-
teria:de quo dixi ego in ſingulari meo
cxlviij.inci.cōditio ꝛc.Et vide omnino
in hac materia Gandi.in tractatu ma-
leſi.ſub rub.de aliquibus queſtionibꝰ
varijs in maleficijs que nō commode
adaptantur.in.j.col.ver.queſtio de fa-
cto fuit mutine ꝛc.Et Albe.de roſa.in
ij.parte ſtatu.q.lij.incip.ſed pone ali-
quis intrauit ꝛc.Et vide que dixi in.l.
maritus.in vi.col.ff.de queſtio.in ver.
31 pro qua doctrina ꝛc.†Sed tū iſta poſ-
ſunt limitari ꝛ reſtringi non hr̄e locum
in meretrice maritata que haberet in
maritum vnum lenonem vel infamem
quia tunc reputatur pro meretrice nō
nupta:ita ſingulariter dixit.d.Jo.bap.
de ſancto ſeueri.in tractatu ſuo de de-
bitoribꝰ ſuſpectis ꝛ fugi.in.xiij.col.poſt
me.vbi dicit ꝙ illud qꝺ dicit Jo.an.et
alij in locis ſuprꝰ allegatis ꝙ meretrix
maritata nō pōt carcerari ꝑ debito.li-
mitat̄ niſi maritꝰ talis mulieris mere-
tricis ſit leno vel infamis:nam tūc cō-
iugiū non obſtaret quia talis meretrix
non poſſet carcerari pro debito.de quo
dixi in ſingulari meo.clxxix.incip.dixi
tibi ꝛc.Et iſta ſunt notanda in hac ma
32 teria.†Circa quā materiā raptus me-
retricis nolo omitterre vnum iudicio
meo nō cōtēnendū:vcꝫ ꝙ maior valde
eſt rapina ſeu raptꝰ ꝗ̄ ſit furtū.nā im-
probior eſt rapina ꝗ̄ furtū:vt dicit tex.
in.l.ſi cū exceptiōe.in.§.q̇ vim.ff.ꝙ me-
tus cā.ꝛ hr̄ inſti.vi bono.rap.in prin.et
in.l.ſi te.C.ex quibus cau.infa.irroga.ꝛ
hr̄ ꝑ Bar.in.l.j.ff.de effrac.ꝛ expilatori.
ꝛ voluit Bal.in.l.j.in.xiiij.col.verſi.ſed
certe videt̄.C.qui accu.non poſ.ꝛ ratio
33 pōt eſſe†qꝛ rapina non fit ſine violen-
tia vt habet̄ in.c.penale.xiij.q.v.et in
l.quo naufragium.in.§.pe.ff.de incen.
rui.ꝛ naufra.ꝛ voluit Alex.in.l.iij.in.§.
ꝙ pretor.ff.ne quis eū qui in ius voc.
Sed furtum fit ſine violentia vt in di-
ctis iuribus.Item pro rapina imponi-
tur pena dupli:vt dicit Bal.in.c.ſi duo.
in princ.de pace tenenda:et in rapina
ineſt furtum nō econtra.vt inſti.vi bo.
rap.in prin.ꝛ voluit Bart.in.l.duobus.
in.§.ſi quis intrauerit.ff.de iureiuran.
ꝛ voluit Bal.in.l.ſi quis nō dicam rape
re.in.iiij.col.ver. nam incontinēti.C.de

epiſ.et cleri.ergo ex iſtis apparet mul-
tiplicιter ꝙ maioꝛ eſt rapina ꝙ̃ furtũ.
34 †Ex quo ego infero qḋ pōt impune cō
mitti furtum in bonis meretricis:qꝛ ſi
impune pōt rapi ei⁹ perſona q̃ eſt di-
gnioꝛ reb⁹ ſeu bonis ſuis vt in.l.in pe-
cudũ.ff.de vſur.ꝛ in.§.in pecudũ.inſti.
de rerũ diui.ergo impune poterũt ei⁹
bona furto ſubtrahi:cum vt dixi maioꝛ
ſit valde rapina ꝙ̃ furtũ.Et adde hic
dicta per Iaſon.in.l.ſi qñ.C.vnde vi.in
35 x.col.vbi dixit†ꝙ iura loquentia in vio
lẽtia habẽt locũ etiã in furto:et id dicit
ꝙ ſicut ille qui ꝑ violẽtiam fuit ſpolia
tus bonis ſuis admittitur ad ꝓbandũ
illa bona vi arrepta per ſuum iuramẽ
tum:vt dixit text.in.d.l.ſi qñ.ꝛ in.c.ſi.qḋ
met.cauſa.ita etiam ille qui paſſus eſt
furtũ ab aliquo poterit ꝓbare quanti-
tatẽ ꝛ valoꝛẽ rerum furto ſubtractarũ
per eius iuramẽtũ:ad qḋ alleg.Inno.ꝛ
Hoſtien.in.d.c.ſi.quod met.cauſa.ꝛ di-
cit ꝙ hoc fuit de mente glo.in.d.c.ſi.in
ver.ex maleficio.et idẽ tenẽt ibi cano.ꝛ
maxime Ioan.de imol.ꝛ Bald.in.c.j.§.
iniuria.in.iiij.col.de pace iura.fir.et in
l.ſi res.C.de oꝛdi.cogni.et Ange.in.d.l.
ſi qñ.et Alexan.in.l.ij.ff.de dã.infec.de
quo latius valde per Iaſ.in.d.l.ſi qñ.in
x.colum.vbi alia plura allegat ad hoc
quẽ vide.ꝛ vide etiam cũ ibi in.viij.col.
ver.ſucceſſiue. Tene mẽti qꝛ ſepe iuue
nes furanṫ bona meretricũ.Item et ꝓ
hoc dicto meo nono facit etiam qḋ vo-
luit Bal.in.c.in literis.in.j.col.de reſti.
36 ſpo.vbi dicit†ꝙ ſi ex forma ſtatuti bã-
nitus poteſt impune occidi ꝙ ipſo vi-
uente potuerũt ſibi etiã bona auferri.
ꝛ idẽ tenet Bal.in.l.ſi.circa me.C.ſi cō-
tra ius vel vti.publi.vbi alleg.tex.in.l.
j.§.qḋ pretoꝛ.ff.de aleato.per quem di-
cit melius probari ꝙ̃ alibi qḋ illa ver-
ba impune offendi intelligũtur in re
ꝛ in perſona.ꝛ idem tenet Bar.in.l.nec
in ea.ff.de adulte.ꝛ Bal.in.l.iij.in ſi.C.ſi
pen.appel.moꝛs interne.et Pau.de ca-
ſtro in.l.in ſuis.per illũ tex.ff.de libe.et
poſthu.quos refert do.Feli.in.c.que in
eccleſiarum.in.v.col.ver.nota.ſi.de cō-
ſtitu.de quo etiam per do.Frã.de cur.
in cōſil.lx.incipiẽ.dux Philippus ꝛc.in
xj.colũ.de quo etiam dixi ego in.l.ſi.ff.
de queſti.in penul.col.verſi.et ſcias qḋ
ſtante ꝛc.Si ergo ex permiſſo iure me-
retrix pōt offendi in perſona ex raptu
violento:ergo poterit etiam offendi in
37 bonis impune.†Facit etiam pꝛo hac
opinione mea. Nam ſtante ſtatuto qḋ
bãnitus poſſit impune offendi vigoꝛe
talis ſtatuti poterit etiã impune occi-
di qḋ eſt plus.Ita dixit Bart.in.l.iij.in
§.ſi.ff.de adimẽ.lega.Ioan.an.in addi.
Specu.in tit.de ꝯſti.in.§.j.in vlti.addi.
magna.in fine.et Pau.de caſt.in conſi.
ſuo.cxciiij.inci.viſo.in vlti.col.verſi.ad
tertiã rationẽ.ꝛ do.Feli.in.c.que in ec-
cleſiaꝝ.in.v.col.de cōſtitu.ꝛ dñs Nell⁹
in tracta.bãnitoꝛum.in.ij.parte ſecũdi
tẽpo.q.vij.incip.examinatis queſtioni-
bus.ꝛ volũt alij quos retuli in practi-
ca mea cãrũ criminaliũ.in.clj.char.Si
ergo permiſſio ſtatuti extendiṫ ad ma-
ioꝛem caſum ꝙ̃ ad caſum expreſſum in
ipſo ſtatuto:ergo a foꝛtioꝛi et a maioꝛi-
tate rationis extẽdeṫ ad minoꝛẽ caſum
ar.aut.multo magis.C.de ſacro ſanc.
eccle.ſed rapt⁹ eſt maioꝛ furto.vt.ſ.de-
mōſtraui.ergo ſicut ꝑſona meretricis
pōt impune rapi ergo eodẽ modo bo-
na ſua poterũt impune derobari.ꝑ q̃-
bus omnibus facit regula cui licet.de
reg.iur.cũ concoꝛdã.Et faciunt optime
dicta per Iaſ.in.l.actionib⁹ in.iiij.col.
ff.de in lit.iuran.Et ad predicta faciũt
etiã optime dicta ꝑ Bal.in.l.ſi q̇s nō di
cã rapere.in pꝛinci.C.de epiſco.ꝛ cleri.
vbi omnino videas.et dicta ꝑ do.Flo.
in.l.j.in.§.hec autem.ff.de his qui deie.
vel effu.Tene mẽti predicta circa ma-
teriã meretricis.ad quam vide etiam
Matth.in nota.ſuo.cij.ciij.ꝛ ciiij. Vlte-
ri⁹ not.ex iſto text.qḋ rapiens monialẽ
vel deo dedicatam puniṫ pena moꝛtis.
Et videretur dicendũ.ꝙ ſi talis raptoꝛ
monialis habuit rem ſecũ deberet pu-
niri multiplici pena. Pꝛimo pena ra-
ptus.Secundo pena ſacrilegij.Tertio
pena ſtupꝛi vel adulterij. Quarto pe-
na ſtatuti q̃ imponiṫ iniuriãti deum:qꝛ
omnia predicta cōmiſit:ꝛ tamen puni-
tur tantum pena moꝛtis.Sed dicas qḋ
38 ratio eſt†quia minoꝛa delicta conſum

danť ſub maiori ⁊ ſolū attendiť maius
delictū.ita dixit gl.not.in.l.q̇ de crimi-
ne.quā ibi ſequunť docto.ſ.de accuſa.
⁊ idē tenet Bal.in.l.aduerſus.in fi.ſ.de
furt.⁊ Bar.in.l.quemadmodū.§.illud.
ff.ad.l.aquil.et in.l.inficiendo.in.§.in-
fans.in fi.ff.de furt.de quo etiā ꝑ Pet.
de anch.in cōſi.ſuo.cclxxij.incip.de ti-
tulis ⁊c.in penul.colū.⁊ ꝑ Bal.in.l.di-
uortio.in fi.ij.colū.ff.ſolu.matri.⁊ ꝑ do.
Flo.in.l.illud queſitū.in.§.ſi idē eūdē.
ante finem.ff.ad.l aquil.⁊ per Ange.de
aretio.in tractatu maleficiorū.in ver-
bo fecit inſultū in prima charta.in ver
ſiculo aduertas tu iudex ⁊c.Et ibi in
additiōi.⁊ in eodē tractatu.tu in verbo
admenauit in principio.⁊ per Bart.in
l.nunꝗ plura.in penul.colū.in verſic.
ſcdo pone exemplū.ff.de priua.del:c.⁊
per Joā.and.in additio.Specu.in tit.
de homici.in rubrica.⁊ faciunt etiam q̄
habentur per Bar.in.l.quoniam mul-
ta.in p̄mo nota ſ.ad.l.iul.de vi publi.⁊
per Sand.in ſuo tractatu maleficio.in
ti.de penis reorū.in xix.col in verſi.po-
ne inſuper ⁊c.Et per Bal.in.l.quicūꝗ.
in.j.colū.ſ.de ſeruis fugiti.⁊ per Albe.
de roſa.in.ij.parte ſtatutorū.queſtione.
xxcj.⁊ queſtione.xxxiij.et per Abba.in
c.j.de penis.⁊ per Sandi.in dicto ſuo
tractatu maleficiorū.ſub dicta rubrica
de penis reorum.in.xiiij.colum.in fi.et
per dominū Nellum in tractatu bāni-
to.in.iij.parte ſecundi tempo.queſtio.
lviij.Jaſ.in.l.qđ dicitur.ff.de verb obli
gatio.Et ponunt exemplum docto.in
dictis locis vt pone ſtatuto cauetur ꝙ
portans arma puniatur in decem:alio
ſtatuto cauetur ꝙ vulnerans aliquem
puniatur in centum:alio ſtatuto caue-
tur ꝙ vadens de nocte puniať in quin-
quaginta:modo aliquis cū armis de
nocte vulnerauit hominem an debeat
puniri in tercentum:⁊ ſic in omnibus
penis dicunt ꝙ non punietur niſi in
pena centum pro vulnere quia alie pe
ne confunduntur cum maiori pena re-
ſpectu delicti:et ſic cū pena vulneris:
ita dicēdū puto in dicto caſu ꝙ rapiēs
monialē punietur ſolū pro raptu:alie
vero pene cōfundētur ſub pena ipſius

raptus.Sed predicta omnia limitari
poſſent fore vera ſi omnia predicta de-
licta fierent vno ſolo impetu ſine ali-
quo interuallo temporis.Secus autē
ſi fierent cū aliquo interuallo interue-
niente inter vnū delictum ⁊ aliud qm̄
tunc omnia delicta ſingulariter puni-
rentur pena appoſita tali delicto ⁊ ta-
les pene non confunderenť ſub maio-
ri pena.ita dixit Bald.in.c.j.in.§.iniu-
ria.in.v.colū.verſi.queſiuit Jaco.bu-
tri ⁊c.de pace iura.firmā.⁊ Bald.in.l.
ij.ſ.de accuſatio.in verſicu.et predicta
vera.⁊ in verſi.⁊ idem dico vbi eſt tra-
ctatus.⁊ idem voluit Sali.in.l penul.
in.vj queſtione prin.ſ.de accuſa.et.d.
Fran.de arct.in cōſi.ſuo.x.incip.caſus
talis eſt quidā titius ⁊c.in penul.colū.
in verſicu.dico ⁊c.De quo etiā latius
per do. Ludo.bolog in conſi.ſuo.viij.
39 in.v.⁊.vj col †Ulterius circa hunc ra-
ptū monialis dicit hic Bald.⁊ Sali.ꝙ
ex quo ex tali raptu iniuriať deꝰ prin-
cipaliter ꝙ ſi ex forma ſtatuti ſi iniu-
rians habet pacem ab offenſo debeat
minorari pena ꝙ tunc ad hoc vt mino-
retur pena in rapto monialis ꝙ remiſ-
ſio talis iniurie requiretur nedū a ta-
li moniali ſed requireť pax a papa qui
obtinet vicē dei in terris.Ulterius vl-
tra.doc.quero:dicitur hic ꝙ rapiēs mo
40 nialem punitur pena mortis.†Sed
quero quid in illo qui nō rapit ipſam
monialē:ſed tamen habet rem ſecum:
qua pena puniať.In quo dicas ꝙ pu-
nitur pena vltimi ſupplicij ſi eſt laicus
⁊ eius bona traduntur illi monaſterio
vbi morabatur talis monialis:et hoc
procedit de iure ciui.⁊ cano.vt eſt text.
in.§.pe.in auť de ſanctiſ.epiſc.⁊ in.c ſi
quis rapuerit.xxvij.q.j.⁊ habetur in.l.
ſi quis non dicam rapere ſ.de epiſco.
⁊ cleri.⁊ tria delicta committit cogno-
ſcens monialem.ſ.inceſtum:adulteriū
et ſacrilegium ſm gloſ.in.c.virgini-
bus.xxvij.q.ij.et not.Abb.in.c mona-
ſteria de vita et honeſtate clericorum.
41 in vlti.colū.et filius †ex tali moniali
natus dicitur ſpurius et non ſuccedit
etiam matri ſm Bartolum.in.l.fin.ff.
de his quibus vt indi.et habetur.in.l.

ſi qua illuſtris.C.ad tertulli.⁊ in.§.no-
uiſſime.inſtitu.ad officia.in gloſſ.fin.et
hic ponit do.Philip.decius in conſil.
cccvj.incip.in caſu.in.ij.col.Si aũt eſt
clericus talis habẽs rẽ cũ moniali de-
bet de iure canonico ſuo officio priua-
ri ⁊ detrudi in monaſterio:ita dixit tex.
in.c.ſi qua monacharũ.xxvij.q.j.de quo
etiam habetur in.c.ſi quis epiſcopus.
ea.cauſa ⁊ queſtione.⁊ per Jo.de ana.
in conſi.ſuo.j.in vlti.col.Et ſm ſtatuta
cõmuniter exiſtentia per Jtaliam quili-
libet punitur pena vltimi ſupplicij:et
profecto eſt laudabile cum hodiernis
temporibus aliqua monaſteria monia
lium in aliquibus ciuitatibus Jtalie
ſint tanꝙ lupanaria et proſtibula et
peiora faciunt in ſimilibus religioſi ꝙ
laici:quod vere maximum ſcelus ⁊ de-
decꝰ eſt necdum facto ſed etiã relatu.
Et ideo nimirũ ſi omnipotens ⁊ patiẽs
deus habet iam Jtaliam multipliciter
pro derelicta et quotidie peiora expe-
ctant nec vlterius exaudit preces de-
precantiũ ⁊ ex ſimilibꝰ cauſis ſuperfluũ
eſt dicere carmen illud mortmur:pie
iuppiter audi:iuppiter exaudi iuppi-
ter offer opem.Et hec oĩa tollerãt prĩci
pes ⁊ ſuperiores ⁊ regentes ⁊ ius dicẽ-
tes ⁊c.q̇ obliti illius ſententie:vꝫ lẽto
enim gradu ad vindictã ſui diuina p-
cedit ira tarditatemq́ꝫ ſupplicij graui-
42 tate cõpẽſat ⁊c.†Sed modo queri põt
qua pena puniatur talis monialis q̄
habuit rẽ cũ aliquo:in quo dicas quod
debet extrahi de illo monaſterio vbi
erat ⁊ cũ oĩbꝰ bonis ſuis in alio mona-
ſterio debet reponi in quo cautius cu-
ſtodiatur ne rurſus in eodem crimine
reperiatur.Jta dicit tex.in dicto.§.pe-
nul.in aut.de ſanct.epiſco.⁊ habet per
ſcribẽtes.in.d.c.ſi quis rapuerit.xxvij.
q.j.Et licet videretur dicendum ꝙ pa-
ri pena deberet puniri ſicut vir qui ha
bet rem cum ea:cũ ſit in pari delicto.
vt de ſe patet.tñ lex noluit eam puniri
eadẽ pena.Et in hoc forte lex cõſidera-
uit ꝙ in maiori culpa eſt maſculus ꝙ
ipſa femina monialis attẽto ꝙ monia-
les ſemper ſtant recluſe in monaſterio
et nõ eſt in poteſtate earũ ire ad inue-

niendum hoĩes ſed nõ eſt ſic in homi-
nibus q̇ non ſunt recluſi in aliquo lo-
quo ſed vadũt ad eoꝝ libitũ ad mona-
ſteria ad tentandas ipſas moniales q̄
ſepius tentate q̃nq́ꝫ cadunt.Nã gutta
cauat lapidẽ nõ bis ſed ſepe cadendo.
Et poſſet etiã aſſignari alia ratio q̄ eſt
radix huius delecti reſpectu monialis
vꝫ ꝙ non põt dici in pari culpa ſicut
vir q̄ ad eã acceſſit.Nam a cõiter acci
dentibus fiũt modernis tẽporibꝰ mo-
niales per vim ⁊ metũ.⁊ ſepius ꝑ per-
cuſſiones eis datas a parẽtibꝰ:fratri-
bus vel affinibus q̃ñ recuſant ⁊ cõtra-
dicunt ⁊ nolũt intrare religionẽ.⁊ hoc
quotidie occurrit hic ⁊ alibi vt q̃ñ ſunt
deformes vel corpore vitiate vt claude
vel monocule vel q̇d ſimile patiunt̃ vel
q̃ñ earũ pater eſt pauper:⁊ laborat in-
opia et nõ põt dare filie amplam dotẽ
tunc eñi cũ parua dote facit eã monia-
lem per vim q̄ in totũ erat aliena a mo
nachatu ⁊ a caſtitate.Jdeo talis effe-
cta monacha ita per vim ſi nõ in totũ
ſaltẽ in aliqua parte eſt excuſanda a ta
li delicto magis ꝙ vir nõ ſubditꝰ ali-
cui imperio q̇ põt ad libitũ ſuũ vxorari
vel ire ad meretrices relictis moniali-
bus honeſte viuere in earum monaſte
rijs.Et vere credo ꝙ eſſet res iuſtiſſi-
ma:equiſſima ⁊ ſanctiſſima in foro fori.
⁊ i foro poli.q̃ñ aliqua monialis q̄ coa-
cta fuit inuicta a patre:mr̃e:fratribus
vel affinibꝰ intrare religionẽ cõmittit
inceſtũ ſtuprũ vel ſacrilegiũ:tũc ꝓ tali
crimine punire crudeliter parẽtes vel
illos q̄ eã monachã fecerũt ꝑ vim.ꝑ il-
lã regulã.q̇ cãꝫ dãni dat ⁊c.l.q̇ occidit.
ff.ad.l.aq̇l.l.nihil intereſt.ff.de ſic.cũ ſi.
Nã ipſi ſunt cã huiꝰ delicti cogẽdo eas
intrare religionẽ ꝯ oẽm eoꝝ volũtatẽ.
43 †Ex qua coactiõe ⁊ metu ſequit̃ alius
effectꝰ maximꝰ ꝑpetuo mẽti tenẽdꝰ vꝫ
ꝙ q̃ñ filia nõ tm̃ ꝓpter ꝑcuſſiões ſibi il
latas a p̃re vel ab aliquo alio ſꝫ q̃ñ ſo-
lũ ꝑ metũ reuerẽtialẽ intrat religionẽ
tũc talis ingreſſus ⁊ tale matrimoniũ
ſpũale vitiat̃.Jta dicit gl.ſing.i.c.ꝓſens
clericus.xx.q.iij.quã gl.ꝑ valde no.re-
fert ⁊ ſequit̃ Jaſ.in.§.quadrupli.in.ix.
colũ.in ſ.inſti.de actio.vbi dicit illam

glo.eſſe ꝑpetuo notan.qꝛ ſepe contin⸗
git de facto ꝙ filie inuicte qꝛ forte ſunt
deformes aut claude ꝓpter reueren⸗
tiam patris ingrediuntur monaſteriū
aut virginitatis habitum ſuſcipiunt ꝙ
per hoc vitiatur ingreſſus et profeſſio
ita ꝙ ſine preuaricatione pōt deſeri et
deponi:ad quod etiam vr̄ eſſe text.in.c.
cum virum.et ibi do.An.de regula.et
Joan.de Jmol.in.l.ſi cum dotem.in.§.
eo autem tempore.ff.ſol.mat.ꝛ tex.in.c.
j.ꝛ ibi gloſ.ꝛ Abb.extra quod me.cau.
de quo etiam vide Alex.in.d.§.eo au⸗
tem tempore.in pe.colum.ꝛ Jaſ.in aut.
ingreſſi.in.j.colū.C.de ſacroſan.eccl.de
quo etiā dixi in ſingulari meo.cccxlvj.
incip.matrimonium ꝛc.Et circa hanc
materiam monialium ſcias etiam vnū
qđ iura diuina et humana adeo odio
habent violationem ipſarum monia⸗
44 lium†ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ cognoſcens
carnalr̄ mulierem nuptā puniatur in
centum vel alia pena ꝙ tale ſtatutum
etiam extenditur ad carnalr̄ cognoſcē⸗
tem monialem:ita multum ſingu.dicit
do.Dionyſius de peruſio in conſil.ſuo.
xx.incip.ꝛ ſi doctrina cecum illuminet
ꝛc.quem refert ꝛ ſeqtur.d.Maria.ſoci.
in.c.qualr̄ et quando.el.ij.de accuſ.q.
viū.articu.penult.quos refert ꝛ ſeqtur.
d.Fel.in.c.nō ſatis.de ſimo.quod etiam
voluit Bald.in.c.cauſam matrimonij.
in vlt.colū.de proba.ex qbus ſatis pa⸗
tet ꝙ valet arg.de matrimonio carna⸗
li ad matrimonium ſpirituale.pro quo
facit etiam communis deciſio docto⸗
45 rum volentium ꝙ†ſi teſtator in teſta⸗
mento ſuo reliqt filie mille ſi nupſerit.
et ſexcentum ſi religionem intrauerit
ꝙ ſi ipſa filia ingrediatur religionem
debebit tamen habere mille ac ſi ma⸗
trimonium carnale cō traxiſſet.Jta vo⸗
luit Joan.an.in addi.Specu.in titu.de
ſtatu mo.ſuper rubꝛ.ꝛ do.An.et aliū in
c.in preſentia.in.xx.colum.de proba.et
Barto.in.l.ij.vbi vide Soci.ff.de his q̄
pene nomine.ꝛ Lud.roma.in.l.ſtipula⸗
tio hoc modo concepta.in.vij.colum.ff.
de verbo.oblig.ꝛ Abb.in repe.c.eccle⸗
ſia ſancte marie.in.xxx.colū.de conſti⸗
tu.de quo latius dixi in ſingula.meo
ccxv.incip.validum eſt argumentum
ꝛc.et in repeti.mea rubꝛ.ff.de fideiuſſo.
46 in.xvij.colum.in pn̄.†Et pro iſtis facit
etiam.nā maior eſt affinitas ſpiritua⸗
lis q̄ carnalis ſm gloſ.in.c.q̇ dormie⸗
rit.xxvij.q.ij.quā in gloſ.refert et ſeqtur
Alexand. in conſil.ſuo.cxliij.incip.qm̄
abunde ꝛc.in vlt.col.ꝛ idem dixit gloſ.
in.c.puracij.xxx.q.iij.Ultimo circa iſtas
moniales ſcias ꝙ ſicut moniales ſunt
in maximo cultu ꝛ veneratiōe propter
habitum ꝛ vitam earū:ita etiā ipſe mo⸗
niales debēt eſſe ꝛ viuere ſine ruga vel
47 macula cum ſint†ſponſe xp̄i.vt in.c.
quāuis.xxj.diſt.alias damnationē per⸗
petuam habebunt ſi fidem charitatis
quam ſponte deo obtulerunt adulte⸗
rando chriſtum ſponſum ſuum turpi⸗
ter dehoneſtent.ita dixit Card.in cle.
ij.in pn̄.de ſtatu mona.alleg.c.j.ꝛ.xxvij.
q.j.de quo ibi latius per eum.¶Nota
vlteriꝰ ex iſto tex.in.ij.verbo viduarum
ꝙ eadē pena punit̄ rapiens viduā ho⸗
neſte viuentem ſicut punitur rapiens
virginē:ꝛ ſic in crimine raptus virgo ꝛ
vidua pari paſſu ambulant.hoc tamē
intellige verū eſſe ꝛ ꝓcedere in vidua
honeſte viuēte.p iſtum tex.in verſ.ho⸗
neſtarū.in pn̄c.huius.l.ſecus aūt eſſet
in vidua inhoneſte viuente qꝛ rapiens
viduā inhoneſte viuentem nō punire⸗
tur pena huius legis ſed alr̄ arbitrio
iudicis attenta qualitate ꝛ circunſtan⸗
tiis facti.Et nō ſolū vidua inhoneſte vi⸗
uēs perdit beneficiū ſeu ꝑuilegiū hu⸗
ius legis ſed etiā in multis rebus dā⸗
nificatur ꝛ perdit alia plura ꝑuilegia.
Quod patet:nam vidua inhoneſte vi⸗
uens ſi hoc conſtat perdit dotem et
48 actionē de dote quod oſtendo.†Nam
vxor cōmittens adulteriū perdit dotem
ꝛ actionem de dote.c.plerūqꝫ.extra de
dona.inter virum ꝛ vxorem.l.cum mu⸗
lier viri.ff.ſol.mat.et habet̄ in.l.ſi dotē.
C.de iur.dotium.ꝛ in.l.libertatem.que
eſt fi.C.de adulte.et ibi in aut.ſed nouo
iure.ꝛ in.l.conſenſu.C.de repu.ꝛ habe⸗
tur in.c.fi.de adulte.ꝛ per Lud.roma.
in conſil.ſuo.cclxxxvj.incip.hec iulia⸗
na ꝛc.ꝛ Alex.in cōſ.clxxxix.inci.in cau⸗
ſa ꝛ lite ꝛc.poſt pn̄c.in.vj.vol.Que iura

loqūtis in adulterio commiſſo viuēte
viro vendicant ſibi locū in ſtupro com-
miſſo ꝑ viduā durante viduitate ⁊ hoc
49 duplici rōne:ꝑmo q̄r †durante vidui-
tate mulier dr̄ adhuc eſſe in ꝑmo ma-
trimonio vt legitur.in.l.fi.ꝟ.de bon̄.ma
ter.⁊ habetur.in.l.filij.in.§.vidua.ff.ad
muni.⁊ in aut.de ꝯſulib᷒.in.§.itaqꝫ.⁊ in
l.femine.ff.de ſenato.⁊ in.l.mulieres.C.
de digni.lib.xij.⁊ in.l.quoties.ꝟ.de ꝑui-
leg.ſchola.eo.lib.et in.l.fi.ꝟ.de incolis.
lib.x.cum ſi.de quo etiam late ꝑ Alex.
in conſi.ccvij.inci.ponderaſti.quaſi per
50 totum.in.vj.volu.†Et ideo talis vidua
gaudet ꝑuilegijs que habebat propter
maritū eo viuente.vt habet̄.in.d.l.quo-
ties.quod etiam firmat gl.⁊ Bart.in.d.
51 l.filij.i.§.vidua.ff.ad municip.†Et etiā
ipſa vidua ſequit̄ forum viri premortui:
vt habetur in dictis iuribus.⁊ in.l.cum
quedam puella.ff.de iuriſdi.om.iud.et
52 ibi per oēs ſcriben.†Secūdo q̄r ita fit
iniuria marito defuncto ⁊ conſangui-
neis ſuis per ſtuprum cōmiſſum ꝑ vi-
duam ſicut per adulterium cōmiſſum
in vita.ſm glo.Bar.⁊ doct.in.l.ſororē.ꝟ.
de his quib.vt indig.que dixit ꝙ ſi he-
res inſtituit᷒ a teſtatore cōcubuit cum
vxore teſtatoris poſt mortē ipſius ꝑua-
tur hereditate ſicut ſi ei iniuriam fe-
ciſſet dum viuebat.⁊ ſic glo.illa parifi-
cat ſtuprum ⁊ adulterium.⁊ idem etiā
firmat gl.⁊ ibi Bar.⁊ alij.in.l.fideicom-
miſſum.ꝟ.de fideicom.Et idem tenet
Barto.per illas glo.in.l.i.ff.de his q̄.vt
indig.⁊ Bald.in.c.ij.de feud.ſine cul.nō
amit.Pro quo facit.l.qui ſepulchra.ꝟ.
de ſepul.viola.⁊ q̄ dixit Bar.in.l.i.ꝟ.de
ſecun.nup.⁊ Bald.in.l.titius.in ꝑnc.ff.
de excu.tuto.⁊ que habent̄ per Joā.de
Jmo.in.l.ij.in fi.ꝑn.ff.de vulga.⁊ pup.
Et faciūt etiā qđ voluīt doct.in.c.a no-
bis.de ſent.excom.vbi dicunt ꝙ percu-
53 tiens †clericum mortuū eſt excōicatus
ſicut ſi eum percuſſiſſet viuū.arg.tex.in
c.qđ te.de pe.⁊ remiſ.Et vltra predicta
in ꝓprijs terminis noſtris ꝙ vidua cō-
mittens ſtuprū perdat dotē ⁊ actionem
de dote ſicut ſi cōmiſiſſet adulteriū vi-
uente marito.expreſſe voluit Paul.de
caſt.in cōſi.ſuo.cxxi.incip.reuocatur in
dubium ⁊c.vbi ſingulariter loquitur
⁊ ibi reſpōdet ad cōtraria que adduci
poſſent ⁊ idem firmat ipſe Paul.de ca.
in.d.l.ſororem.et in.d.l.fideicōmiſſum.
ꝟ.de fideicō.ꝑ illas gloſ.⁊ eſt de mente
Barto.in.l.penul.ꝟ.de adulte.vbi dicit
ꝙ ille qui offenditur de adulterio con-
ſtāte matrimonio ille idem offenditur
ex ſtupro viduitate durante.⁊ ꝙ ita in-
iuriant̄ cōſanguinei viri tam defuncti
ex ſtupro quod committitur in viduam
ſicut ſi duraret matrimoniū.Et hanc
partem etiam ꝙ idē operet̄ ad perden
dā dotem in muliere ſtuprū qđ operat̄
adulteriū.tenuit etiam do.Bartho.be-
lenzin᷒ olim auditor rote.in addi.ſuis
ad Abb.in.c.plerūqꝫ.de dona.inter vir.
⁊ vxor.⁊ quidā Mod.d.Benedictus de
vadis.in.c.paſtoralis.de iudi.⁊.d.Aug.
de ari.in addi.ſuis ad Ang.de aret.in
ſuo tra.malefi.Jn verbo.che hay adul-
terata la mia dona.in.iij.char.in addi.
inci.tu aūt in hac materia ꝙ Roma.in
d.l.rei iudicate ⁊c.in fin.verbis.Et pro
iſtis faciunt in ſimili que voluit Ang.
de are.in.§.actionum.in.xxv.colum.in-
ſti.de actio.in verſi.⁊ etiam deſinit ⁊c.
54 vbi dicit ꝙ†vidua tutrix filiorum ſuo-
rum ꝑuatur tutela ſi viuit luxurioſe lꝫ
nō tranſeat ad ſecunda vota.alleg.ad
hoc glo.in aut.de reſtitu.⁊ ea que pa-
rit.in.§.fi.⁊ glo.Barto.⁊ doct.in aut.ſa-
cramentū.C.quando mulier ꝯofficio tu.
fungi pōt.⁊ text.in.l.fi.eo.titu.vbi dr̄ ꝙ
mater pudicitiam ſuam ſeruare debet
intactā.⁊ idem dicit Bart.ſm eū.in.l.ſi
quis ſub conditione.ff.de teſta.tuto.in
pe.colum.in verſicu.quero mulier que
tranſiuit ⁊c.quod dicit eſſe no.⁊ ſubdit
ipſe Ange.vbi ſupra:ꝙ ſi multa ſecreta
eſſent patefacta multe tutele eſſent ex-
pirate.Et dicit ꝙ de predictis non eſt
mirandū q̄n̄ memoria defuncti ⁊ eius
anima contriſtatur propter luxuriam
vxoris.Jgit̄ debet tutelā perdere.⁊ al-
leg.in arg.gloſ.in.d.l.fideicō.ꝟ.de fidei-
com.et in.d.l.ſororem.ꝟ.de his q̄.vt in-
dig.⁊ Bar.in.l.i.ff.de his qui.vt indig.
⁊ doct.in.l.licitatio.in.§.ꝙ illicite.ff.de
pub.Et tn̄ vltra eū dicas ꝙ hoc voluit
etiā Bald.⁊ Sali.in.l.his ſolis.ꝟ.de re-

55 noca. Et faciunt etiã ꝑ predictis.† Nã
lʒ vidua gaudeat foro viri:⁊ honorib⁹
⁊ ꝑuilegiis q̇bus gaudebat viuēte ma‑
rito vt dixi tamē illa omnia perdit ſi lu‑
xurioſe viuat: ne tantū habeat luxuria
quātū caſtitas. ita no. dixit Ang. Pau.
de caſt. ⁊ Alex. in. d. l. cū quedā puella.
ff. de iur. om. iudi. alle. §. fi. in aut. de re‑
ſti. ⁊ ea que parit. et idē dixit Alex. in. l.
ocm. C. de bo. mater. ⁊. d. Felin. in. c. pa‑
ſtoralis. de iud. Quinimmo talis vidua
luxurioſe viuens ꝑdit omnia ꝑuilegia
viduitatis. tex. eſt ⁊ ibi Sali. in. l. his ſo‑
lis. C. de reuo. dona. ⁊ voluit Abb. in. c.
vxoratus. de cōuer. coniug. in ꝑnc. Pro
quo faciunt dicta per Specu. in titu. de
tutore. in §. nunc dicendum. verſi. item
excipitur. ⁊ per. d. Fel. in. c. ſignificantii‑
bus. de offi. dele. in vlt. col. vbi etiam ad
hoc alleg. Bald. in §. hos aūt. in. xii. col.
inſti. de attilia. tuto. Et faciunt dicta ꝑ
Jaco. de belui. in aut. de non eligen. ſe‑
cundo nuben. in. §. ſi q̇dem. in verſicu.
56 ſin autem. vbi per illū tex. dixit ꝙ † pe‑
ne que introducte ſunt cōtra mulieres
que tranſeunt ad ſcḋa vota habent lo‑
cum in vidua luxurioſe viuēte. alle. d. l.
his ſolis. in fi. ⁊ gloſ. ⁊ doct. in aut. eiſdē.
C. de ſecun. nup. ⁊ in aut. ſacramentū. C.
quando mulier offic. tu. fung. poteſt. qḋ
etiā voluit dd. Alex. in. l. liberoꝝ. §. no‑
tanter. ff. de his q̇ not. infa. Item ad cō‑
firmationem predictorum facit. Nam
cū ſequantᷣ commoda quē ſequuntᷣ et
incōmoda. vt in regula ſm naturā. de
57 reg. iur. cum vulg. † Sed vidua inops
debet ali ab heredib⁹ viri durante vi‑
duitate ſi non habet vñ ſe alat etiam ſi
nō habuit dotem. vt no. Cy. ⁊ Bal. in. l.
fi. C. de boñ. mater. igitur merito econ‑
tra dʒ de violatione ſtatus viduitatis
in quo dʒ perſeuerare in ꝑmo matrimo‑
nio penam ſuſtinere. ita dixit Paul. de
caſt. in dicto conſi. cxxi. incip. reuocatur
in dubium ⁊c. pro quo faciunt que di‑
xi in ſing. meo. cclxiiii. inci. eum ſequū‑
58 tur ⁊c. Et facit etiam. † Nã dos vidue
retinet priuilegia q̇ habebat durante
matrimonio. vt habetur. in. l. etiā diru‑
pto. ff. de fun. dota. ⁊ habetur in. §. fue‑
rat. inſti. de act. ⁊ in. l. i. C. de rei vxo. act.
immo nō ſolū in ipſa re dotali durant
ꝑuilegia dotis ſolu. mat. vt dixi: ſed etiā
pro fructibus perceptis poſt ſolutum
matrimonium q̇ proprie nō ſunt dos tñ
datur actio de dote et etiam ꝑuilegia
eius locū habent. tex. eſt not. in. l. ſi ma‑
rito. §. fi. ff. ſolu. matri. Et facit glo. no. in
l. diuortio. in. §. ob donatiōes. ff. ſolu. ma
tri. ⁊ volunt Mod. in. l. i. ff. ſolu. ma. ita
eodem modo dicta dos vidue ſuſtinet
incōmoda q̄ ſuſtinet dos durante ma‑
59 trimonio. Quod etiam patet. † Nam ſi
ſtatutum dicit ꝙ mulier nō teſtetur de
dote ſtantibus filiis niſi de quarta par
te tale ſtatutū habebit locum etiam in
vidua. ita tenet Bal. in. l. i. in vlt. q. ⁊ ibi
Pau. de ca. C. vnde vir ⁊ vxor. ⁊ Paul. de
caſt. in rub: i. ff. ſolu. mat. ⁊ Salic. ⁊ Lu‑
do. roma. in. d. l. C. vnde vir et vxor. ⁊ do.
Alexan. in conſil. lv. incip. conſideratis
verbis ⁊c. in. i. volu. in vlt. colū. ex q̇bus
omnibus apparet ꝙ ſicut dos mulie‑
ris committentis adulterium viuente
marito perditur: ita dos vidue nōdum
exacta propter ſtuprum ꝑ ipſam com‑
miſſum perdi debet: q̄ omnia ſupradi‑
cta in hac materia adduxi in quodam
cōſi. meo incip. Caſus dubitationis ta‑
lis eſt: quedam Jacoba de ganzanigo
⁊c. Et de hoc etiam dixi in ſingul. meo
ccccxvi. incip. plures profecto ⁊c. Adde
etiam predictis gloſ. ꝑmam quam ibi
approbat Bald. in. c. i. extra vt lit. nō cō
60 teſt. † que dicit ꝙ ſicut propter adulte‑
rium vxoris vir lucratur dotē: ita mu‑
lier propter adulterium viri lucratur
donationē propter nuptias. ad que etiā
faciunt dicta per Jo. de ana. in. c. intel‑
leximus. in. viii. col. in fi. de adul. Modo
nō obſtat ſi dicatur ꝙ contra predicta
tenet. d. Alexan. in. d. l. ſororem. C. de his
quib. vt indig. vcʒ ꝙ vidua cōmittens
ſtuprū nō tñ debet ꝑdere dotem et hoc
duplici ratione. ꝑmo per tex. a cōtrario
ſenſu. in. c. ii. in verbo domino viuente.
de feudo ſine culpa nō amittendo. vbi
dʒ ꝙ vaſallus perdit feudum ſi concu‑
buit cum vxore domini dño viuente
ergo ſi ſecū cōcubuerit poſt eius mor‑
tem non punietur ea pena priuationis
feudi. Secundo mouetur alia ratione

dicens ꝙ iura loquētia de priuatione
dotis loquunť in adulterio:ꝛ ſic in de
licto cōmiſſo viuēte marito.l.conſenſu.
C.de repu.ꝛ.c.plerumqꝫ.de dona.inter
virū ꝛ vxo.vnde nō debēt ad aliū caſuz
extendi cū ſint penalia.l.fi.ff.de interd.
matri.ꝛ in regula in penis.de reg.iur.
in.vj.ꝛ gloſ.in.c.j.in verbo Italie.de tē
po.ordi.in.vj.ergo cū nō ſit omnino ea
dem ratio in ſtupro que eſt in adulte
rio cōmiſſo viuēte marito ergo non eſt
inferendū de vno caſu ad alium.Quia
reſpōdeo primo ad text.in.d.c.ij.ꝛ dico
ꝙ ille text.nō hꝫ obſtare qꝛ.d.Alexand.
dictū ſuū colligit ex illo text.per arg.a
contrario ſenſu:vt ptꝫ ex verbis ſuis.
Sed ego dico ꝙ nō pōt ſe fundare ex di
cto text.per tale arg.a contrario ſenſu
61 qꝛ†nō valet arg.a cōtrario ſenſu:qn̄ ſu
mēdo tale arg.reſultaret peccatū.vt eſt
gloſ.no.in cle.j.in verbo facere.de vſu
ris.quā pro no.alle.Bal.in auť.ad hec.
ff.de vſu.Sed ſi ſumereť ex illo tex.tale
arg.a cōtrario ſenſu reſultaret pecca
tū.vt oſtendā ſtatim ergo non debet ſu
mi.Et ꝙ reſultaret peccatū patet.Nā
ſi volumus ſumere arg.ibi a contrario
ſenſu.ergo ſequereť ꝙ vaſallus mortuo
dn̄o poſſet cōcubuere cum vxore dn̄i ꝛ
ſic committere fornicationē qđ non eſt
dicendū ꝓpter peccatū.ꝛ ſic nō obſtat
ille tex.Item alio modo etiā reſpondeo
ad illum tex.ꝛ dico ꝙ ille text.nō habet
obſtare etiam dato ꝙ poſſet ſumi arg.
a cōtrario ſenſu quoniā debet intelligi
ille tex.ꝙ vaſallus dormiens cum vxo
re dn̄i mortui non ꝑuatur feudo quan
do ipſa dn̄a tranſiuit ad alias nuptias
qꝛ tunc nō đꝫ facere iniuriam dn̄o cum
ſit tranſlata ad aliud matrimonium ꝛ
nō dicatur tūc eſſe in matrimonio dn̄i:
ſecus aūt ſi adhuc eſſet in viduitate ꝑ
mortem dn̄i qꝛ tunc ꝑuaretur feudo qꝛ
diceretur iniuriatus dn̄s cum vxor eiꝰ
vidua dicatur manere in ꝓmo matri
monio.vt.ſ.dixi.ita dixit And.de iſer.ꝛ
poſt eum Car.Alex.in.d.c.ij.de feu.ſine
culp.nō amit.vbi dant talem intellectū
illi tex.q̄ intellectus ſi bene conſidereť
habet ſaporem ꝛ rōnem naturalem in
ſe.ꝛ ſic non obſt.in aliquo ille text.ꝛ ſic
ꝓmum arg.d.Alexan.Nec obſt.etiam
ſcđm arg.vcꝫ ꝙ iura loquētia de ꝑua
tione dotis loquuntur in adulterio et
ſic in delicto commiſſo viuente marito
vnde nō đꝫ ad aliū caſum extēdi tanq̄
odioſa.Quia huic argu.ego reſpendeo
vt reſpondit Pau.de caſt.in dicto con
ſi.cxxj.incip.reuocatur ꝛc.vcꝫ ꝙ nō ſolū
ꝑ adulterium per quod violatur verū
matrimoniū mulier perdit dotem ſed
etiā propter ſtuprū per qđ violať ma
trimoniū putatiuū:vt ptꝫ cū putať ma
trimonium tenere ꝛ tamen nō tenet.vt
no.per gl.in.d.c.plerūqꝫ.ꝛ etiā per ali
quos doc.in.d.l.cōſenſu.in glo.magna.
in fi.que hoc tenet ꝑ tex.in auť.de nup.
in.§.ſi vero ab initio.eodem modo vř
ꝙ perdat dotem propter ſtuprum per
qđ violatur matrimonium fictū quod
eſt durante viduitate quo tēpore ſingi
tur ꝓmum matrimonium durare.vt in
d.l.fi.C.de bo.mat.Sicut eīm durante
viduitate ipſa vidua gaudet ꝑuilegio
ꝓmi matrimonij.vt.ſ.dixi ita debet eū
inuiolatum conſeruare alias đꝫ puni
ri ſicut violans matrimoniū putatiuū.
rōne cuius ſortitur ꝑuilegium in quaſi
dote ſicut in vera dote.l.ſi cū dotem.§.
fi.ff.ſolu.mat.ita reſpondet Pau.de ca.
ad hoc argu.in dicto ſuo cōſil.cxxj.poſt
ꝑncipium.ex q̄bus patet ꝙ nō obſtant
dicta ꝑ.d.Alex.in.d.l.ſororē.Poſſet etiā
reſponderi alr̄ vcꝫ ꝙ lꝫ iura loquentia
de ꝑuatiōe dotis loquantur in adulte
rio.tamen verificari debēt in ſtupro qꝛ
ſtuprū in tali caſu ſubrogať loco adul
terij.vt in.d.l.ſororem.ꝛ in.d.l.fideicom
miſſum.ꝛ in alijs locis.ſ.alle.q̄ omnia
etiā adduxi in dicto cōſilio meo.cū cō
ſului in hoc caſu occurrenti de facto.
Et ſic remaneo in hac cōcluſione cum
Pau.de ca.in dicto cōſilio ꝙ vidua cō
mittēs ſtuprū ꝑdit dotē ꝛ actionem de
dote:quā opi.etiā firmauit Iaſ.in.l.ij.
in.ij.col.ff.ſo.mat.lꝫ contrariū tenuerit
ſequendo Alexan.in.d.l.fideicō.ff.de fi
deicom.Succeſſiue queri pōt de no.du
bio vcꝫ dixi.ſ.pluries ꝙ ſi mulier viuē
te marito ꝯmittit adulteriū ꝙ ꝑdit do
62 tem ꝛ actionē de dote.†Sed pone mu
lier viuente marito cōmiſit adulteriū

et nihil dixit maritus q̇ poſtea mortu⁹
eſt:ꝛ ſimiliter in ei⁹ infirmitate:nec in
morte nõ dixit aliq̇d de dicto adulterio
cõmiſſo ꝑ vxorẽ.an heredes mariti poſ
ſint obijcere tale adulteriũ vxori petẽti
dotẽ ſuã:ꝛ hac de cauſa eã retinere.in
quo dicas ꝙ nõ.ita dixit do.Ant.in.c.
ſine.ꝑ illũ tex.extra de dona.ꝛ do.Alex.
in cõſi.clxxxix.incip.in cauſa ꝛ lite.in.j.
col.poſt ṗnci.in.vj.volu.de qua queſtio-
ne vide etiã per Pau.de ca.in.l.ij.in.§.
ſi volũtate.ff.ſolu.ma.ꝛ per Jo.de ima.
in.l.ſi cõſtante.in ſi.ff.ſolu.mat.Et pro
hac deciſione facit optime.Nã ſi dona-
tarius cõmiſit ingratitudinẽ cõtra do-
nãtẽ reuocaẽ donatio.l.his ſolis.ꝛ.l.ſi.
C.de reuo.dona.inſtit.de dona.in.§.alie
aũt.c.ſi.de dona.ſi tamẽ donãs nihil di-
xit de tali ingratitudine cõtra eũ com-
miſſa heredes ſui nõ poterũt illã obij-
cere donatario nec heredibus ſuis et
donationẽ reuocare.ita dixit tex.in.d.l.
ſi.ꝛ tex.ꝛ ibi doc.in.d.c.ſi.de dona.ꝛ vo-
luit Ang.in.d.l.his ſolis.ꝛ voluit Ang.
de are.in.d.§.alie autem.inſti.de act.in
ſi.ꝛ docto in.l.oĩmodo.C.de inoffi.teſta.
ꝛ in.l.j.C.de inoffi.dona.Et facit etiam
63 qđ dicim⁹in feudo.†Nã fellonia vaſal-
li cõmiſſa ꝑ vaſallum cõtra dominũ fi-
niẽ morte dñi adeo ꝙ heredes dñi non
poterũt eã opponere vaſallo ꝛ eũ priua-
re feudo ſi dñs nihil dixit in vita ſua.
ita dixit gl.ꝛ ibi doc.in.d.l.omnimodo.
C.de inof.teſta.ꝛ gloſ.ꝛ doc.in.c.j.§.j.in
verbo cõcubuerit.in tit.quib.mod.feu.
amit.ꝛ gl.ꝛ doc.in.d.c.ſi.de dona.ꝛ doc.
in.d.§.alie aũt.Et facit etiã illud qđ di-
cim⁹ in dño cõmittente cauſam contra
vaſallũ ꝓpter quã debeat priuari pro-
prietate feudi.nã ſi vaſallus tacuit in
vita poſt mortẽ ſuã eſt precluſa via he-
redibus ſuis opponẽdi dictã cauſam.
tex.eſt.ꝛ ibi Bal.in.c.j.§.dño.ſi de feu.
fue.controuer.inter dñm ꝛ agna.ꝛ vo-
lunt doct.in.d.c.j.§.j.quibus mo.feu.
amit.de quibus dixi ego in.l.fin.in.v.
colũ.ff.de queſtio.de quo etiã habetur
ſatis plene per Abba.in conſil.ſuo.iij.
incip.nitar ꝛc.in.ix.col.in.iij.vol.et ali-
quid etiã dixit Joã.de imo.in.l.ſi con-
64 ſtante.ff.ſolu.matri.†Limito tamen

predicta ego ſolus non habere locũ qñ
in loco cõmiſſi adulterij eſſet ſtatutum
volens ꝙ mulier committẽs adulteriũ
perdat dotem ipſo iure.nam hoc caſu
heredes mariti poterunt obijcere tali
vxori que cõmiſit adulteriũ ipm adul-
terium etiam ſi maritus in vita nihil
dixerit ꝛ poterunt ei retinere dotem.ita
no.voluit Bal.in.c.j.§.inſuper.de pro-
hibi.feu.alie.per Fede.vbi dixit ꝙ qñ
fellonia cõmiſſa per vaſallũ eſſet talis
que priuaret vaſallũ ipſo iure feudo ꝙ
tũc heres domini illã opponere poteſt
etiã ſi dñs nihil dixit in vita:ꝛ hoc per
illud quod voluit gl.in.l.iij.in §.qđ ait
65 pictor.ff.quod quiſqꝫ iur.vbi dicit†ꝙ
iniuria que trahit ſecũ executionẽ etiã
tranſit in heredẽ:qđ dictũ refert et ſe-
quitur Abb.in.c.ſi.in vlti col.de dona.
et Pau.de ca.in.l.omnimodo.C.de in-
offi.teſta.et ibi etiã vide Jaſ.in finali-
bus verbis.et Abb.in conſi.ſuo.iij.in-
cip.nitar ꝛc.in.ix.col.in.iij.vol.vbi la-
tius loquiẽ.de quo etiã per Jo.de ana.
in c.in literis.in.ij.col.extra de rapto.
ꝛ ꝑ Soci.in conſi.ſuo.lxvj.inci.viſa ꝛc.
in pe.colũ.in.iij.volu.quẽ vide.Et pro
predicta limitatione etiam optime fa-
66 cit.†Nam tu ſcis ꝙ ad validitatem
actus requiriẽ citatio partis vt in.l.de
vnoquoqꝫ.ff.de re iudi.cũ vulga.tñ eſt
dare inter alia caſum in quo nõ requi-
ritur citatio partis vt eſt qñ a iure im-
poſita eſt alicui pena ipſo iure:nã ta-
lis pena poterit peti ꝛ exequi a tali ipo
aliter non citato.text.eſt ſm intellectũ
Abb.antiqui in.c.reprehenſibilis.de
appel.qui text.nõ eſt alibi ſm Abb.ibi
quos refert et ſequiẽ.d.Maria.ſoci.in
repeti.rubrice.extra de dilatio.in.iij.
col.in verſi.quartus caſus ꝛc.vbi etiã
dicit ꝙ pro hoc facit glo.in.cle.ij.de pe.
ꝛ quod voluit.d.An.in.c.veſtra.de co-
habi.cleri.ꝛ mulie.in primo membro.ꝛ
Gemi.in.c.collatarius.ij.q.i.et Car.in
c.extirpande.de preben.et Ludo.rom.
ſm eũ in.l.is cui bonis.in ver.ſed cir-
ca predicta dubitaẽ vtrũ ſit neceſſaria
citatio.ff.de ver.obli.per.d.c.reprehẽſi-
bilis.ꝛ per alia iura q̄ ipſe alleg.Et fa-
ciunt etiã ad predicta in arg.q̇ voluit

Bart.in l.ſi qđ.in.§.j.ff.de peculio le-
ga.quē refert ⁊ ſequit᷑ Bal.in.l.ea q̄.in
ij.col.C.de cōdi.inde.vbi dixerunt ꝙ ſi
ſtatuto caueatur ꝙ bona homicide ſint
cōfiſcata ipſo iure.alio ſtatuto caue᷑ ꝙ
confitenti delictū tertia pars pene re-
mittat᷑.modo quidā homicida confite᷑
delictū an tertia pars bonorū ſuorū ꝑ
talē eius cōfeſſionē ei remittatur:⁊ di-
cunt ꝙ nō:quia tale ſtatutū volens ꝙ
tertia pars pene remittat᷑ debet intel-
ligi in caſu quo pena nō ſit cōmiſſa ip-
ſo iure.⁊ idē etiā voluit Bart.in.l.q̄ ob
rē.ff.de cōditio.indebi.de quo etiā dixi
in repeti.mea.l.de vnoquoq̧.in.xx.col.
circa prin.in verſi.xxxvij.caſus.ff.de re
iudica.ad que vide etiā dicta ꝑ Iaſ.in
l.in actionib᷒.in.vi.col.ff de in lit.iurā.
⁊ faciūt ꝓ iſtis q̄ dixit Bald.in.l.j.ff.de
his q̄ no infa.in verſicu.poſſet hic du-
bitari ⁊c.⁊ ꝑ Flo.in.l.lege aquilia.la.ij.
ff ad l,aqui.⁊ ꝑ Corſetū in nota.ſuo in
verbo pena.incip vbicūq̧ pena appo
nit᷑ ⁊c.Et in materia iſti᷒ verbi ipſo iu-
re vide nota.verbū.Alex in conſil.xxx.
incipien.ex allegatis ⁊c.in.ij colū.poſt
ṗn.in.vij.volu.⁊ in ṗdicta materia poſ
67 ſet etiā dubitari de vno vez ponet ꝙ
vxor cōmiſit adulteriū quod tamen ne-
ſciuit marit᷒ nā ſepe mariti ſunt vlti-
mi q̄ ſciūt adulteriū ꝯmiſſum ꝑ vxores
ſuas ex quo maritus nihil dixit in vita
ſed poſt mortē mariti vxor repetit dotē
ſuā:an tūc heredes mariti poſſint ſibi
obijcere tale adulteriū ⁊ eā excludere
a dote.in quo dicas ꝙ tali caſu here-
des potuerūt opponere vxori dictum
adulteriū ⁊ eā excludere a petitiōe do
tis ſue.ad quod dicēdū moueor ex not.
doctrina Ioan.and.in additio.Spe-
cu.in tit.de feu.in.§.ſi.in.ij.col.vbi dicit
ꝙ licet fellonia commiſſa ꝑ vaſallū nō
poſſit opponi ꝑ heredē dñi quādo ipſe
domin᷒ de ea nihil dixit in vita:iſtud
dicit eſſe verū quādo domin᷒ ſciuit et
notitiā habuit de tali fellonia cōmiſſa
ꝑ vaſallū ⁊ in ei᷒ vita tacuit:ſ; ſec᷒ dicit
eſſe qñ dñs neſciuit dictā fellonā eſſe
cōmiſſam a vaſallo:q: tūc heredes dñi
poterūt illā opponere vaſallo ⁊ eū feu-
do priuare non obſtante dicta tacitur-
nitate dñi.ad qđ allegat text.in argu.
in.l.in cōfirmādo.⁊ in.l.vtilitatē.ff.de
confir.tuto.quam doctrinam refert et
ſequit᷑ Abb.in conſil.ſuo.iij inci.nitat᷑
in preſenti cā ⁊c.in.ix.colū.in.iij.volu.
ita dicēdū puto in caſu dicti adulterij
cōmiſſi per vxorē marito ignorante q:
poterit opponi per heredes mariti et
ipſis probātib᷒ dictū adulteriū exclu-
dent talē vxorē a dote ſua quod eſt ſin-
gu.not.quia eſt plus ꝙ̄ quotidianum.
nā quotidie mulieres ꝙ̄ plures faciūt
ſe ſupponi inſcijs maritis qui nihil di-
cunt in eorū vita cū predicta neſciant:
ideo merito poterit tale adulteriū op-
poni ab heredibus viri:⁊ hāc partē tȝ
poſt multa pro ⁊ contra adducta circa
hāc q̄ōnē.d.Alex.in l.rei iudicate.in.j.
col.ff.ſo.ma quā vide pro quib᷒ faciūt
que dixi in.l.qui ignorans in ij colū.in
fi.ff.de fal.⁊ in.l.qui falſam.in.x.col.in.
verſi.itē vltra premiſſa ⁊c.eo.ti.⁊ faciūt.
dicta per Io.de imo.in.l.ſi cōſtante.ff.
ſol.ma.Modo redeūdo ad tex.debem᷒
notare ex hoc text.in verbo ſiue iā de-
68 ſponſatā ſiue non ⁊c.†ꝙ rapiēs ſpon-
ſam ſuā cadit in penā raptus.⁊ per cō
ſequens in penā huius legis.⁊ ex hoc
probatur hic ꝙ ſponſus nō habet ma-
nus iniectionē in ſpōſam ſuā.Sed ſe-
cus dicunt doct.eſſe in vxore quia ma-
ritus habet manus iniectionē in vxo-
rem q: ſibi debitū tene᷑ reddere vt in
l.ſicut.ff.de oper.liber.et ipſe maritus
habet interdictū de vxore deducēda et
patri prefertur in ea retinēda.vt.C.de
liber.exhibē.l.fi.⁊ ſic ceſſat ratio hui᷒
legis.ita dicit hic Cyn.Bald.Sali.et
alij:ſed profecto hoc mihi vide᷑ durū
ꝙ ſponſus rapiēs ſponſam iā deſpōſa-
tam cadat in penā huius legis et hoc
plurib᷒ rōnibus.primo q: deſponſatio
nihil operaret᷑:cū eodē modo puniret᷑
ſi eā deſpōſatā nō rapuiſſet.ergo nihil
operat᷑ deſpōſatio qđ non eſt dicendū.
argu.eorū que dixit Bald.in rubrica.C.
de contrahē.emptio.in.ix.q.Preterea
eū ſequuntur commoda que ſequun-
tur incōmoda vt in regula ſm naturā.
de regu.iur.cum ſimi.ſed ipſe ſponſus
ex deſponſatione habet incommodum

ꝙ perdit libertatē perſone ſue quia nō
poteſt talē ſponſam derelinquere vite-
rius niſi ingrediat̄ religionē: nec poteſt
vlterius illa viuēte contrahere matri-
moniū cum alia: vt in.c.an ꝙ.et in.c.quos
deus.xxxij.q.ij.⁊ in.c.inter corporalia.
de tranſ.epiſ. ergo etiā dꝫ conſequi cō-
modū ex tali deſpōſatione vt per eā re
leuet̄ a pena raptus. Item deſpōſatio
ſeu ſimplex promiſſio duorum ſolutoꝝ
de cōtrahēdo matrimonio inſimul ex-
69 cuſat eos a pena adulterij.† Nā ſi iu-
uenis et iuuencula ſoluti ſimul inue-
niant̄ in actibus venereis et ambo fa-
teant̄ ſe ſimul matrimonium ꝯtraxiſſe
excuſant̄ a pena adulterij. ita dixit glo.
ſingu.in.l.pe.C.de fideiuſ. quaꝫ ibi ap-
probat Bal.⁊ Ang.⁊ Bar.in.l.quicūqꝫ.
C.de ſeruis fugi.in.vij.col.⁊ in.l.vnica.
in vlt.col.C.de confeſ.⁊ in.l.cam quā.in
viij.col.C.de fideicom.⁊ Ang.de are.in
tractatu maleficioꝝ.in verbo che hai
adulterata la mia dona.in.viij.char.in
ver.pone ꝙ quidam ⁊c.⁊ ibi in additio.
⁊ Bal.in.l.j.C.de collu.deteg.⁊ Alex.in
conſilio ſuo.ccxxiiij.inci.viſo proceſſu:
in.ij.car.in vlti.col.⁊ in cōſi.xxiiij.incip.
animaduerſis.in.vj.colum.in.ij.volu.⁊
Bal.in.c.j.in.§.iniuria.in penulti.colū.
de pace iura.firmā.et in.c.tertio loco.
extra de preſum.⁊ in cōſilio ſuo.xlviij.
incip.quidā nobile dñicus ⁊c.in.ij.vol.et
Cepo.in caute.ſua.xliiij.inci.aliqñ ⁊c.
et in cōſil.ſuo.lvij.incip.ſuper querela.
in.j.col.⁊ dixit Bald.⁊ Ange.in.d.l.pe-
nul.C.de fideiuſ. ꝙ ꝓpter illā glo.in cō
tingētiā facti alias liberarūt hoīem a
pena mortis: de quo etiā per baueriaꝫ
in.xlviij.priuilegio iuramēti et per me
in ſingulari meo.xxij.incipiē.confeſſio
offenſi ⁊c. Facit ꝓpterea pro hac parte
70 regula illa vꝫ† ꝙ q̇ de primo eſt cin-
gēdus habet̄ pro cincto.l.penult.ff.de
teſta.mili.l.itē legato.ff. de lega.iij.l.ſi
quis cū ſciret.ff.de vſucapio.ꝓ empto.
§.fi.in aut.de exac.inſtā.pecu.et voluit
Bal.in.l.ſi nō fortē.in.§.adeo.in princ.
ff.de cōdi.indebi.vbi nota. loquitur in
materia: ꝓ quo facit optime nota.ver-
bū Sali.in.l.cū te.in fi.C.de dona.ante
nup.vbi dixit ꝙ pro cōiūcta ⁊ copulata
carnaliter a viro hr̄ illa que de primo
eſt copulāda. quod dictū ꝓ nota.refert
⁊ ſeqt̄ur do.Feli.in.c.tertio loco.in.iiij.
col.in ver.⁊ retenta ⁊c.de preſum.et in
rubrica extra de ſponſa.in.v.col. circa
mediū. pro quo dicto faciūt optime di-
cta per Pau.de ca.in cōſil.ſuo.ccxxix.
inci.videt̄ dicēdū ⁊c.circa mediū.in v.
breuiter ego puto ⁊c.⁊ faciunt que ego
dixi in ſingulari meo.cvj.inci.q̇ de pri-
mo ⁊c.⁊ que dicit Alex.in ꝯſi.xlij.incip.
cōſideratis.in.j.col.in vij.volu.et facit
71 etiā nā licet alias† fideiuſſor non poſſit
agere contra debitorem principalē an-
teꝗ̄ ſoluat vt eſt text.in.l.ſi pro ea.⁊ ibi
per omnes C.manda.⁊ habetur in.c.fi.
de fideiuſſo. attamen hoc fallit qñ ap-
paret euidenter ꝙ fideiuſſor eſt condē-
nandus: ita dixit Bald.in.l.ſi pro ea.in
vj.q.C.mandati. quem refert ⁊ ſequitur
Iaſ.in.l.diuortio.in.§.interdū.in.v.col.
ff.ſolu.ma. vbi etiā adducit plura ſimi
72 lia. Dicit enim in propoſito iſto† ꝙ fru
ctus de primo recolligēdi habent̄ pro
recollectis ſm gloſ.et Barto.in.d.§.in-
terdū. adducit etiā nā baſilica de pri-
mo cōſecrāda habet̄ ꝓ cōſecrata ⁊ ha-
bet ꝑuilegia eccleſie ſm Abb.in.c.ec-
cleſia.in tertio nota.per illum text.de
73 immu.eccle.et adducit etiā nā qui† de
proximo eſt cōdēnandus habetur pro
condemnato.tex.alle.nota.in.l.qui ple-
ne.in.§.diuꝰ pius.ff.de manumiſ. Ad-
74 ducit etiam ꝙ ille† qui de proximo eſt
banniendus habetur pro bannito vt
poſſit impune offendi ſꝫ Pau.de ca.in
l.iij.in.§.ſi ſeruus.ff.de acqui.poſ.et vl-
tra eum adduci etiam poteſt. Naꝫ vbi
tractatur de pena corporali imponen-
da nō eſt reus fideiuſſoribus relaxan-
75 dus: vt in titu.ff.de cuſt.reo.† attamen
talis reus carceratus eſt relaxandus
quando apparet ipſum de proximo fo
re abſoluendum. ita dicit Bal.in.l.ſed
ſi is.ff.de in ius voc.et in.l.ſi quis poſt
accuſa.ff.de teſta.⁊ in.l.nullus.C.de ex-
hiben.reis.et Ludo.roma.in ſingulari
ſuo.cccxcij.incipien.accuſatus de cri-
mine capitali ⁊c.de quo etiam dixi ego
in ſingulari meo.ccclxxxj.incipiē.licet
reus ⁊c.ad que vide que latius ſcripſi

in materia iſta in repe.mea rubrice.ff.
de fideiuſſo.in.ij.col.⁊ in practica mea
cauſarū criminaliū.in.ccj.⁊ ſic ex oibꝰ
iſtis vr̄ dicendū ꝙ cū ſponſa deſponſa-
ta de proximo debeat effici vxor ꝙ iura
loquentia in vxore debeāt habere locū
in ſponſa deſponſata per verba de pre-
ſenti:⁊ ſic vr̄ dicēdum ꝙ rapiens eius
ſponſam iam deſponſatā non cadat in
penam raptus ſicut non cadit ille qui
rapit vxorē ſuam per ſupradicta.Qua-
propter ius canonicum ſentiens forte
dictas rationes diſponit cōtrarium vo
lens ꝙ rapiens eius ſponſam iam de-
ſponſatā nō puniatur pena raptus:ita
vult tex.⁊ ibi docto.in.c.pe.extra de ra-
pto.⁊ certe hoc videt̄ equius et magis
conueniens:et cū hac opi.tranſeūt hic
docto.de quo etiam dicetur cum gloſ.
in verbo ſponſam.que alle.bonos text.
pro hac parte:⁊ ideo ex iſtis iuribus ⁊
rationibus poteſt dici ꝙ tex.iſte loqua
tur in ſponſa per verba de futuro : ſed
ſecus ſit in ſpōſa per verba de preſen-
ti per iura et rationes ſuperius addu-
ctas:⁊ circa materiam rapientis ſpon
ſam vide no.cōſi.dn̄i Petri.Philip.cor.
in conſi.lxx.incipien.placet mihi.in.ij.
volu.Nota etiam ex iſto tex.in ver.ma
xime cum virginitas vel caſtitas corru
pta reſtitui nō pōt ⁊c.ꝙ virginitas cor-
76 rupta reſtitui non poteſt.†Et ratio eſt
q: facta non poſſunt fieri in facta.vt.ff.
de capti.l.in bello.§.facte.ꝙ etiā habet
locū in deū ſm̄ gloſ.hic q̄ ad hoc alleg.
beatū Auguſtinum licet apud deū oia
dicāt̄ poſſibilia:vt habetur in.c.ſi pau-
lus.xxxij.q.ij.Nota etiā ex hoc text.ibi
nec ab homicidij crimine ⁊c.qđ in ra-
ptu mulierum etiā quādo interueniūt
homicidia:nimirū ergo ſi etiam ex hac
cauſa raptores puniuntur pena vltimi
ſupplicij.Et ſic ex duabꝰ rationibꝰ im-
ponit̄ raptori pena mortis.pmo ꝓpter
raptū.ſcđo ꝓpter homicidiū qđ cōmit-
ti ſolet in raptu:ſi tn̄ nō ſequit̄ homici-
diū in ipſo raptu punit̄ tn̄ raptor pena
mortis:et ſic iſte tex.poteſt allegari ad
77 vnum ver.ꝙ†qn̄ due ratiōes concur-
runt in lege ceſſante vna non ceſſat.l.
diſpoſitio: cōcordat §.affinitatis.inſti-
tu.de nupt.et.l.ſi vero lex.ff.de hered.
inſti.⁊ no.gl.in.l.ſi vētri.in.§.in bōis.ff.
priuile.cre.⁊.l.liberoꝝ.§.notanter.ff.de
infa.⁊ Bar.in.l.ita ſtipulatus.ff.de ver-
bo.obli.et in extrauagā.ad reprimē.in
verbo ne ex eorū.⁊ voluit Ludo.roma.
allegās p̄dicta iura in conſi.ſuo.clxxix.
incip.ampliſſime doc.in.vj.colū.⁊ vide
ad materiā ſcribētes in.d.§.affinitatis.
poſſumus etiam allegare hunc tex.ad
78 aliud vez†ꝙ licet attēdi debeat ꝙ pn̄-
cipaliter agitur:vt in.l.ſi quis nec cau-
ſam.ff.ſi cer.peta.⁊ in.l.j.§.vnde querit
offilius.ff.de exercito.l.j.in princip.ff.de
aucto.tuto.l.nauis aduerſa.ff.ad.l.rho.
de iactu.cū ſimili.tn̄ etiā qn̄qꝫ attendit̄
ꝙ in conſequentiam ſequitur:ad quod
etiā eſt text.nota.in.l.qm̄ multa.ſ.ad.l.
iul.de vi publi.⁊ in.l.q ſachū.ff.de fur.
⁊.c.q ſachū.l.diſtin.Sed dicas hoc ha-
bere locū qn̄ ſumus in delictis ⁊ qn̄ qs
dat operam rei illicite:vel qn̄ ſumꝰ in
his que ſunt de gn̄e prohibitorꝫ.nam
in iſtis attendit̄ etiā quod in conſequē
tiam ſequitur.vt hic et in dictis iuribꝰ.
de quo per Jaſo.poſt alios in.d.l.ſi qs
79 nec cauſam.†Et tene mēti ſingulare
verbum perpetua memoria dignū:ꝙ
qn̄ ſumus in delictis ⁊ in his que ſunt
de gn̄e prohibitorū qđ tunc pro delicto
ſequuto ſi nō pōt ſciri veritas qui ꝯmi
ſerit illud delictū q: erant plures ſi-
mul qđ tunc nō obſtante incertitudine
delinquentis punietur pro illo delicto
ille qui fuit auctor ſeu principalis ad
coadunādum alios ad tale delictū:ita
dixit quidam moder.do.Bonifa.de vi-
tallinis de Mantua in trac.ſuo malefi.
in ti.de inſultu ⁊ percuſſiōe.in.vij.col.
in vſi.ſunt tn̄ qui dicunt ⁊c.vbi ad hoc
alleg.no.text.in.d.l.qm̄ multa.in verſi.
in eum qui vim facere tētauerit ⁊c.De
quo ibi latius p eū.Sed tu vltra eū di
cas ꝙ iſtud fuit dictū Bal.quē ipſe nō
vidit in.l.j.in.vj.col.in ver.ſed q̄ro qui
dicant̄ principales ⁊c.C.de ſer.fugiti.
vbi ad hoc alleg.d.l.qm̄ multa.qđ etiā
voluit Alexan.in.l.ſi.in.vj.apoſtil.ff.de
ſica.⁊ domi.Bartho.cepo.in conſil.ſuo
xxxiij.incī.ſi vnqꝫ.⁊c.in.iiij.char.in vl-
ti.col.⁊ idē dixit Gādi.in ſuo trac.ma-

teſt.de defen.a reo faciēda.in.iij.col.in
ver.ſed pone ꝙ ego cōuocans ⁊c.⁊ in
ver.ibi ſequenti.de quo etiā dixi in ſin
gulari meo.cccciij.inci.ſuperiorib⁹ an-
nis ⁊c.Teneas menti q⁊ hoc ſepe con
tingit in facto.⁊ pro illo dicto etiā fa-
cit optime tex.in.l.denūtiam⁹.C.de his
qui ad eccle.cōfugi. Nota vlterius ex
iſto.tex.in ver.⁊ qui eis auxiliū tēpore
80 inuaſionis prebuerint ⁊c.† ꝙ agentes
⁊ auxiliū ad delictū preſtātes eadē pe
na puniunt̄:qđ etiā probat̄ in.l.ſi quē-
quam.C.de epiſc.⁊ cler.⁊ in.l.quiſꝗ.C.
ad.l.iul.maieſt.⁊ in.l.iij.ff.ad.l.corn.de
ſica.cū ſimi.Et de iſto auxilio hic non
me lete oſtendā qm̄ de hoc pleniſſime
loquutus ſum in practica mea cauſa-
rū criminaliū.in.xix.char.cū pluribus
81 char.ibi ſequen.† Nō tn̄ volo hic omit-
tere vnū circa ipſam materiā que hic
multū adaptat̄:vꝫ ꝙ ſi q̄s ſe reperiat
in ſocietate raptoris dum cōmittit ra-
ptum nō tn̄ debet puniri pena raptus
alio nō cōſtāte:qm̄ nō pōt quis puniri
de auxilio cooperatiuo niſi probet̄ qđ
ad dictum maleficiū cōmittendū pre-
ceſſerit tractatus ⁊ ꝑncipaliter ad hoc
fuerit adunatus:ita habet̄ in.l.iij.in.§.
hoies.ff.vi bo.rapt.hoc voluit Pet.de
ancha.in cōſi.ſuo.ccxvij.inci.nos Bar-
tho.de ſali.⁊c.⁊ Bal.in cōſi.ſuo.ccxxix.
incip.verba inquiſitionis.in vlti.col.in
iij.volu.⁊ Alexā.in.l.ſi duo patroni.in
prin.in ver.in glo.in v̄bo alteri.de quo
lati⁹ dixi in dicta practica mea.⁊ in.l.
nihil intereſt.in.v.colū.ff.de ſica.⁊ in.l.
fi.in.vj.⁊.vij.col.eo.ti.⁊ in ſing.meo.xv.
inci.ſtatuta.⁊ in alio ſing.meo.cccc.in-
ci.ſepi⁹ iudices maleficiorū.⁊ in.c.ſicut
dignū.in prin.in.iij.char.de ho.⁊ ꝓ illo
dicto Pet.de ancha ⁊ ſequacium facit
optime no.v̄bū Bal.in.l.data opera.in
pe.col.C.q̄ accu.nō poſ.vbi dixit ꝙ ſi ti
ti⁹ rixabat̄ cū ſeio:⁊ ibi ſuperuenit fra
ter ſeij.⁊ interfecit titiū propter illam
rixā ꝙ ipſe ſeius nō debebit puniri nec
de morte titij:nec de aliquo auxilio:
nec tanꝙ̄ aſſiſtēs maleficio.⁊ ratio pōt
eſſe q⁊ ipſe nō vocauit fratrē nec ꝓceſ-
ſit tractat⁹ inter eos ad hoc ſꝫ ſuperue-
nit ex improuiſo.⁊ facit etiā no.verbū.

Rapha. fulg.in.l.q̄d ſi fugiem⁹.§.j.ff.
de edil.edi.vbi dixit ꝙ ſi amic⁹ me⁹ ve
nit ad me ⁊ dicit rogo te vt venias me-
cū in vno negotio meo:ego hoc audiēs
accipo enſem ⁊ vado ſecū:ille aūt occi-
dit quēdā inimicum ſuū dicit ꝙ poſtꝙ̄
fecit hoc me inſcio ⁊ improuiſo ꝙ ego
nō teneor.de quo etiam dixi.in.l.nihil
intereſt.in.v.col.in fi.ff.de ſica.⁊ facit
etiā ad ꝓpoſitū qđ dixit Bal.in.l.qui-
cūꝗ.in pe.col.ver.no.vj.C.de ſer.fugi.
vbi dixit ꝙ ſi cōmodaui alicui equum
meū et arma vel famulū:q⁊ dicebat ſe
velle ire in villa.⁊ tn̄ iuit ad occidendū
hominē ꝙ ego non teneor q⁊ hoc fecit
me inſcio ⁊ nō precedente aliquo tra-
ctatu:qđ dictū refert ⁊ ſequit̄ do.Feli.
in.c.ſicut dignū. in prin.iij.col.de ho.
¶ Modo vlterius habemus notare ex
iſto tex.in ver.ne igit̄ ſine vindicta ⁊c.
82 † ꝙ delicta nō debēt remanere impu-
nita cōcordat.l.ita vulneratus.ff.ad.l.
aql.c.vt fame.de ſen.excom.⁊.l.ſi a reo.
in.§.fi.ff.de fideiuſ.et in.l.ſtichū.§.j.ff.
de ſolu.l.ſi lōgius.ff.de iudi.ꝓ quo fa-
cit.l.ſi operis.j.de penis.⁊ ſcias ꝙ licet
delicta nō debeant remanere impuni-
83 ta tm̄ † tn̄ vt delicta puniant̄ nō debent
puniri innocētes ſed ipſa pena debet
tenere ſuos autores et nō alios.vt di-
cit tex.in.l.ſancimus.j.de pe.⁊.c.queſi-
uit.extra de his que fiūt a maio.parte
cap.⁊ in.c.romana.l.§.fi.de ſen.exc.in
vj.⁊ in.c.illud.xj.q.iij.⁊ in.l.ob marito-
rum.C.ne vxo.ꝓ ma.⁊ dixit Car.in ꝯſil.
ſuo.xliiij.inci.ꝓ dn̄o Chriſtophoro ⁊c.
ꝙ ſi reperiret̄ ſtatutū aliter dicēs eſſet
iniquū ⁊ nō eſſet ſeruandū.⁊ dixit not.
84 Bal.in rub.C.res inter alios acta † ꝙ
ſi ſtatutū imponat penā corporalē vel
infamiā vni ꝓ delicto alterius ꝙ tale
ſtatutū nō valet q⁊ eſt cōtra rōnem na-
turalē ⁊ cōtra ius diuinū.alle.xxviij.q.
iij.c.cū hō.iūcta gl.vbi habet̄ ꝙ immo
nec ꝑ pactū pōt q̄s ſe obligare ꝓ alio
ad penā corporalē.de quo dixi ego la-
te in repeti.mea rubri.ff.de fideiuſ.in
xlvij.col.l.illud dictū Bal.in dicta ru.
res inter alios acta.refert et ſequitur
Alexā.in repe.l.ſepe cōſtitutum.in.iij.
col.in fi.ff.de re iudi.⁊ intentū eſt verū

hoc ꝙ pena nõ dꝫ excedere ſuos aucto
res ꝙ qñ vere nõ cognoſcunť nocẽtes
ab innocẽtibꝰ:tunc melius eſt nocentẽ
abſoluere ꝙ̃ innocẽtẽ condẽnare:vt in
l.abſentem.ff.de pe.de quo late dixi in
ſing.meo.ccxvij.inci.ter vel quater.et
in repe.mea rub.ꝭ.de proba.in.ixxxiij.
col.vbi videas.et ſcias etiam ꝙ nec eo
ꝑtextu vt delicta nõ remaneãt impuni
ta pena debet excedere ſuos auctores.
arg.tex.in.c.ex tenore.de fo.cõpe.ꝛ in.c.
nup.de do.inter vi.et vxo.in quibꝰ iu⸗
ribꝰ dꝛ ꝙ non debemꝰ ita fauorabiles
eſſe viduis et miſerabilibus ꝑſonis ꝙ
alijs fiat iniuſtitia.ita dicendũ puto in
hoc ꝙ nõ debemꝰ eſſe ita fauorabiles
punitioni delictoꝝ vt faciamꝰ iniuſti⸗
tiã eis q̃ nõ delinq̃runt ꝛ ſic innocenti
bus:immo meliꝰ eſt nocentẽ abſoluere
ꝙ̃ innocẽtẽ ꝯdẽnare:vt l.l.abſentẽ.ff.de
pe.vt dixi.ꝭ.not.etiã ex iſto tex.in ver.ꝛ
q̃ eis auxiliũ tp̃e inuaſionis ꝛc.ꝙ pre⸗
ſtãs auxiliũ delinquẽti poſt delictũ cõ⸗
miſſum non puniť pari pena ſicut ipſe
delinquẽns:qꝛ ſi eadem pena puniretur
tex.iſte non dixiſſet tp̃e inuaſiõis ſed di
cẽdo tp̃e inuaſiõis:a ꝯtrario ſenſu ꝓbat ꝙ
tp̃e nõ inuaſiõis:ꝛ ſic poſt delictũ ꝯſum
matũ nõ puniť eadẽ pena.Et ratio põt
85 † eſſe qꝛ tunc nõ diceretur ꝓprie dediſſe
opẽ ſeu auxiliũ maleficio ſm Bart.in
l.furti.in.§.ope.ff.de fur.et in.l.ſi q̃s in
graui.in.§.ſi q̃ſq̃.ff.ad ſille.et Bar.et
Bal.in.l.raptores.ꝭ.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ vo⸗
luit do.Feli.in.c.ſicut dignum.in.ij.col.
de homi.vbi ſubdit ꝙ eſt tñ verũ ꝙ con
86 † tra aſſociãtem poſt delictũ oriť pre⸗
ſumptio ꝯſilij vel occulti auxilij ꝑ quã
q̃s cogiť ꝓbare cõtrariũ:ita dicit ſe in
telligere qḋ no.Bal.in.l.nõ ideo minꝰ.
in pe.col.ꝭ.de accu.de quo latiꝰ dixi l.l.
fi.in.vij.col.ff.de ſic.Et ad ꝓdicta faciũt
dicta ꝑ Ang.in ſuo trac.male.in ꝟ.ꝛ di
cto maleficio ſemꝑ aſtitit.in ver.q̃ro q̃
pena puniť ꝓſtãs opẽ.poſt me.in ver.
q̃rit Bart.ꝛc.vbi dicit ꝙ dꝛ q̃s preſtare
opẽ poſt maleficiũ cõmiſſuꝫ puta aſſo⸗
ciãdo malefactorẽ vel ſibi ꝓſtãdo auxi⸗
liũ ad euadẽdũ:ſꝫ tale auxiliũ non pu⸗
niť vt maleficiũ:ꝛ ꝓſtãs tale auxiliũ nõ
põt puniri vt ꝓſtans opẽ maleficio:qm̃

nõ ꝓſtitit ad maleficiũ cõmittẽdũ.ſed ad
euadẽdũ nõ teneť ex ti.de his q̃ latro.in
l.j.ꝛ.ij.ꝛ allegat ẽt ad hoc Bar.in.l.fur⸗
tũ.in.§.non cõmittit.ff.de fur.et Bar.ꝛ
Ang.i.d.l.j.ꝭ.de his q̃ latro.Et ſubdit
ipſe Ang.vbi.ꝭ.ꝙ dicta de iſto dãte.au
xiliũ poſt delictũ ſunt vera ꝙ talis au⸗
xiliatoꝛ nõ puniť vt preſtãs opẽ malefi
cio.qḋ tñ hoc fallit niſi ꝑ priꝰ eſſet datũ
ꝯſiliũ ad maleficiũ cõmittẽdum.vt pu
ta dicẽdo facias tale maleficiũ qm̃ te
adiuuabo ad euadẽdũ qꝛ tunc ex illa
ſpe data vr̃ datũ auxiliũ ad maleficiũ
ꝯmittẽdũ ꝛ talis teneť eadẽ pena qua
cõmittẽs.qḋ eſt no.de quo etiã dixi l.d.
l.fi.in.ix.col.ff.de ſica.Et circa predictã
87 materiã q̃ri poſſet.pone † ꝙ aliq̃s ſe re
perit i loco maleficij cõmiſſi in dubio
an ꝓſumať affuiſſe ibidẽ caſualiter vel
data opa ꝛ ſtudioſe.in q̃.d.Feli.in.d.c.
ſicut dignũ.in.iij.col.in fi.dicit ꝙ in du
bio ꝓſumiť caſualiter affuiſſe ꝛ nõ ſtu⸗
dioſe ꝛ data opa.ad qḋ alleg.Bal.in.l.
j.in ver.antiqua.ff.de ſer.coꝛ.ꝛ in.c.j.de
bñfi.fra.ꝛ pe.de anch.in cõſ.ccxxij.in
cip.nos Bartholomeꝰ de ſali.ꝛc.de quo
etiã dixi in.d.l.fi.in.vj.col.ff.de ſica.et
hoc etiã multũ no.pro amico adiuuã⸗
do qui ſe reperuit i aliquo loco cõmiſ⸗
ſi delicti vt ſepe cõtingit.Nã iſti mini⸗
ſtrales vel alij quos ſpectat officiũ de⸗
nũtiãdi maleficia denũtiãt oẽs reper⸗
tos in loco maleficij nõ diſtinguendo
an data opera an caſualiter reperue⸗
rint i tali loco ꝯmiſſi delicti. ¶ Ulteriꝰ
eſt notãduꝫ etiã ex iſto tex.in ver.in ip
ſa rapina.et adhuc fragrante crimine
cõprehẽſi ꝛc.ꝙ multa licent offenſo fa
88 † cere cõtra offendẽtes repertos in fra
grãti crimine q̃ alias nõ licerẽt.ꝓ quo
facit in ratione ſui tex.l.l.ſi adulteriuꝫ
cũ inceſtu.in.§.raptores.ff.de adulte.
vbi diciť ꝙ difficile ẽ iuſtũ dolorẽ tem⸗
perare.ꝙ accidit illis q̃ reperiunt eos
offẽdẽtes in fragrãti crimie ꝛ offenſam
eis illatã oculis ꝓprijs cernũt. Et de
iſto reperto in fragrãti crimine ſcias
89 † ꝙ ſi pater vel maritus reperiat cle⸗
ricũ in fragrãti crimine cũ filia vel ſo
roꝛe an poſſint eũ occidere ſine incurſu
excõicatiõis.de q̃ i.c.ſi q̃s ſuadẽte.xvij.

q.iiij.in quo dicas ꝙ ſic:ita dixit Bald.
Ang.ꝛ Rapha.in.l.qd ergo.in.§.ſi he:
res.ff.de leg.j.quos refert ꝛ ſequit̃ An
ge.are.in trac.maleſi.in verbo.che ay
adulcerata la mia dona.in.ix.char.in
ỽ.qd ſi pater ꝛc.ꝛ ibi.d.Augu.de ari.in
addi.dicit de hoc eſſe caſum cũ glo.in
c.ſi vero.de ſen.excõ.in ſi.de quo ibi la
tius p eũ.Et dicit Inn.in.c.vt fame.de
ſen.excõ.ꝛ do.Flo.in.l.iiij.ff.ad.l.aquil.
90 †ꝙ iudex laicus vel alius laicus ſine
incurſu excõicat̃ poteſt capere clericũ
repertũ in fragrãti crimine et ducere
eũ ad iudicẽ eccl'iaſticũ:qđ dictũ refert
ꝛ ſequit̃ Ang.de are.in trac.ſuo maleſi.
in ỽſi.fama publica.in.x.char.in ỽ.no
no nota ꝛc,ꝛ ibi in addi.†Itẽ ſcias ꝙ lʒ
91 defenſio tolli nõ poſſit maxime in cau:
ſis criminalib⁹:vt habetur in cle.paſto
ralis.de re iud.ꝛ dixi late in ſing.meo
ccclxxxviij.inci.defenſio:hoc tñ fallit in
reo repto i fragrãti crimine:qꝛ tali reo
poteſt tolli defenſio:ita not.dixit.d.Pa:
ris de put.in ſuo trac.ſindi.i.xxx.char.
in v:ti.col.ad qđ alleg.Bald.in.l.j.C.q
accuſa.non poſ.ꝛ in.l.ſi qs non dicã ra
pere.C.de epiſ.ꝛ cle.Et ſubdit etiam.d.
Paris vbi.ſ.paulopoſt ꝙ publicus la
tro vel repert⁹ in fragrãti crimine poſ
ſunt renũtiare defenſionibus ſuis:ad
qđ alleg.Bal.in.l.puinciarũ.C.de fer.
ꝛ in.l.vt vim.ff.de iuſti.ꝛ iur.de quo la:
92 ti⁹ p eũ vbi.ſ.†licet ſec⁹ ſit i aliis delin
quẽtib⁹ per glo.no.in.l.pactũ inter he
redẽ.ff.de pac.de quo late loqu ut⁹ ſum
in.l.vni⁹ facinoris.in.§.cogniturum.in
xij.col.ff.de queſtionib⁹.ꝛ in.l.j.in.§.ſi.
in.xix.col.ỽſi.ſi aũt loqmur ꝛc.ꝛ ibi in
93 xx.col.eo.ti.†Et ſcias etiã vltra ꝑdicta
ꝙ repertus in fragranti crimine ſi eſt
condẽnat⁹ non põt appellare:ita dixit
Bal.in.l.j.C.ex delic.defunc.in.iiij.col.
94 †Itẽ põt incipi ab execucione contra
illũ qui repert⁹ eſt in fragrãti crimine
ſm Pau.de caſt.in.l.nullũ.C.ex q.cau.
infa.irrog.Et vide.d.Alex.in conſi.ſuo
cclxxv.inci.viſo themate ꝛc.in.j.colum.
95 vbi dicit †ꝙ repert⁹ in fragrãti crimi:
ne põt ſine ꝓceſſu cõdẽnari p iura ibi
p eũ alleg.ꝛ idẽ dixit Nel.in trac.bãni.
in.iij.parte.ij.tẽpo.in.q.lvj.ꝛ vide q̃ d.
Hippo.de Marſi.

xi in.l.vni⁹ facinoris.in.§.cognituꝝ.in
pe.col.ff.de qõnib⁹.¶ Nota vlteri⁹ ex
iſto tex.in ver.nři orbis regiões ꝛc.†ꝙ
96 imperator eſt mũdi dñs.cõcordat tex.
i.l.deꝓcatio.ff.ad.l.rho.de iact.ꝛ facit.l.
bñ a zenone.C.de quadriẽ.preſcrip.qđ
intellige vtr:nõ aũt particulariter ſm
Bar.in trac.ad repꝛi.in ver.toti⁹ orbis
vbi ſubdit ex hoc ꝙ imperator põt mũ
dũ ab alio occupatum vĩdicare.Et ex
hac rõne ꝙ impator eſt dñs mundi:di:
xit Bal.in.l.ſi.in prin.C.de eunuchis.ꝙ
imperator põt punire ſubditũ de deli:
cto vbiqꝫ commiſſo.Et dixit Bar.in.l.ſi
duas.in.§.grãmatici.ff.de excuſa.tu.ꝙ
imperator eſt dñs omniũ prouinciarũ.
itẽ dixit Bal.in aut.habita.C.ne fil.pro
pa.in.iiij.col.ꝙ imperator dꝫ poſſidere
oẽʒ terrã q̃ orientẽ videt ꝛ occidẽtẽ.al:
leg.§.qꝛ igitur.in aut.de inſtru.cau.et
97 ſi.ꝛ in.§.j.in aut.vt oẽs obe.iudi.†Itẽ
ipſe imperator eſt ſuprem⁹ oim princi:
pũ.tex.eſt ꝛ ibi Bald.in.l.pe.C.de bo.q̃
lib. Itẽ imperator in tẽporalib⁹ preeſt
oib⁹ clericis ꝛ laicis in terris imperij
ſm Inno.in.c.nouerit.de ſen.excõ.quẽ
refert ꝛ ſeqt̃ Bal.in marga.ſua.in ỽbo
98 imperator.in.iij.verſi.†Itẽ imperator
dicit̃ vicarius dei in tẽporalib⁹:ita di:
xit Bal.in.l.j.C.de iure aureoꝝ annul.
ꝛ in.d.aut.habita.i.iiij.col.in ver.ſexto
nota.C.ne ſi.pro pa.ad qđ alleg.epiſto
lam inter claras.C.de ſum.tri.ꝛ.l.quas
99 gratias.§.j.C.de offi.prefec.pꝛeto.†Et
dixit gloſ.in.c.in apib⁹.vij.q.j.ꝙ impe:
rator coronat oẽs reges.Item impera
tor põt tollere ius ciuile ſm Innoc.in
c.q̃ in eccleſiarũ.de cõſti.quẽ refert ꝛ ſe
quitur Pau.de caſt.in cõſi.ſuo.cccxvij.
incipien.ſup primo ꝛc.in.viij.col. Alia
etiã de imperatore ponũtur p doct.in
c.p venerabilẽ.q̃ fil.ſint leg.ꝛ p Car.in
cle.j.de iureiu.ꝛ p doc.in.c.venerabilẽ.
de elect.ꝛ in.c.nouit.de iudi. ¶ Modo
not.etiã ex iſto tex.in ver.aut fuga eua
100 dere potuerit ꝛc.ꝙ† cõmittens enor:
me crimẽ non eſt ſecur⁹ in aliquo loco:
ſed põt vbiqꝫ capi ꝛ puniri:ita probat
iſte text.ad idẽ ex tex.in.c.j.de homici.
in.vj.in verſi.a toto chriſtiano populo
perpetuo deſidatus ꝛc.ꝛ in.c.inter alia

de imu.eccle.et in.c.felicis.in.§.pe.de
pe.in.vi.ꝛ facit tex.in.l.iii.in.§.tranſfu-
gas.in ver.vbicūq̨.ff.de ſica.ad qđ fa-
ciūt q̄ habemur in.c.ita quoꝛūdā.de iu
deis.ꝛ in.c.i.de ſciſma.in vi.ꝛ hoc eue-
nit ex enoꝛmitate criminis vt dixi:que
enoꝛmitas criminis vltra hoc ꝙ delin-
quēs poſſit vbiq̨ capi ꝛ puniri operat̄
101 etiā alia.† Nā ꝯmittēs graue delictū
pōt renūtiare defenſionib⁹ ſuis ſm.d.
Feli.in.c.cū veniſſent.in.iii.col.de teſti.
vbi ad hoc.alleg.Lud.roma.in rubꝛ.ff.
de arbi.in.xix.col.ꝛ Bal.in.l.pꝛincipa-
rū.C.de fer.Et facit quod voluit Ange.
de are.in tra.maleſi.in.ver.ꝛ veſtem ce
leſtē abſtulit.in ver.ꝛ bñ no.ꝛc.vbi di-
102 xit† ꙗ pꝛo furibus inſignibus iudex
nō dꝫ pati aliquē aduocare p.l.oēs.C.
de defen.ciuita.vbi bo.text.ad hoc qđ
etiā voluit Lu.ro.in.l.ſi ꝓo.in.§.de vi-
ro.in.xlvi.fallē.ff.ſo.ma.ꝛ Barba.in.c.q̄
renti.in.x.col.de offi.deleg. Et dixit.d.
Par.de put in trac.ſuo.ſindica.in.xxxi.
103 char.in.i.col.ver.ꝛ iō dico ꝛc.† ꙗ aſſaſſi
nus pōt renūtiare ſuis defenſiōib⁹ ꝛ di
lationib⁹ ſuis:qꝛ eſt hoſtis public⁹ ꝛ de
fidat⁹ a lege ꝛ ꙗ a quocūq̨ offendi pōt
p.c.i.de homici.in.vi.ꝛ ꝯtra ſm de fa-
104 cto pcedit† ſm Bar.in.l.nō ſolū.in.§.
ſi mādato.ff.de iniur.lꝫ aľs in aliis cri
minib⁹ regulariter re⁹ nō poſſit renū-
tiare ſuis defenſionib⁹ ſm gl.in.l.pa-
ctū inter heredē.ff.de pac.de quo late
dixi in.l.i.§.fi.circa fi.ꝛ in.l.vni⁹ facino
ris.§.cognitura.in.xii.col.ff.de qōnib⁹.
Et faciūt dicta p eūdē Pari.de put.in
eodē ſuo trac.in.li.char.in.ii.col.circa
fi.vbi dixit ꙗ iudex cōtra aſſaſſinū pōt
pcedere ex ſuo mero offō.ad qđ alleg.
105 plura ꝛ dicit poſtea† ꙗ pꝛopter enoꝛ-
mitatē criminis pōt pcedi ꝯ reū iuris
oꝛdine nō ſeruato.alleg. Bar.in.d.l.nō
ſolum.in.d.§.ſi mandato.ff.de iniur.Et
dicit ꙗ plus dicunt canoniſte in.d.c.p
106 humani.de homici.in.vi.† ꙗ in crimi
ne aſſaſſinatus pꝑter eius immunita-
tem nō requirit̄ plena pbatio:ſed ſuffi
cit cōſtare p pꝛobabilia argumēta.al-
leg.plura de quib⁹ ibi p eū.ꝛ alleg.etiā
Joā.cal.in cōſi.iiii.in ti.de dila.itē dicit
107 ꙗ† ſi aſſaſſin⁹ ſit clericus poterit pu-
niri per iudicē ſecularē ſm Lap.in.d.
c.pꝛo humani qꝛ ipſo iure videtur de-
gradati:ꝛ videt̄ data vnicuiq̨ ptās eos
capiēdi.per.c.i.de ſciſma.in.vi.ꝛ a iure
vident̄ ſpoliati ol pꝛiuilegio clericali
vt ibi per docto.Et adducit pōt Bal.in
c.cū quidā in fi.de iureiur.vbi dixit ꙗ
lꝫ magnates de cōſuetudine nō ſuſpē
dant̄ furca:tñ hoc fallit niſi cōmittat̄
pꝛoditionem ꝛ ſit enoꝛme crimen:quia
tūc tales debēt ſuſpendi in altioꝛibus
furcis:qđ dicit ſeruari i regno. Frācie.
Et faciūt que voluit Ludo.roma.in.l.
ſi quis in graui.in.§.his qꝫ.ff.ad ſille.
108 vbi dicit† ꙗ ſi per ſtatutū conceditur
abolitio delinquētibus nō compꝛehen
dunt̄ delinquētes in crimine leſe ma-
ieſtatis:ꝛ ſic in graui crimine:ꝛ dicit ꙗ
hoc voluit Ange.in ſuo diſputa.incip.
exoꝛta guerra.pꝛo quibus faciūt opti-
me q̄ voluit Bart.in.l.lucius.in fi.ff.ad
turpil.vbi dixit ꙗ in gñali ſermone re-
miſſionis delictoꝛum nunq̄ cōpꝛehen
ditur crimen falſi tanq̄ graue:qđ etiā
voluit Pet.de anch.in repe.c.i.in.xxxix.
char..ver.vnde ſi ſtatuto ꝛc.de cōſti.et
Ange.de are.in trac.maleſic.in verbo
falſario.in ver.ꝛ tene mēti tu iudex in-
quirēs.ꝛ Pau.de caſt.in ꝯſilio ſuo.cū.
incip.videt̄ dicendū.poſt pꝛinc.de quo
latius dixi in.l.vnius facinoꝛis.in.§.co
gniturum.in.xiiii.col.de queſtiōibus.
Pꝛo quib⁹ facit illud vcꝫ ꙗ pꝑter enoꝛ
mitatē delicti licitū eſt iura trāſgredi:
de quo latiſſime dixi in.d.§.cognitura.
in.xiiii.ꝛ.xv.col.Dictā tamē concluſio-
nem ꙗ raptoꝛes virginū poſſunt vbiq̨
appꝛehendi ꝛ puniri:limita et reſtrin-
109 ge† hoc vt nō habeat locū in raptoꝛe
exiſtēte in eccleſia:nā tūc capi non po
terit et extrahi de ipſa eccleſia ſm ius
codicis:vt patet ex.l.pꝛeſenti.in verſi.
nullos penitus cuiuſcūq̨ conditionis
ſint.de ſacroſan.ecc.oꝛtodoſſe fidei ex-
pelli ꝛc.ſed ſm ius canoni.et ius no-
uiſſimū autenticoꝛū:ſecus eſt qꝛ tales
raptoꝛes cōfugientes ad eccleſiā pote
rūt de eccleſia extrahi:vt in.c.iter alia.
et ibi gloſ.de immunita.eccle.ꝛ in aut.
de manda.pꝛincipū.in.§.neq̨ homici-
dia ꝛc.et gloſ.in.l.ii.C.de his qui ad ea

confug.ꝛ habetur in.c.ſicut antiquit᷒.
110 xvij.q.iiij.†In criminib᷒ aūt nō enor-
mibus q̄libet cōfugiens ad eccleſiam
tutus eſt ꝛ nō pōt extrahi de eccl̄ia:vt
hr̄ in dictis iurib᷒.ꝛ in toto tit.C.de his
q̄ ad eccle.cōfugiunt.ꝛ in.d.tit.extra de
immu.eccle.Sed q̄ri pōt de notabili et
111 quotidiano dubio vcꝫ†an ꝛ qn̄ confu-
giens ad eccleſiā ſit ibi ſecurus ꝛ ſi ex-
trahatur de eccleſia an dicatur bn̄ ca-
ptus.vel debeat relaxari tāq̄ male ca-
ptus:iſtam queſtionem millies vidi in
facto ꝛ alias eam tetigi in.c.j.extra de
homici.In quo ſic dicendū puto vcꝫ ꝙ
aut ſumus in ciuilibus aut in crimina-
libus.ſi ſumus in ciuilib᷒ tunc nemi-
ni dubiū ꝙ capt᷒ in eccleſia pro ciuili
debito eſt male captus ꝛ debet relaxa-
ri vt in toto tit.C.de his q̄ ad eccle.con-
fug.ad qđ in ar.facit.l.plerique.ff.de in
ius voc.ꝛ hoc ſeruatur etiā de conſue.
Aut loquimur de reo alicui᷒ criminis.
ꝛ in hoc eſt diſtinguendum hoc modo.
vcꝫ.Aut talis deliquit in eccleſia aut
extra eccleſiam.Si deliquit in eccleſia
tunc non iuuať beneficio ſeu ꝓuilegio
eccleſie.text.eſt in.c.fina.de immunit.
eccleſia.ꝛ in.c.frater.et in.c.ad epiſco-
pos.xvij.q.iiij.Pro quo facit regula illa
vcꝫ ꝙ fruſtra auxiliū legis inuocat qui
cōmittit in legē:de qua in dictis iurib᷒
ꝛ in.l.auxiliū.ff.de mino.ꝛ in.c.quia.ex-
tra de vſur.cum ſi.ꝛ facit no.tex.in aut.
vt liceat matri ꝛ auie.in.§.q꞉ vo.lo vlti
mo:quē refert gl.in.d.c.fina.de immu.
eccl̄ia.vbi dicit tex.quomodo illis q̄ in
eccleſijs ſcelus ſtuduerūt ꝑpetrare ꝑ-
mittim᷒ aliquod auxilium ꝛc.Aut ta-
lis re᷒ deliq̄t extra eccleſiam et poſtea
aufugit ad eccleſiā et tunc ſimiliter eſt
diſtinguendū hoc modo:vcꝫ aut talis
reus erat in eccleſia quando officiales
vel alij fuerunt ad eū capiendū.et tūc
tanq̄ male captus debet relaxari:ꝛ in
tali caſu habet locū.c.inter alia.de im-
munitate eccleſiarum.et tit.C.de his q̄
ad eccleſiam cōfugiūt. Aut talis reus
fuit repertus poſt delictum extra eccle
ſiam ꝛ inſecutus a familia vel ab alijs
volentib᷒ eū capere aufugit in eccl̄ia:
et tunc non gaudebit priuilegio eccle-
ſie ſeu ei᷒ immunitate:ſed poterit ex-
trahi de eccleſia et puniri ſm̄ formā iu-
ris et ſtatutorū.ita no.dixit Cy.in aut.
ſi quis ei.C.de adulte.vbi dixit ꝙ lꝫ de
eccleſia quis extrahi non debeat tamē
ſi deliquit extra eccleſiam ꝛ poſtea au-
fugit in eccleſia adeo qđ officialis eum
inſequens capere nō potuit:poterit eū
tunc extrahere de eccleſia.et hoc per
text.in aut.de manda. princip.in.§.ſed
neq̄.quam doctrinam Cy.refert ꝛ ap-
probat do.Alexand.in conſi.ſuo.xxiij.
incip.animaduerſis.in.x.colū.in.ij.vo-
lumine.Et hanc partē expreſſe firmat
do.Joan.pe.ferrarius in practica ſua
Papienſi.in ver.hec eſt quedā inquiſi-
tio.in.vij.colū.in.verſi.ex his poteſt ꝛc.
de quo etiā late per do.Nellum in tra
ctatu ſuo bānitorū.in.ij.parte ſecundi
temporis.q.xix.incip.ſtatuto cauet ꝛc.
et in queſtione ibi ſequēti:ꝛ vide etiam
do.Maria.ſoci.in rubri.extra de dila-
tio.in.xxiij.charta.in vlti.colū.in verſi.
q̄nto procedit.ꝛc.cum duabus colūnis
ibi ſequētib᷒.ꝛ in eadem rubri.in.xxvj.
charta.in.j.ꝛ.ij.colū.Et pro illa doctri-
na Cyn.et ſequacium facit regula illa
112 †vcꝫ ꝙ in delictis attēditur initium ꝛ
non finis.l.qui cū maior.in prin.verſic.
ſed minor.ff.de bo.liber.l.qđ ait lex.in
§.ꝙ ait.ff.de adul.ꝛ ibi Barto.ꝛ volunt
docto.in.l.gracchus.C.de adul.et Bal.
in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epi-
ſco.ꝛ cleri.in.iij.colum.ꝛ Joan.de ana.
in cōſilio ſuo.xj.incip.omiſſa diſcuſſio-
ne.in.ij.col.ꝛ in conſi.ccxxix.incip.viſo
themate.in vltima colū.et facit etiam
qđ dixit Bald.in.l.cunctos populos.in
repeti.poſt medium.C.de ſumma trini-
113 tate.vbi dixit†ꝙ licet pro debito ciui-
li quis nō poſſit capi in domo.ſi tamen
repertus fuerit ꝑ officialem extra do-
mū ꝛ aufugerit in domo qđ tūc poterit
extrahi de domo. Et facit ēt qđ voluit
Bald.in.l.ꝙ ait lex.in.§.fi.ff.de adulte.
vbi dixit qđ ſi quis ex forma ſtatuti po
teſt offendere ingrediēte poſſeſſionem
ſuā et aliq̄s eā fuit ingreſſus et poſtea
aufugit et dn̄s eam inſequiť et poterit
eū offendere extra poſſeſſionē.Et facit
etiā no.ꝟbū Bal.in.l.gracchus.in pe.

col.ʒ.de adul.vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto
prout eſt hic Bononie quo cautū ſit qđ
vnicuiqꝫ liceat animalia q̄ reperuerit
in fundo ſuo ꝑpria auctoritate occide-
re in illo:qđ ſi qs reperuerit aliqđ ani-
mal in fundo ſuo:ꝛ dum vellet illud in
fundo ſuo occidere aial illud aufugit
extra fundū et poterit tunc illud extra
fundū impune occidere.qđ dictū recitu
li in ſingulari meo.cclxv.incip.in deli-
ctis ꝛc.Et facit optime no.verbū Ang.
in repe.l.nemo carcerē.ſ.de exacto.tri-
bu.lib.xi.in penul.col.ver.iūc iuxta pre-
dicta quero ꝛc.vbi dixit qđ fuit ſemel
queſtio de facto ſenis:qꝛ quidam Peru
ſinus nomine andreas cuꝫ mutuaſſet
certā quantitatē pecunie cuidā q̄ dili-
gēs ꝛ fidelis homo reputabatur talis
debitor aufugit:ꝛ ipſum ſic fugientē di-
ctus Andreas inſecutus eſt:ꝛ cū eum
inueniſſet in ciuitate Senaꝝ auctorita-
te ꝑpria eū cepit tāq̄ fugitiuum:ꝛ tūc
cū ibi clamor inſurgeret cucurrit fa-
milia ꝑtātis ꝛ cepit vtrunqꝫ:ꝛ finaliter
dict⁹ Andreas fuit inq̄ſit⁹ ꝛ cōdēnatus
de detentione liberi hominis:ſed dicit
Ange.ꝙ male fuit iudicatū qꝛ etiā ibi
capi potuit ſi deerat copia iudicis.per
gl.in.l.j.ʒ.vbi qs decuria.vel coartali.
qđ dicit Ang.eſſe no.Et qꝛ superi⁹ dixi
qđ in criminib⁹ non enormibus quili-
bet cōfugiēs ad eccleſiā eſt ſecur⁹ ꝛ nō
114 pōt ibi capi.† Dubitari pōt q̄d ſit in
iudeo confugiēte ad eccleſiā poſt deli-
ctū cōmiſſum an gaudeat immunitate
eccl'ie:in q̄ Old.in cōſil.ſuo.liiij.inci.an
fugiens ꝛc.in fi.dicit ꝙ nō:ad qđ alleg.
text.ꝛ ibi doc.in.l.j.ʒ.de his q̄ ad eccle.
confu.vbi Salt.dicit ꝙ eccleſia non eſt
tutela eorū qui nō ſunt ſub lege ſua:et
alleg.etiā ipſe Oldra.ea que habentur
in.§.neqꝫ homicidis.in aut.de manda.
princip.ꝛ not.in.d.c.inter alia.ꝛ alleg.
etiam Archid.in.c.diffiniuit.xvij.q.iiij.
Sed contrariā partē vcꝫ ꝙ iudeus cō-
fugiēs ad eccleſiā gaudeat immunita-
te eccl'ie tenet Guil.de mōte lau.Car.
ꝛ Joā.de imo.in cle.j.de peni.ꝛ remiſ.
et Joā.de fantu.in.d.c.diffiniuit.et glo.
do.An.et Abb.in.d.c.inter alia.in ver.
extrahēdus.item hanc partē tenet etiā
do.Feli.referens predictos docto.in.c.
in dei.el.ſ.extra de iudeis.vbi dicit qđ
rō pōt eſſe:qꝛ etiā peſſimis viris conce-
dit eccl'ia hoc bn̄ficiū vt cognoſcāt in-
gratitudinē ſuā:circa qđ vide etiā do.
Maria.ſoci.in rubri.ex̄ de dila.in ſua
repe.in.xxviij.char.in.ij.col.poſt mediū.
Teneo tn̄ indubitāter ꝙ diſtictio quā
ʒ.feci de chriſtiano fugiēte ad eccleſiā
debeat fieri in iudeo ne ſit melioris cō-
ditionis iude⁹ q̄ chriſtian⁹ qꝛ hoc eſſet
abſurdū.Et circa hāc materiā de con-
115 fugiēte ad eccleſiam q̄ri pōt de eo † q̄
ducit capt⁹ ꝑ eccleſiā an gaudeat im-
munitate eccleſie:in quo dicas ꝙ non:
ſed ꝙ extrahet̄ de ipſa eccleſia.ita dicit
Oldra.in dicto cōſilio ſuo.liiij.inci.an
fugiēs ꝛc.ꝛ dicit qđ hoc voluit Hoſtiē.
in.c.antiquit⁹.xvij.q.iiij. Tu dicas qđ
rō pōt eſſe illa quā ſupra dixi:vcꝫ qꝛ pn
cipiū fuit licitum licet poſtea ꝑuenerit
ad eccl'iam licite tn̄ poterit extrahi de
ipa eccl'ia ꝑ iura ſupius allegata.Sed
in hac materia cadit pulchra dubita-
116 tio q̄d † iuris ſit de eccleſia interdicta
an confugiēs ad eccleſiā interdictam
gaudeat immunitate eccl'ie:in quo di-
co ꝙ hanc queſtionē ponit Hoſtien.in
ſum.in ti.de immuni.eccle.in.§.inquā-
tum.in.ij.col.in ver.ſed nunq̄d hoc pri-
uilegiū ꝛc.vbi dicit primo videri dicē-
dū ꝙ nō gaudeat immunitate ſeu pri-
uilegio eccleſie ex quo ibi non celebrā-
117 tur diuina.† Nam ꝛ clericus quādiu
interdictus eſt vel ſuſpenſus vel excōi-
catus bn̄ficiū nō perficit:vt in.c.paſto-
ralis.de appel.in fi.de etate ꝛ quali.c.
cū bone.ꝛ de elec.c.cū in cūctis.§.cleri
ci.et de cleri.excō.miniſt.c.poſtulaſtis.
nec tūc etiā nō hꝫ executionē officij:vt
xxxij.diſt.c.nullus.ꝛ.c.preter hoc.et ex-
tra de cohabi.cle.ꝛ mulie.c.veſtra.ꝛ.c.
fi.ꝛ.ʒ.de ſimo.c.tanta.et in.c.ſicut vir.
118 vij.q.j.Et facit † nā valet argu.de per-
ſona ad locum.c.ſicut non aliij.de cōſe-
cra.diſtin.j.ſed ſi clericus interdictus
vel ſuſpenſus non percipit cōmodū de
bn̄ficijs eccleſie:ergo nec eccleſia inter
dicta debet gaudere immunitate ſoli-
119 ta.Et facit etiā nam ſi ſit legatū tali-
quid pro alimētis pauperibus in cer-

to hoſpitali vel ꝑ officio in certa eccle‑
ſia deſtructio hoſpitali vel eccleſia nō
debebitur legatum ſm Semi. in.c.li‑
cet canon.in princi.in.iiij.colū.de ele‑
ctio.in.vi.quē refert ⁊ ſequit̃ do.Feli.
in.c.cū dilecta.in vlti.colū.de reſcrip.
120 Et facit etiam †nam ciuitas deſtru‑
cta nō retinet priuilegia que ante ha‑
bebat ſm Alexā.in conſi.xliij.incip.de
celeberrima ⁊c.in.i.vol.vbi multa iu‑
ra ad hoc allegat. Sed poſtea Hoſtiē.
in dicto.§.inquantū.dicit contrarium
121 hac ratione: videlicet quia † depoſi‑
tus caracterē retinet:⁊ q̄ in ipſum ma‑
nus violētas iniecerit eſt excōmunica‑
tus.vt in.d.c.dictū.lxxxi.diſtinc.ſed di‑
cas tu qđ cōtrariū dicit ibi gl.⁊ gloſ.in
c.accedēs.l.diſtinct. Allegat poſtea ip‑
ſe Hoſtiē.meliorē rationē:videlicet qđ
reuerētia que debet̃ eccleſie debet̃ deo
nō eccleſie q̇ deus nō deliq̇t ipſe nec ec
cleſia ſua:ideo ſi ſine culpa ſua interdi
citur eccleſia nō eſt propter hoc viola‑
ta nec ei debet fieri duplex iniuria.ſuf‑
ficit eīm iniuria quā de interdicto ſuſti
122 net.itē ſubdit etiā Hoſt.†qđ degrada‑
tus retinet ꝑuilegiū niſi reddat̃ incor‑
rigibilis:vt in.c.cum nō ab homine.de
iudi.ita reſidet Hoſt.in ſum.in dicto ti.
de immu.ec.in.§.inquātū.in.ij.co.in ꝟ.
ſed nunq̇d hoc ꝑuilegiū.ꝑ qua ꝯcluſio
ne faciūt optime dicta ꝑ me in ſingu.
meo.cvij.inci.ꝑuilegium ⁊c. Et de iſtis
oib⁹ in materia cōfugiētis ad eccleſiā
lati⁹ dixi in.c.i.extra đ homicidio. Sed
vltra premiſſa queri pōt hic de notabi
li ⁊ quotidiana q̄ſtione:vꝫ dicit̃ in tex.
noſtro quod raptores fugiētes poſſunt
123 vbiq꜡ capi ⁊ puniri. †ſed q̄ro ſi capian
tur ab aliquo iudice extra territorium
vbi cōmiſerūt delictū an debeāt remit‑
ti ad iudicē loci vbi delinquerunt vel
nō:iſta queſtio fuit de facto hic Bono‑
nie ſuperiorib⁹ dieb⁹:nā q̇dā de Nurſia
q̇ in ipſa ciuitate Nurſie deliquerunt
fuerunt hic capti:⁊ ptās Nurſie pete‑
bat ipſos reos ad eū remitti:⁊ ſic ad lo
cū vbi deliq̄runt:circa qđ plura fuerunt
dicta ⁊ alle. Circa qđ v̓ dicēdū ꝙ talis
re⁹ debeat remitti ad locū delicti:⁊ hoc
ꝑ tex.in.§.ſi de.ver.cōprehēſor.in aut.
vt nulli.iu.vbi text.imponit neceſſitatē
iudici q̇ cepit reū vt eū remittat ad iu‑
dicē loci delicti cōmiſſi vt puniat̃ vbi
deliq̇t.ad qđ etiā facit text.in.c.i.extra
de rapto.vbi tex.videt̃ imponere iudici
ꝙ eū nō retineat ſed remittat.⁊ ad idē
facit tex.in.c.ſi illic.xxiij.q.iiij.vbi text.
dicit ibi vindicet̃ iniuria vbi plectibi‑
lis eſt orta ꝓſumptio. Et facit etiā text.
i.c.ſi peccauerit.ij.q.i.vbi tex.dicit vbi
cōtingit malū ibi moriatur. Itē ꝑ hac
parte facit.nā cōgruit bono iudici ex‑
pugnare ꝓuinciā malis hominib⁹.vt
in.l.congruit.ff.de offi.preſi.quare cū
ꝓpter delictū territoriū ſuū ⁊ eius reſ‑
publica offendatur ergo ad ipſum eſt
fienda remiſſio vt ceteri ad ipſum reū
punitū intuentes abſtineant ſe a deli‑
ctis.dicit text.in aut.vt iudi.ſine quo‑
quo ſuffra.in.§.ſi quis aūt.vbi eſt bo‑
nus text. Pro hac parte in ver.ipſe vbi
iniuſtitiā fecerit illic quoq꜡ penas ſub
eat ⁊c.et idem dicit text.in.l.capitaliū.
in.§.famoſos ff.de pe. Itē ꝑ hac parte
eſt text.in aut.vt oēs obediant iudi.in
§.hec conſiderātes.in ver.vt vnuſq̇ſq꜡
in qua ꝓuincia deliq̇t illic ⁊ iuri ſub‑
iaceat.et ad idem eſt text.in.l.ſi cui.§.
idē imperator.⁊ in.l.fi.de accuſa.⁊ ve‑
luit gloſ.in.c.fi.de foro cōpe. Sed con‑
tra predicta.l.ꝙ nō debeat fieri remiſ‑
ſio ad locū delicti facit text.in.c.fin.de
fo.cōpe.vbi text.ſimpliciter vult ꝙ iu‑
dex domiciliū poſſit punire reū de deli‑
ctis vbiq꜡ cōmiſſis. Itē ꝑ hac parte fa‑
124 †cit:nā rōne domiciliū pōt q̇s cōue‑
nire ex ꝯtu vbiq꜡ celebrato.vt in.c.fi.
extra de fo.cōpe.⁊ in.l.fi.ff.vbi in rē act.
⁊ in.l.fi.ff.de ꝓſcrip.lōg.tēp.⁊ in.c.dile‑
cti.extra de fo.cōpe.ergo eodē mō rō‑
ne delicti.itē ſi eſſet fiēda remiſſio fru‑
ſtra iura loquentia de domicilio eſſent
facta.⁊ hanc opi.tꝫ glo.in.l.i.et.ii.ff.vbi
de cri.agi opꝫ. Sed q̇d dicēdū. Io.cal‑
de.hanc q̄ſtionē late examinauit in re‑
pe.c.i.de rapto.⁊ Pe.de ancha.in repe.
c.poſtulaſti.de fo. compe.⁊ Abb.in.c.
fi.extra de foro compe.et in conſi.ſuo
xxiij.inci.rodulphus ciuis corneti ⁊c.
in.i.vol. Tu dicas ꝙ aut iudex delicti
non petit hanc remiſſionem ⁊ tunc illo

non eſt neceſſario fienda.⁊ ideo tūc iu-
dex domicilij q̄ vult cognoſcere vel iu-
dex loci vbi reperit reus poſſunt licite
cognoſcere ⁊ punire:vt habet in.d.l.j.§.
vbi de crimi.agi opoꝛ.ſm vnum intelle
ctū quē ſeq̄tur ibi Barto. Aut a iudice
delicti petit fieri remiſſio ⁊ hoc caſu in
leuioꝛib⁹ delictis:aut agit ciuiliter ⁊ nō
tenet remittere ſm Joā.cal.in.d.ſua re
pe.d.c.j.de rapto.qm̄ remiſſio ad locū
delicti fit vt ibi puniat ⁊ ei⁹ pena trāſ-
eat alijs in exemplū:q̄ ratio ceſſat vbi
agitur ciuiliter. Si vero agit criminali
ter ⁊ delictum ſit atrox gloſ.in cle.ij.de
re iudi.p̄mo cōcludit ꝙ remiſſio ſit fiē-
da ex neceſſitate nō ex vrbanitate.vt vo
luit Cyn.⁊ cōiter doct.in.d.aut.qua in
ꝓuincia.⁊ Bar.in.l.ſi cui.ff.de accuſa.
poſtea dicit illa gl.ꝙ licet iudex req̄ſit⁹
noluerit remittere nō tn̄ poterit puniri
a iudice req̄rente:q: par in parē nō hꝫ
imperiū:ſed debebit req̄rēs agere corā
ſupioꝛe ꝯ req̄ſitū Itē dicit Joā.calde.
in.d.c.j.de rapto.ꝙ aut delinquens eſt
captus in loco domicilij ⁊ hoc caſu iu-
dex q̄ habet reū ſolū tenet ex vrbanita
te illū remittere ad locū delicti:ſed nō
remittēs non dꝫ puniri neqꝫ cōueniri.
Et dicit Joā.cal.in.d.c.j.de rapto.ꝙ qn̄
eſſem⁹ in caſu in quo eſſet fiēda remiſ-
ſio ⁊ cognoſceret ꝙ remiſſio peteret vt
in loco remiſſiōis reus nō deberet pu-
niri ꝙ tūc non deberet fieri remiſſio:q:
delicta remanerēt impunita qđ eſſe nō
debet iurib⁹ vulgarib⁹ qđ eſt ſumme
notan̄.cū occurrat q̄nqꝫ.itē Jo.cal.fa-
cit ēt alias diſtinctiōes circa hāc q̄ōnē
quas oēs ſi adducere vellem ſtarē foꝛ-
te ꝑ tres lectiōes.iō videas eū in.d.c.j.
extra de rap.⁊ ibi Jo.đ ana.late loquē-
tem circa hoc:⁊ de hac materia an ⁊ qn̄
fuit remiſſio rei capti ⁊ carcerati ꝓ de
licto vltra ꝑdictos vide Alex.in.l.a di-
uo pio.in.§.ſntam.ff.de re iudi.ꝑ totū.
Ange.i.l.heres abſens.§.j.i.ij.col.ff.de
iudi.Gandi.in tract.maleficioꝛū.in tit.
de citationib⁹.in vlt.col.circa pꝛinc.et
d.Maria.ſoci.in.c.poſtulaſti.in.x.colū.
de fo.cōpe.⁊.d.Rochū cur.in.c.fi.in.xv.
col.de ꝯſue.⁊ ibi in.cxxiiij.col.⁊ Lu.bo
lo.in conſi.lvij.in.ij.colū.⁊ Coꝛſe.in not.
ſuis.in ver.remiſſio.⁊ Ja.de belui.l ſua
pꝛactica iudiciaria cauſaruꝫ crimina-
liū.ſub rub.de fuga reoꝝ.in.xij.col. Et
125 quid † in ꝯtractib⁹ an fiat remiſſio vi-
de Alex.in.l.j.in.j.col.ff.ſi q̄s i ius voc.
nō ierit.⁊ Coꝛſe.in not.ſuis.in ver.con-
tumacia el.ij. Et teneas menti ꝙ ho-
die de cōſuetudine totius Italie in cri
minalib⁹ non fit remiſſio rei criminis
capti in vno loco ad locū cōmiſſi deli-
cti.ita dixit Bart.⁊ Alex.in.l.ſepulchꝛi
violati.in.ij.col.ff.de ſepul.vio.⁊ Bald.
in.l.j.in.vj.col.§.de here.inſti.⁊ voluit
Abb.in conſi.ſuo.xxiiij.inci.Rodulph⁹
ciuis coꝛneti ⁊c.in.ij.⁊.iij.col.in.j.volu.
et Ange.de are.in tract.malefi.in verſ.
iudex cōmiſit ꝙ Gayus ⁊c.in vlti.verſ.
incip.q̄ro an ex citatiōe ⁊c.⁊ vide Bal.
in.l.j.in.j.colū.§.vbi de cri.agi opoꝛ.in
ver.ſed nūquid hodie ⁊c.⁊ Bal.in.l.ſe-
natus.poſt med.§.qui accuſa.non poſ.
126 Scias etiā † ꝙ licet de iure vel de cō-
ſuetudine non eſſet fienda remiſſio in
aliquo caſu tn̄ ſi ſunt due ciuitates cō-
federate adinuicē ⁊ vnus cōmittat de-
lictū in vna ipſarū et poſtea aufugiat
ad aliā poterit ibi capi ⁊ puniri.l.non
dubito.in fin.ff.de capti.vnde caueant
malefactoꝛes ne ad terras confedera-
tas cōfugiant.ita dixit.d.Catal.in tra-
ctatu ſuo ſindicat.in ver.ccxi.incipien.
adde ꝙ ſi ſint ⁊c.⁊ voluit Bal.in reper.
ſuo.l ꝟbo delinquēs.i.ij.col.i ver.delin
quēs i aliq̄ terra ⁊c.⁊ Card.alex.i.c.i.§.
cōuēticulas.in vlti.col.de pace iur.fir.
vbi ſingulariter loq̄tur de materia cō-
federatiōis. Et idē voluit Jaſ.in.l.vbi
pactū.in.vj.col.ver.limita.niſi offende-
ret ⁊c.§.đ trāſac.⁊ Bal.in addi.Spe.in
ti.de cōpetē.iudi.addi.in ꝟ.an ratione
delicti ⁊c.in fi.licet ꝯriū videat tenere
Bal.in.l.executoꝛē.in.viij.col.in ꝟ.ſed
q̄ro q̄d de ciuitatib⁹.§.de exceptio.rei
iudi.⁊ Soci.in cōſi.lxxxvj.incip.viſo ca
pi̇o.in.ij.col.i.iiij.volu.Atth ꝓ pꝛla opi
127 niōe facit.Nā † bānit⁹ de vna ciuitate
itelligit ēt bānit⁹ đ alia ciuitate illi cō
federata ſm Nellū in tracta.bānito.in
ij.pte ſcđi tēpoꝛis.q.xxvj.incip.due ci-
uitates ⁊c.⁊ voluit Bal.i.l.etiā.ante fi.
§.de iure dot.⁊ Alex.i.l.ſi ꝯuenerit i.§.

ſi nuda.ff.de pigno.actio.pro quo fa‑
128 cit q̄r†bannitus de vno loco cenſetur
bannitus de oībus locis que ſunt ſub
eodē dn̄io ſm Alb.de roſ.in aut.qua in
puincia.§.vbi de crimine agi oportet.
p q̄bus faciunt optime dicta p Bald.
in rubr.§.de fid.inſtru.in fin.⁊ que ego
etiam latius dixi in practica mea cau‑
ſarum criminaliū.in.cliiij.chart.in ver.
129 conſequenter queri poteſt ⁊c.†Nota
etiam ex iſto tex.in ver.poſt legitimas.
⁊ iuri cognitas pbationes ⁊c.q̄ ad hoc
vt iudex poſſit cōdemnare reum de de‑
licto non ſufficit ſola contumacia ipſi⁹
rei ſed redruntur etiam vere et legiti‑
me pbationes ipſius delicti .ita opti‑
me pbat iſte tex.iuncto ver.aut fugam
euadere potuerit ⁊c.§.in hoc eodē text.
Et ideo teneas menti ppetuo q̄ contu
max lȝ ex forma ſtatuti debeat haberi
p confeſſo tamē ad hoc vt valeat con‑
demnatio de delicto cōtra accuſatum
vel inq̄ſitum de crimine dȝ vltra cōtu‑
maciam cōſtare de delicto p veras p‑
bationes ⁊ ſic debet cōuinci de ip̄o alr
non valet bannum nec condēnatio.ita
ſingulr dicit Spec.⁊ ibi Joan.an.in ti‑
tu.de accuſ.in.iiij.parte.in §.fi.in.ix.co‑
lum.in verſi.ſed pone.a.fuit accuſatus
q̄ eſt ſingu.not.alleg.ip̄e Spec.ad hoc
l.raptores.C.de epiſ.⁊ cler.poſt p̄nc.in
verbo committi ⁊c.⁊ ibi etiam cir.me.
d.legis.in ver.poſt legitimas pbatio‑
nes iuri cognitas ⁊c.⁊ ibi etiam.in fi.d.
legis.i ver.repti ⁊ conuincti fuerint ⁊c.
ad q̄d etiam poterat eodē mō alle.hūc
tex.vbi eſt eadem lr̄a.⁊ idē ver.que oīa
teneas ppetuo mēti p adiuuādis ami‑
cis bannitis quando fuerunt bāniti p‑
pter eorum contumaciam ⁊ nō ex aliq̄‑
bus aliis pbationibus.Et idē quod di
cit Specu.vbi.§.voluit etiam Oldr.in
cōſi.ſuo.lxv.inci.hic agitur ⁊c.poſt p̄n.
in verſic.⁊ docto.iuris canonici ⁊c.de
quo etiam dixi in cōſi meo inci.dn̄e
deus oīpotens cui omne cor patet ⁊c.
in.x.⁊.xi.char.Et lȝ Joan.and.vbi.§.re‑
ferat Guid.de ſuza.dicere iſtud eſſe ve‑
rum de iure ſed q̄ ɔ̄triū ſeruat̄ de facto
tamē dico q̄ p dicta verba nō pbat̄ q̄
ɔ̄triū ſeruet̄ de facto:nā cōſuetudo dȝ

alr pbari q̄ȝ p dictū vnius teſtis:vt dixi
in practica mea cauſaꝝ criminalium.
in.xj.char.poſt me.Et in caſu quo etiā
hoc pbaret̄ p teſtes vel inſtrumenta q̄
ɔ̄triū ſeruaret̄ de facto iſtud nō releua‑
130 ret q̄r†attendi dȝ q̄d de iure ſit nō aūt
q̄d de facto ſit.immo q̄ de facto fiunt
nullā habēt firmitatem vel robur ſed
immo de facto reuocant̄ ſm gl.no.in.l.
ſi minor.ff.de euict.⁊ Bald.in.l.ſi pacto
quo penā.§.de pact.de quo latius dixi
in.l.j.in p̄n.in.vij.col.poſt med.ff.de q̄ō.
Itē p p̄dicta doctrina Specu.mihi vr̄
eſſe tex.in aut.qua in puincia.in.§.j.in
ver.ſi tamen oīno appareat obnoxius.
§.vbi de crimi.agi oportet.⁊ in.l.ij.in §.
ſinautem.in ver.⁊ cōuicti ⁊c.J.de his q̄
latrones occul.Itē etiam p dicta do‑
ctrina Spec.eſt optimus tex.in.c.deus
oīpotēs.in ver.nullū ante verā iuſtāq̄
pbationem iudicare aut condemnare
debem⁹ ⁊c.ij.q.i.Et facit etiā in argu.
131 illud†vȝ q̄ qn̄ q̄s cōdēnatur ex p̄ſum
ptionib⁹ de aliquo delicto ⁊ nō ex veris
pbationib⁹ tūc nūq̄ȝ dȝ ſibi imponi ve‑
ra pena delicti ſed alia mitiorita dixit
Inn.in.c.q̄r veriſimile.extra de p̄ſump.
q̄d dictū p valde not.referūt doct.in.c.
afferte.de p̄ſum.⁊ Bal.in.l.nō eſt veri‑
ſimile.ff.quod me.cau.⁊ in.c.j.in fi.qui.
mo.feu.amit.Et idem voluit Bal.in.l.
ex⁹ §.j.in fi.ff.de teſta.⁊ do.Abb.in.c.au
ditis.l antep.col.de p̄ſcri.⁊ Pan.de ca.
l ɔ̄ſi.ſuo.cxcvij.inci.viſa inq̄ſitiōe ⁊c.itē
illud dictum Inno.etiā ſeq̄tur.d.An.⁊
Abb.in.c.quāto.de p̄ſump.⁊ in.c.cōſti‑
tut⁹.de teſti.⁊ Oldr.in cōſi.cxcij.inci.vi‑
ſo diligēter.⁊ Specu.in titu.de p̄ſump.
in.§.ſpecies.in ver.in ſumma.⁊ Pe.de
anch.in regula ſemel malus.in.x.colū.
de quo latius dixi in.l.repeti.in.vj.co
132 lum.ff.de q̄ſtio.Et facit etiā rō:nā†cō‑
tumacia dr̄ ficta probatio ⁊ nō vera ſm
do.Nellum in trac.bānito.in p̄ma par‑
te p̄mi tempo.in.j.q.in vlt.colum.⁊ vo‑
luit Ang.de aret.in trac.malefi.in ver‑
bo q̄ iudex vidēs.in ver.queritur tamē
an tale ſtatutum.in p̄nc.vbi plura ad
133 hoc alleg.†Sed in cauſis criminalib⁹
reqrunt̄ pbationes luce clariores.vt.l.
fi.§.de pba.l.aditos.§.de app.l.abſen‑

ſem.in pnc.ff.de peti.c.ſciant cuncti.ꝗ.
q.viij.c.ephiphanium.v.q.vlt.ergo non
ſufficiet ſola cōtumacia ex qua reſul-
tat ficta pbatio.Itē ꝓ hac parte ꝙ ꝯtu-
macia dicat ficta probatio facit opti-
134 me.†Nā ſnia lata cōtra aliquem cō-
tumacē magis preſumit ꝓpter vitiū cō-
tumacie lata ꝙ ꝓpter ius ptis.text.eſt
in.l.preſes.C.de pign.ꝛ in.l.ſi ideo.ff.de
euic.ꝛ in.l.papinianus.in.§.meminiſſe.
ꝛ in.l.repudiātis.§.fi.ff.de inoffi.teſta.ꝛ
in.c.fi.de empt.et vendi.ꝗ iura ad hoc
alleg.Ludo.roma.in conſi.cccxxix.inci.
preſens cōſultatio.in pe.col.vbi etiam
alleg.Bart.in.l.ſepe.ff.de re iudi.ꝛ in.l.
res inter alios.C.ꝗbus res iudi.nō no-
cet.ꝛ.d.An.in.c.ꝗuis.de re iudi.Et fa-
ciunt que latius dixi in ſingulari meo
iiij.incip.ꝗuis aliquo caſu ꝛc.ꝛ in pra-
ctica mea cauſarum criminalium.in
135 xxix.char.ante medium.†Item pro di-
cta doctrina Spe.in.d.titu.de accuſ.in
§.fi.in.ix.col.in.d.verſic.ſed pone.a.fuit
accuſatus ꝛc.ꝛ ꝓ aliis ſuperius addu-
ctis facit optime in arg.ſingulare ver-
bum.d.Alex.in.l.omne delictum.circa
pnc.ff.de re mili.vbi dixit ꝙ ad hoc vt
occidens bannitum gaudeat bñficio
ſtatuti permittētis bannitū poſſe im-
pune occidi dʒ occidere bannitū ex ve-
ris probationibus delicti nō aūt bāni-
tū ex cōtumacia qꝛ tale ſtatutum non
intelligit de bānito ex contumacia.al-
le.hoc voluiſſe.Bal.ꝛ Io.de Imol.in.l.
mora.ff.ſo.ma.quod ꝓfecto eſt ſing.no.
136 ad multa ꝛ maxime†ad limitationem
ꝛ reſtrictionem doctrine Bart.ꝛ ſequa-
ciū.in.l.vbi pactū.C.de tranſac.vbi di-
xit ꝙ ſi poteſtas inqrit ꝯ occidentē ban
nitū ꝗ ex forma ſtatuti poterat impu-
ne occidi ꝙ tūc ꝗlibet de pplo pōt ꝯpa-
rere ꝛ oſtēdere bannum illius mortui ꝛ
dictū ſtatutū ꝛ petere ꝙ cōtra eū vlte-
rius nō procedatur:ſed ꝙ immo abſol-
uat ab inqſitiōe cōtra eū formata.ꝛ iu-
dex dʒ tūc deſiſtere.ꝛ hoc etiam volunt
alii plures doct.in pluribus ꝛ diuerſis
locis quos rettuli l.l.ſi qs ne qō.in.xxv.
col.ff.de qōni.ꝛ in practica mea cauſa-
rum criminaliū.in.xvij.chart.circa me.
ꝗ doctrina Bar.ꝛ alioꝝ poterit limita-
ri ꝛ reſtringi vt habeat locū in occidē-
te bānitū ex veris ꝓbationibus delicti
nō aūt in occidēte bānitū in ꝯtumaciā.
ita ex dicto do.Alexā.in.d.l.oē delictū
poterit fieri dicta reſtrictio qd vere te-
nendum eſt ꝛ ꝓpetuo mēti.Et pro iſtis
etiā faciūt ꝗ alias dixi.in.l.infans.ante
med.in verſi.circa tertium.ff.de ſica.de
quo etiā dixi in practica mea cauſarū
criminalium.in.xxix.char.Tene menti
predicta qꝛ ſunt magni ponderis ꝛ vti-
litatis.vide tñ Bal.in.c.j.in.vj.col.ver.
vtrū valeat ſtatutū.de pa.iur.fir.vbi di-
137 cit†ꝙ valet ſtatutū volēs ꝙ ex ſola cō
tumacia alr non conſtante de crimine
poſſit qs ad mortē condēnari:ad qd al-
leg.Spec.in tit.de fideiuſ.ꝛ Io.an.in.c.
veritatis.in fi.de dolo.ꝛ ꝯtu.in nouella.
ꝛ Bar.in.l.diuus.ff.de cuſt.reo.qd dictū
vr multum facere contra dictū Spec.
ſuperiꝰ alle.ſed dictū Spec.vr rōnali-
bus vt de ſe patet.Ulterius not.ex iſto
tex.in ver.ꝛ ſi appellare voluerint nul-
138 lā damus licētiā ꝛc.ꝙ cōdemnatꝰ†de
raptu honeſtarū mulierū nō pōt a tali
ſnia appellare ſed ſibi eſt ꝓcluſa via ap
pellandi vt hic ꝛ in.c.cū ſit romana.de
appel.ꝛ ſic habes vnum caſum in quo
a ſnia nō appellat.Sed alii etiam ſunt
caſus in qbꝰ a ſententia non appellat:
nā cōfeſſus ꝛ cōuictꝰ nō appellat.text.
eſt.in.l.ij.C.quorū appel.non reci.ad qd
vide Ludo.ro.in ſingu.dcxxvj.inci.de
iure ciui.Itē cōdēnatus ex ꝓſumptiōe
iuris ꝛ de iure nō pōt appellare qꝛ ha-
bet ꝓ cōfeſſo ꝛ cōuicto.ꝛ cōfeſſus ꝛ cō-
uictꝰ nō appellat.vt in.d.l.ij.ita ſing.di-
cit Bal.in.l.ſi ꝗ adulteri.C.de adult.qd
dictū ꝓ no.refert ꝛ ſeqtur.d.Frā.brun.
in tracta.ſuo de indi.ꝛ tor.in.vj.char.in
ij.col.in pnc.ꝛ idem dixit Bal.in.l.que-
dam mulier.ff.fami.her.in ſuis addi.
que doctrina optime probat in.d.l.ſi ꝗ
adulteri.de quo etiam dixi in ſing.meo
cxvj.incip.preſumptio iuris ꝛc.Item lʒ
poſſit appellari ꝓ reo condemnato ad
mortem etiam ipo reo inuito.vt in.l.nō
tantum.ff.de appel.ꝛ ibi per docto.ta-
mē hoc fallit niſi talis reus cōdēnatus
ſponte cōfeſſus ſit crimen ꝛ in ea cōfeſ-
ſione perſeuerauerit:nam tūc nec ipſe

reuſ nec alius pro eo poterit appella-
re.ita not.dixit Ang.in.d.l.ij.§.quorum
app.non reci.de quo dixi in ſingu.meo
ccj.incip.inconfeſſum.⁊ in.l.j.in.§.item
diuus Ant.in.iij.colum.ff.de queſtioni.
Itē nō auditur creditor ne corpus de-
bitoris ſepeliat:q2 eſt reus nō recipiens
dilationē.ita dicit Specu.in tit.de ap-
pella.in.§.q̄bus.in verſi.viij.⁊c. Quod
dictū refert ⁊ ſequitur do.Fel.in.c.ſicut
iudei.in.j.colū.extra de iudeis.de quo
dixi in ſingulari meo.cxcix.incip.in iu-
re expreſſum.⁊ in.l.fi.in vlt.col.verſicu.
vlt.in hoc materia.ff.de queſti.de quo
etiam vide per Card.Alexan.in.c.qua
139 fronte.in.iij.colū.de appel.† Item non
admittit appellatio a ſnia lata in poſ-
ſeſſorio.tex.eſt.⁊ ibi glo.⁊ docto.in.l.vni-
ca.§.ſi de momenta.poſſ.fuerit appel-
la. Ad quod vide Ang.in conſilio.xlvi.
incip.viſo pūcto quaſi per totū.⁊ omni-
no Iaſ.limitātem.in.l.j.§.de bono.poſ.
ſm tabu. Item ab executione nō poteſt
appellari.text.eſt in.l.ab executione.§.
quoꝝ appel.nō reci.⁊ in.l.ab executo-
re.ff.de app.⁊ vtrobiq; ꝑ doc. Item ve-
rus cōtumex non appellat.l.j.§.quoꝝ
appel.non reci.⁊ in.l.properandum.§.
ſi autem reus.⁊ in.l.contumacia.ff.de
re iudi.cum ſimi.de quo latius per do.
Nico.millū.in reper.ſuo.in ver.appel-
latio.in.viij.colū.in pluri.verſi. Item a
ſnia interlocutoria de iure ciuili nō ap-
pellat.vt in.l.pe.§.quorum appel.non
recip. Item in cauſa fiſcali:vel in cau-
ſa ꝑncipis in quo q̄s eſt condemnatus
non appellatur.l.abſtinendum.⁊.l.fi.§.
quorū appel.nō recip. Item nō appel-
lat a ſententia lata ſuper expēſis poſt
magnū interuallū ſnie interlocutorie.
ita dixit Innoc.in.c.ſepe.de appel.quē
refert ⁊ ſeq̄tur Ludo.roma.in ſing.ſuo
lxxxv.incip.no.vlt. Item a pena impo-
ſita a lege nō poteſt appellari.l.ſi qua
pena.ff.de verbo.ſig.⁊ in.c.q2 nos.⁊ ibi
gl.de appel.⁊ voluit Io.an.in.c.ad no-
ſtram.co.titu.et gloſ.in.c.ſuper his.de
app.⁊ Lud.roma.in ſing.cclxiiij.incip.
a pena legis vbi ſubdit q̄ th̄ a decla-
rōne dicte pene bene pōt appellari:ad
quod alleg.gloſ.quam dicit eſſe ſingu.

in.c.cupientes.in.§.q̄ ſi per.xx.de ele-
ctio.lib.vj.de quo etiam per Car.Alex.
in.c.conſuluit.el.iij.de appel. Itē a ſen-
tentia pape nō appellatur ſicut nec a
ſnia prefecti preto.ita dicit Spec.in tit.
de recuſa.in.§.recuſari.verſic.ſed nunq̄
quid alius ⁊c.⁊ de hoc eſt tex.in.c.cun-
cta ꝑ mundum.ix.q.iij.⁊ voluit glo.ord.
in.c.ſicut vnire.de exceſſ.prela.⁊ do.Ni
co.millus in reperto.ſuo.in ver.appel-
latio.in.vij.colum.verſi.appellari non
poteſt.de quo etiam per Ludo.roma.
in conſi.clj.incip.circa propoſitum ⁊c.⁊
latius per Card.Alex.in rub.extra de
app.in.xij.colū.in ꝑn. Item nō pōt ap-
pellari ab imperatore ad papā in tem-
poralibus ſm gl.in.c.qm̄.x.diſt.de quo
tamē vide do.Nico.millū in dicto ſuo
reper.in dicto verſic.appellatio.in.vij.
col.in pe.ver.inci.appellari nō pōt ⁊c.
Item non appellat ab his q̄ cōſcientie
iudicis relinquuntur ſm Ludo.roma.
in conſi.ſuo.cccliij.quem refert millus
in dicto ver.appellatio.in.vij.colum.in
vlt.ver.vbi lati9 hoc examinat.de quo
etiam ꝑ Iaſ.in.l.q̄ſq̄s §.de procura.in
vlt.colū. Item appellari nō pōt ab his
que arbitrio iudicis committūtur ſm
Inn.in.c.fi.de fer.quem refert millus.
in.d.ver.vl.vbi latius de hoc loq̄tur.et
ꝑ Alex.in cōſi.cccxxx.incip.viſo thema-
te.in.ij.colū.⁊ lati9 ⁊ melius ꝑ.d.Fel.in
c.exceptionē.in.ij.col.de excep.⁊ ꝑ Car.
Alex.in rub.extra de app.in.xiiij.colū.
Item appellari nō pōt a ſnia ꝑ illum q̄
obligauit ſe ſtare ſnie ferende ꝑ aliquē
q2 talis obligatio habet vim renuntia-
tionis appellationis:ita dicit do.Ant.
in.c.quintaualle.in ver.x.differentia.
de iureiu.quem refert ⁊ ſeq̄tur Millus
vbi.§.in.ix.colum.in.vj.ver.quod tamē
ego limito ſi iuſte ſententiauerit ⁊ eque
alīs non tenebitur ſtare illi ſnie:ſed po-
terit ab ea appellare.ꝑ tex.ſingu.in.l.ſi
libertus ita iurauerit.ff.de operis li-
berto.⁊ hoc etiam voluit Bald.in.l.ſo-
cietatem.in fi.ff.pro ſocio.vbi nota.lo-
quitur in materia iſta ad propoſitum
illius text.d.l.ſi libertus ita iurauerit:
et pro hoc eſt gloſ.not.in.l.penult.ff.de
arbitris.quam ad hoc pro not.refert ⁊

ſeqtur Ange.de aret.in tracta.malefic.
in verbo contra voluntatẽ dicti titu.in
fi.j.colum.de quo latius per Alexan.in
conſi.ſuo.xxviij.incipi.viſis ⁊ accurate.
in.vj.colum.in.j.volu.vbi alle.d.l.ſi li-
bertus.⁊.d.glo.l pe.ff.de arbi.⁊ in con-
ſil.ſuo.cxxxj.incip.in cauſa vertente.in
vlt.colum.in.ij.volu.pro quo facit.c.ve-
niens.⁊.c.quintauallis.de iureiu.⁊ que
dixit Pau.de caſt.in cõſi.lxxij.inci.primo
& ante ⁊c.in.ij.colum.ad fi.Item appel
lari non põt a ſnīa lata per epm ex iu-
riſditiõe prorogata p laicū:q: hoc priui-
legium eſt ſpecialr conceſſum epo ab
imperatore ſm do.Ant.in.c.quintaual-
lis.verſi.differentia ⁊c.de iureiur.quẽ
refert ⁊ ſeqtur Willius.vbi.ſ.in.ix.colū.
in.vij.verſicu.Itẽ non põt appellari a
ſnīa lata ſuper cauſa q̃ celeritatem de-
ſiderat.tex.eſt in.l.fi.ff.de appel.rect.de
quo latius per Lud.roma.in ſingu.ſuo
dccc.inci.a ſnīa ⁊c.Item non appella-
tur a ſnīa principis.tex.eſt in.l.j.ff.a qui.
appel.non l3.⁊ habetur in.c.ipſi ſunt ca
nones.⁊ in.c.cuncta per mundum.ix.q.
vlt.⁊ in.l.ij.in.§.exactis.ff.de origi.iur.
tamen hoc fallit niſi ipſe princeps ferat
ſniam ex relatiõe alterius:nam tali ca-
ſu poterit a tali ſnīa appellari.ita not.
dixit Ludo.roma.in conſi.ſuo.cccccxxj.
inci.circa propoſitam qõnem.in prīc.p
quo dicit eſſe tex.in.l.j.in prī.ff.quando
app.ſit.et in.c.biduum.§.ſi q̃dem.ij.q.
vj.quod dictum p not.refert ⁊ ſeqtur.d.
Paris de puteo.in tracta.ſuo ſindica.
in.xix.char.in.ij.colum.in fi.Itẽ a ſnīa
primi decreti non appellatur:nec a ſnīa
confirmatoria ſm Ang.in conſi.xlvj.in-
ci.viſo puncto.⁊ in conſi.cvij.inci.dicta
conſtitutio ⁊c.Ad quod alleg.Dy.in.l.
ſi finita.in.§.iulianus.ff de dam.infect.
⁊ Bart in.l.ſi forte.eo.titu.⁊ idem dixit
Raph.fulgo.in conſi.cxlv.inci.qm plu-
rime Item nõ põt appellari a ſnīa que
pnunciatur q ꝑſona procuratoris ſit le-
gitima ſm Ang.in conſi.cxl.inci.ſtatu-
tum predictum.Item a facto ſuo nemo
poteſt appellare:vt habetur in.l.a ſnīa
ff.de appel.⁊ voluit Ange.in conſil.ſuo
ccij.inci.ex primo laudo ⁊c.Item a iu-
ramenti delatione non appellatur ſm

Raph.fulgo.in dicto conſi.ſuo.cxlv.in-
ci.qm plurime.ad quod allegat iura de
q̃bus ibi p eum.de quo latius p Iaſo.
in.l.ſi quando.in vlt.colum.ſ.vnde vi.
Item non poteſt appellari a ſnīa inter
alios niſi ex iuſta cauſa ſm Rapha.ful
go.in conſil.ſuo.clxv.inci.in.q.propoſita
⁊c.in fi.j.colum.alleg.l.a ſnīa.ff.de ap-
pellatio.in prīc.et de appellationibus
recipiē.l.j.in prīc.Item ab impoſitione
mulcte nõ poteſt appellari quando iu-
dex in precepto ſeu in citatione expreſſit
quantitatẽ mulcte future.quod ſecus
eſſet ſi dictam quantitatem nõ expreſſiſ-
ſet:ita dixit multum not.Oldr.in cõſil.
ſuo.xv.inci.circa proceſſum ⁊c.vbi p hoc
alleg.bonas rõnes.et iura.de qua ma-
teria vide etiam Bart.⁊ alios.in.l.j.ff.ſi
q̃s ius dicen.nõ obtẽpe.⁊ illud dictum
Oldr.eſt no.limitatio.ad.l.eos.ſ.de mo
do mulctam.⁊ intelligit hoc Oldr.vbi
ſ.etiam ſi talis mulcta excedat legiti-
mum modum ſeu legitimam quanti-
140 tatẽ quod eſt no.¶ Item nõ appellatur
a ſnīa ſortis vel fortune cum fortuna in
mundo non habeat ſuperiorem.ita di-
xit Bal.in.l.fi.in prī.in.j.col.ſ.cõmu.de-
le.⁊ ibi Iaſ.eū refert ⁊ ſeqtur verūtamẽ
eſt q ſi q̃s ex tali ſnīa fortune enormi-
ter lederet poſſet petere illā melius re-
formare niſi illa eſſet firmata p ſnīam
iudicis q̃ tranſiuiſſet in rẽ iudicatam.
ita not.dixit Bal.in.l.maioribus.ſ.cõ-
munia vtriuſq iudi.quẽ refert et ſeq-
tur Ludo.ro.in conſi.ſuo.cccclxxi.inci.
lucrum aūt ⁊c.⁊ Card.Alex.in rub.ex-
tra de app.in.xv.colum.⁊ Iaſ.in.d.l.fi.
ſ.cõmu.deleg.Itẽ appellari nõ poteſt
p monachū vel aliū clericū a diſcipli-
na vel correctione ſibi impoſita ab ab-
bate vel ab alio ſuperiore ſm Inno.in
c.ad noſtram.de appel.quẽ refert ⁊ ſe-
qtur Bal.in repto.ſuo in verbo appel-
latio.in ver.appellari nõ poteſt p mo-
nachum ⁊c.quod dicit eſſe verū niſi ex-
cedat modus q: tunc poſſet appellari
ſm eum ibi ⁊c.de quo etiam p Card.
in conſi.xij.inci.cõmune ⁊ homines ⁊c.
in.ij.col.Item appellari nõ põt a miſ-
ſione in poſſeſſionem bonorū heredita-
riorū ex edicto diui adri.ita dixit glo.

ſ.in.l.ij.§.de edic.divi adria.tollē.que alibi non reperitur ſm Bal.in repert. ſuo.in verbo appellatio.verſi.appellari nō poteſt ⁊c. Sed dicas ꝙ de hoc eſt tex.in.l.ſiquis.§.quorū appella.nō re
141 cip.quē tex.alle.d.gl.p ſuo dicto.†Itē vbi periculū eſt in mora nō admittitur appellatio a ſentētia ſm Specu.in tit. de appella.in.§.in qb⁹ caſib⁹.in verſi. viij.⁊ eū ſequunt doc.in.c.qua fronte. per glo.ibi de appella.⁊ hoc ibi firmat Cardi.alex.in.iij.col.in verſi.gl.in vbo
142 decedat.†Itē notorie criminoſus nō poteſt appellare.tex.eſt ſm vnū intellectū in.l.cōſtitutiões.⁊ ibi Bar.ff.de appel.⁊ volunt Cano.per illū text.in.c.cū ſit romana.de appel.vbi eſt ad hoc tex. ⁊ in.c.peruenit.⁊ in.c.cōſuluit.de appella.⁊ dixit Cardi.alex.in.d.c.cū ſit romana.in.iij.col.ꝙ ex hoc aduocatus debet eſſe caut⁹ ne permittat procedi cōtra criminoſum tanꝙ notorie criminoſum niſi prius diſcutiat de notorietate criminis:qꝛ ſi procedatur ⁊ pronuntietur cōtra eū tanꝙ contra notorie criminoſum nō poterit appellari: de quo lati⁹ ibi per eū. Itē nō pōt appellari a ſententia lata a iudice delegato cū clauſu
143 la †appellatione remota.ita habet in c.paſtoralis.⁊ ibi late per oēs maxime per Car.alex.extra de appel.⁊ vide late per Moder.in trac.clauſu.in verbo clauſula appellatione remota p totū.et de dicta clauſula vide do.Pari.de puteo.in ſuo tract.ſindi.in.xvij.chart.in ij.col.⁊ qs poſſit cōmittere cauſam appellatione remota.vide docto.in dictis locis. Itē dicta clauſula eni⁹ ſit effect⁹. vide Cardi.alex.in.c.inqſitioni.in.j.no ta.⁊ in.c.ſecūdo reqris.in.ij.⁊.iij.no.de app.⁊ Hoſt.in.c.vt debit⁹.eo.ti.⁊ Ho.in ſum.in ti.de app.in.§.ſi.⁊.d.Feli.in.c.ſ. in.ſ.col.de reſcri.⁊ in.c.ſignificauerūt. in vlti.col.de excep.⁊ in ru.d app.in.iij. colū.⁊ in.c.veniēs.el.ij.in.iij.colū.de teſti.⁊ Barba.in conſil.xliiij.in.iiij.volu. et Specu.in titu.de appella.§.in quibus verſicu.ꝙ aut.et in.§.nunc.dicamus.verſicu.circa.⁊ in titu.de lega.in §.nunc oſtendendū.verſi.xiij.⁊ Bald. in.l.j.ff.de offi.pfec.pto.⁊ Joan.de imol.in.l.j.§.fin.ff.a quibus appella. non licet.et Ludo.roma.in.conſi.ccxi. in.j.col.qđ cōſiliū inci.allegatiōes.doctoris ⁊c.et per me in ſingulari meo cccxv.incip.clauſula appellatione remota.⁊ iſti ſunt omnes caſus qui mihi pręſentialiter occurrunt in quibus appellatio nō admittitur:et ſcias etiā ꝙ plures ſunt caſus in quibus admittitur appellatio attamen ſine appellatione ſententia nunꝙ tranſit in rem
144 iudicatam.†Et primus caſus eſt in ſententia lata in cauſa criminali:nam talis ſententia condēnatoria nō trāſit in rem iudicatam: licet ab ea non ſit appellatum.et ratio poteſt aſſignari. nā tranſitus in rē iudicatam cauſatur ex tacito conſenſu condemnati.c.ꝙ ad conſultationē.de re iudi.quod fieri nō pōt:qꝛ nemo eſt dominus membrorum ſuorū.vt in.l.liber homo.ff.ad.l.aquil. et ſic nō poteſt tacite conſentire morti ſue vel alteri pene corporali nō appellando⁊ hanc opinionē ꝙ talis ſententia ſi eſt condēnatoria non tranſeat in rem indicatam:ſecus ſi eſt abſolutoria tenet Jo.de ana.l.c de his.in fi.de accuſatio.pro qua dicit eſſe text.in.l.vni⁹. in.§.cognitarum.ff.de queſtio.vbi litera dicit quocūqꝫ tēpore reo poſtulante negari nō debet defenſio.et alleg.etiā ea que habentur in.l.nō tantū.ff.de appel.⁊ facit etiā qđ voluit Bar.in.l.diui fratres.ff.de pe.et illud dictū Joan.de ana.refert et ſequitur.d.Ludo.bolog. in conſil.ſuo.xxxiij.incipien.ſoleo ⁊c. circa fi.de quo dixi ego etiā in repeti. mea.l.fin.in.xviij.q.extraordinaria.§. de proba.vbi videre poteris.Itē alius eſt caſus in quo ſententia nō trāſit in rē
145 iudicatā vꝫ in ſentētia lata ꝓ peritis in arte vputa ab obſtetricib⁹ vel a medicis an vulnus ſit mortale vel an cicatrix ſit remāſura vel in ſimilib⁹:nā ſentētia taliū perſonarū nūꝙ trāſit in rē iudicatā adeo ꝙ ſi poſtea appareat dictū peritioris cōtrariū aſſerētis reuocabitur prima ſentētia:ita dixit Joan. and.in addi.ad Specu.in titu.de homici.§.j.verſi.pone ꝙ.a.vulnerauit.b. et idem firmat Bald.⁊ Rapha.in.l.ab

hoſtibus.§.j.ff.ſol.ma.⁊ Ludo. ro.in.l.
cū q̇dā.in.§.ꝙ dicit.ff.de acqui.here.et
do.Ant.⁊ Abb.in.c propoſuiſti.de pro-
batio.⁊ bene facit text.in .l.ſi qui adul-
teri.C.de adulter.vbi abſolutoria ſentē
146 tia lata † ex preſumptionibus poteſt
ſine appellatione retractari ex validio
ri preſumptione:et ſubdit do.Anto.in
147 d.c.prepoſuiſti. ꝙ ſententia latatex
cōſilio doctoris poteſt ſemper ſine ap-
pellatione retractari ſi conſiliū alteri⁹
peritioris in contrariū inueniat.⁊ idē
dixit Ludo.ro.in.d.§.ꝙ dicitur .et Jo.
de ana.in.c.ſignificaſti.el.ij.in.ix.colū.
de homici.vbi ſatis late examinat hūc
articulū.de quo etiā ꝑ docto.in.l.diu⁹.
ff.d re iudi.⁊ ꝑ Ludo.ro.in cōſi.ccxxviij.
inci.ꝑ plena diſcuſſiōe ⁊c.in fi.alia eſt
etiā ſentētia q̄ nō trāſit in rē iudicatā
148 vez†qñ fert ſententia ſuꝑ re q̄ habet
cauſam vel grauamē ſucceſſiuū:vtpu-
ta ſi fert ſentētia ꝙ quis ſtet in carcere
tūc talis ſentētia nō trāſit in rē iudica-
tā:lz ab ea nō fuerit appellatum infra
debitū tēpus:ſed ſemper poterit ab ea
appellari cū grauamē ſit ſemꝑ in fieri:
ideo ſemꝑ orit ius appellandi:⁊ ſemꝑ
dicit infra decē dies a die grauaminis
ex quo ſucceſſiue grauat.ita ꝓbatur in
c.ex parte.de appella.ex quo facit tex.
in.l.j.§.penul.ff.de vſufruc.accreſcēdo
⁊ hoc etiā voluit Bal.in.l.ij.C.d epiſco.
audiē.in verſi.ſecūdo querit q̇dā ſtetit
in carcere ⁊c.vbi dicit ꝙ lz aliqs nō ap
pellauerit a ꝓcepto de capiēdo vel a ca
ptura ſequuta infra decē dies ⁊ ſtete-
rit in carcerē ꝑ mēſem.⁊ vltra poterit
etiā appellare q: ſucceſſiue grauatur
ſtando in carcerē ideo poterit appella-
re.⁊ idē videtur eſſe de mēte Specu.in
titu.de appellatio.in.§.reſtat.in verſi.
⁊ not.in vlti.colū.⁊ idē volunt docto.in
d.c.ex parte.⁊ facit qd voluit Joā.and.
⁊ Joan.de imo.in.c.dilecti⁹.eo.tit.Et fa
ciūt dicta ꝑ do.Philip.de peruſio.poſt
alios in.c.ſuꝑ eo.el.ij.in.j.col.⁊ ꝑ eūdē
lati⁹ in.d.c.ex parte.in.iij.col.in ꝟ.quin
149 to ⁊ vltimo ifert ⁊c.eo.ti.† Jtē ali⁹ eſt
caſus in quo ſentētia nō trāſit in rē iu-
dicatā videlicet i cā mrimoniali.ita te-
nēt doc.in.c.lator.extra de re iudica.et
in.c.cōſanguinei eo.titu.⁊ do.Ant.in.c.
fraternitatis.in.xl.col.de teſti.⁊ in.c.iu
150 rauit.in ꝓnc.in.ij.col.de ꝓba.† Jtem
ali⁹ eſt caſus in quo ſentētia nō tranſit
in rē iudicatā vez ſententia nutriens
peccatū ꝑ partes remiſſibiles ſm do.
Ant.in.c.fraternitatis . in.xv.col.extra
de teſti.et voluit gloſ.in.c.inter mona-
ſteriū.in gloſ.fi.de re iudica.⁊ do.Ant.
in.c.lator.eo.tit.et.d.Ant.in.c . iurauit.
151 in.j.colū.extra de probatio.† Jtē alius
eſt caſus vez in ſnia lata ſuper etate ſi
fuit lata ex aſpectu qñ i ea nō fuit ad-
hibita plena cauſe cognitio ſec⁹ ſi ad-
hibita fuiſſet plena cauſe cognitio ſm
Bal.in margarita ſua in verbo ſenten-
tia.in.x.q.quē referūt et ſequunt Mo-
der.in.c.cōſanguinei.de re iudica.Jtē
eſt alius caſus.ſ.qñ ſentētia eſt lata ſu-
per iure nō renūtiabili.ita dixit.d.An-
to.in.c.ſi diligenti.in.vj.col.de foro cō-
152 petenti.† Jtem alius eſt caſus in quo
ſententia non tranſit in rē iudicatā vi-
delicet quādo ſententia eſt lata contra
pauperē qui propter eius paupertatē
nō poteſt appellare vel nō pōt appella
tionem proſequi:nā tūc talis ſententia
non tranſit in rē iudicatā.ita dixit Jn-
no.in.c.ex ratione.de appellatio.et ibi
do.Ant.⁊ Abb.⁊ alij:⁊ idē voluit Bal.
in.c.ſi qui teſtiū.extra de teſti.⁊ in.l.ij.
§.ſi quis in iudicio.ff.ſi quis cautio.et
Bald.in.l.nummis.ff.de in lit.iuran.et
Bald.in.c.j.de eo qui mit.in poſſeſ rei
ſeruan.cauſa.et Bal.in.l.acceptā.C.de
vſur.et Barto.in.l.ſi procuratorē.in.§.
ignorātes.ff.mādati.⁊ Ang.poſt Bart.
in ſuis additio.ad Barto.in.l.illud.C.
de anno ⁊ tribu.lib.xj.et Alex.in addi.
ad Barto.in.l.omnes eo.ti.et Mathe.
de matha.in nota.ſuo vltimo.et Fran.
de crema.in nota.ſuo.cxxi.⁊ Bald.in.l.
fi.C.condi.inſer.et Guiliel.de cun.in.l.
eos.C.de app.vbi dicit ſe euaſiſſe quē-
dā a pena furcarū qui ꝓpter ſuā pau-
pertatē ſniam luere nō poterat quē re-
ferūt Moder.in.d.c.ex rōne.de quo la-
tius dixi.in.l.j.§.preterea . in.xix.col.ff.
353 de queſtioni.¶ † Jtem alius eſt caſus
vez quando ille qui habuit ſententiā
contra ſe non potuit appellare vel ap-

pellationē proſequi infra debitū tem-
pus propter abſentiā iudicis vel alio
modo eſt impeditus facto iudicis.naꝫ
iſto caſu ſentētia non trāſit in rē iudi-
ca.ita habet in aut.itē ſi appellatio.et
hoc voluit ibi Bart.ꝯ.de tempo.appel.
⁊ glo.in.§.hoc aūt quoqꝫ.in aut.vt ſpō.
largi.⁊ no.doct.in aut.et qui.ꝯ.de tem-
po.appel.⁊ glo.et docto.in.d.c.ex rōne.
de appellatio.⁊ gloſ.in.l.arbitro.§.do-
lo.ff.de dolo.⁊ Archid.in.c.anteriorū.
ij.q̄.vj.et dn̄i de rota in deciſione ſua
xcix.in antiquis.ꝙ tamē limitant doct.
quādo ipſe appellās per recurſum ad
ſuperiorē vel alia via nō potuerit ſibi
prouidere alias ſecus quia tunc non
deberet reſtitui:ſed ipſa ſententia fir-
ma remaneret cum tranſiuerit in rem
iudicatam: ita dixit do.Anto.in.d.c.ex
ratione.in.v.q.et Ludo.roma.in.l.ij.ff.
de re iudic.quos refert et ſequit domi.
Alexan.in conſil.ſuo.ccxcvj.in.v.colū.
154 ¶ †Item alius eſt caſus in quo ſnīa
nō trāſit in rē iudicatā qui ponit in.c.
cū berthold⁹.de re iudicata.et ibi dn̄s
Anto.ponit alium caſum.Item alios
ꝗplures caſus in quib⁹ ſententia non
trāſit in rē iudicatā ponunt in titu.ꝯ.
quorū appel.nō recip.⁊ in titu.quādo
appellatio nō eſt neceſſa.Item aliū ca-
ſum vide in.l.ſi pretor.in.§.marcellus.
ff.de iudicijs.Itē aliū caſum vide per
Innocentiū in.c.fraternitatis.extra de
frig.⁊ malefi.Item aliū vide in.c.licet
cauſam.de ꝓbationib⁹.⁊ in.c.cū vene-
rabilis.de exceptionibus.⁊ in.l.diuus.
ff.de re iudica.Alium caſum habes in
l.admonendi.ff.de iureiuran.et in.c.ex
tuarū.de purga.cano.Aliū habes in.l.
fi.ꝯ.ſi ex fal.inſtrumen.et in hac mate-
ria vide tex.⁊ ibi Bar.in.l.ſi ſponſus.in
§.ſi vxor.ff.de donatione inter virum ⁊
vxorem.et illum text.dicit ſingularem
Bal.in.l.cū allegas.in.ij.col.ꝯ.de vſur.
⁊ vide aliū caſum ſimilem in quo ſen-
tentia non tranſit in rem iudicatam:
quem ponit Albericus de roſa.in ru-
brica.ff.de vſuris.et vide omnino que
dixi in repetitione mea.l.fi ꝯ.de proba.
in.xviij.q̄ō.extraordinaria vbi poſui oēs
predictos caſus ⁊c.⁊ vide Iaſ.in repe-
titio.l.admonēdi.in.xviij.col.ad fi.ff.de
iureiuran.modo poſt ꝑdicta mihi orit
dubitatio circa materiā dicte appella-
tionis videlicet dicitur in hac.l.ꝙ ꝯdē-
natus de raptu mulieris nō pōt a tali
155 ſnīa cōdēnatoria appellare. ¶ †Sed
q̄ro an poterit dicere ſaltē de nullitate
dicte ſententie in quo puto dicendū ꝙ
ſic ⁊ hoc a ſimili:nā a ſententia lata in
poſſeſſorio de iure ciuili non appellat.
l.vnica.ꝯ.ſi de momentanea poſſeſſio.
fuerit appellatio.⁊ habet late p Bart.
in.l.ij.ff.de appella.reci.et dixi.ꝯ.tamē
licet appellari non poſſit tamē poteſt
dici de nullitate: ita dixit Bald.in.d.l.
vnica.in penul.col.et in.l.j.in.iij.col.ꝯ.
ne liceat in vna eademqꝫ cauſa tertio
ꝓuo.Et facit ratio quia regulariter de
nullitate cuiuſlibet ſentētie dici pōt:vt
in.l.j.§.j.ff.de ferijs.⁊.l.ſi expreſſim.vbi
per Bar.⁊ alios.ff.de appel.⁊ in clemē
tina prima de re iudica.et hanc partē
tenet Iaſon in.l.j.in.v.col.in principio.
ff.de iureiur.⁊ in.l.j.in ver.tertio ⁊ vlti-
mo limita ⁊c.ꝯ.de bono.poſ.ſm̄ tabu-
las.de q̄ arti.vide etiaꝫ Rapha.cuma.
in conſi.xxxvj.incip.proponitur ⁊c.per
totū.⁊ Specu.in titu.de exceptio.et re-
plicatio.§.iiij.ver.item nota ſm̄ Uber-
tū.⁊ in tit.de appellatio.§.j.ver.quid ſi
vnus.et Cardina.in clemen.prima in
xiij.q.de re iudica.et per Alex.in.l.j.ff.
156 de ferijs.† Quinimmo nullitas pōt
ꝓponi licet appellatio ſit ſublata per
clauſulā appellatione remota:vt in.c.
inter ceteras.de re iudicata.et nota.in
c.licet excommunicatio.de ſententia
excommunicatio.in.vj.et per gloſ.in.c.
ex conqueſtione.de reſtitutione ſpolia-
torum.de quo etiam per Bald.in addi-
tio.Specu.in titu.de appel.in verſi.di-
cit ſtatutum.⁊ per Bal.⁊ Ang.in.l.j.ꝯ.
qui pro ſua iuriſditione.⁊ per Bald.in
c.ſancimus.quo temp.miles.et in.l.j.
de iuris ⁊ facti ignorantia.⁊ per Bart.
in.l.ij.§.ſi ꝓtor.ff.qui ſatiſda.cog.et per
Spec.in tit.de ſentētia.§.vt aūt.in ver.
157 hoc autem.† Quinimmo etiam poſt
executionem ſententie poteſt dici de
nullitate ſm̄ Bald.in.c.ſepe.in penult.
colum.de appellationibus.et Salice.

in.l.ſi preſes ꝗſi deſertam.ℨ.qn̄o et qn̄
iudex.ꝛ do.Feli.in.c.ea que.in.iij.colū.
de re iudi.ꝛ Soci.in cōſil.ſuo.x.incipiē.
inſignis doctor ꝛc.in vlti.col.in.iiij.vo-
lu.ꝛ Cardi.in conſi.lxxj.incipien.ferias-
tim ꝛc.in.ij.colū.Scias etiā ꝙ licet in
tali ſentētia raptus nō admittatur ap-
158 pellatio:vt in hoc text.tn̄ pōt † limita-
ri niſi in ipſa ſentētia grauamē notorīū
contineret:nā tunc condēnatus ꝑ ſen-
tentiam de crimine raptus poterit ab
ipſa ſententia appellare.Ad quod di-
cendum moueor per gloſ.nota.in.c.ex
conqueſtione.extra de reſtitu.ſpolia.in
verbo appellationē.q̄ vol.it ꝙ ſi a ſen-
tētia eſt prohibita appellatio talis ꝓ-
hibitio nō h̄z locū qn̄ grauamē eſt no-
toriū.quā glo.ad hoc ꝑ notabili refert
ꝛ ſequit̄ Abbas in conſil.xliiij.incipiē.
in preſenti queſtione.pro qua faciunt
dicta per Petrum de ancha.in.conſil.
cccij.incipiē.de iure communi ꝛc.circa
finē.vbi dicit ꝙ ſtatutū prohibēs ꝙ cō-
tra ſentētiā nō poſſet opponi de nulli-
tate non habet locum in nullitate que
conſtat ex inſpectione actorum:ꝛ facit
etiā qđ voluit Joan.de imol.in.l.fi.ff.a
quib⁹ appellare non licet.in.xj.colū.in
ver.iij.limitat Bal.ꝛc.vbi dixit qđ ſtāte
ſtatuto ꝙ cōtra inſtrumētū publicū nō
poſſit opponi aliqua exceptio niſi ex-
ceptio ſolutionis:qđ tn̄ poterit opponi
alia exceptio que notorie ex inſpectio-
ne ipſi⁹ inſtrumēti apparet:vtputa ꝙ
promiſſio eſt ſine cā.allegat in arg.l.fi.
ℨ.de edicto diui adria.tol.ꝛ not.ꝑ Bal.
in.l.ſi nō ſortem.§.j.ff.de condi.indebi.
pro quo etiā faciūt dicta per Inno.in
c.j.de officio vica.et hanc partem etiā
quam tenet Joan.de imol.in dicta.l.fi.
tenet etiā Oldra.in cōſi.cvj.incipiē.ꝙ
litere executiue.ꝛ idem tenet Joan.de
imol.in.l.ſi expreſſum.ff.de appel.et in
l.de pupillo.in.§.qui opus.ff.de ope.
noui nū.vbi refert dn̄os de rota ſic te-
nere:ꝛ adduci pōt etiam notabile ver-
bum Bald.in.l.ſi ex prediis.C.de eui-
ctio.vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ contra
inſtrumentū nulla poſſit opponi exce-
ptio quod tn̄ poterit opponi exceptio
euidens ex inſpectione inſtrumenti:qđ
dictū refert Barba.in.c.cum in iure in
penul.char.in viii.colū.de offi.deleg.et
Ludo.ro.in cōſil.ſuo.xlij.inci.viſis que
egregie ꝛc.et notabile v̄bū Bal.in.l.eū
qui duas.ℨ.de adulte.vbi dixit ꝙ ſi qs
occidit bannitū qn̄ bannū eſt nullum ꝛ
apparet bānū nō abolitū nec cācella-
tū:tunc ipſe occidēs nō cadit in aliquā
penā:qđ tn̄ dicit eſſe verum dummodo
nullitas ſit latēs:ſed ſecus dicit ſi nul-
litas ſit patēs adeo ꝙ oculis inſpicia-
tur:quia tunc punit̄ tanꝙ ſi occidiſſet
non bānitū qđ eſt ſumme notandum ꝛ
faciūt plura et plura alia que ad hoc
propoſitum adduxi copioſe forte vltra
oēs in.l.j.in.§.ſi ſerui.ꝗſi in.ij.et.iij.col.
ff.de queſtionib⁹.ꝛ vide etiā in hac ma
teria do.Alexan.in conſilio ſuo.lxxvij.
inci.in cā ꝛ lite.in.vij.col.in.ij.volumi.
159 vbi inter alia dicit † ꝙ qn̄ nullitas ſen
tentie eſt euidens ꝙ tunc impedit̄ exe
cutio ipſius ſentētie etiā ſi tranſiuit in
rem iudicatā.ad qđ allegat Inno.in.c.
ex ratione.extra de appellatio.ꝛ Bart.
in.l.iiij.§.cōdēnatū.ff.de re iudi.ꝛ Cy.ꝛ
alios in.l.ab executiōe.ℨ.quorum ap-
pella.non reci.et Specu.in titu.de lit.
conteſta.§.quando antē.verſi.quid de
cauſa nullitatis.ꝛ in ti.de libel.concep.
§.nunc dicendum.verſi.quid ſi ſenten-
tie ꝛc.de quo latius per do.Alexan.in
dicto conſi.Nolo etiam in materia iſta
omittere vnū:vcʒ ꝙ lʒ ab aliqua ſentē-
160 tia ſit prohibita † appellatio:vt dixi.ℨ.
in pluribus caſibus:tn̄ etiam in illis
caſibus pōt ille qui ꝓhibet̄ appellare
implorare officiū iudicis per viā ſup-
plicationis ꝛ recurſus qui ſuperior cō-
ſiderata eq̄tate debet annuere tali pe-
titioni:ita dixit Ludo.ro.in conſil.ſuo.
cccxxv.inci.quo ad primā ꝛc.in vlt.col.
161 vbi † inq̄t ꝙ ꝗuis aliqua conſtitutio
excludat gn̄aliter quodcunq; remediū
nunꝙ tn̄ intelligit̄ excludere implora-
tionē officij ſuperioris qui conſiderata
equitate eius officium debet annuere
imploranti.allega.l.j.§.queſitū.ff.de ſe-
para.ꝛ.l.plane.et.l.fi.ff.de peti.here.et
idē tenet do.Alex.in cōſi.ſuo.ccccxxxv.
incip.in cā dn̄e Bartholomee de blan-
chetis.in.j.col.vbi ad hoc alleg.Bal.in

l.ſi.ad ſi.C.de tempo.appel.⁊ ibi Sa-
li.⁊ paul.de leaza.in cle.j.de ſequeſt.
poſ.⁊ fruc.et Sal.in.l.fi.circa vlti.col.
C.de ſenten.et interlo.om.iudi.⁊ Inno.
in.c.ex literis.de reſti.in integ.⁊ Abb.
in.c.querelā.de pcu.⁊ Ioan.de imo.in.l.
ex cōſenſu.in.§.fina.ff.de appella.⁊ idē
voluit Bar.l.l.j.§.⁊ parui.ff.qđ vi aut
clam.⁊ Bal.⁊ Ange.in dicta.l.plane.et
in.d.l.fi.ff.de peti.heredi.⁊ domi.Anto.
in.c.ſtez cū quis.de reſtitu.ſpol.⁊ Pet.
de ancha.in dicta clemē.j.de cauſa po
ſſ.⁊ ppri.et in repeti.c.canonū ſtatu-
ta.in.lxxiij.col.in verſi.ſubdit q̄ licet.
de cōſtitu.Ioā.de imol.in.l.fina.ff.a qui-
bus appellare nō licet.et Alexā.in cōſi.
cxiij.incip.viſo themate ⁊c.in vlti.colū.
in.v.volumi.et Ioan.de imo.in cōſi.ſuo.
cxlv.incipiē.viſis ac diligenter.in.ij.et
in.v.colum.⁊ in cōſi.cxlvj.incip.in cau
ſa nauis ⁊c.et ibi in.vj.colū.in verſi.et
ideo cum ſimilis ⁊c.dicit notabile ver-
162 bū:†vez q̄ in cauſa recurſus ad ſu-
periorem non probatū poteſt pbari et
non deductū deduci ſicut in cauſa ap-
pellationis.iuxta.l.per hanc.C.de tem
po.appel.Itē q̄ ſtatutū tollens appel-
lationem nō tollat recurſum ad ſupe-
riorē per viā ſupplicationis vel quere
le.voluit Abb.i.c.ex parte.el.ij.de offi.
deleg.⁊ Barba.in cōſi.ſuo.cxliiij.incip.
viſo puncto.in.j.char.⁊ in cōſil.lxxviij.
incip.viſis ⁊c.in penul.char.⁊ in conſi.
lxxxiiij.inci.viſo. in vlti.char.in.iij.vo-
lu.et Corſe.in not.in verbo querele.inci-
piē.vbi ſumus in caſu ⁊c.et voluit Ia
ſon in.l.vbi pactū.in.v.col C.de tranſ-
ac.⁊ in.l.j.in.vij.colū.ff.de iuriſ.om.iu.
vbi ſingulariter dixit q̄ ſi ex forma ſta-
tuti in cā criminali nullus dz admitti
ad aliquā exceptionē niſi pſonaliter cō
163 pareat †poterit tn̄ implorari officium
iudicis vt ipſe iudex capiat informa-
tiones q̄ ipſe inquiſit⁹ eſt cleric⁹:vel q̄
ille occiſus erat bānit⁹ ⁊ ex forma ſta-
tuti poterat impune occidi:⁊ dicit qđ
Ange.in.d.l.plane.ff.de petitio.heredi
ta.dicit qđ iſta practica eſt vſus infini-
tis vicib⁹.⁊ alleg.ad hoc alios plures
164 †doctores dicētes qđ ille q̄ ex forma
ſtatuti nō admittit ad excipiēdum niſi
ſatiſdet qđ poteſt implorare officium
iudicis.cū officiū ⁊ exceptio differant
realr ⁊ eſſētialiter tm̄.Itē allegat etiā
Albe.de roſa.poſt Iaco.butri.in.d.l.fi.
ff.de petitio.heredi.vbi dicūt q̄ ſtante
165 ſtatuto †q̄ in cā capitali nō admittat
aliquis pcurator ad aliquā exceptionē
vel declinatoriā opponēdā:ſed princi-
palis debeat pſonaliter cōparere q̄ ſi
procurator cōparet nō debet oppone-
re exceptionē nec declinatoriā:ſed im-
plorare officiū iudicis.alle.etiam ipſe
Iaſ.vbi.ſ.Specu.⁊ Io.an.in tit.de in-
ſtrumēt. ꝑ editione.§.fi.ver.ſꝫ qđ ſi de-
bitor.vbi dicit qđ ſi pars renuntiauit
productioni teſtiū vel inſtrumentorum
cū iuramēto que renuntiatio valet.c.ſi
vero.de iureiurādo.tn̄ dz procurare te-
ſtes recipi ex officio iudicis.⁊ hoc etiā
voluit Ioan.de imol.in.c.ij.de proba-
tioni.⁊ Lappus.in.c.quanis.de pactis.
in.vj.⁊ Alexan.in aut.iubem⁹.C.de in-
166 dictis.Adduco etiā Iaſ.vbi.ſ.†q̄ ſi
alicui pcluſa eſt via excipiēdi puta:q̄
lapſus eſt termin⁹ ſtatut⁹ a iudice vel
a lege vel iā lata eſt ſnia q̄ pōt tn̄ im-
plorari officiū iudicis vt ſe iformet de
tali exceptione.⁊ ideo aduocat⁹ dz eſſē
caut⁹ in hoc ſm Ang.fulgo.⁊ Moder.
in.l.nā ⁊ poſtea.in.§.ſi damnetur.ad ſi
nē.ff.de iureiur.et Ang.in.l.fi.in.ij.col.
ff.de petitio.hered.vbi dixit q̄ iſtud eſt
tenendum firū menti.⁊ nunq̄ exeat de
memoria.Adducit etiā Iaſ.in.d.l.j.in
viij.col.ff.de iuriſdi.om iudi.Bald.in
l.ſi ex cautione.in.ix.q.C.de non nume-
167 rata pecunia.†vbi dicit q̄ ſi excep-
tio nō numerate pecunie vel non nu-
merate dotis nō pōt amplius opponi:
puta pter lapſum tēporis:tn̄ officium
iudicis in locū illius exceptionis bene-
ficio pōt implorari.⁊ idē dicit tenere
Bal.in.l.in contractibus.in prin.in.ij.
nota.co.ti.de nō numerata pecunia.et
Bald.in.l.illicitas.in princ. per illum
tex.ff de officio preſidis.et ſubdit Iaſ.
vbi.ſ.q̄ iſta facit ɔtra Bal.i.l.in cau-
ſe.la.j.in prin.ff.de minoribus.vbi di-
xit q̄ ſi ex forma ſtatuti contra inſtrm
publicū nulla pōt opponi exceptio an
poſſit peti reſtitutio in integrum a ma-

note ꝯtra tale inſtr̄m videt̄ finaliter te
nere ꝙ non:tñ dicit ipſe Jaſ.ſe putare
indubitãter ꝯtriũ per ſupradicta cũ in
integrũ reſtitutio veniat officio iudi-
cis.vñ excluſa quacũq3 exceptione ex
forma ſtatuti nõ tñ intelligit̄ excluſum
officiũ iudicis:vt dictũ eſt ꝛ multomi-
nus in minore ꝑ id qđ vult gloſ.ſingu.
in.l.poſtq3 liti.in glo.fi.ff.de pactis.q̃ di
xit ꝙ in gñali excluſione nũq3 intelligit̄
excludi bñficiũ reſtitutio.in integrũ.cõ
168 petẽs minori.†Et facit glo.nota.in.l.
j.in glo.pe.ff.ſi de momẽta.poſſeſ.ſue.
appellatũ.q̃ dixit ꝙ in caſibꝰ in qbꝰ nõ
admittit̄ appellatio põt tñ minor iplo-
rare reſtitutionẽ in integrũ aduerſus
talẽ ſniam.ad qđ etiã allegat glo.in.l.
ꝛ ſi ſine.in.§.fi.ff.de minoribus.ita di-
xit Jaſ.in.d.l.ij.in.viij.col.ff.de iuriſdi.
oim iudi.ꝑ quibꝰ oibus faciũt q̃ ego di
xi in ſingulari meo.lxxxviij.incip.ſtãte
ſtatuto ꝛc.ꝛ i alio ſingul.meo.cclxxxix.
incip.doiꝰ futurus.et in practica mea
cauſarũ criminaliũ.in.cj.char.in duo-
bꝰ chartis ibi ſequẽti.pro quibꝰ opti-
me faciũt dicta per do.Florianũ in.l.ſi
irruptione.in.§.ad officiũ.in.iij.col.verſ.
per q̃ iura ꝛc.ff.finiũ regũdorũ.ꝛ ſcias
ꝓdicta oia eſſe vera in caſibus predi-
169 ctis†niſi ſtatutũ non ſolum tolleret
appellationẽ ꝛ oẽm exceptionẽ:ſ3 etiã
tolleret defenſionẽ:nã tali caſu etiam
intelligeret̄ ſublatꝰ recurſus ad ſupe-
riorẽ quocũq3 modo.ita notabi.dixit
Bar.in.d.l.j.§.et parui.ff.ꝙ vi aut clã.
quẽ ad hoc refert ꝛ ſequit̄ Abb.in.d.c.
ex parte.el.ij.de officio delegat.et Lu-
do.ro.in ꝯſ.ſuo.lxxvj.incip.in cã nobi-
lis viri ꝛc.i vlti.col.ꝛ do.Frãciſ.de aret.
in ꝯſ.ſuo.cxlvij.inci.viſa ꝛc.in.ij.col.et
Sali.in.l.ita nobis pudor.ff.de adulte-
rijs.ꝛ do.Feli.in rubri.extra de except.
in.j.col.ꝛ Jaſ.in.l.vbi pactum.in.v.col.
ff.de trãſactionibꝰ.ꝛ Bald.in.l.j.in pe.
col.ff.de ꝯditiõe indebi.ꝛ Pau.de caſt.
in ꝯſ.ſuo.lxxiij.incip.viſo ꝯpromiſſo.in
ij.col.ꝛ Alex.in.d.l.plane.ff.de petitiõe
hereditatis.S3 limita tñ dictũ Bar.ꝛſe
quaciũ vbi ſupra eſſe verũ et ꝓcedere
in cauſis ciuilibꝰ:ſ3 nõ ꝓcedere in cau
ſis criminalibꝰ:nã in cauſis criminali
bꝰ etiã ſi ſtatutũ tollat oẽm exceptionẽ
ꝛ defenſionẽ:tamẽ non tollit recurſum
170 ad ſupiorẽ:qꝛ † l3 princeps ꝛ ſic lex vi
ua poſſit de plenitudine ptãtis tolle-
re defenſionem in cauſa ciuili et pecu
niaria : tamen hoc non poteſt facere
in cauſa criminali:ita ſingulariter di-
xit Bald.in.l.ij.in.§.ſi is pro quo.ff.qđ
quiſq3 iuris.qđ dictum refert et appro
bat do. Feli.in.c. dilecta.in.vj.colũ.de
exceptio.ꝛ in.c.cũ olim.in vlti.colũ.de
re iudicata.ꝛ Socinus in cõſi.ſuo.cxx.
incipi.memini me alias cõſuluiſſe ꝛc.
in.ix.col.in verſi.tertiꝰ caſus.in.ij.vo-
lu.et idẽ voluit do.Frã.de are.in cõſi-
lio ſuo.clxv.inci.ſicut Joannes.in.xiij.
col.in verſi.ad obiecta ꝛc.et Socinus
in cõſi.clxiiij.inci.viſa bulla ꝛc.in.vij.
col.in verſic.tertius qñ princeps ꝛc.et
in cõſi.clxvj.incip.in cauſa q̃ vertit̄ ꝛc.
in.ij.col.in ver.tertius caſus ꝛc.vbi di
cit ꝙ oẽs doctores tenẽt dictã doctri-
nam Bal.in.d.§.ſi qs pro eo.Et idem
etiã videt̄ dicere Bar.in.l.filiuſfamil.
in.ij.col.verſi.ſed an tũc.ff.de donatio-
nibus. ꝛ do.Paris de puteo.in tracta-
tu ſindicatus.in.xxx.char.in.iij.col.in
c.incip.an poteſtas q̃ miſit ꝛc.de quo
etiam dixi in.l.vnius facinoris.in.§.co
gniturũ.in.xj.col.ff.de qõnibꝰ.et latius
in ſingulari meo.ccclxxxviij.incipi.de-
fenſio ꝛc.ꝛ in practica mea cauſaꝝ cri
minalium.in.lv.ꝛ in.cxl.charta vbi vi-
171 deas.† Jtem limita etiã predictam
doctrinã Bart.et ſequaciũ niſi eſſemꝰ
in facto ita notorio ꝙ iudex ſuppleret
ex ſeipſo ꝛ non ad petitionẽ patris ſm
Bald.in.d.l.plane.ff.de petitio.heredi.
quẽ ibi refert et ſequit̄ Alex.plura hic
in hac materia adducens de quibꝰ ibi
172 per eum.†Et ad primam limitationẽ
adde Jnnocẽ.in.c.que in eccleſiarum.
de cõſtitutio.vbi dixit ꝙ officium iudi-
cis non poteſt tolli per ſtatutũ.quẽ re-
fert ꝛ ſequit̄ Bald.in magarita ſua in
verbo ſtatutũ.in.iij.ver.vbi dicit ꝙ ſta
tutũ non põt funditus impedire quin
officiũ iudicis imploret̄:qꝛ etiam prin-
ceps non põt tollere nec auferre im-
plorationẽ nec defenſionem cum ſit de
iure naturali: que doctrine ſuperius
allegate

allegate iudicio meo in totum tollunt
dicta per Albericū de roſa.in.ij.parte
ſtatutorū.q.liiij.incipi.itē queritur an
valeat ſtatutū φ in criminalibus non
173 poſſit appellari vbi † tenet φ tale ſta-
tutū valeat qđ mihi videt̃ nō eſſe verū
per iura predicta. Tene menti p̄dicta
q2 vere nō fallor ſunt not.⁊ lucri ac ho
noris plena et multū quotidiana. Re-
deūdo ad tex.huius.l.not.etiā ex eo φ
rapiens ancillā vel libertā punit̃ ſolū
pena mortis ⁊ nō publicātur eius bo-
na ſed reſeruātur veniētibus ab inte-
ſtato.Quod ſecus in rapiēte aliā mu-
lierem liberā honeſte viuentē.nā tunc
raptor punit̃ pena mortis et bona ſua
applicantur ipſi mulieri rapte. ¶ Ex
quo patet φ magis punit̃ rapiēs mu-
lierē liberā q̄ ſeruā vel libertā.Secus
174 tñ eſt i delicto homicidij:q2 † occidēs
ſeruū magis punitur q̄ occidēs libe-
rum holez.nā occidēs ſeruū tenet̃ dño
ad preciū et punit̃ etiā pena mortis:vt
habet̃ in.l.i.§.p̄terea.ff.de ſica.ſed occi
dens liberū hominē punit̃ ſolū de ho-
micidio:de quo p Spec.in ti.de iniur.
et dā.dato.in.§.ij.et p ſcribētes.in.d.§.
p̄terea.differt ēt homicidiū a raptu in
alijs pſonis q̄ in ſeruis et liberis. Nā
175 † occidens chriſtianū magis punit̃ q̄
occidēs infidelē ſm gl in.c.rebaptiza-
re.de cōſe.diſt.iiij.φ ſecus eſt in occidē
te chriſtianū : q2 pōt aīa ſaluari lȝ cor-
pus perdat̃:⁊ iō dicit glo.in.c.ſi heres.
176 xxiij.q.iij † φ mai⁹ pctm̄ eſt interfi-
cere paganū q̄ chriſtianū.Itē etiā ma
gis punit̃ occidēs infantē q̄ virū per-
fecte etatis:q2 magis eſt execrabile et
crudele homicidiū in infante q̄ in ma
iore:ita dicit Sali.in.l.pe.C̄ de ſica.p-
177 illū tex.ibi.† Item magis punit̃ occi-
dens clericū q̄ occidēs laicū.ita dicit
glo.in.c.ſicut q̄.xvij.q.iiij.⁊ idē dicit gl.
ibi eſſe in monialib⁹:q2 occidens mo-
nialē magis punit̃ q̄ occidēs aliā fe-
178 minā.† Itē magis punit̃ homicidiū
recens q̄ homicidiū antiquū:ita dicit
glo.in.l.ſi diutio.ff.de pe.q̄ oīa alſ ret-
tuli in.l.i.§.preterea in vlti.ff.de ſica.de
quo homicidio antiquo vide olno q̄ di
xi i ſing.meo.cccclitij.inci.curſus tēpo-
hippo.de Marſi.

179 ris ⁊c. ¶ † Not.etiā ſm Bald.ex iſto
tex.φ aſſociās aliquē dr̃ ei p̄ſtare auxi-
liū:qđ intellige verū ante maleficiū:ſe
cus autē poſt maleficiū cōmiſſum:q2
tūc nō dr̃ ꝓpter talis aſſociās preſtare
opē vel auxiliū maleficio:ita dixit do.
Feli.i.c.ſicut dignū.in.ij.col.de homi-
ci.vbi ad hoc alleg.Bar.in.l.nō ſolū.in
§.ſi iuramēto.ff.de iniur.ſȝ voluit alle-
gare.Bart.in.l.furti.in.§.ope.ff.de fur.
vbi ſe vidiſſe multos aſſeſſores errare
in hoc:⁊ idē dixit Bar.l.l.ſi q̄s i graui.l
§.ſi q̄s q̄ ff.ad ſil.⁊ Bar.⁊ Bald.in.l.ra-
ptores.C̄.de epi.⁊ cle.ſubdit poſtea.do.
Feli.in.d.c.ſicut dignū.qđ tñ veruȝ eſt
φ ꝯ aſſociantē poſt delictum orit̃ pre-
ſumptio ꝯſilij vel occulti auxilij:p quā
talis cogit̃ ꝓbare ꝯtrū:ita dicit ſe eſſe
ita intelligere qđ no.Bal.in.l.nō ſō mi
n⁹.in pe.col.C̄.de accu.vbi limitat niſi
q̄s ignorāter p̄ſtitiſſet auxiliū:de quo
ibi lati⁹ p eū ⁊ p me in.l.fi.in.vij.col.ff.
đ ſica.Itē circa hūc tex.⁊ hāc materiā
ſcias φ multis modis dr̃ q̄s p̄ſtare au
xiliū maleficio.de q̄ p Cepo.in ꝯſi.ſuo.
xxxiij.incip.ſi vnq̄.in.v.⁊.vij.col.et p
Ang.de are.in tracta.malefi.in v̄bo et
dicto maleficio ſemp aſtitit.in v̄.q̄ro q̄
pena ⁊c đ q̄ dixi ego i.l.fi.i.viij.col.ff.de
180 ſica.† Et dr̃ etiā p̄ſtare auxiliū male-
ficio aſſiſtēs armat⁹ lȝ arma non mo-
neat vel extrahat:ita voluit Inn.i.c.cō
tinentiam.extra de cle.pcuſ.qđ dictum
ꝯmēdat Bal.in.l.data opa.in.ij.col.v̄.
itē notādū eſt.C̄.q̄ accu.nō poſ.⁊ ibi etiā
in.xxij.col.et in.l.j.poſt p̄nc.C̄.de ſeruis
fugiti.et idē tȝ Pet.de ancha in regula
acceſſoriū.de reg.iu.in.vj ⁊ Jo.de ana.
in.c.ſi perfodiēs de homici.⁊ in.c.q̄rū-
dā.de iudeis.Et ꝓ hoc facit tex.in.c.ſi
cut dignū.in.§.illi aūt.de homici.quē
ibi l.iij.col.ad hoc pōderat.d.Feli.vbi
etiā alleg.Bar.l.l.iij.§.armis.ff.de vi ⁊
vi ar.vbi dicit φ ille q̄ hȝ arma ad lat⁹
lȝ nō ponat manū ad ea tñ dr̃ intuliſſe
vim cū armis:qđ etiā voluit Lu.ro.in
ſing.ſuo.ccclxx.inci.inſulſ⁹ ⁊c.ita etiaȝ
ſm eum dixit Albe.de roſa.in.ij.parte
ſtatu.q.xxxviij.⁊.d.Maria.ſoci.dicēs ſe
ita in facto obtinuiſſe.in.c.qualiter et
q̄n.el.ij.arti.lx.extra de accuſa.Et idē tȝ

Pe.de ancha.in ꝯſi.ſuo.ccxij.vbi dicit
181 †ꝙ in iure eſt regula ꝙ ille ꝺr auxilia
ri ex cuiꝰ pñſentia inſultatꝰ reddit timi
dior.alleg.Inn.in.d.c.cōtinētiā.⁊ Bal.
in.l.nō iō minꝰ.in pe.col.verſi.itē q̄ro.C.
de accu.vbi dicit verā eſſe theoricā ꝙ
vbi inſultās efficit audacior ⁊ inſulta-
tus timidior ꝺr tūc eſſe pñſtitū auxiliū.
182 †Et ideo dicit Inn.ſm eum in.c.peti-
tio.de homici.ꝙ ſi clericꝰ aſſiſtens bel-
lo iniuſto nihil facit:ſed preſentia ſua
accēdit pugnātes tunc homicidia ſe-
quuta faciunt eum irregularem.quod
etiā tenet Abb.in.c.ſignificaſti.el.ij.ſu
ꝑ gloſ.in verbo voluntatē.eo.ti.†Sed
183 ſecꝰ eſt in clerico q̄ videt aliquē furca
ſuſpēdi:⁊ q̄ videt duellū aliquoꝝ q̄ nō
efficit irregularis lꝫ grauiter peccet ſꝫ
Specu.in ti.de diſpēſa.in.§.iuxta.in v-
184 ſi.itē religioſus ⁊c.in fi.†Itē vltra p̄-
dicta vide etiā Bal.in.l.raptores.C.de
epi.⁊ cleri.vbi ſilr dicit ꝙ ille q̄ ſtat ar-
matꝰ cū aliquo lꝫ arma nō extrahat vl
aliū actū faciat tñ ꝺr ferre opē ⁊ auxi-
liū.⁊ idē tꝫ Bal.in.l.ij.C.de ſeruis fugi.
⁊ Bal.in hec verba.in fi.ff.de his q̄ no.
infa.et in.l.j.§.in eo.et ibi Ludo.ro.ff.
185 ad ſilr.†Et facit dictū Ang.in.l.quem
admodū.ff.de inof.teſta.vbi dicit ꝙ q̄
habet enſem in manu ⁊ minat mihi di
citur pparatꝰ ad me offendendū cū ar
mis adeo ꝙ ipm poſſum offendere qꝺ
eſt notan.et idē dixit Bal.in.c.j.C.q̄n li
ceat ſe ſine iudi.vindi.Et circa mate-
riā minarū vide Iaſo.in.l.j.in.vj.⁊.vij.
col.C.de ſeruis fugi.⁊ Do.Floria.in.l.ſi
ſeruꝰ.circa finē.ff.ad.l.aquili.¶Adde
186 etiā†ꝙ q̄s ꝺr etiā preſtare opem ſeu
auxiliū poſt maleficiū cōmiſſum vt pu
ta aſſociādo malefactorē vel ſibi pre-
ſtādo auxiliū ad euadēdū.⁊ iſtud auxi-
lium nō punit vt maleficiū nec pñſtans
tale auxiliū pōt puniri vt preſtās opē
maleficio:q̄m nō preſtitit ad maleficiū
cōmittendū ſed ad euadendū:ideo te-
netur ex titu.de his q̄ latro.l.j.et.ij.ita
dixit Ange.de are.in tracta.malefi.in
verbo ⁊ dicto maleficio ſemp aſtitit.in
verſi.q̄ro qua pena ⁊c.poſt medium.in
v.querit Bar.⁊c.vbi etiā alleg.Bar.in
l.furtū.in.§.non cōmittit.ff.de furtis.et

Bar.⁊ Ang.in.d.l.j.de his qui latro.Et
Ang.de are.vbi.s.ꝙ dicta de iſto dan-
te auxiliū poſt delictū ꝯmiſſuꝫ ſunt ve-
ra ꝙ talis auxiliator non punit vt pre-
ſtās opē maleficio:ꝙ tñ hoc fallit niſi ꝑ
prius eſſet datū ꝯſiliū ad maleficiū cō-
mittēdū:puta dicēdo:facias tale male-
ficiū q̄m te adiuuabo ad euadēdū:naꝫ
tūc ex illa ſpe data videt datū auxiliū
ad maleficium cōmittēdū ⁊ tenet eadē
pena q̄ cōmittēs qꝺ eſt no.⁊ de hac ma
teria auxilij pñſtiti:vide q̄ latiꝰ dixi in.l.
fi.in.vj.vij.et viij.col.ff.de ſica.et olim
Alexā.in.l.his q̄ opē.ff.de fur.⁊ q̄ dixi
in practica mea cauſaꝝ criminaliū.in
xviij.char.cū tribꝰ chartis ibi ſequēti-
bus vbi latius loquutus ſum.¶Nota
187 †vlteriꝰ ex iſto tex.l v.in ſua pudicitia
remanere voluerint ⁊c.ꝙ mulier nō nu
bēs ꝺr manere in pudicitia.Et idē etiā
dicas i muliere nubēte q etiā ꝺr viue
re in pudicitia:ita probat tex.in.l.mu-
lier.§.cū pponeret.⁊ ibi Bar.ff.ad tre-
bel.ꝑ quem tex.dicit ibi Bar.ꝙ ſi teſta
188 †tor dixit in teſtamēto relinquo vxori
mee donec caſte ⁊ honeſte vixerit:qꝺ re
lictū dꝫ hr̄e et ſi trāſeat ad ſcꝺa vota:q2
tūc etiā dicitur caſte ⁊ honeſte viuere.
p quo eſt tex.in.c.nicēna.xxxi.diſ.quem
tex.alleg.ad hoc Bar.in.d.§.cū ppone
ret:lꝫ eū corrupte alleget.⁊ facit.l.caſti
tatis.C.de adult.et.l.fi.C.de legi.tut.de
quo etiā vide latiꝰ ꝑ Ange.in.§.cū igit
in aut.de nō eligē.ſcꝺo nubē.⁊ i.d.§.cuꝫ
pponeret.vbi vltra Bal.hic facit diffe
rentiā:an tale verbū vel tale legatū ſit
factū a pr̄e vel a filio vel a marito:vel
ab extraneo.de quo etiam ꝑ doc.in.d.l.
fi.C.de indi.vidui.de qua materia.ſ.q̄n
mulier ꝑdat legatū ſi tranſeat ad ſcꝺa
vota vide Abba.in.c.qꝺ te.de cleri.cō-
iuga.⁊ in.c.vt clericoꝝ.de vita ⁊ hone.
cleri.et Bald.in.l.cū filius.§.fi.ff.de le-
ga.ij.⁊ olim Federi.de ſenis.in conſil.
ſuo.xxxvj.incip.caſus talis eſt ⁊c.et do.
Iaſ.in.l.j.in.j.colū.C.de lega.et Pau.
de caſt.in.l.decreto.C.ex quibus cauſis
infamia irroge.et Bal.in reperto.ſuo.
in verbo mulier.et Ange.in autēti.de
nup.in.§.ſoluto igit.⁊ Iaſ.in.l.fi.in vl.
col.C.de indi.viduita.d.Frāciſ.de are.

in.l.moꝛib⁹.in.xij.col.cū ſeq.ff.de vulg.ꝛ
pupil.ꝛ eūdē do.Frā.are.in cōſi.ſuo.xl.
inci.p̄ſuppoſitis ꝛc.in pe.col.vbi dicit
189 †ꝙ ſi vxoꝛ eſt relicta vſufructuaria a
marito in bonis ſuis non perdit vſum⸗
fructū ſi trāſit ad ſcd̄a vota vbi allegat
ad hoc tex.in aut.de nup.in.§.ſi v̄o ſo⸗
lum vſufructum.ꝛ in aut.hoc locū.C.ſi
mulie.ij.nub.circa quā materiā vide q̄
dixi in ɔſi.meo inci.caſus talis eſt q̄dā
Joā.alias incipit gr̄a dn̄i nō me deſe⸗
rat vbi late locutus ſum in materia.
190 †¶ Nota etiam ex hac lege ꝙ raptoꝛ
nō pōt ɔtrahere matrimoniū cū mulie
re rapta.qd̄ tn̄ intellige eſſe verū de iu⸗
re ciuili ſed ſec⁹ eſt de iure canonico.qꝛ
de iure canonico mulier rapta pōt cō⸗
trahere mr̄imoniū cū raptoꝛe:ita dicit
tex.in.c.pe.ꝛ fi.extra de raptoꝛib⁹.ꝛ ha⸗
bet in.c.de puellis.ꝛ in.c.tria.ꝛ in.c.de⸗
niꝗ.xxxvj.q.ij.ꝛ vtrobiꝗ per doc.ꝛ cū
iſto tex.ꝙ nō poſſit raptoꝛ ɔtrahere cū
muliere rapta:concoꝛdat tex.in aut.de
rap.mulier.col.ix.Ex quibus apparet
ꝙ in hoc ius canonicū ꝛ ius ciuile con
trariant̄.q̄d ergo eſt tenendū.Dicas ꝙ
in hoc p̄ualet ius canonicū iuri ciuili
191 duab⁹ rōnib⁹.Et p̄mo qꝛ †matrimoniū
cū ſit vnū de ſeptē ſacramētis eccl'ie dꝫ
regi ſeu regulari non iure foꝛi.ſed iure
poli.ꝛ nō ſm̄ leges ciuiles ſed ſꝫ cano
nes:vt habet̄.ij.q.iij.in.§.hinc colligit̄.
vbi tex.apte hoc dicit.Et in iſtis ſpūa⸗
lib⁹ recte intelligi poteſt illud qd̄ dr̄ ꝙ
192 †leges ciuiles nō dedignant̄ ſacros
canones imitari:vt habet̄ l.c.j.de noui
ope.nū.ꝛ in.c.pe.ꝛ fi.de ſcd̄is nup.et in
c.clerici.de iudi.et in.c.j.de iura.calū.
193 †Et lex ciuilis ꝛ hm̄ōi ſpūalib⁹ vr̄ vel⸗
le ſubijci diſpoſitiōib⁹ canonicis.vt in
aut.vt clerici apud ꝓprios ep̄os.in.§.
pe.ꝛ in aut.de eccl'ia.tit.in.§.j.ꝛ in aut.
de mona.in.§.fin.ꝛ hoc voluit glo.in.c.
fi.de ſcd̄is nup.ꝛ Abb.in.c.vt clericoꝝ.
in.ij.col.de vita et hone.cle.Et iō q̄cūq̄
dicāt leges ciuiles circa ꝓhibitionem
vel ꝑmiſſionē mr̄imonij nō ſtam⁹ illis
ſꝫ canonib⁹.vn̄ nō ſtam⁹ legib⁹ dicenti
bus ꝙ fi.fa.non pōt cōtrahere mr̄imo⸗
niū ſine conſenſu ei⁹ in cuius p̄tāte eſt.
nec etiā ſtamus legib⁹ dicētibus ꝙ re⸗
ctoꝛ ꝓuincie cū ꝓuinciali:vel tutoꝛ cū
pupilla nō pōt ɔhere:vt habet̄ de iſtis
in tit.C.ſi rectoꝛ ꝓuinciaꝝ.et ti.de ītero⸗
dicto mr̄imonio.ꝛ in ti.C.ſi quacūꝗ p̄⸗
di.p̄tāte.Et hoc eſt ideo qꝛ in mr̄imo⸗
nialib⁹ q̄ ſunt ſpūalia vt dixi ſtam⁹ iuri
canonico.Et hoc etiā pꝫ in ſimili in cā
hereſis in qua tanꝗ de re ſpūali ſtam⁹
iuri canonico ꝛ iudices ſeculares nō
pn̄t ſe de ea intromittere:ita dicit text.
in.c.inq̄ſitionis.in.§.ꝓhibemus.de he⸗
reticis.in.vj.Et ex his rōnibus eſt idē
dicēdū in repudijs diuoꝛtijs ꝛ impedi⸗
mētis mr̄imonialibus in quib⁹ ſtam⁹
iuri cano.q̄ oīa ponit Fede.de ſenis cō
ſulēs ꝓ hac parte in ɔſi.ſuo.xxxvj.inci.
caſus talis eſt marit⁹ vxoꝛi ꝛc.ſubdēs
q̄d eſt ſciūt leges ꝙ cōpater cū cōma⸗
tre vel cū filiola ſua ſpūali nō poſſit cō
trahere matrimoniū vel cū ſponſa ſui
ɔſanguinei etiā illo moꝛtuo.ꝛ ſilr̄ dicit
q̄d ſciūt leges ciuiles de illo ti.extra de
eo q̄ cognouit cōſangui.vxo.ſue.vel de
eo q̄ duxit in mr̄imonio quā polluit ꝑ
adult.Et idē q̄ſi ꝑ oīa dixit Abb.in ɔſi.
ſuo.xij.inci.vt clare materia thematis
ꝛc.in.ij.col.in.j.volu.vbi refert Federi.
de ſenis in.d.ɔſil.xxxvj.de q̄ ego latius
valde dixi in.d.cōſi.meo incip.gr̄a dn̄i
non me deſerat ꝛc.quaſi ꝑ totū.Et p̄e⸗
dicta etiā magis haberent locū qn̄ ver
194 terent̄ talis cā in terris eccl'ie qm̄ †qn̄
ius ciuile ꝛ ius canonicum ſunt diuer
ſa ſeu diſcrepātia tūc qn̄ ſumus in ter⸗
ris eccleſie ſtatur iuri canonico:ita di⸗
xit Bart.in.l.p̄iuilegia.C.de ſacroſan.
eccle.immo in terris ſubiectis tꝑali iu
riſditioni eccleſie debēt etiā inter lai⸗
cos ſeruari canones et non leges ciui⸗
les data inter illa iura diſcoꝛdia:ita di
xit Abb.in.c.ſi duobus.in.ij.col.de ap⸗
pel.et dicit ꝙ hoc firmat ibi Hoſt.et ꝙ
cōīter hoc tenent doc.Ex quo infert ibi
Abb.ꝙ in terris eccleſie non valet ſta⸗
tutum laicoꝛum contra ius canonicū
ſicut nec ſtatuta clericoꝛum.ꝛ idem di⸗
xit ipſe Abb.in.c.ꝙ clericis.in penult.
col.de fo.compe.ꝛ idem tenet Alerā.in
conſi.ſuo.clxxvj.incip.viſo themate ꝛc.
in.j.colum.in.ij.volu.ꝛ ex hoc dicit ibi
195 Alex.†ꝙ in terris eccleſie valet teſta⸗

mentū corā duobꝰ teſtibꝰ de quo etiā ꝑ
Ang.in cōſi.ſuo.ccxxxiij.incip.in cauſa
⁊c.in vlti.col.et ꝑ alios plures docto.in
pluribus ⁊ diuerſis locis:q̄s refert dn̄s
Alex.in dicto ꝯſil.ſuo.de quibꝰ omnibꝰ
latiꝰ ⁊ copioſiꝰ dixi in dicto cōſi.meo in
quo oſtendi.l.j.⁊.ij.⁊.l.femine.C.de ſecū.
nup.eſſe correctas ꝑ ius canonicū. ad
q̄d adduxi alia plura iura ⁊ ratiōes q̄s
196 hic omitto breuitatis cauſa. ¶ † No-
ta vlteriꝰ ex iſto tex.ſm Bald.⁊ alios ꝙ
nō ſolū raptor mulieris honeſte punit̄
pena mortis:ſed etiam eadē pena pu-
nit̄ receptans eū vel mulierē raptā.ita
ꝓbat iſte tex.ad q̄d facit text.in.l.j.ff.de
197 recepta.⁊ in.l.eos.C.de furt.† Sꝫ iſta
regula ꝙ receptator delinquentis ⁊ ip-
ſe delinquens pariter puniant̄ limitat̄
pluribꝰ modis.⁊ p̄mo limitat̄ in rece-
ptāte delinquentē affinē vel cōiunctū:
q̄ talis receptator mitius punit̄.tex.eſt
in.l.ij.ff.de recept.ꝓ quo facit.nā igno-
ſcendū eſt ei q̄ voluit ſanguinē ſuū q̄li-
tercunq̄ redimere:vt in.l.j.ff.de bonis
eoꝝ q̄ ante ſen.ſibi mor.conſci.ita dixit
Oldra.in cōſi.ſuo.lij.inci.ꝯſueuit ⁊c.in
vlti.col.poſt princi.quod etiā dixit Bal.
in.l.⁊ ſi legibꝰ.C.ſi cōtra ius vel vtilita.
198 publi.pro quibꝰ facit:† nā iura prohi-
bētia cōmunionē cū excōicato nō ꝯpre-
hendunt coniunctos ipſi excōicato.vt
eſt tex.in.c.q̄m multos.xj.q.iij.⁊ in.c.in-
ter alia.de ſenten.excō.⁊ facit.l.penulti.
ff.de poſtu.vbi dicit̄ ꝙ quis nō prohibe
tur aſſumere aduocationē cōtra rēpu.
pro aliquo affine vel coniūcto.licet pro
aliis ſit ſecꝰ:vt habetur in.l.ij.C.de ad-
199 uoca.diuerſo.iudi.† Et facit not.ver-
bum Ang.in aut.quibus modis natu.
effi.legit.in.§.j.circa mediū.vbi dixit ꝙ
lꝫ alias meretrix tāq̄ turpis ꝑſona nō
poſſit inſtitui heres a fratre excluſo fra
tre:vt habet̄ in.l.fratres.C.de inoffi.te-
ſta.hoc tn̄ ſm eū ibi fallit in meretrice
cōiuncta q̄ poterit heres inſtitui exclu
200 ſo fratre.† Et facit ſingulare ꝟbū dn̄i
Nelli in tracta.ſuo bannitorum.in.iij.
parte ſcdi tēporis.q.liij.incip. queritur
duo ciues ⁊c.vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto
ꝙ bānitus poſſit impune occidi:q̄d tn̄
etiā hoc caſu frater vigore talis ſtatu-
ti nō poterit occidere fratrē:q̄d dictū ꝓ
valde not.refert ⁊ ſequit̄ Cepo.in cōſil.
ſuo.v.incip.caſus talis eſt ⁊c.in.v.colū.
poſt prin.⁊ idem tenuit Dy.in.l.ſi adul-
teriū cū inceſtu.§.liberto.ff.de adulte.
de quo latius dixi in ſingu.meo.ccx.in-
cip.iura ſanguinis ⁊c.⁊ in.l.diuꝰ adria
201 nus.in.j.col.ff.d̄ parrici.† Et facit tex.
in.l.j.§.q̄uis ff.vbi pupil.edu.debe.vbi
habet̄ ꝙ lꝫ quis nō poſſit cogi ad ſumē
dū onus alimētādi aliquē:tn̄ hoc fallit
ꝑpter affinitatē:q̄ affinis poterit cogi
accipere onus ſeu curā alimentādi pu
pillū eiꝰ affinē.⁊ illū text.multū not.ibi
Bal.ad vnū:vꝫ ꝙ lꝫ nemo cogat̄ acce-
ptare compromiſſum:vt h̄r in.l.iij.in.§.
202 tā etſi.ff.de arbi.† tn̄ hoc fallit in per-
ſona cōiuncta vtriuſq̄ litigātium:q̄ talis ra
tione coniūctionis poterit cogi ſuſcipe
re cōpromiſſum de lite inter eos verten
te.q̄d dictū pro valde no.refert ⁊ ſequi-
tur do.Frā.de crema.in no.ſuo.lix.inci.
nemo cogit̄ ⁊c.⁊ facit.l.humanitatis.C.
de excu.tu.vbi h̄r ꝙ lꝫ tutor teneat̄ ſu-
ſcipere defenſionē litium pupilli.vt in
l.fi.C de admi.tu.tn̄ nō tenet̄ litigare ꝓ
pupillo cōtra eius cōiunctū vel affinē.
⁊ faciūt etiā plura adducta ad hoc per
Lud.ro.in.l.ſi vero.in §.de viro.in.xvij.
fallē.ff.ſolu.matri.et ꝑ do.Feli.in.c.cū
203 quidā.in pe.colū.extra de iureiu.† Et
facit etiam no.ꝟbum Bal.in conſi.ſuo.
xxxiij.incip.caſus talis eſt Guido ⁊c.in
fi.in.iiij.vol.⁊ ibi in ꝯſi.ſequēti vbi dicit
ꝙ cōiūctio ſanguinis aliqualiter excu-
ſat cōſanguineū ſi nō accuſauit cōſan-
guineū de crimine leſe maieſtatis.de q̄
dicto feci mētionem in ſing.meo.clxiij.
204 inci.nemo debet ⁊c.in fina.ꝟbis.† Li
mita etiā ſupradictā regulā.vꝫ ꝙ rece
ptās reū qui cōmiſit delictū punit̄ ea-
dem pena qua punit̄ ipſe delinquēs nō
h̄re locū in illo qui non voluntarie ſed
coacte receptat talē reū vtputa ſi eēnt
plures rei criminis inſimul et accede-
rēt ad domū alicuiꝰ boni viri nocturno
tp̄e ⁊ dicerēt ei niſi aperias nobis oſtiū
te cōburemus in domo:tūc ſi talis iu-
ſto timore aperit domū ⁊ eos receptat
non debet puniri aliqua pena.ita dixit
domi.Floria.in.l omnibꝰ.ff.de nota.q̄d

dictū cū infinitis.vt dixerim ſimilibus
retuli in.l.j.in.§.preterea . in.iiij.col.ff.
de queſtionib⁹.vbi videas oino.ꝛ in.l.
j.in prin.in.xu.col.ff.de ſica.in ver.itē fa
cit ad p̄dicta ꝛc.ꝛ in.d.l.j.§.fi.in vltima
col.Jte p̄dictā regulā potes etiā limita
205 re vt nō habeat locū in illo q̇ ignorā=
ter receptat bānitū ſeu aliū reū crimi=
nis:nā talis nō dꝫ puniri aliqua pena
ſm.gl.in.d.l.j.i fi.ff.de recep.qđ etiā vo
luit Bal.ꝛ ibi do.Feli.in p̄n.in.c.a no=
bis.đ excep.p quo facit illud videlicet
ꝙ ignorātia excuſat a delicto vt latiſſi=
me dixi in.l.ſi q̇s ignorās.in.ij.ꝛ iij.col.
ff.de ſica.vbi oino videas in materia.
Et inquātū dixi ſupra ꝙ receptator ex=
cuſatꝰ ſeu miti⁹ punitꝰ ſi receptat cōiū-
ctū vel affinē ꝑ iura ſupra allegata mi
hi videt idē dici poſſe in receptāte de=
206 linquētē †maxima amicitia iunctū cū
habeam⁹ qđ idē operatꝰ maxima amici
tia qđ operatꝰ affinitas ſeu cōiūctio ſan
guinis.vt habetꝰ in.l.cū allegae.j.de ca
ſtrē.peculio.lib.xij.ꝛ voluit glo.in.c.pe=
nul.de teſta.in.vj.ꝛ facit gl.ꝛ qđ ibi di=
xit Abb.in.c.req̇ſiſti.de teſta.ꝛ hoc vo=
luit Cy.Sali.Alex.ꝛ Jaſ.in.l.exigēdi.C.
de pcur.ꝛ Cy.in.l.inuict⁹.in.iij.col.C eo=
dē.de pcura.Pro quo facit optime tex.
in.l.ij.in p̄n.in verbo amici.ff.q̇ petant
tuto. Et facit tex.ꝛ glo.ſing.in.l.in teſta=
207 mēto.ff.de fideicō.liber.q̇ dixit ꝙ †affe
ctio facit ꝙ ex teſtamēto nō ſolū ni que=
cūqꝫ legata debeantꝰ:de quo tex.ꝛ gl.di=
xit plura ſingularia Jaſ.in.l.nō dubiū.
in.ij.col.C.de teſta.Pro q̇b⁹ faciūt dicta
per Bal.in.l.ſi in re.C.de teſta.manu.et
per Soci.in cōſi.ſuo.lxviij.inci.Joā.ꝛc.
in penul.colū.in prin.ꝛ per Barba.in
repetitio.l.cum acutiſſimi.in.xiiij.colū.
in verſi.ꝛ ſi verbis daretꝰ audacia ꝛc.C.
de fideiuſ.vbi conatꝰ ſuſtinere ꝙ diſpo=
ſitio.d.l.cū acutiſſimi.ꝛ.l.cum auus.ff.
de cōdi.ꝛ demō.ꝛ.l.gn̄aliter.§.cū aūt.C.
de inſtitu.ꝛ ſubſti.ſub cōdi.fac.habeat
locū etiā i pſona valde dilecta teſtatori
et hoc ex plurib⁹ iurib⁹.ꝛ maxime pro=
pter gl in.l.i.j.in quib⁹ cauſis collo.cē
ſi.li.x.Sed iſtud dictū Barb.improbat
Jaſ.in.d.l.exigēdi.in pe.colū.C.de pcu=
ra.Et p ſupradictis faciūt etiā dicta ꝑ
Barb.in cōſilio ſuo.lxxv.inci.ſapienter.
in.iiij.col.in.iiij.vol.ꝛ in eodem volu.in
cōſil.xxij.incip.clementiſſimū.in.ij.colū.
Jtē facit gl.not.in.l.j.j.de ſica.q̄ dicit ꝙ
ſicut dol⁹ tollitꝰ p̄ſumptiue ppter con=
iunctionē vel affinitatē ita etiā tollitꝰ p=
pter magnā amicitiā.Et dixit Bald.in
208 reperto.ſuo in ṽbo amicitia †ꝙ maxi=
ma amicitia copulat⁹ ppinquo ſimilis
eſt.ad qđ alleg.l.late.§.amicos.ff.đ ṽb.
ſignifica.ꝛ idē tenet ipſe i.d.l.in.xiij.col.
ver.quo ad primū.C.q̇ accuſa.nō poſ.ꝛ
dicit ibi ipſe Bal.in.xij.col.ꝙ amici ve
209 niūt appellatiōe ſuoꝝ.†Et dicit Bal.
in addi Spe.in ti.de citatiōe.in ṽbo q̄ſ
citat⁹.ꝙ amicus cōparēs p amico cita=
to eſt audiendus.Et ex iſtis ex quibus
apparet ꝙ iura loquentia in affine vel
cōiuncto ſanguine habēt locū in ami=
co magna amicitia cōiuncto.Ego in=
fero ad vnū multū ſingulare videlicet
210 †ſicut ego impune poſſum occidere
illū qui fecit inſultū cōtra cōſanguineū
meū vel affinē meū cū armis p defen=
ſione ſua ſicut ego poſſem pro me tali
caſu talē inſultantē occidere impune
vt dicit Bal.in.l.raptores.in.ij.nota.C.
de epiſco.ꝛ cle.quē refert ꝛ ſequitꝰ.Jaſ.
in.l.j.in.ij.colū.C.de indic.vidui.tollen.
vbi plura adducit ad corroborationeꝫ
hui⁹ dicti:ita potero impune occidere
inſultantē cū armis amicum meū ma=
xima amicitia cōiunctū ꝑ p̄dicta ꝙ au=
dact⁹ affirmo q꞉ hoc exp̄ſſe voluit Bal.
in.l.vt vim.in.ij.col.ver.q̇nto queritꝰ.ff.
de iuſti.ꝛ iure.p q̄ allegat q̄ habentꝰ in
l.cū alienā.C.de lega.de q̄ etiā ꝑ.d.Pe.
phil.co.in cōſi.ſuo.cciiij.in.ij.col.qđ in=
cipit p deci.in.j.vol.ꝛ ꝑ Alex.in cōſi.cxix.
inci . viſo pceſſu.in.iij.col.in.vij.vol.Ex
q̇b⁹ oib⁹ mihi vꝫ ꝙ male locut⁹ ſit Sa=
li.in.l.null⁹.j.de maleſi.ꝛ mathe.vbi di
xit ꝙ receptās bānitū etiā ſibi amiciſſi
mum dꝫ puniri.qđ dictū Sali.optime
pōt reprobari ex ſuperi⁹ adductis.ad
que vide etiā que ego dixi in ſingula=
ri meo.cccli.incip.amicitia magna ꝛc.
vbi oia quaſi ſuperi⁹ dicta poſui ad li=
teram.Aliqua etiā alia notabilia hic
colligunt a Bal.q̄ ꝑ te videre poteris.
¶ Expedit⁹ igitꝰ de nota.venio ad gloſ.

et capſo primā glo.in v̄bo honeſtarū.
que glo.dicit ſecus eſſe in rapiēte me-
retricem. ad qđ alleg.l.q̄ adulteriū.§.
de adulte.ꝛ.l.verū.ff. de ſica. Et dicit
poſtea gl.iſta ꝙ iſtud verbū honeſtarū
determinat ſequētia.vult eñ dicere ꝙ
in quocūqꝫ caſu ꝛ in quacūqꝫ muliere
rapta intelligit̄ dummodo ſit honeſta
alias nō haberet locū pena hui⁹ legis.
poſtea gl.opponit ꝛ dicit ꝙ lex iſta vi-
det̄ eſſe ſuperflua q2 idē dicit text.in.l.
raptores.§.de ep̄is ꝛ cle.ſoluit gl.ꝛ di-
cit ꝙ immo nō eſt ſuperflua q2 in hac
lege plura dicunt̄ que nō dicunt̄ in.d.l.
raptores.vt apparet ex inſpectiōe am-
barū legū.Et caſu quo idē diceret hec
lex qđ dicit illa tñ ꝑ hoc nō vitiaret̄ nec
iſta nec illa.l.q2 hoc eſſet factū ad ma-
iorē expſſionē ꝛ abūdās cautela nō no-
cet. vt in.l.teſtamētū.§.de teſta.¶ Ca-
pio modo.ij.gl.in verbo viduarū.q̄ gl.
querit que dicant̄ vidue in quo remit-
tit ſe ad ea q̄ habent̄ in.l.maſſ.in.§.vi-
duā.ff.de verbo.ſigni.ad qđ vide etiam
Bal.in.l.deo nobis.in.iiij.col.§.de epi.
ꝛ cle.ꝛ in.l.fi.j.de plagia.ꝛ dicā etiā ali-
qđ infra.¶ Ego aūt circa hoc v̄bū ꝛ cir-
ca materiā viduarum aliqua adduco.
211 Et primo ſcias ꝙ† vidua dicit̄ etiā illa
que nūqꝫ habuit virū ſm Bart.in.l.j.§.
qñ impera.inter pupil.ꝛ viduas.vbi ad
hoc allegat Inno.in.c.ſignificātib⁹.de
officio delegati.itē dr etiā vidua mu-
lier q̄ fecit diuortiū.l.vir mulieri.ff.de
dona.inter virū ꝛ vxorē.lꝫ cōtra hoc fa-
ciat tex.in.§.j.in aut.quō opꝫ ep̄os.ad
qđ etiam videas gl.in.d.l.j.§.qñ impe-
ra.inter pup.ꝛ viduas.in verſi.viduas.
Proprie autē ſm cōem vſum loquendi
vidua dr illa cui⁹ maritus mortu⁹ eſt.
vt in.c.vidua.xxxiiij.di.qđ eſt verū ſi a
marito cognita fuit.alias ſec⁹ ſm Ab.
212 in.c.ex tenore.in fi.de fo.cōpe.† Itē vi-
dua etiā dicit̄ q̄ hꝫ virū inutilē ſm gl.i
l.fi.j.de plagia.ꝑ qua facit dictum Io.
an.in addi.Spec.in tit.de crimi.fal.in
rub.vbi dicit ꝙ ſi duo ludunt ad par ꝛ
impar ꝛ vn⁹ dicit impar vincit licet ſint
pares ſi vn⁹ denari⁹ erat falſus q2 ꝑin-
de eſt ac ſi ille denarius nō adeſſet.ad
qđ alleg.l.eleganter. in.§.q̄ reprobos.

ff.de pigno.act.ad qđ etiā poterat al-
213 leg gl.not.in.l.ij.§.de heret.q̄ dicit† ꝙ
falſus denari⁹ nō eſt denari⁹.qđ etiā di-
xit gl.in.c.vera iuſtitia.xlv.diſt.quā gl.
alleg.ad hoc Io.de ana.in.c.ad falſa-
riorū.in fi.de cri.fal.ꝛ in.c.fi.in fi.co.ti.ꝛ
illā gl.in.d.l.ij.§.de hereti.ꝑ no.ad hoc
alleg.Alex.in ꝯſi.ſuo.cuij.inci.ꝙ ſtatu-
tū ꝛc.in.ij.col.in.i.vol.pro q̄b⁹ facit tex.
l.c.inter corporalia.circa med.de trāſla.
epiſ.vbi dicit text.ꝙ eccleſia dr orbata
ep̄o qñ hꝫ ep̄m inutilē.ꝛ ibi etiā eſt bo-
na glo.ad hoc.ꝛ faciūt dicta ꝑ Soci.in
ꝯſi.xxxix.inci.in q̄ne.ꝛc.in pen.colū.in
v.vol.Et facit glo.in.c.fraternitatis.de
frigi.ꝛ malefi.in.iiij.gl.ꝛ qđ dixit Bald.
in aut.p̄terea.§.vñ vir ꝛ vxor.ꝛ facit gl.
in.l.iij.§.de offic.p̄fec.preto.orietis.q̄ di-
xit ꝙ ep̄s inutilis degradat̄.Et faciunt
dicta ꝑ Iaſ.in.l.ſi is q̄ ꝓ emptore.in.iiij.
col.ad ff.de vſucap.vbi alleg.gl.in.d.l.
fi.j.de plagia.ꝑ quā dicit ſm eū Bald.
214 in.d.l.fi.no.verbū.vcꝫ ꝙ† priuilegia q̄
dant̄ mulierib⁹ viduis dant̄ etiā inuti-
liter nuptis q̄ habēt maritū inutilē qđ
eſt no.Quia plures mulieres hm̄oi cō-
ditiōis modernis tp̄ibus reperiuntur
q̄b⁹ neceſſe eſt vt ſint vir ꝛ vxor ꝓpter
eoꝝ maritorū inutiles ꝛ nulli⁹ valoris
215 vel vtilitatis.† Itē adde etiā ꝙ vidua
retinet forū viri mortui ꝛ ei⁹ priuilegia.
l.femine.ꝛ ibi Bar.ff.de ſena Bart.in.l.
fi.in.i.col.in fi.verſ.ſed q̄d ſi eſt effecta
vidua.§.de verb.ſig.ꝛ in.l.j.in.j.col.ſi.in
ver.itē nota ꝙ mulier.§.de mulie.ꝛ in
quo loco.ꝛ in.l.fi.j.de incolis lib.x.ꝛ in
l.filij.§.vidua.ff.ad municipales.ꝛ in.l.
fi.§.pe.eo.tit.ꝛ in.l.fi.ver.not.iſtū text.j.
de priuil.ſchola.lib.xij.ꝛ voluit Bal.in
l.volūtas.i.j.col.§.de fideicō.hoc tñ licet
lige eſſe verꝫ in fauorabilib⁹ nō aūt in
odioſis niſi in ꝯtractu dotis in quo ſꝑ
inſpicit̄ ꝯſuetudo fori viri ꝑ.l.exigere
dotē.ff.de iudi.Itē vidua dr eſſe i mri-
monio primi viri vt hꝫ in.l.fini.§.de bo.
216 mater.ꝛ Bal.in.d.l.volūtas.† Itē vi-
dua retinet dignitatē quā habebat vi-
uēte marito.gl.in.c.ex ꝑte.i gl.magna.
de fo.cōpe.i fi.Bart.in.l.fi.in.j.col.in fi.
ver.ſed q̄d ſi eſt effecta.§.de verbo.ſi-
317 gnifica.ꝛ Bal.in.d.l.fi.† Item vidua

inops dz ali de bonis quondã mariti
ſui etiã ſi nõ dedit doté.ita dixit Cy.in
l.fi.C.de bonis mater.quem refert ⁊ ſe-
quit Pau.de caſt.in ꝯſi.ſuo.cxxi.inci.re
218 uocat in dubium ⁊c.circa me.†Adde
etiã ꝙ vidua mortuo marito põt ꝓpria
auctoritate abſqꝫ licẽtia iudicis rema-
nere in detẽtione domus quã cũ mari-
to viuẽte inhabitabat iure familiarita
tis tanqꝫ vxor ⁊ eã põt propria auctori-
tate ꝓ dote ſua poſſidere.ita dixit Bal.
in.l.ſi cui.in ꝑmo notabili.C.de non nu-
me.pec.⁊ in.l.cum tibi.C.q potio.in pi-
gno.habe.⁊ in.l.pe.C.de pig.act.⁊ Jaſ.
in.§.itẽ ſerui ana.in.xi.⁊.xij.col.inſtitu.
de actio.Cõtra predicta tñ faciunt not.
verba Pau.de caſt.in cõſi.ſuo.cvi.inci.
dicta donatio.in.i.col.verſic.breuiter.ſi
iſta dña ⁊c.Et in hac materia vide etiã
Sozi.in cõſi.lx.incip.in ꝑſenti cõſulta-
tione.in.ij.col.in verſi.ſcdm ꝓbatur ⁊c.
in ꝑmo volu.⁊ Jaſ.in.l.ſi non ſortẽ.§.ſi
centũ.in fi.ff.de cõdi.indebi.⁊ Bal.in.l.
traditionibus.in vlt.col.in ver.itẽ op-
pone ⁊c.C.de pac.⁊ ꝑ ido.Ant.de prato
in veteri cõſil.ſuo incip.pulchre reſpõ-
det ⁊c.qd conſiliũ poſitũ eſt inter cõſi-
lia dñi Alex.in.iiij.vol.in ꝯſi.cir.ſed ſm
219 ordiné meũ eſt conſiliũ.cccclxxvi.†Et
ſcias etiã ꝙ ſi ſtatutum dicit ꝙ mulier
nõ poſſit teſtari de dote ſua niſi quartã
parté relinquat filijs ꝙ etiã tale ſtatu-
tũ cõprehendit viduã.lꝫ ſine matrimo-
nio nõ videat dos.ita dixit Bald.Pau.
de caſt.Alexã.⁊ Jaſ.ibi in.v.col.in.l.i.C.
220 vñ vir ⁊ vxor.†Itẽ ſcias etiã ꝙ ꝑuile-
giũ cõceſſum alicui ⁊ omnibus deſcẽdẽ-
tibus ſuis tã maſculis qꝫ feminis nõ cõ-
petit filiabus nuptis ſed bñ cõpetit filia-
bus viduis ⁊ filiabus nõ nuptis.ita di-
xit Bart.in.l.quotiens.C.de ꝑuileg.ſcho-
la.li.x.vbi dixit illũ tex.eſſe ad hoc ſin-
gu.not.qd dictũ refert ⁊ approbat Jaſ.
in.c.cũ qdã puella.in.i.colũ.ff.de iuriſ.
om.iud.vbi etiam alleg alios tenentes
hãc parté.de quo etiã in tractatu vio-
lantes.in verbo mulier.in.i.colũ.in fi.⁊
idẽ dixit Corſe.in not.ſuo.in verbo ꝑui-
legiũ.incip.ſi ꝑuilegium cõcedat ⁊c.de
quo tñ vide Alex.in cõſil.cxxv.inci.viſo
221 ꝓceſſu.in.iij.col.in.vij.vol.¶†Ulterius
circa hãc materiã viduarũ põt qri an
ſtatutũ faciẽs mẽtioné viduaꝝ habeat
locũ in vidua diuite:in quo.d.An.in.c.
ſignificantibus.de offi.dele.tꝫ ꝙ nõ.⁊ idẽ
tenet Spe.in ti.de aduocato.in.§.i.ſed
cõtrariũ tenuit Inn.in.c.lꝫ ex ſuſcepto.
de foro cõpe.ſed Bal.ꝯcordat has opi.
in.c.ex parte.in.vi.colũ.de foro cõpe de
quo etiam vide Bald.in.c.bone.el.i.de
poſtu.ꝑla.⁊ in.l.his ſolis.añ fi.C.de re-
uo.donatio.¶Capio mõ glo.in verbo
ſupplicio q clara eſt:nã incꝑtũ iſte text.
dicit ꝙ raptores vltimo ſupplicio pu-
niunt:alleg.ad hoc ꝓ cõcordantia text.
in.l.q cetu.§.q vacantẽ.ff.de vi pub.ad
qd poterat etiam allegare aut.de ra-
ptis mulie.in.§.i.⁊ text.in.§.ſi autẽ per
vim.inſti.de pub.iudi.¶Capio gloſ.in
222 verbo non põt.q dicit ꝙ virginitas
corrupta etiã a deo reſtitui nõ põt:ad
qd alleg.beatum Hiero.⁊ Aug.hoc di-
cẽtes.⁊ alle.etiã bonũ text.in.c.ſi Pau-
lus.xxxij.q.v.poterat etiã allegare tex.
in.l.in bello.in.§.facto.ff.de capti.cum
cõcor.ibi in glo.allega.⁊ ſic gloſ.poteſt
allegare ad illud quod dici ſolet vcꝫ ꝙ
hoc ſolo ꝑuatur deus vt facta ꝓ infactis
habeant.de quo etiam ꝑ Alex.in conſi.
cclxxviij.inci.viſo ꝓceſſu ⁊c.in.ij.colũ.
Sed dicebat qdã ruſticus ꝙ nec etiã deus
põt inuitare ad prandiũ ſecũ maiorem
dñm qꝫ ipſe ſit.Et audiui alias quoſdam
theologos dicere ꝙ deus nõ põt pecca-
re:ſed iſta oẽs ſunt eis relinquẽda nec
nrm eſt de ſimilibus diſputare.¶Glo.
in verbo vacui dicit ꝙ ſepe in rapiendis
mulieribus interueniũt homicidia:⁊ idõ
merito tales raptores puniuntur pena
mortis.⁊ ſic iſta glo.eſt clara.¶Capio
gl.in verbo ꝯuicti:q gl.dicit ꝙ tales ra-
ptores ⁊ ſocij dicũt ꝯuicti qñ reperiũt
in fragranti crĩe tũc cũ non põt negare
nec inficiari crimẽ.alle.bo.text.in.l.pa-
lam.in.§.q in adulterio.ff.de rap.nup.
poſtea qrit hec gl.qr hec lex vult ꝙ pa-
rẽtes ⁊ ꝯſanguinei tutores ⁊ curatores
patroni vel dñi mulierum raptarũ poſ-
ſunt occidere raptores et auxiliatores
in fragranti crĩe reptos ⁊c.⁊ an idẽ erit
in cognatis:in quo gl.ſe remittit ad ea
q habent.in.l.iij.§.cum igit.ff.de vi.⁊ vi

arma.Sed ego credo indubitanter ꝙ
hoc etiã ſit conceſſum ſeu ꝑmiſſum co-
gnatis ꝑ ea q̃ dixi.§.de amico maxima
amicitia coniunctoꝛ a fortioꝛi dicẽdũ erit
de cognato.⁊ hoc vꝫ tenere hic Cyn.in
vlt.q.⁊ etiã Sal.eũ referẽs hic.in p̃n.ij.
col.vbi dicit ꝙ idẽ eſt dicendũ etiã in
extraneo quocũq; ⁊ mouet̃ dicẽs q̇ ra-
pit cõmittit illicitũ ⁊ ꝑ ꝯñs q̇ ei reſiſtit
cõmittit licitũ.ar.ff.ne qs eũ q̇ in ius vo
cat⁹ eſt vi exi.l.j.ſꝫ licita ſunt ꝑmiſſa et
impunibilia.vt.§.de adul.l.gracch⁹.et
maxime ꝓpter offm̃ qð dꝫ hõ homini.
vt.§.de neg.geſt.l.offõ.⁊.ff.de interdi.l.j.
§.offm̃.⁊.ff.de ſeruis expoꝛtã.l.moueoꝛ.
Item dicit Sali.ꝑ hoc facere qꝛ ꝓ de-
fenſione rerũ lꝫ reſiſtere.vt in.l.iij.§.cũ
igit̃.ff.de vi ⁊ vi arma.cum ibi no.in gl.
ergo magis pꝛo defenſiõe ꝑſone.⁊ dicit
ꝙ pꝛo hoc vltimo videt̃ text.ff.qð met.
cau.l.metũ §.ſed dicit.¶ Capio modo
gl.in verbo ſponſam que dicit ꝙ ſicut
ſponſus rapiens ſponſam punit̃ pena
hui⁹ legis.ita dicit idẽ eſſe ſi ſpõſa ra-
piat ſpõſum.⁊ idẽ dicit eſſe in alia mu-
liere rapiẽte virũ libidinis cauſa lꝫ ſm
gl.hoc raro cõtingat.Et circa hoc an ſi
ſponſus rapiat ſpõſam cadat in penã
hui⁹ legis nõ me extendo alr̃ qꝛ de hoc
223 ſatis dixi.§.in textualibus:⁊ ſed circa
illud an mulier rapiẽs virũ libidinis
cauſa cadat in penã hui⁹ legis:dico qð
glo.hic tenet ꝙ ſic ꝓ qua etiã idẽ tenẽt
docto.cõiter ſed poſſet dici ꝙ immo ſi
mulier rapiat virum libidinis cã attñ
non cadat in penã hu⁹.l.⁊ rõ eſt qꝛ lex
iſta imponit penã maſculis rapientib⁹
mulieres ⁊ nõ ecõtra.ſi qñ loquitur in
maſculino:ergo vꝫ ꝙ non compꝛehen-
dat feminas rapiẽtes maſculos ꝑ re-
224 gulã illã vcꝫ ꝙ maſculinũ nõ cõci-
pit femininũ maxime in odioſis:vt ha-
bet̃.in.l.j.in §.quare.ff.de ven.in poſ.
mit.⁊ in.l.iuxta.ff.de verbo.ſign.⁊ in.l.
q̇ſq̇s.§.ad.l.iul.maie.⁊ in.c.vbicũq;.de
pe.in.vi.⁊ no.in.l.quicũq;.§.de ſer.fugi.
Iac.but.⁊ Bar.in.l.j.in p̃n.ꝑ illũ tex.ff.
de ver.ſign.Bar.in.l.j.in p̃n.in vlt.col.ꝑ
illũ tex.ff.de pecu.Arch.in.c.ſi q̇s ſua
dente diabolo.xvij.q iiij.⁊ hoſtien.in.c.
raynald⁹.de teſta.⁊ voluit Alex.in cõſi.

xxv.inci.animaduerſis ⁊c.in.ij.colũ.in
ij.vol.vbi p̃dicta alle.⁊ Alex.in ꝯſi.cxiij.
inci.viſo inſtr̃o treuge.vbi tenet ꝙ per
raptũ filie femine ill⁹ cũ qua eſt facta
treuga nõ dicat̃ rupta treuga qñ treu-
ga fuit facta ſub nominib⁹ maſculinis:
ad qð alleg.iura ⁊ rões de q̇bus ibi ꝑ
eum:ex q̇bus ergo vꝫ ꝙ ſi mulier ra-
puerit virum libidinis cauſa nõ cadat
in penã hui⁹.l.cũ lex iſta loquat̃ in ma-
ſculis ⁊ non in feminis ⁊ ſic cõtra hanc
glo.⁊ ſequaces attñ p̃dictis nõ obſtan-
tibus teneo cũ hac glo.ſ.ꝙ pena huius
legis habeat locũ etiã in muliere ra-
piẽte virũ ⁊ hoc ex pluribus iurib⁹ ⁊ ra-
225 tionibus.⁊ p̃mo moueoꝛ nam qñ ſu-
mus in caſu vel in materia q̇ conuenit
vtriq; ſexui ⁊ verba ſic pñt adaptari fe
minis ſicut maſculis ſic qñ ſum⁹ in ma
teria indifferẽti q̃ põt conueniri vtriq;
ſexui tũc maſculinũ cõpꝛehendit femi-
ninũ etiã in penalib⁹ ⁊ odioſis.ita di-
xit Barto.in.l.iura.in fi.ff.de legi.⁊ in.l.
quicũq;.§ de ſer.fug.⁊ Bald.in.l.ſi cõ-
ſtante.§.fi.ff.ſo.ma.⁊ Ange.in.l.j.§.ver-
ba.ff.de pec.⁊ Io.de Imo.in.l.ſi ita ſcri
ptum.ff.de leg.ij.⁊ Cy.in.l.j.in antepe.
q.§.q̃ ſit long.cõſue.⁊ Pet.de anch.in.c.
in gñali.de elect.in.vj.⁊ Arch.in.d.c.ſi
q̇s ſuadente.xvij.q.iiij.et voluit Sand.
in tract.ſuo malefi.ſub rub.de aliq̇bus
cõtractibus varijs in maleficijs.in.iij.
colum.⁊ Alexã.in cõſil.cxxv.inci.circa
p̃mũ.in pe.col.⁊ in.l.j.ff.de verb.ſign.⁊
in conſi.cxxv.inci.viſo ꝓceſſu.in.iiij.co-
lum.in.vij.volu.Pꝛo q̇b⁹ facit.l.ſi q̇s in
tantã.§.vnde vi:vbi pena illius.l.q̃ põt
adaptari etiã feminis hꝫ locũ ſm gl.ibi
etiã in muliere:⁊ ideo dicit ibi Bald.ꝙ
q̇dã iudex fuit condẽnatus qꝛ cõtrariũ
iudicauerat.ꝓ q̇b⁹ etiam facit qð dicit
hic Ang.ꝑ hanc gl.nã dicit ſe vidiſſe in
facto Floꝛẽtie quandã meretricẽ cõburi
q̃ rapuerat quẽdã iuuenẽ.⁊ hanc gloſ.
etiã ſequit̃ hic Bald.⁊ in.l.raptoꝛes.ad
fi.§ de epiſ.et cle.et.l.ſi ita.ff.de iniuſt.
teſt.⁊ in.c.cũm matrimonij.circa fin.de
226 ꝓba.⁊ ad q̃ facit text.⁊ gl.⁊ qð ibi vo-
luit Car.in.vij.q.in cle.j.de regu.vbi cõ
ſtitutio penalis loquens in fratribus
mendicantibus extendit̃ ad moniales

227 médicātes.†Et facit etiā ad pdicta:
nā ſtatutū ꝓhibēs vt nullꝰ poſſit ire de
nocte ſine lumine cōphēdit etiā mulie-
res adeo ꝙ ſi vadēt de nocte ſine lumi-
ne:ita cadent in penā ſicut maſculi.ita
dicit Bal.in.l.iura.in fi.ff.de legi.ꝛ in.d.
l.quicūqꝫ.C.de ſer.fugi.ꝛ in.l.ſi cōſtan-
te.§.fi.ff.ſo.ma.ꝛ Ange.l.j.§.verba.ff.de
pecu.ꝛ Imo.in.l.ſi ita ſcriptū.ff.de leg.
ij.ꝛ Cy.in.d.l.j.C.q̄ ſit lon.conſue.Et fa-
ciūt dicta ꝑ Bal.in.l.ne poſſim C.de iur.
228 et fac.igno.vbi dicit†ꝙ mulieres ita
ligant̄ ſtatutis penalibus ſicut viri niſi
ſpāliter ſint exceptuete:ꝛ faciunt q̄ ego
dixi in.l.ſi q̄s viduā.in.ij.ꝛ.iij.colum ff.
de q̄ō.ꝛ faciunt ad predicta que voluit
Alb.de roſa.in tract.ſtatu.in ṗma par-
te.in.cix.q.vbi dicit ꝙ ſi ſtatutū dicit ꝙ
nō poſſit aliq̄s tenere capras in poſſeſ-
ſionibus ſuis ſub certa pena ꝙ ſi ali-
q̄s tenuerit hircos ꝙ cadet in penam:
q: ita dant damnum hirci ſicut capre:
et hoc propter identitatē rōnis.de quo
etiam per Bal.in.l.iij.§.cato.in.xiij.co-
lum.ff de verbo.oblig.ꝛ per Bart.in.l.
j.colū.ff.vti poſſi.de quo latius per.d.
Alber.cataneum.in tracta.violātes.in
verbo mulier.in.iiij. chart.in.j.colum.
Moueor etiā alia ratione ad affirman-
dum glo.noſtrā hic ꝙ ita puniatur fe-
mina rapiēs virū ſicut vir rapiens mu
229 lierem.ꝛ dico†ꝙ lꝫ ſtatutum penale ꝛ
odioſum non debeat extēdi ſed potius
reſtringi vt in regula odia.de reg.iur.
in.vj.cum ſimi.tñ vbi extēſio tendit ad
fauorē reipublice dꝫ tūc ita extēdi ſta-
tutū odioſum ſicut ſtatutū fauorabile.
ita ſing.dixit Bar.in.l.quēadmodū.in.j.
col.C.de agri.ꝛ cēſi.lib.xj.qđ dictū refert
ꝛ ſequit̄ Alex.in cōſi.ſuo.ccccx.inci.viſa
ꝛc.in.j.col.ꝓ quo dicto eſt text.in.l.hoc
mō.ff.de cōdi.ꝛ demō.ꝛ in.l.ſi q̄s in gra
ui.§.hi quoqꝫ ff.ad ſill.ꝛ in l.ij.C.q̄n li-
ce.ſe ſine iudi.vindi.ꝛ illud dictū Bar.
refert ꝛ ſeq̄t̄ Iaſ.in rep.l.ſi is q̄ ꝓ emp.
in.lxxviij.col.ad fi.ff.de vſuc.vbi addu
230 cit ꝓ hoc†ꝙ ſtatutū dās ṗmiū accu-
ſanti delinquētē extēdit̄ fauore reipu-
blice ad denūtiātem.alle.hoc voluiſſe
Io.an.in addi.Spec.in tit.de denūcia-
tiōe.§.j.quē ſm eū refert.ꝛ ſeq̄t̄ Ang.in
l.diuꝰ.ff.de cuſto.reo.ꝛ Lud.ro.in.d.l.ſi
q̄s in graui.in.d.§.hi quoqꝫ.ꝛ Arc.ꝛ alij
in.c.ij.de accu.Itē illud dictū Bart.in
d.l.quemadmodū refert ꝛ ſeq̄t̄ Iaſ.in.l.
ſi certis annis.in.ij.col.C.de pact.et in
l.j.in vlt.colum.C.de tranſa.vbi ad hoc
etiā alle.Bart.in.l.ij.in.§.exercitū ff.de
infa.ꝛ in.l.nō ſine.ad fi.C.de bo.que li.ꝛ
Pau.de caſt.in.l.bona fides.ff.depoſi-
ti.ꝛ illud dictū Bar.in.d.l.quemadmo-
dū.refert ꝛ ſeq̄tur Iaſ.in.l.j.in.xj.colū.
ff.ſol.mat.ꝛ illud etiā refert ꝛ ſequitur
plura addendo.d.Phil.decius in cōſil.
ſuo.lxv.in.ij.colū.ꝛ Iaſ.in.l.q̄ ſe patris.
in.ccix.colū.C.vñ liber.ꝛ do.Auguſt.de
arimi.in ſuis addi.ad Ange.de aret.in
tract.malefi.in verbo necnon ad denū-
tiationem.in.vj.char.in vlt.addi.alias.
in.iij.addi.ꝛ in eodem tracta.in verbo
ſempronium mandatorem.in.vj.chart.
in addi.magna.et.d.Anto.corſe.in not.
ſuo in verbo extenſio.in.ij.not.de quo
etiam dixi late in conſi.meo.lxxxiiij.in-
cip.poſt redditum cōtractum in cauſa
Bernardi.ſignorelli ꝛc.in.iiij.chart.po-
teſt etiā adduci pro hoc glo.noſtra que
vult ꝙ mulier rapiēs virum libidinis
cauſa puniat̄ pena huiꝰ.l.ſicut vir ra-
231 piēs mulierē:†nā q̄n aliqua diſpō eſt
fauorabilis vtriqꝫ ꝑti tūc etiā cōprehē
dit illos q̄ alr̄s ꝓprie nō cōprehēderent
ſub verbis ipſius diſpōnis.ita no.dicit
Bald.in.l.q̄ ſe pr̄is.in vl.col.C.vñ liber.
vbi dicit ꝙ ſtatutū diſponens ꝙ agna-
ti teneant̄ cōpromittere:q: eſt fauora-
bile extēdit̄ ꝛ cōprehēdit etiā filiū emā-
cipatū ꝛ nepotē natū ꝛ ꝯceptū etiā poſt
emancipationē et alios etiā ex eis de-
ſcēdentes q̄uis large ꝛ improprie ſint
agnati:qđ dictū ibi approbat Pau.de
caſt.ꝛ eū reputat ſingu.ꝛ Lud.ro.ꝛ do.
Alex.ibi.ꝛ ꝑ illud dictū dicit ibi Pau.
de caſt.ſe ꝯſuluiſſe ꝙ ſtatutū aſtringēs
affines ad cōpromittēdū cū ſit fauora-
bile cōprehēdit etiā illos q̄ impropriiſ-
ſime ſunt affines.de quo ibi latiꝰ ꝑ eū:
qđ dictū etiā refert ꝛ ſequit̄ dn̄s Rochꝰ
de curte.in.c.fi.in.iij.col.circa pn̄.de cō
ſue.l ꝟ.viij.limita ꝛc.ad q̄ etiā facit qđ
voluit Bal.Sal.ꝛ alij in.l.ij.C.de in ius
vocā.vbi dicūt ꝙ ſtatutū diſponens ꝙ

extātib⁹ filijs maſculis filie femine nō
ſuccedāt qđ eſt fauorabile ex pte filioꝝ
maſculoꝝ extēdit ad nepotē q̄ large et
impropne dr̄ fili⁹:vt hr̄ p Bar.in.l.libe-
roꝝ.ff.de verb.ſig.in.ij.q.pn.ꝛ in.l.filiū
habeo.ff.ad mace.q̄ oīa refert ꝛ appro-
bat Jaſ.in.l.nō dubiū.l.ix.col.in fi.C.de
legi.ꝛ in.d.l.q̄ ſe pſis.in.xxix.col.C.vnde
liberi.Sz ꝯſtitutio eſt fauorabilis vtri-
q̄ parti rapte vt nō rapiat ꝛ raptori vt
metu pene ſe cōtineat a raptu.ergo ita
cōprehēdet mulierē rapiētē virū ſicut
virū rapiētē mulierē.p q̄b⁹ omnib⁹ fa-
ciūt optime alia plura q̄ ego adduxi in
p̄alleg.cōſil.meo.vbi videas.Itē p iſta
glo.ꝛ p verbis ſuis incōtū dicit q̄ raro
accidit q̄ mulier rapiat virū tñ rapiē-
232 do punit pena hui⁹ legis.†Adde q̄ p
hac gl.facit optime:nā ſi dñs fundi fa-
cit pactū cū colono q̄ habeat quartā
ptē vini de vineis plātādis p eū in fun
do:mō pone q̄ iſte colon⁹ plātat alias
arbores an dñs debeat hr̄e quartā ptē
fructuū dictaꝝ aliaꝝ arboꝝ.ꝛ certe vi-
deret dicēdū q̄ nō qꝛ Ict⁹ ex cōuentiōe
partiū legē accipiūt.l.i.§.ſi ꝯuenerit.ff.
depoſiti ꝛ.l.ꝯctus.ff.de reg.iur.ſed ꝯtrū
eſt veri⁹:nā idē erit in alijs arborib⁹ p
eū plātādis qꝛ de vitibus fuit expſſum
ppter frequētiā maiorē que eſt in plā-
tādis vitib⁹ q̄ in alijs arborib⁹.ita ſin-
gu.dixit Jo.an.in addi.Spe.in ti.de lo
ca.in.§.i.ppe pnc.qđ dictū refert ꝛ ſe-
q̄tur Jaſ.in.l.i.in vlt.verbis.C.de iure
emphi.ad qđ facit gl.q̄ ſolet dici ſingu-
laris in.l.tale pactū.§.fi.ff.de pac.quā
glo.referūt ꝛ ſequunt doct.in pluribus
locis adducētes etiā alias ſil'es gloſ.et
ego late rettuli forte vltra oēs.in.l.pñe
vel marito.in.iij.colū.cū ſeq.ff.de q̄ōni-
bus.vbi etiā p illa glo.adduxi aliquos
text.ad qđ etiā eſt glo.no.in cle.i.de re-
ſcrip.vbi illa clauſula q̄ eſt exorbitās ꝛ
loquit in prelatis ꝛ religioſis extendit
ad p̄latos ſeculares:ſed ideo ibi papa
expſſit de p̄latis religioſis:qꝛ magis fre
quētat in illis:de quo etiā hr̄ per Bar-
ba.in repe.rub.de reb⁹ eccl.nō alie.vbi
adducit alias ſil'es glo.ꝛ pro iſtis facit
etiā gl.in.l.i.C.de nili age.nō rūpē.vbi
tex.loquit de fractiōe age.nili.ꝛ glo.ibi
dicit idē eſſe in alijs fluminibus.ꝛ dicit
ibi Cy.q̄ illa glo.pōt defendi in flumi-
ne cui⁹ fractio agerū eſſet maximū pre-
iudiciū ꝛ dānū:vt in pado ferrarie.ꝛ eū
refert ꝛ ſeq̄t Ange.ꝛ Sal.ibi:p q̄b⁹ etiā
faciūt optime dicta p do.Ang.corſe.in
no.ſuis in lra.f.in verbo frequētia.quē
vide.ꝛ p Alex.in cōſi.ſuo.xliii.inci.ani-
maduerſis ꝛc.in vlt.chart.in.i.col.in fi.
ꝛ ibi in vlt.colum.an fi.in.ij.vol.ꝛ Jaſ.
in repe.l.admonēdi.in xlvi.colum.ff.de
iureiurā.et que dixi ego in dicto conſil.
meo.quaſi p totum tene mēti predicta.
¶ Capio gl.in verbo ſine fori preſcrip.
hec gl.alleg.rōnē quare reus iſte q̄ cō-
miſit crimē rapt⁹ nō pōt opponere ex-
ceptionē fori ꝛ dicit q̄ rō eſt qꝛ rōne de-
licti habet forum vbi eſt captus:ꝛ alle.
l.i.C.vbi de crimine agi oportet.et.l.i.C.
vbi ſenato.vel cla.tu dicas qđ iſta non
eſt bona rō qꝛ nō eſt verū q̄ delinquēs
in vno loco poſſit puniri in alio qꝛ iuriſ
ditiōes ꝛ dominia ſunt diſtincta vt no-
toriū eſt:ſed dicas quod hoc pcedit in
hoc crimine raptus ppter atrocitatē
vel magnitudinē criminis:ſed regula-
riter q̄s nō ſortit forū in loco rōne cri-
minis alibi cōmiſſi ꝛ nō eſt mirū ſi p-
pter hoc crimē reus capt⁹ nō pōt decli
nare forū.Nā ppter enormitatē crimi-
nis licitū eſt iura trāſgredi:dixit Inno.
in.c.i.de cōſti.de quo late dixi in.l.i.in
pn.in.ix.col.ff.de q̄ō.ꝛ in.l.vni⁹.in.§.co-
gniturū.in.xliij.colū.eo.ti.glo.in verbo
nulla clara eſt.nā alle.cōcor.ꝛ alios ca-
ſus in q̄b⁹ nō admittit appellatio cir-
ca qđ ego aliter nō me extēdo cum ſup
tex.ſatis late locut⁹ ſim de iſtis caſib⁹
in q̄b⁹ nō admittit appellatio:vide ibi.
¶ Capio gl.in verbo ꝛ ſi q̄dē.q̄ gloſ.di-
cit q̄ iſte tex.ponit duos caſus ſpecia-
les in q̄b⁹ nihil de bonis delinquentis
applicat fiſco.ꝛ alle.ſimile qđ hr̄ in.l.i.
C.de mulie.q̄ ſeruis ppri.ſed dicit q̄ re-
gulariter bona dānati in totum vel in
partē fiſco applicant:vt hr̄ in.l.fi.et in
aut.ibi poſita.J.de bonis damna.gl.in
verbo trāſferant eſt clara:nā dicit text.
q̄ bona raptoris ꝛ ſocioꝝ trāſferūtur
mulierib⁹ raptis ſi ſunt ingenue:ſed di
cit hec glo.q̄ hoc nō hz locū ſi ipſa mu-

lier rapta eligat conſortiū raptoris:qꝛ
tūc perdit oīa.ad qđ alle.tex.in aut.de
rap.mulie.in.§.ſiu ꝑſiuā.ſed tu dicas ꝙ
hoc nō ꝓcedit de iure canonico.vt dixi
latius.ī.in tex.ad q̄ me remitto glo.in
verbo expoſcere.idē dicit ⁊ alle.aliqua
iura canonica:vide tu que dixi .ī.in
textualibus.Capio glo.in verbo opor⸗
tet q̄ exponit iſtud verbū.i.decet.et ſic
233 ex hac glo.† pōt notari ꝙ verbū opor⸗
tet nō importat neceſſitatē:ſꝫ honeſta⸗
tē ſeu cōuenientiā.alleg.l.j.in princ.ff.
de iuſti.⁊ iur.⁊.l.fi.ī.de capti.in quib⁹
iurib⁹ exponit ecōtrario verbū decet.i.
oportet.circa qđ dicas ꝙ verbū neceſ⸗
ſitatiuū rōne ſubiecte materie reſoluit
vt ſit volūtatis:vt hic et in dictis iuri⸗
bus:quibus adde glo.fi.in.l.j.ff.ſo.ma.
et in.l.j.ff.de offi.prefec.preto.Et adde
234 † ꝙ verbū debet qđ eſt neceſſitatiuū
ſi et addat dictio oīno q̄ eſt ꝑciſa:vt qꝛ
dicat oīno debet tn̄ rōne ſubiecte ma⸗
terie ſolū honeſtatē ⁊ non neceſſitatem
importat.tex.eſt in.c.j.in ꝟbo oīno de⸗
bet.cū gl.fi.⁊ ibi hoc no.d.Abb.de de⸗
ſponſa.impu.⁊ vide glo.in cle.attendē⸗
tes.in verbo debeāt.de ſtat.mona.Itē
verbū debet exponit ꝓ pōt.gl.in.l.ob⸗
ſeruare.in.§.fi.in ꝟbo debet.ff.de offi.
procō.⁊ vide etiā gl.in.l.creditores.ī.
de pig.⁊ gl.in.l.edictū.ff.de iudi.⁊ gl.in
l.ſepe audiui ceſarē.ff.de offi.preſi.⁊ vi
de Abb.in.c.cū locū.de ſpōſa.⁊ in.c.fi.
de his q̄ fi.a prela.ſine cōſen.capi.⁊ Jo.
cald.in.c.intelleximus.de iudi.⁊ Joā.de
ana.in.c.ſi vir ſciēs.in vlt.col.extra de
adul.⁊ Soci.in cōſi.lxxiiij.incip.capiē⸗
do primum.in.ij.col.in.iiij.volu. Item
235 ſcias † ꝙ verbū debet ꝓlatū a teſtatore
importat neceſſitatē.ita dicit gl.not.in
d.l.ſepe audiui ceſarē.de qua dictione
vide etiā Jaſo.in.§.curare.inſti.de actio.
236 in prin.Itē de † dictiōe pōt q̄d impor⸗
tet vide doc.in.l.j.ff.de iuriſdi.om.iu⸗
di.⁊ Bart.Bal.⁊ Mod.in.l.gallus.ff.de
li.⁊ poſthu.Bart.in.l.ſuus quoq̧.in.§.
ſed filio.ff.de here.inſti.Bart.in.l.ſi ita
q̄s.ff.de leg.ij.Bar.in.l.ſi ita.in.ij.col.ff.
de au.⁊ argē.leg.Bart.in.l.ſi q̄s acce⸗
pit.ff.de ſta.libe.⁊ in.l.nepos proculo.
ff.de ver.ſig.Bar.⁊ Bald.in.l.j.ff.de iu⸗
iuſt.teſta.Bal.in.l.eū.i.ij.col.eo.ti. Bar.
in cōſi.ſuo.inci.ex facto ꝓponit Bal.in
l.j.in.xxj.col.ī.q̄ admit.Bal.in.l.ij.in.ij.
col.ī.quib.res iudi.nō nocet.Bal.in.l.
genero.ff.de his q̄ not.infa.gl.in.c.j.de
reg.iur.in.vj.gloſ.in.l.j.ī.qūo ⁊ qn̄ iud.
Bar.in.l.meui⁹.in.§.duob⁹.in vlt.char.
ff.de leg.j.Bart.in.l.ſi q̄s ſeruū.§.ſi in⸗
ter duos.ff.de leg.j.Gl.in verbo comi⸗
tati eſt clara.nā alle.concor.ad hoc qđ
dicit in hoc tex.vꝫ.ꝙ raptores ⁊ illi q̄
comitati ſunt eos ad tale delictū cōmit
tēdū ſunt pari pena puniēdi:ad qđ in
ſi alle.tex.in.l.j.ī.de nili age.nō rūpē.
⁊ ſic eſt clara.¶ Capio mō gl.in ꝟbo.
volētib⁹.q̄ ſimiliter clara eſt.nā inquā⸗
tū tex.iſte dicit ꝙ raptores virginū pu⸗
niūtur pena de qua hic etiā ſi rapiant
mulieres nō inuitas ſed volētes rapi.
gl.alleg.ad hoc etiā bonū tex.in.l.ij.ī.de
ſalga.hoſpi.nō preſtā.lib.xij.poſtea gl.
adducit in ꝯtriū.text.in.l.j.§.vſq̧ adeo.
ff.de iniur.vbi dicit ꝙ percutiēs volētē
nō cadit in penā.glo.iſta nō ſoluit.Tu
237 dicas † ꝙ verū eſt ꝙ volēti nō fit iniu⸗
ria:ſed hoc eſt verū in volēte qui nō ha
bet ſuperiorem vel aliquem qui ex illo
actu iniurietur ſicut ille qui principa⸗
liter patitur damnū:nā tūc etiā volēs
nō liberat a pena delinquentē vel in⸗
iuriantē reſpectu aliorū quib⁹ etiā fit
iniuria:et ita dixi.ī.in textualibus.Et
iſte tex.etiā allegari pōt ad vnum licet
238 hoc debuiſſet dicere.ī.in not.vꝫ † ꝙ
qn̄ aliquid eſt prohibitū fauore alicui⁹
tale prohibitū nō poteſt fieri etiā con⸗
ſentiēte illo in cuius fauorē illud fuit
prohibitū:ita optime probat iſte text.
in.d.l.vnica.ī.de ſalgamo. hoſpi. non
preſtan.lib.xij.ad idē eſt text.in.l.fi.§.j.
ī.de re mili.lib.xij.et in.l.ſpem.ī.q̄ res
pigno.ob poſ.et facit.l.commodis.ff.de
re iudi.⁊.l.quos prohibet.ff.de poſtu.et
l.filiuſfa. in.§.veterani.ff.de procura.
Que iura oīa faciūt ad queſtionē quā
plenius tetigi in.l.ſtipendia.ī.de exe⸗
cu.rei iudi.Nā vt ibi dixi plura ſunt q̄
prohibētur accipi ꝓ pignore a barua⸗
riis ſeu ab executoribus.modo pone ꝙ
ipſi debitores talia prohibita accipi ꝓ
pignore ſponte et vltro dant barua⸗

rijs vel executoꝛib⁹ an tūc liceat ipſis
baruarijs talia pꝛohibita accipere:in
quo dicas φ nō q: talis ꝓhibitio intel⸗
ligit̃ etiā ipſis debitoꝛib⁹ volentibus ꝑ
ꝓdicta iura:ꝓ quo facit etiā.c.dilect⁹.
el.ij de ſimo.Et faciunt optime dicta.ꝑ
d.Feli.in.c.tua nos.in vlti.colū.circa
me.de homi.vbi dicit reꝓbādo Ang.
in.l.archiatrū.j.de profeſſo.⁊ medi.lib.x.
239 φ †medicus ſalariatus de publico nō
oꝫ petere premiū ab infirmis ſm Bart.
in.d.l.archiatrū,φ nec etiā poterit pre⸗
miū cōſequi a ſpōte dare volentibus.lꝫ
Ang.ibi teneat cōtrariū ⁊ male ſm eū.
ſubdit etiā ipſe.d.Feli.in.d.c.tua nos.
240 q †notari⁹ ancianoꝛū ſalariat⁹ de pu
blico nō poteſt aliq̇d accipere etiam a
ſpōte dante.alleg.hoc voluiſſe Bar.in.l.
numerū.§.fi.ff.de reg.iur.⁊ allegat ra⸗
tionē dicēs φ ratio eſt quia quando a
pluribus capit inducitur conſuetudo
φ q̇s erubeſcit nō dare.Et faciunt etiā
dicta per eūdē do.Feli.in.c.j.in fin.de
241 ſimo.vbi dicit †φ pꝛohibitū dari pꝛo⸗
pter publicū bonū ꝓhibitū eſt accipi a
ſponte dante.ad qđ alleg.gl.in.l.inui⸗
tus.§.fi.ff.de reg.iu.⁊ dicit φ idē tenuit
Bal.in aut.ſed hodie .C.de epiſco.⁊ cle⸗
ri.⁊ glo.in.c.ſtatutū.de reſcrip.in.vj.et
c.exigit.cū glo.de cenſi.co.lib.et faciūt
etiā dicta per do.Feli.in.c.cum.M.fer⸗
rarienſis.in.xij.colū.in verbo.⁊ in pꝛo⸗
poſito eſt text.⁊c.de conſti.et dicta per
do.Bartho.cepo.in conſi.ſuo.xiij.incip.
ſtante quodā.in.v.colū.et per Lap.in
alleg.ſua.xxvj.incip.ſtāte cōſtitutio⸗
ne ⁊c.⁊ per Pet.de ancha.in conſi.ſuo
cclxxv.incip.de titulis ⁊c.⁊ que ego di⸗
xi alās in l.vnius facinoꝛis.in.§.ſeruus.
nec fi.ff.de q̄.vbi ꝓdicta retuli glo.in
verbo ipſum velle clara eſt.nā allegat
pꝛo cōcoꝛdātia text.in.l.iij.in.§.ſi quis
volentem.ff.de li.ho.exhi.¶ Venio ad
glo.fi.que ad ampliationem huius ter.
qui dicit φ parētes nō pñt facere pacē
de raptu filie vel alteri⁹ mulieris.alle⸗
gat bonū tex.in.l.qui cetu.in.§.qui va⸗
cantē.ff.ad.l.iul.de vi pub.poſtea dicit
gl.φ ſi per parētes remiſerint hoc crimē
φ tūc puniēdi ſunt.ad qđ alleg.bonum
tert.in.l.de crimi.§.de adulte.vbi dicit

242 φ †ille q̇ reperto ſtupꝛo illud pretiō
remiſerit punit̃ pena adulterij.de quo
etiā habet̃ per gloſ.⁊ doc.in.l.trāſigere
vel paciſci.C.de trāſac.⁊ per gl.⁊ doc.in
d.l.qui cetu.in.d.§.q̇ vacantē.ad.l.iul.
de vi pub.⁊ per Sali.hic Ex quib⁹ om⸗
nibus redditur expedita preſens repe⸗
titio quo ad tex.⁊ gl.⁊ quo ad plura di⸗
cta docto.Sed q̄m ſunt alique queſtio⸗
nes no.que circa preſentē materiā ca⸗
dūt ideo ne aliquid ſit omiſſum ſtatui
243 eas huic examinare.†Et anteq̄ ve⸗
niā ad dictas qōnes ſcias φ raptoꝛ mu
lieris nedū punit̃ penis de quib⁹ hic
in text.ſꝫ vltra illas penas eſt infamis
et repellit̃ a teſtimonio.ita dicit text.in
c.cōſanguineoꝛū.iij.q.iiij.et in.c.conſti⸗
tuimus.iij.q.v.ita dicit.d.Barth.cep.
in.l.marcellus.in pe.col.ff.de verſ.ſig.⁊
in.l.j.in.§.qui furti.ff.de infamibus.
244 ¶ †Modo quero aliq̇s vadit ad ali⸗
quā domū cū hominib⁹ armatis vt cō⸗
mittat crimē raptus ⁊ in illa domo nō
reperit aliquā mulierē.⁊ ſic nō pōt per⸗
ficere delictū.an hoc caſu dicat̃ raptoꝛ
mulieris ⁊ puniat̃ ac ſi mulierē inue⸗
niſſet ⁊ rapuiſſet.l quo dicas φ ex quo
aīo inferēdi violētiā ⁊ cōmittēdi raptū
acceſſit φ dicit̃ raptoꝛ ⁊ per cōſequens
cadit in penā:ita dicit gl.ſingu.inſti.vi
bo.rapt.poſt ꝓn.quā gl.refert ⁊ ſeq̇tur.
d.An.coꝛſe.in ſuis no.in verbo vis.vbi
dicit φ Bal.alleg.illā gl.in.l.j.C.vti poſ.
ſed Bal.in lect.mea q: foꝛte eſt coꝛru⸗
pta nō facit mentionē de illa gl.ſed ipſe
do.An.coꝛſe.in.d.ſuo no.dicit φ pꝛo il⸗
la gl.eſt tex.in.l.ſi quis ex domo.cū glo.
ff.de furt.quē ſm eū ponderat ibi Bar.
⁊ alij.Et ſic ex iſtis datur caſus in quo
punit̃ affect⁹ nō ſequuto effectu de qua
materia dixi aliqua in.l.j.in princi.in
xvj.col.ff.de ſica.⁊ in eadē.l.in.§.diuus
adrianus.poſt princi.et in.l.eiuſdem.in
prin.in.ij.colū.co.titu.et latius in.l.qui
falſum.in.j.col.ff.de fal.Et pꝛo illa glo.
inſti.vi bo.rapt.circa princi.facit opti⸗
245 me.†Nā in atrocioꝛib⁹ delictis tra⸗
ctatus pꝛo facto habet̃ cle.paſtoꝛalis.
in verbo tractauerat.⁊ ibi Car.de re iu
ſti.et facit.l.ſi quis nō dicam rapere.C.
de epiſco.⁊ cleri.in verbo attentare.Et

faciũt plura iura que adducit do. Car.
in dicta cle. paſtoralis. Et faciũt dicta p
Gemi. in. c. gratia. j. q. j. vbi dicit ꝙ iura
punientia conatum loquũtur in atro-
ciorib⁹. ꝙ etiã ſentit glo. in. l. preſenti. in
v̄bo cogitatione. C. de his qui ad eccle.
cõfu. ꝛ gloſ. in. c. nullus epiſcopus. j. q. j.
q̃ dicit ꝙ in ſimonia punitur conatus
in deteſtationem criminis. que iura re-
fert do. Feli. in trac. ſuo de conatu. in. ij.
col. verſi. fallit q̃nto. vbi etiam adducit
Bar. in. l. j. ff. de parici. vbi dicit qđ mo-
nachi qui conati fuerũt dare venenum
abbati ſancti Petri debebãt plene pu-
niri licet conat⁹ non habuerit effectũ. p
illũ tex. ꝙ etiã ſm eũ voluit Bar. ꝛ Sa-
li. in. l. j. C. de maleſi. et mathe. alleg. etiã
ipſe do. Feli. vbi. ſ. ad hoc Ang. de are. ꝛ
ibi. d. Ang. ari. in addi. in trac. maleſi. in
verbo. ꝛ veſtẽ celeſtẽ abſtulit. in. ix. colũ.
in verſi. ꝛ aduertas ne erres. Et dicit. d.
Feli. vbi. ſ. ꝙ iſta etiã ꝓcedũt in crimi-
ne leſe maieſtatis ſm Gemi. in. c. p hu-
mani. §. ij. in pe. colũ. poſt hoſtien ibi: de
homici. in. vi. ꝛ Car in dicta clemen. pa
ſtoralis. in. xvj. q. de re iudica. Pro quib⁹
facit text. in dicto. c. pro humani. in. §. ſi.
146 vbi dicit† ꝙ ille qui mandat aliquẽ
per aſſaſſinamentũ occidi debet puniri
pena de qua ibi ſi mors nõ ſequatur: et
facit gloſ. ibi in verbo mandauerit. que
147 dicit ꝙ† ille qui mãdauit aliquẽ oc-
cidi per aſſaſſinamentum debet puniri
etiam ſi ante homicidiũ ſequutum re-
uocauerit mandatum re integra: quod
etiam firmat Ang. in ꝯſil. ſuo. xiiij. inci.
nos Carolus ꝛc. alias incipit in q̃ſtio-
ne p̄miſſa ꝛc. et Bal. in. l. j. §. hec autem.
ff. qđ quiſꝗ iur. ꝛ Joan. an. in regula. in
penis. in mercu. vltra medium. Et licet
contrariũ teneat Ange. in. l. item apud
labeonẽ. in. §. ſi curauerit. ff. de iniuriis.
vbi dicit quod mandans fieri homici-
diũ nõ punitur non ſequuto homicidio
reſponde ꝙ dictũ illud Ang. verũ eſt ꝙ
non punit̃ pena ordinaria homicidij: ſʒ
148 tñ punitur pena extraordinaria. † Et
ideo ille qui acceſſit ad locũ alo furãdi
ꝛ timẽs videri retroceſſit ꝛ nõ furatus
eſt talis non punit̃ furti: ſed punit̃ pe-
na extraordinaria. tex. eſt ꝛ ibi Bart. in
l. ſaccularũ. ff. de variis ꝛ extraor. crimi.
et not. Barto. in l. vulgaris. ff. de fur. et
Bald. in. l. ſi quis non dicã rapere. C. de
epiſc. ꝛ cleri. ꝛ aliĩ q̃s adducit do. Felin.
in dicto tracta. ſuo de conatu. in. iij. col.
in prin. Et p̄dictis non habet obſtare ſi
adducerent̃ plures caſus in quib⁹ non
punitur effect⁹ nõ ſequuto effectu etiã
ſi quis ꝓceſſiſſet ad aliquẽ actũ ꝓximũ
149 vt eſt† ſi quis conat̃ percutere cleri-
cũ: ꝛ facit quantũ põt vt eum percutiat
tñ non percutit: tamẽ per hoc nõ eſt ex-
cõmunicatus: vt dicit glo. in. c. in audiẽ
tia. de ſenten. excõ. ꝛ glo. ſ. in. c. ſi vero. el.
ij. co. ti. quos refert. d. Feli. in dicto trac.
de conatu. in. iij. col. q2 reſpondeo ꝙ pre
dicta non loquunt̃ in atrocioribus deli
ctis vt eſt in caſu queſtionis prepoſite:
ſcʒ in volente rapere mulierem: ſed in
omni caſu atroci et enormi punit̃ affe-
ctus non perfecto delicto p iura ꝛ do-
ctrinas ſuperius adductas. p quibus
omnib⁹ faciũt dicta per Bal. ꝛ alios in
150 d. l. ſi q̃s non dicã rapere. † Queri etiã
hic poteſt de not. queſtione in materia
hui⁹ legis. vcʒ pone aliquis rapuit vir-
ginem vel aliã mulierẽ honeſtã hic Bo
nonie ꝛ eam intactã duxit Ferrariã vel
alibi ꝛ ibi eam carnaliter cognouit. q̃ro
in q̃ loco debeat puniri. Doctores hoc
non tangunt hic ſed Bal. in. l. ſi quis nõ
dicam rapere. in. iij. col. C. de epiſ. ꝛ cle.
format hãc queſtionẽ ꝛ dicit ꝙ talis ra-
ptor poterit vbiꝗ puniri eo q2 deliquit
in ambobus locis. hic rapiẽdo ꝛ ferra-
rie vel alibi carnaliter cognoſcendo: et
ponit exẽplũ de proiiciẽte cum baliſta.
allegat que habent̃ ſupra vbi de crimi.
agi opoꝛ. l. j. ꝛ dicit tñ ꝙ melior erit ꝯdi-
tio preuenientis. allegat not. in regula
in obſcuris. de reg. iur. in. vj. in mercu-
rialib⁹. ꝛ dicit ꝙ hoc ideo eſt q2 vnuſq̃ſ-
ꝗ iſtorum iudicum recepit iniuriam:
ideo vterꝗ põt punire. pro quo ſm eũ
facit. l. q̇ nocẽtẽ. in. §. ſi nupta. ff. de iniu-
151 riis. Et dicit† ꝙ ex his patet an princi
pium an finis loci ſpectetur in delictis
puniendis ſed in delictis excuſandis.
dicit Bar. ſm eũ ꝙ ſemp inſpicim⁹ p̄n-
cipiũ loci: vt. ff. de adul. l. ꝙ ait lex. in. §.
ſi. vnde quicquid eſt licitũ in termino

a q̄ ↄtinuato actu eſt licitū in termino
ad quē ſm Bar. ꝙ eſt vez dicit Bal. ni=
ſi ſit diuerſa rō ⁊ qualitas terminoꝝ.
vt. ff. de edil. edic. l. q̄d ſit fugitiuus. in
§. idē celſus. ſed ſi eſt eadē rō ⁊ cōgrui=
tas terminoꝝ tūc ꝓpter cōtinuationē
act⁹ ⁊ imper⁹: totū loci ſpaciū reputat̄
idē locus vt eſt tex. in. d. l. ꝙ ait lex. in. §.
fi. ita reſidet Bal. in. d. l. ſi qs nō dicā ra
pere. in. iiij. col. ⁊ ibi etiā ante predictā
q̄ōnē ponit ſimilē q̄ōnē de ſtatuto dicē
te ꝙ villa teneat̄ cuſtodire territorium
ſuū taliter ꝙ ibi nō fiāt robarie ⁊ ſi nō
cuſtodierit teneat̄ ad emēdationē dā=
ni. Modo cōtingit qḋ quidā fuit capt⁹
⁊ ligatus ſup equo in vna villa poſtea
fuit duct⁹ in aliā villā ⁊ ibi derobatus
dubitat̄ q̄ villa teneat̄ ad emēdationē
dāni. vide ibi Bal. diſtinguētē et no. lo=
quētē. Et ad ſupradictā q̄ōnem faciunt
optime dicta p Bal. in ↄſi. ſuo. ccxl. in=
cip. an poſſit ⁊c. in. iij. volu. ⁊ ibi in ↄſi.
ccxiij. inci. p̄fati excellētiſſimi ⁊c. et per
do. Anto. in. c. fi. de foro cōpe. ⁊ p Joan.
an. in additio. Spe. in tit. de inq̄ſitione.
§. nūc tractemus. in v̄ſi. ſuper hoc vide
decretalē ſtatuim⁹ ⁊c. et vide Jo. an. in
c. j. de priuileg. in. vj. ⁊ Bal. in. l. j. C. vbi
de crimine agi opoꝛ. et Ange. de are. in
trac. ſuo maleſi. in verbo in platea cōi.
in. iiij. col. in v̄. q̄ro q̄d ſi aliq̄s exiſtens.
⁊ Bar. in. l. libelloꝝ. ff. d̄ accuſ. Et ſi vis
latius videre an attēdat̄ principiū vel
finis in delictis vide vltra p̄dicta text.
⁊ ibi doc. in. l. q̄ cū maioꝛ. in prin. in ver.
ſed ſi minoꝛ ff. de bonis liber. Ange. et
Sali. in. l. gracch⁹. C. de adul. Bal. in. l.
negāda. l. vij. col. C. q̄ accu. nō poſ. Bal.
in. c. cū olim. de dolo ⁊ ↄtu. ⁊ Pe. de an=
cha. in repe. c. poſtulaſti. in. xxviij. colū.
de fo. cōpe. Lu. ro. in. l. j. in. §. occiſoꝛum.
in. viij. col. ff. ad ſilie. Jo. de ana. in ↄſil.
ſuo. xj. in. ij colū. itē vide Albe. de roſ. in
iiij. parte ſtatuto. q. lxxvj. incip. diſputa=
uit etiā ipſe Old. ⁊ Ang. in. l. nemo car=
cerē, j. de exacto. tribu. Bald. in. l. j. C. de
ſer. fugi. Bal. in repe. l. j. C. de ſum. tri. et
fi. ca. in. vij. char. Ang. de are. in. d. trac.
maleficioꝝ. in ver. fama pub. in verſ.
vj. querit̄ Jo. an. in addi. Spec. in tit. de
accu. in. §. fi. in addi. magna. in. x. colū.
in v̄ſi. elegās. Old. ⁊c. Sali. in. l. pe. C. de
accuſ. Bal. in. c. j. §. furtū. de pa. iura. fir.
Ange. de are. in. d. tract. in v̄. in ſchalis
ſancti Petronij. circa p̄n. Cy. in. l. phti.
C. de his q̄ ad ec. ↄfu. do. An. et Abb. in
c. fi. ex̄ de immu. eccle. ⁊ in. c. inter alia.
eo. tit. ⁊ Sali. in aut. ſi quis. j. de adul. ⁊
Albe. de roſ. in rub. C. de his q̄ ad eccl.
ↄfug. et vide de hac materia. que lat⁹
dixi in repe. mea. l. fin̄. C. de ꝓba. in. vij.
q. extraoꝛdinaria. vbi late loquut⁹ ſum.
252 † Et vltra p̄dicta circa hanc materiā
ſcias vnū ꝙ ſi titius exiſtēs floꝛētie mā
det ſeio ꝙ aliquē interficiat ⁊ ille inter
ficit illū Ferrarie qḋ ſi iſte mandās re=
periat̄. Ferrarie poterit ibi puniri ſi=
cut ipſe principalis occiſoꝛ ⁊ ſi eſſet lo=
cus in quo eſſet fiēda remiſſio qꝛ eſſent
ambo loca ſub vno ſupꝛioꝛi poſſet peti
vt remitteret̄ mandans ſicut principa
lis occiſoꝛ. ita ſingulariter dixit Pau.
de ca. in. l. ſi vt ꝓponitur. ff. de fideiuſ. p
illū tex. ad qḋ allegat plura de quib⁹ p
253 eū. † Pro qua doctrina faciūt dicta p
Bald. in. l. multum intereſt. in penult.
col. in ver. ſed hic quero ⁊c. C. ſi qs alte=
ri vel ſibi. vbi dixit pone ꝙ ego exiſtēs
Peruſij per nuntiū vel epiſtolam vēdo
fundum tibi exiſtēti Bononie ⁊ tu con=
ſentis ibidem ex hoc contractu ego vo
lo agere vbi intelliget̄ eſſe cōtractū an
Peruſij an Bononie vt ſic agere poſ=
ſim. et rn̄det ꝙ intelligit̄ eſſe contractū
Boñ. arg. ff. de aucto. tut. l. obligari. in
§. fi. et coꝛū que ibi not. ſm Nic. de ma=
tha. pro quo etiam allegat text. in. d. l. ſi
254 vt proponit̄. de fideiuſ. † Quero vlte=
rius de alia q̄ōne circa materiā huius
legis vez vtrū raptus punibilis com=
mittat̄ ſi non ſequatur carnis cōmiſtio
ſeu carnalis copula ⁊c. hoc hic nō tan
gunt hāc queſtionē ſed eā ponit Joan.
de ana. in. c. cuz cauſa. in viti. col. de ra=
pto. in qua dicit videri ꝙ nō per hunc
text. in ver. cum virginitas vel caſtitas
coꝛrupta reſtitui non poſſit. qḋ etiā ha
bet in. l. raptores. C. de epiſ. ⁊ cle. itē pro
hoc allegat etiā tex. hu⁹. l. in v̄. q̄ mul=
tomagis: qꝛ duplici crimine tā adulte=
rij q̄ꝫ rapine ⁊c. Itē allegat etiaz ꝓ hoc
text. in. c. raptus. xxvij. q. ij. vbi dr̄ ꝙ ra=

Plus eſt illicitus coitus a corrũpendo dictus. ad idē etiā tex. in. c. rapt⁹. xxxvi. q. i. c. 2. ibi ſeq. Adducit etiā ipſe Jo. de ana. ad hoc text. in. c. i. extra de adulte. vbi duo copulatiue requirunt ad hoc vt habeat locũ diſpoſitio illi⁹ tex. ergo argumentũ illi⁹ tex. vr̃ ꝙ ſolus raptus ſine copula nõ ſufficiat ad incurrendã penã hui⁹ legis: et dicit Joã. de ana. ꝙ iſtud vr̃ ſentire Ange. in hac. l. ſed Judi tñ vr̃ tenere ipſe Ange. in. d. l. raptores. Dicit poſtea ipſe Joã. de ana. ꝙ in hac qõne dici põt ꝙ qs cõmittat raptũ: ſed nõ tñ talis raptus nõ ſequuta carnali copula nõ erit punibilis pena hui⁹ legis nr̃e ſed alia pena puniet arbitrio iudicis attēta natura et qualitate facti et cõditione perſonaꝝ. et refert ipſe Jo. de ana. ſe p iſta parte alias vidiſſe in hac ciuitate Bononie cõſultũ et iudicatum et liberatũ a pena capitis quendã comitatiuũ cui parentes promiſerunt puellam et poſtea nolebãt ei illã dare q poſtea rapuit illã euntē ad fontem p aqua et ille eã honeſtiſſime duxit ad domũ auunculi puelle q poſtea fuit capt⁹ et ptās volebat cũ decapitare tñ fuit liberatus. Et hãc doctrinã Jo. de ana. refert et ſequit. d. Bar. cepo. in cõſi. ſuo lvij. incī. ſup q̃rela etc. in. ij. col. Bal. aũt in. l. ſi qs nõ dicã rapere. in fi. C. de epi. et cle. vr̃ de directo tenere cõtrarium. ſ. qd ſolus rapt⁹ ſine culpa carnali punibilis ſit pena hui⁹ legis. nam ibi decidēdo vnam qõnem dicit qd p ſolo raptu ſine cognitiõe et ſola cognitio ſine raptu eſt digna pena capitali. p tex. in l. raptores. C. de epi. et cleri. et in hac. l. et p tex. l. i. §. fi. ff. de extraor. crimi. Quid ergo dicēdũ mihi vr̃ in hoc eſſe diſtinguendũ hoc mõ: vcʒ ꝙ aut copula carnalis nõ eſt ſequuta poſt raptum eo qꝛ raptor hoc facere nõ potuit aliqua de cã. et tunc teneo opinio. Bal. ꝙ talis raptor puniat penis de quibus in hac. l. aut non fuit ſequuta copula carnalis poſt raptũ qꝛ ipſe raptor noluit. et tunc teneo opi. Jo. de ana. Et ad hoc dicendũ moueor in ſimili ex eo ꝙ dicim⁹ de eo qui volebat facere monetã falſam et iam ſe preparauerat ad illã faciēdã tũc ſi eã nõ fecit qꝛ nõ potuit: punit tãꝙ ſi illã feciſſet. Si aũt illã nõ fecit qꝛ noluit tũc nõ punit: ita dicit Bar. in. l. q falſam. ff. de fal. allegat dicta p doct. in. d. l. ſi qs nõ dicã rapere. et dicta p eũ in. l. q ea mēte. ff. de fur. Et p hoc facit glo. in. c. periculoſe. de peñ. diſt. i. in glo.
255 fi. q dicit ꝙ ſi clericus voluit facere homicidiũ ꝙ tñ nõ fecit qꝛ non potuit qd tamen eſt irregularis. Pro quibus et faciũt que dixi. C. in. i. q. que videas. Et ſi vellemus tenere opi. Bal. vcʒ qd raptus ſolus ſine carnali copula puniret pena huius legis qñ nõ eſt ſequuta copula qꝛ raptor noluit certe eſſet nimis rigoroſa. nã tũ puniret delictũ pfectum ſicut impfectũ qd nõ eſt dicē-
256 dum: cũ pena ſit cõmẽſurãda delicto: vt in auť. oẽs peregrini. C. cõia de ſucceſ. Et vbi eſt maior culpa ibi dʒ infligi maior pena. ſm Sali. in hac. l. in viij. col. et facit tex. in. l. i. in. §. ſed et q. ff. de abigeis. et tex. in. §. ſi qs aũt per donationē. in auť. de non alie. et in. c. felicis. in. §. ceterũ. de penis. in. vi. et in. c. queſiuit. de his que fiunt a maio. par. cap. et facit illud qd ſcribit deut. c. xxv. vbi dicit iuxta mēſurã delicti erit plagarũ modus. Et facit gl. in. d. c. periculoſe que dicit ꝙ vbi factũ ſequitur propoſitũ ſeu intentionem maius eſt delictum ꝙ qñ nõ ſequitur factũ. et faciunt que ego dixi in. l. fi. in. x. colũ. circa me. ff. de ſic. Et ꝙ raptus ſine copula carnali nõ puniatur pena huius. l. tenuit do. Philip. deci. in cõſil. ſuo. cccxxxiiij. in
257 cip. in effectũ etc. in vlti. col. ¶ Ulteri⁹ circa materiã hui⁹. l. ſcias qd ſi aliqua honeſta mulier fuerit p vim rapta et cõtra eius voluntatē et poſtea ſitr cõtra eius voluntatē fuerit carnaliter cognita ex quo violēti coitu reddita ſit pregnans ꝙ filius inde natus nõ dicetur ſpurius quo ad eã ita dixit Bald. in. l. eam quã. in viij. col. C. de fideicõ. et in. l. ſi qua illuſtris. in ver. qd ſi mater. C. ad orficia. et hoc qꝛ facta contra voluntatē facientis nõ imputant ipſi facienti. c. i. et ij. c. ita. vt. xxxij. q. v. et c. pſbyteros. l. diſt. et pbat tex. in. l. cura. in ver. nec ſi p vim. ff. de mu. et hono. de quo latiſſime

dixi ultra ocs in.l.i §.preterea.in.iiij et iiij.col.ff de qõ. Ulterius nolo etiam omittere unũ satis ad propositũ p̄ntis legis qd ſepiſſime venit in facto.vcz q̄ lz dicat in hac.l. q̄ marit⁹ rapiẽs vxoꝛẽ ſuã nõ tenet̃ pena hui⁹.l.q: marit⁹ hʒ man⁹ iniectionẽ in vxoꝛẽ.q̄ iſtud eſt verũ qñ maritus bñ ꝛ laudabilr̃ tractat vxoꝛẽ ſuã:vt bonoꝝ viroꝝ mos eſt.Sʒ ſi marit⁹ eã male tractaret ex quo iter
258 eos ꝯſequutũ eſſet diuoꝛtiũ vel ſine diuoꝛtio ex hac cã viuerẽt ſeparati vnuſq̄ſq; de p ſe hoc caſu credo q̄ talis marit⁹ nõ haberet man⁹ iniectionẽ in vxorẽ ſuã:nõ tñ puto q̄ ſi eã raperet caderet in penã hui⁹.l.q: inuaret̃ p̄moꝛdio ꝑtatis.ſ.mr̄imonij tã inter eos ꝯcti ſʒ nõ poſſet eã retinere. Et ad hoc diceñ.
259 moueoꝛ. Nã † qñ vxoꝛ receſſit a viro ꝑpter ſeuitiã ꝛ mala tractamenta q̄ ei faciebat marit⁹ tali caſu nõ eſt reſtituẽda viro ſi non põt ſecure cũ eo moꝛari abſq; periculo ꝑſone ſue nec remedio cautionis põt ſufficiẽter ꝓuideri.immo hec eſt ſufficiẽs cã remouendi eaʒ ab eo ꝛ ſeparãdi mr̄imoniũ quo ad thorũ.qd etiã idem eſt in marito reſpectu vxoris ſi ipſa vxoꝛ inſidiaret̃ vite mariti ꝛ tentauerit eũ occidere veneno.ita no.dixit Abb.in.c.literas.l.ij.col.extra de reſti.ſpol.ꝛ in.c.quẽadmodũ in ſi.extra de iureiurã.ꝛ in.c.j.extra de diuoꝛ. De q̄ materia vide etiã.Bal.in ꝯſi.ſuo ccixi.incip.cecilia receſſit ꝛc.in.iij.vol. ꝛ Bal.in.c.j.in.ſi.j.col.extra vt lit.non ꝯte. Alex in ꝯſi.xxvj.inci.viſo et diligẽter ꝛc.ante med.in.vj.vol.u.et do.Jo.de niuʒano.i ſua ſilua nuptiali.l.j.char. in.iiij.col.ꝛ Bal.in.d.c.j.vt lite nõ ꝯte. in.ij.colũ.ante med. Multe alie qõnes in materia hui⁹.l.poſſent hic examinari.q̄ hic a doc.tãgunt̃ maxime a Sal. qui multa ponit maxime circa materiã ꝑtatis auxiliũ.circa qd ego aliter nõ me extẽdo cũ dictam materiã ſatis ample ꝛ ꝓlixe poſuerim in aliq̄b⁹ operib⁹ meis maxime in practica cauſarũ criminaliũ in pluribus chartis ſeu colũnis.ꝛ ẽt i ſing.meo.xv.inci.ſtatuta ꝛc. ꝛ in.l.eiuſdẽ.in p̄n.i.ij.col.ff.de ſica.ꝛ in l.ſi.ꝛ.vij.ꝛ.viij.col.ff.d.q.Et idõ ne lõgioꝛ ſim ſtatui ſinẽ imponere huic mee Repetitiõi ꝛ p̄nti opuſculo in q̄ ſi q̄d boni dixi ſummo ꝛ olpotẽti Deo olm bonoꝝ largitoꝛi ſit laus ꝛ glia/necnõ beatiſſime virgini Marie ei⁹ genitrici.ſi autẽ male ꝛ inepte loquutus ſum imputet̃ ignoꝛãtie ꝛ inſipientie mee.Si aliq̄ tñ dignabunt̃ hoc opuſculũ q̄nq; percurrere forte eos non penitebit legiſſe.

Laus deo omnipotenti.

Explicit repetitio.l.vnice.C. de raptu virginũ edita ꝛ cõpoſita p me hippolytum de marſilijs. J.U.D.Bonoñ. Anno.M.cccccxj. de vero.xviij.menſis Maij.in hoc ciuitate Bononie.

Ad lectoꝛem carmina.

Si bene viuendi:cuiq̄ ſi regula moꝛum eſt
Hippolyto:ac merito:protinus illa viget.
En modo de ſtupris opus immoꝛtale nefandis
Edidit:et recti iura ſequenda docet.
Diſcat frena pati:diſcat reuerenter habere
Jura:nimis votis ſtulta iuuenta ſuis:
Hoc legat omnis amans:legat hoc quicunq; furoꝛes
Optat:et duro ſoluere amoꝛe iugum.
Hei mihi ſed veterem durus quis linquat amoꝛem
Difficile eſt longo ſoluere ab igne faces.
Clara ſed interea ſe gens marſilia iactet.
Gaudeat et tanto felſina magna viro.
At tua gentis honor:decus immoꝛtale paterne
Hippolyte antiquos gloꝛia vincit annos.
Per te iura vigent:per te iam milia viroꝛum
Carnificis eua ſe eripuere manu.

¶ **Solēnis ac pene** diuina Apollinis celeberrimi ac ſubtiliſſimi iuriſcon. Monarche. dñi Hippolyti de Marſilijs Bononieñ. Repetitio .l. de vnoquoq;.ff.de re iudicata in Bononieñ. gymnaſio anno ſalutis. 1518. lecta: cum additionibus per eundem autorē nouiter in lucē ſub hoc ſigno ☞( ) editis: vna cum ſummarijs ⁊ repertorio nouiſſime compoſitis.

1 ☞ Appellatione ſententie intelligit de diffinitiua.
2 Uerba debent intelligi in potiori et digniori ſignificato.
3 Legatum factū eccleſie in dubio cui eccleſie relictum videatur.
4 In ſententia interlocutoria an requiratur citatio partis.
5 In illis q̄ nō poſſunt fieri ſine cauſe cognitione nō requirit citatio.
6 Snia interlocutoria dr oē verbū preceptiuū iudicis faciēs ad cauſam.
7 Preſens an ſit citandus.
8 In vnoquoq; actu parti preiudiciali pars ipſa citari debet.
9 Citatio etiam in notorijs eſt fienda.
10 Papa nō pōt procedere parte non citata niſi hoc faciat de plenitudine poteſtatis.
11 Snia inferioris lata ſine citatione partis non validat per cōfirmationē aplicā. etiā cū clauſula ſupplētes ⁊c.
12 Papa pōt facere ſniam cōtra tenentes terras eccl̄ie illis nō citatis.
13 Princeps ex cauſa pōt procedere contra ius diuinum.
14 Iuſta cauſa ſemper preſumitur in principe.
15 Snia principis cōtra ſubditū valet parte non citata.
16 Proceſſus pape cōtra ſubditū nō citatum valet ⁊ tenet. nu. 20.
17 Imperator de plenitudine poteſtatis poteſt auferre rem ſuā alteri nulla cauſa ſubſiſtente.
18 Princeps de plenitudine ptātis pōt legitimare ſpurios etiā in ꝓiudicium illorum quib⁹ iam eſſet ius queſitū.
19 Uoluntas principis in principe dicitur iuſta cauſa.
21 Qñ princeps facit actum ſimpliciter qui non pōt valere ſine clauſula de plenitudine poteſtatis tunc videtur illam appoſuiſſe vt actus magis valeat ꝙ pereat.
22 Arbiter habēs arbitriū cognoſcendi de cauſa nō obſtante aliqua iuris ſolennitate non poterit procedere ſine citatione partis.
23 Si dictū eſt in cōpromiſſo ꝙ arbitri poſſint ferre laudū abſentibus partibus hoc non obſtante tenētur citare partes alias laudū eſt nullum.
24 Stāte ſtatuto ꝙ ad merā volūtatem creditoris debitor capiatur non poterit tñ capi debitor ad petitionem creditoris niſi primo citetur et diſcutiatur an ſit verus debitor.
25 Statutū tollēs oēs exceptiōes nunꝗ tollit exceptionē citatiōis nō facte.
26 In extraiudicialibus debet citari ille cuius intereſt.
27 Sententia lata in fauorem non citati non valet.
28 Citatio requiritur ad reuocandum vel annullandū illud qđ nullum vel inualidum eſt.
29 Iniuſtus detētator bñficij eſt citandus anteꝗ priuetur poſſeſſione illi⁹.
30 Uaſallus nō petēs inueſtiturā tempore delicto nō poteſt priuari feudo ſine citatione.
31 Citāda eſt pars etiā ſi actus fiendus non facit graue ꝓiudiciū ipſi parti.
32 Citandus eſt reus qñ recipiuntur teſtes ſuper indicijs contra eum.
33 Ad hoc vt valeat inhibitio fienda ꝑ iudicem eccleſiaſticum iudici ſeculari requiritur citatio partis.
34 Qñ tractat de reuocādo ſententiam debet citari iudex qui eam tulit.
35 Sententia lata cōtra non citatū licet contra eū non faciat plenum preiudicium facit tñ contra eum aliqualem preſumptionem.
36 Citatio ſi non eſt legitima et legitime facta proceſſus et ſententie ⁊ omnia inde ſequuta ſunt nulla.
37 Confeſſio torti facta legitimis indicijs non precedentibus nō valet etiā

ſi tot⁹ in ea perſeueret.
38 Nulla ꝛ inualida non ſunt in conſi-deratione.
39 Citatio iudicij eſt fundamentum.
40 Citatio eſt de proceſſu.
41 Si cedula citationis affigat̃ oſtio ci-tandi et ſtatim eleuetur non dicitur legitime citatus.
42 Citatio inualida nõ vitiat proceſſum qñ nõ requirebatur citatio.
43 Citatio inualida validat̃ citato com-parente.
44 Inepta citatio illoꝝ de vniuerſitate non nocet ſi ex ea ſe congregent in ſufficienti numero.
45 Actus factus alia hora ꝙ̃ hora cita-tionis non valet.
46 Sententia lata alia die ꝙ̃ die cita-tionis non valet.
47 Si arbitri ex poteſtate ſibi data poſ-ſunt prorogare compromiſſum parti-bus abſentib⁹ ꝛ non citatis facta tñ prorogatione debent illam partibus intimare.
48 Quomodo ſit ſiẽda intimatio.
49 Citatio partis nõ requiritur vbi pe-riculum eſt in mora.
50 Ad capiendũ aliquem pro ſuſpecto non requiritur citatio partis.
51 Non requiritur citatio qñ ſententia fertur vltima die termini.
52 In examinatione teſtium an quis ſit idone⁹ vel dignus non requiritur ci-tatio partis.
53 Citatio non requiritur in proceſſu principis.
54 Proceſſus nullus quãdo pronuntiat̃ nullus non requiritur citatio partis.
55 Quando interdicitur adminiſtratio bonorum furioſo non requiritur ali-qua citatio.
56 Quando citatus poſt citationẽ aſcẽ-dit equum vel vadit vltra mare non eſt vlterius citandus.
57 Quando tractatur principaliter de preiudicio alicuius non debet ille ci tare in actu fiendo.
58 An valeat excuſſio facta contra prin-cipalem fideiuſſore non citato.
59 Mulier iuret parte abſente ſine ci-tatione.
60 In examinatione teſtium ad perpe-tuam rei memoriã non requiritur ci-tatio partis numero. 64.
61 Non requiritur citatio qñ in cauſa hereſis recipiuntur teſtes contra po-tentem.
62 Iudex quando examinat teſtes ad ſuam informationem tantum non re-quiritur citatio partis.
63 Quando examinantur teſtes vltima die termini nõ requiritur citatio.
65 In his que poteſt facere iudex ex offi cio nõ requiritur citatio partis.
76 Valet actus parte nõ citata quando ſi fuiſſet preſens vel citata non po-tuiſſet aliquid aſſignari in contrariũ. numero. 67.
68 Actus qui nõ facit preiudicium parti poteſt fieri parte nõ citata.
69 Quando examinantur teſtes in cau-ſa naufragij non requiritur citatio partis.
70 Qñ agitur de probanda cõſuetudine inducta a populo eiuſdem ciuitatis tunc poſſunt recipi teſtes parte non citata.
71 Citatio partis non requiritur vbi p-ceditur inſpecta naturali equitate et iuregentium.
72 Ubi iudex p̃cedit ad ſe informandũ de abſentia nõ requiritur citatio.
73 Ubi lex in aliquo actu nõ exigit ple-nam probationẽ ſed contentat̃ ſolis articulis vel argumẽtis valet actus parte non citata.
74 Qñ partes dederunt licentiã iudici ꝙ poſſit recipere teſtes in abſentiam ipſarum tũc in examinatione taliũ te ſtium nõ requiritur partis citatio.
75 Ubi non requirit̃ cauſe cognitio non requiritur citatio.
76 Non requiritur partis citatio qñ te-ſtis vult dictũ ſuũ declarare.
77 Citandus nõ eſt ille qui euidẽter ca-ret defenſione.
78 Quando non dirigitur petitio contra certam perſonã nec aliquid petitur a parte ſed a iudice: tũc valet actus parte non citata.
79 Nõ requirit̃ citatio partis qñ petitur res que a nemine poſſidetur.

80 In hiſ que ſunt preambula litis non requiritur citatio partis.

81 Quando iudex facit ſibi dare licẽtiã a reo procedendi contra eũ vlterius non requiritur citatio.

82 Quando partes inter ſe paciſcuntur ꝙ valeat iudiciũ ſine citatiõe tũc non reqrit̃ citatio in actibus fiendis.

83 Citatio partis non requiritur vbi de ſtilo vel de conſuetudine curie non fit citatio.

84 Ubicũq; põt inchoari ab executione tũc non requiritur citatio partis.

85 Citatio nõ requirit̃ vbicunq; ſtatutũ exegit iuſtificationẽ act⁹ iam celebrati poſt ipſius celebrationem.

86 In alienatione iuris ſui non requiritur citatio poſſeſſoris.

87 Ubi aliqualis cognitio requiritur ſuper habilitate perſone poſſunt recipi teſtes parte non citata.

88 Pena vbi imponitur ipſo iure poteſt peti ⁊ exegi abſq; citatione.

89 In declaratione quam facit iudex qđ monitus rñdere poſitionibus qꝛ noluit reſpondere habeatur pro confeſſo non requiritur citatio.

90 In declaratione quam facit iudex an capitula ſint pertinentia non requiritur partis citatio.

91 Dicto vnius teſtis ſtat̃ ex diſpoſitione teſtatoris ſine partis citatione.

92 Preſentia partis non requiritur in relatione nuntij.

93 Quando a lege vel ab homine datus eſt terminus ad producendum inſtrumentum vel aliud tunc poteſt produci ſine citatione partis.

94 In abſolutione ſnīe excõmunicatiõis non requiritur partis citatio.

95 Qñ conſtat ꝙ princeps per aliquem actum vult preiudicare alicui inuito tunc vȝ actus ſine citatione partis.

96 Quãdo procedit̃ contra vnum ⁊ finis illius ꝓceſſus tẽdit in conſequẽtiam contra aliũ tunc ſi reſpicit publicam vtilitatẽ probationes contra principalẽ ⁊ ſententia cõtra eũ lata facit preiudiciũ etiã illi contra quẽ in ꝯſequẽtiam tendit etiam ſi non ſit citatus.

97 Licet ſententia poſſet in conſequentiam facere preiudiciũ alicui non debet citari niſi illud iudiciũ de ſui natura tenderet in dãnum illius tertij.

98 In inſinuatione donationis non debet pars citari.

99 Citatio partis non requiritur quando cauſa eſt commiſſa vt iudex iudicet ſecundum conſcientiam.

100 Quando procedit̃ cõtra rebelles eccleſie retinentes res eccleſie vel imperij nõ requirit̃ citatio partis.

101 Quando proceditur contra aliquem de enormiſſimo delicto poſſunt recipi teſtes lite non conteſtata ⁊ parte non citata.

102 Preceptum iudi. factum parte nõ citata valet quando dubitatur de ſcandalo futuro.

103 Sententia capitalis non requirit citationem rei ſed vȝ abſq; citatione.

104 Res furto ſubtracte vel violenter ablate probantur per iuramentum damnum paſſi abſq; citatione partis.

105 Poſtq̃ emphiteota cecidit a iure poteſt dominus illam rem alteri locare etiam non citato primo emphiteota licet nõ tractetur de eius preiudicio.

106 Ualet argumentum de feudo ad emphiteoſim ⁊ econtra.

107 Quando clericus eſt detentus a iudice laico pro delicto et vult docere ſe eſſe clericum non requiritur partis citatio.

108 Quando iudex abſoluit partem a termino citationis ſibi facte pars nõ eſt citanda.

109 Ubi eſt aduerſarius ibi non requiritur citatio partis.

110 In danda poteſtate notario tranſcribendi inſtrumẽta paterna nõ requiritur citatio.

111 Citatus cum comminatione quod ſi erit contumax in illa citatione proceditur contra eum eo aliter non citato tunc ſi erit contumax in illa citatiõe poterit cõtra eum procedi ſine noua citatione.

112 In cõdemnatione expenſarum pars non citatur.

113 Citatio non valet niſi fiat ad inſtantiam partis.

114 Sententia feriat ad inſtãtiam partis alias non valet.

115 Citatio debet fieri de cõmiſſione iudicis et debet etiam hoc apparere in actis.

116 Citatio facta die feriata pro nõ feriata an valeat.

117 Iudex non debet committere primã citationem de reo niſi primo videat petitionem actoris an ſit honeſta et iuſta an non.

118 Commiſſio citandi a iudice an preſumatur eſſe facta ſi in actis apparet de citatione ꝛ relatione.

119 Ad validitatem citationis requiritur quod iudex videat relationem nuntij alias actus eſt inualidus.

120 Si citans non cõparet perinde eſt ac ſi non citaſſet.

121 Citatus poteſt mulctari ſi nõ comparet licet illo die iudex non ſederit.

122 Sindicus ville qui tenet denuntiare omnia maleficia tenetur etiam denũtiare maleficia non punibilia.

123 Qui non cõparuit non poteſt dici cõtumax ſi non fuit accuſata eius contumacia.numero.126.

124 Confeſſio non acceptata per partem non nocet confitenti.

125 Renuntiatio non nocet renuntianti niſi fuerit acceptata per partẽ aduerſam.

127 Citatus ad hoc vt ſit cõtumax debet ter citari vel ſemel peremptorie.

128 Quando tres citationes requirũtur pro forma tunc non poteſt facere iudex ꝙ vna citatio habeat vim peremptorij.

129 Quando tractatur de pena imponẽda citatio peremptoria ſufficit.

130 Unica citatio non peremptoria ſufficit quãdo pars citat partem.

131 Quando citatur perſona potens ſufficit vnica citatio etiã nõ ꝑemptoria.

132 Monitio iudicis hꝫ vim peremptorij.

133 Monitio facta de mandato iudicis dicitur facta a iudice.

134 In cauſis ſummarijs vnica citatio habet vim peremptorij.

135 In iudicio ſummario non põt obijci exceptio in perſonam teſtium.

136 Nõ ꝓcedit in cauſis ſummarijs ſine qualiquali petitone.nu.137.

138 In cauſis ſummarijs reſcriptum ſuccedit loco petitionis.

139 Citatus ſimpliciter in cauſis pecuniarijs intelligitur citatus vt compareat per ſe vel per procuratorem.

140 Citatio incerta ratione loci vel temporis eſt nulla.

141 Citatus hora incerta debet cõparere ꝙ̃ primum poteſt.

142 Citatio ad audiendum voluntatem iudicis an valeat.

143 Citatio generalis eſt nulla vbi contradictor eſt certus.nu.145.

144 Citatio ſine cauſa non valet.

146 Quõ debeat dicere citatus qui comparet ꝛ tñ nõ vult in iudicẽ cõſentire.

147 Citatus ad vnum tribunal excuſatˀ ſi non comparet coram alio.

148 Citatus pro duabus cauſis quando pro vtraq̨ debeat comparere.

149 Citatus ad vnam cauſam ꝛ comparens an teneatur reſpondere in alia in qua non eſt citatus.

150 In citatione debet inſeri copia petitionis in ciuilibus: in criminalibus debet inſeri copia accuſatiõis vel inquiſitionis.

151 Citatus ad locum non tutum non tenetur comparere.

152 Ad validitatem citationis iudex debet exprimere nomen nuntij per quẽ vult quod fiat citatio.

153 Citatio per edicta an arctet citatum.

154 Iudex põt viua voce aliquem citare.

155 Citatio fieri poteſt per tabellionem.

156 Citatio debet fieri per nuntium qui primo citauit.

157 Citatio poteſt probari per teſtes ꝛ inſtrumenta.

158 Pars an poſſit citare partem.

159 Citatio fieri poteſt per ſigillũ ad hoc ſolitum.

160 Citatio põt fieri ꝑ proclama ꝛ eſt fortior quacunq̨ alia citatione.

161 Citatio facta per ꝓclama ligat tantũ exiſtentes in loco proclamantis nõ abſt abſentes.

162 Citatio etiã fieri põt per campanam.

163 An in abſolutiõe vel habilitatione a

iuramento reqritur citatio partis de cuius preiudicio agitur.

164 Abſolutio a iuramento nõ põt peti niſi qñ iuramentum fuiſſet dolo vel metu extortum vel ſuper re illicita poſitum.

165 Abſolutus a iuramento nõ põt venire cõtra contractum quando contractus erat validus et perfectus ſine iuramento.

166 Iuramentũ preſtitũ in fauorẽ vnius partis põt remitti per partem in cuius fauorem fuerit preſtitum.

167 Iuramentum poteſt remitti teſtibus per partes.

168 Iuramentũ nõ firmat cõtractum niſi quatenꝰ eſt de mẽte contrahentium.

169 Abſolutio a iuramẽto nõ eſt cõcedenda illi q̇ primo venit cõtra ipm iuramentũ. Fruſtra auxilium legis inuocat q̇ committit in legem.

170 Uinculum iuramenti finitur morte iurantis.

171 Contumacia eſt delictum.

172 Pro ſola contumacia non põt imponi pena mortis.

173 Statutum volens patrem teneri pro filio cauponem pro famulo nõ habet locũ in condẽnato per cõtumaciam.

174 Statutũ volẽs ꝙ cõitas teneaẽ emẽdare dãnum ꝛ robarias intelligitur dũmodo de eis vere conſtet non autẽ per contumaciam.

175 Citatus nõ eſt cõtumax ſi nõ comparuit qñ nõ eſt citatus ſm ſtilum curię.

176 Remiſſus ad curiã epiſcopalem ſup aliquo incidẽti ſi eſt ibi in mora iudex prime cauſe põt ad vlteriora procedere nẽ obſtãte dicta remiſſione.

177 Iudex ſecularis qñ remittit partes ad curiã epiſcopalẽ ꝑ aliquo articulo põt ſibi ꝓfigere terminũ infra quẽ debeat ſe preſentare coram epiſcopo.

178 Contumax nõ poteſt allegare incompetentiam iudicis.

179 Contumax condemnatus et captus per iudicem in competentẽ poteſt ſe tueri ex nullitate proceſſus.

180 Abſens per contumaciam habetẽ ꝑ preſente ad eius damnum.

181 Cõtumacia in vno non nocet in alio

182 Cõtumacia in criminalibus non facit quem haberi pro confeſſo ſicut in ciuilibus.

183 Ad hoc vt vigore legis vel ſtatuti cõtumax habeatur ꝑ confeſſo requiritẽ ſententia declaratoria iudicis.

184 Ubi quis per contumaciam deberet haberi pro confeſſo ſi anteꝙ̃ ſuper hoc pronuntietur decedat non preiudicat heredi.

185 Contumax non preſumitur habere iuſtam cauſam.

186 Contumacia eſt peccatum mortale et ideo cõtumax dicitur infidelis.

187 Obedientia eſt magni effectus.

188 Cõtumacia ſemper interpretatur in id quod deterius eſt contumaci ꝛ vtilius aduerſario.

189 Contumax nõ videtur prorogare iuriſditionem.

190 Qui duobus locis fuit cõtumax pro eodem delicto fuit condemnatus põt cogi vtrãqꝫ condemnationẽ ſoluere.

191 An contumax poſſit cõdemnari ſine alia citatione.

192 Excuſatur quis a cõtumacia per ſolum iuramentum.

193 Quelibet iniuſta cauſa dummodo colorata excuſat a dolo.

194 Petrus ioannis [illegible]citatur vt petrus martini non incidit in penam contumacie.

195 Iudex delegatus poteſt f[illegible]ere gratiam contumaci eum exp[illegible]ando in die ſequenti nec pars po[illegible]ei cõtradicere.

196 Iudex poſt peremptorium emanatũ de benignitate poteſt citare vna alia vice.

197 Regula ꝙ contumax non auditur niſi refectis expenſis habet locum nedum in reo ſed etiam in [illegible] contumace nu.198.ꝛ.200.

199 Arbiter non poteſt mulctare contumacem ſicut ordinarius.

DE vnoquo
q;.Lex iſta notabilis
eſt ⁊ multū practica-
bilis. Et vt dicit hic
Bart.multū eſt in ore
verſantiū in palatijs.
Et breuiter hoc intēdit.Sentētia eſt fe-
renda partibꝰ preſentibꝰ vel legitime
citatis.h.d.ſm Ange.⁊ Alex.vſq; ad.§.
qui apud.¶Nota ex hac.l.primo di-
ctum in ſummario et intellige hanc.l.
in ſententia diffinitiua vt colligitur ex
1 tex.Et etiam hoc apparet q:†appella-
tione ſententie in dubio intelligitur de
diffinitiua vt eſt text.et ibi clarior gloſ.
in.l.j.§.biduū.j.quādo app.ſit.⁊ noluit
Bal.in addi.Spe.in tit.de ſenten.in.ij.
col.in verſi.nomine ſentētie ⁊c.⁊ Bald.
in.l.j.C.qn̄ liceat tertio prouo.et in.l.j.
ff.de offi.prefec.preto. in quibus locis
dic ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ de ſententijs de-
beat ſolui gabella.intelligitur de diffi-
nitiuis non de interlocutorijs.Et idem
ſi ſtatutum dicit ꝙ non poſſit appella-
ri a ſententijs:quia intelligitur a diffi-
nitiuis tantum: non ab interlocuto-
rijs.De quo etiā per do.Philip.de pe-
ruſio.in.c.ſuper eo.in.ij.colū.de appel.
2 ¶†Alia etiam rōne debet intelligi ꝙ
lex iſta loquatur in ſententia diffiniti-
ua:et non de interlocutoria:quia ver-
ba debent intelligi in potiori ſignifi-
cato et digniori.vt habetur in.d.l.j.§.
biduum.et in.l.j.§.quiꝰ in perpetuum.
ff.ſi ager vecti.vel emphiteo.pet. et in
c.penulti.de ſenten. excōi.et in.c.cum
olim.de teſti.⁊ per Alex.in cōſi.cxxxvj.
incipien.in cauſa et lite.in.vij. colum.
in ſecundo volu.vbi dicit ꝙ vbi fit mē-
tio de conſuedine intelligitur de pre-
ſcripta.Ad quod allegat tex.in.c.cuma
na.de elec.quem text.ſm eum ad hoc
allegat Bald in.l.binos.C.de aduo.di-
uer.iud.⁊ in.c.j.in princi.de feu.cogni.
Et facit etiam text. not.in.§.ſed quo-
ties.inſtit.de iure naturali.per quem
text.dixit ibi Ang.de are.poſt Joā.Fa-
3 bri.†ꝙ ſi teſtator facit legatum eccle-
ſie nec eā exprimit ꝙ intelligitur eſſe
factum principaliori ⁊ digniori eccle-
ſie ciuitatis:licet videretur factum ꝓ-
ximiori eccleſie ipſi teſtatori per text.in
aut.de eccleſiaſti.tit.Et per notata in
l.que condictio.§.j.ff.de conditio.et de-
monſtratio.de quo etiam per Jaſo.in
§.ex maleficijs. in.xij. colum.inſti. de
actio.⁊ ſubdit etiam Ang.per illū text.
ꝙ ſi aliqua cauſa committat̄ ſimplici-
ter iudici ſeu officiali:ꝙ intelligit̄ eſſe
commiſſa principaliori iudici ipſius
ciuitatis.allegat clemētinā.Et ſi prin-
cipalis.vbi eſt gloſ.de reſcrip.pro qui-
bus facit gloſ.inſtitu.de fiducia. tute.
in.§.fina.in verbo ſi perfecte.et gloſ.in
§.fi.inſtit.de excuſat. tuto.⁊ dicta per
Soci.in conſi.xxix.incipien.viſo ſtatu-
to.in.ij.colum.in.iij.vol.et faciunt que
latius valde dixi in materia iſta.in.l.
de minore.in.§.plurium.in.xx. colum.
4 j de queſtionibꝰ.¶†An autem in ſen-
tentia interlocutoria requiratur ad eiꝰ
validitatem citatio partis.Innocen.⁊
Jo.and.in.c.auditio. extra de procu.et
Jmol.in.c.querelam. eod.ti.dicunt ꝙ
ſententia interlocutoria quelibet etiā
per quam parti generatur preiudiciū
valet parte abſente ⁊ non citata.Et al-
legant quod habetur in.c.fi.de offi.iu-
dic.⁊ in.l.qđ iuſſit.ff.in hoc titu.et eos
refert ⁊ ſequitur Joan.de ana.in conſi.
xxvj.incip.in cauſa nobilium in.ij.col.
licet ſm eum contrarium videatur te-
nere Barto. in.l.ſi prius ff. de operis
noui nun.ſed Ludo.roma.in repe.ru-
bri.ff.de arbi.in.ix char.in.j.colum. in
verſi.dubitatio tamen vertitur ⁊c.ali-
ter dicit circa hanc queſtionem.primo
enim adducit Jnnocē. in.d.c.auditis.
et Barto.in.d.l.ſi prius.et nullam eo-
rum opinionem affirmat:ſed dicit qđ
Joannes de Jmol.in dictis locis niti-
tur concordare opini.eorum hoc mo-
do:videlicet ꝙ aut interlocutoria fe-
renda eſt parui preiudiciū.Et tūc cita-
tio partis nō requirit̄.arg.l.ſcio.cuʒ ſi-
mi.ff.de in integ.reſt.Aut eſt magni pre-
iudicij.⁊ tūc ꝓcedit opi.Bart ff.ꝙ pars
debeat citari.Adducit poſtea ipſe Lu-
do.rom.vbi.ff.Bald.in.l.j.C.de ſenten.
ex peri.reci.vbi dicit.ꝙ aut iterlocuto-
ria vertit̄ ſeu tēdit ad iudiciū coadiu-

uandū.ꝛ tūc ſine citatiōe ferri poteſt:vt
eſt tex.ſm eū in.l.dič proferre.in princ.
ff.de arbi.Aut tendit ad impugnandū
5 iudiciū.ꝛ tunc req̄rit̄ citatio.¶ †Sub-
dit poſtea ipſe Ludo.ro.vbi.ff.ſe credē-
re q̄ illis q̄ fieri non pn̄t ſine cauſe co-
gnitione q̄ in illis requirat̄ citatio:q̄r
vbi debet interuenire cauſe cognitio
ibi et citatio ſm gloſ.in.l.ſi deſerta.C.ſi
ꝓpter pub.pen.¶ Secus autē vbi nul
la cauſe cognitio req̄rit̄:ad quod alle.
dicta per Barto.in.d.l.q̄ iuſſit.ff.in hoc
tit.Et ſubdit predicta habere locum in
mera interlocutoria.Sed ſecus dicit eſ-
ſe in interlocutoria habente vim diffi-
nitiue q̄r in illa requirit̄ citatio et ne-
dum citatio ſed etiam peremptoriū:ita
finaliter reſidet Lud.ro.in.d.rub.ff.de
arbi.¶ Reperio etiā quendā doctorem
modernū ꝑfecto inſignem in iure virū.
d.Hiero.tor.ponentem hanc queſtionē
in quodam cōſi.ſuo qđ fecit pro cōmu-
ne Florētie apud Sixtū pōtificē maxi-
mū.inci.Dn̄e deus meꝰ ꝛc.in pe.char.in
ij.col.vbi tenet q̄ ad validitatē interlo-
cutorie debeat pars citari ſi parit pre-
iudicium:ad qđ alleg.Bart.in.l.q̄cq̄.§.
vbi decretum.C.de offi.procōſ.ꝛ Ange.
in.l.j.C.q̄bus nō ob.lon.tēp.preſcrip.et
alle.tex.huius.l.noſtre.ꝛ.l.nā ita diuus
ff.de adop.ꝛ.l.ea que.ꝛ.l.in cauſe.§.cau
ſa cognita.et.l.intra vtile.ff.de mino.et
dicit etiam ita tenere Inno.in.c.cū ve-
niſſent.de in integ.reſti.in.iij.colum.in
ver.Uel dic ꝛ melius ꝛc.Et ſubdit pre-
dictus.d.Hiero.tor.in.d.ſuo conſil.q̄ in
interlocutorijs magni ꝑiudicij nedum
req̄rit̄ citatio:ſed etiā req̄rit̄ perempto
riū.ita ſing.ſm eū voluit Bar.in.l.con-
ſentaneum.in.ij.col.ver.Aduerte tn̄.C.
q̄o ꝛ q̄n iudex.qui alleg.text.in.l.pre-
ſes.eo.titu.ꝛ.l.titia.ff.de accu.Itē vltra
ꝑdicta q̄ in interlocutorijs requiratur
partis citatio voluit ſm dictum.d.Hie-
ro.Bald.in.l.j.C.de ſen.ex peri.reci.et
Dy.Ange.Rav.de forli.ꝛ Joā.de Imo.
in.l.ſi ꝓcurator.ff.de dā.infec.ꝛ Barto.
ꝛ Jo.de Imol.poſt alios in.l.q̄ iuſſit.ff.
in hoc titu.ꝛ Bal.in.l.tres denūciatio-
nes.C.q̄o ꝛ q̄n iud.vbi dixit q̄ in inter
locutorijs in q̄bꝰ tractat̄ de magno ꝑiu

dicio req̄rit̄ etiā trina citatio:qđ etiam
firmauit Jaſ.in.d.l.ne q̄cq̄.in.v.colū.in
fi.ff.de offi ꝓconſul.¶ Ego etiā ſequor
hāc opi.ſ.q̄ vbi tractat̄ de magno pre-
iudicio ex ſn̄ia interlocutoria req̄rit̄ ci-
tatio nedū ſimplex:ſꝫ ēt trina vel perē-
ptoria.Secus vbi tractat̄ de leui ꝑiu-
dicio:q̄r tunc in tali interlocutoria non
req̄ratur citatio:q̄m eſſet magis labo-
rioſum q̄ꝫ vtile ad quālibet interlocu.
6 citare partē attento q̄ †ſn̄ia interlocu-
toria ſi oē verbum preceptiuū iudicis
faciēs ad cām ſm gl.in.§.ad excluden-
das.in aut.de litig.quam ad hoc dixit
no.Bal.in.l.arbitrio.in fi.ff.qui ſatiſd.
cog.ꝛ in.l.poſt ſn̄iam.prope fi.C.de ſen.
ꝛ interlo.om.iud.ꝛ illā dixit ſing.Ange.
in.l.ex ſtipulatione.C.de ſen.ꝛ in.l.cum
clericus.C.de epiſ.ꝛ cle.Sed tn̄ illa gl.
nō eſt ſing.q̄r alia eſt ſi'tis.in.d.l.cū cle-
ricis.ꝛ alia inſti.q̄bꝰ alie.lꝫ vel nō.cir-
ca med.in ver.ſententia.Eſt tn̄ tex.ꝛ gl.
cōtra predictas glo.nam tex.eſt in.d.l.
ex ſtipulatione dicēs q̄ nō oīs vos iu-
dicis faciēs ad cauſam habet̄ ꝓ ſn̄ia.
ꝛ idem dixit gloſ.j.in.c.afferte.extra de
preſump.De qua materia vide doct.in
d.l.cū clericis.ꝛ Jo.de ana.in conſi.ſuo
xcix.ꝛ ibi in addi.ꝛ Lu.ro.in conſil.ſuo
ccviij.incip.Hec interpretatio bāni ꝛc.
poſt prin.ꝛ Mat.in no.ſuo.xxxix.incip.
no.q̄ ab interlocuto.ꝛ.d.Maria.Soci.
in repe.rub.de dilatio.in.xviij.chart.in
j.ꝛ.ij.colum.vbi late loquitur circa hāc
materiam.ꝛ Jaſ.in.l.fi.poſt princi.C.de
ꝓcu.ꝛ vide Barb.in repe.rub.de fi.in-
ſtru.in.ix.char.in.iij.colum.et Corſe.in
not.ſuo.j.ſub verbo ꝑceptum.ꝛ vide.d.
7 Phi.in rub.de iud.in.ij.col.ꝛc.¶ †Mo-
do vlteriꝰ not.ex iſto text.in verbo pre-
ſentibus.ſm Alex.q̄ pn̄s de neceſſitate
non eſt citandus vel monēdus:q̄r cita-
tio fit ſolū vt citatus cōpareat.Sed ſi
eſt preſens nō requiritur citatio.Nā vt
dicit hic Ange.ſtultus eſt iudex q̄ facit
citare pn̄tem q̄r ſi pn̄s citaret̄ talis ci-
tatio nihil oparet̄ ꝛ fruſtra expectatur
illud cuiꝰ euēt̄ꝰ nihil oparet̄.l.hec ſti-
pulatio.in.§.diuꝰ.ff.vt leg.not.caueā.l.
aliq̄n.§.fi.ff.ad velle.l.cum heres.§.j.ff.
de acq̄r.here.c.cū contingat.de officio

deleg.c.per tuas.de ſimo.voluit glo.in
l.ſi poſthum⁹.in.§.fi.ff.de libe.ꝛ poſthu.
ꝛ Lud.ro.in cõſi.ſuo.ccxlix.incip.in ca
ſu propoſito ꝛc.Et de hoc ar.an ꝛ quã
do preſens ſit citandus.remitto me ad
plene dicta per Alex.hic.ꝛ in rub.C.de
in ius voc.vbi etiã examinat aliã qõnẽ.
vez An preſens in dubio p̄ſumat̃ ci
tatus.de quo hic per eũ.¶Expeditis.
no.venio modo ad principalẽ materiã
huius.l.vez.Ad materiã citatiõis quã
materiam hic plene pro poſſe meo re
ducam:quãuis ſit ſparſa in vtroq̃ iu
re:q̃ materia meli⁹ ꝛ copioſius ponit̃ ꝛ
examinatur a.d.Maria.ſoci.q̃ ab alio
quem viderim in repe.ſua rub.extra de
dilatio.Sed forte ego vltra eũ aliqua
addam:ꝛ nõ procedã ſcdm ordinẽ ſuũ:
quia ipe multum prolixe ſe extẽdit cir
ca dependentia ipſius citatiõis.q̄ ego
facere non intendo ſed breuius proce
dam omittendo q̃ plura ibi per eũ diſ
ſuſe ꝛ prolixe examinata ne videar trã
ſcribere:ideo venio ad ipſam materiã.
¶†Et primo dico q̄ ex hac.l.colligit̃
regula trita et vulgata.vez qđ in vno 10
quoq̃ actu p̄te p̄iudiciali dz pars ipſa
citari alias nõ vz quod agit̃.Et ad hoc
ſemper allegat̃ lex iſta cum qua cõcor
dat.l.nam ita diuus.ff.de adopt.l.fi.C.
de legi.l.tres denunciationes.C.q̃n et
quando iud.l.ſi qñ.C.de teſti.c.dilecta.
de ſen.excõ.c.cum olim.de teſti.c.roma
na.de app.in.vi.c.conſtitutionẽ.de ſen.
excõ.in.vi.cle.ſepe.de verb.ſigni.cle.pa
ſtoralis.de re iud.c.porro.ꝛ ibi gloſ.de
diuortiis.c.eccleſia ſancte marie.de cõ
ſti.ꝛ ibi glo.in.c.inter quatuor.de maio.
et obe.c.i.de cauſa poſ.et proprie.c.qm̃
ff.de proba.Et hec regula põt amplia
ri pluribus modis.¶†Et ideo primo
amplia hanc regulam q̄ adeo citatio
requirit̃ in vnoquoq̃ actu p̄iudiciali
q̄ etiam talis citatio eſt fienda in no
toriis.ita dixit Bal.in.l.cũ fratrẽ.in vlt.
colũ.in ver.dubitari cõſueuit.C.de his
qui.vt indi.ꝛ in.c.ad noſtrã.el.ii.de iu
retu.poſt glo.ibi.in verſi.oppo.ſcdo ꝛc.
vbi no.loquitur.ꝛ idem voluit Bald.in
marga.ſua in verbo citatio.in vlt.colũ.
in duobus ver.vbi alleg.Inno.hoc te
nuiſſe in pluribus locis:ꝛ idẽ etiam te
net.d.Alex.in.l.emptorẽ.ff.de act.emp.
ꝛ Abb.in conſil.ſuo.iii.inci.Attar.in.ii.
col.in.iii.vol.ꝛ in eo.vol.in cõſi.lxviii.in
ci.Quãq̃ ſup vocatiõe.in.ii.col.ꝛ idem
voluit Spe.in ti.de noto.crimine.in.§.
i.v.Scias ergo.ꝛ in.d.ti.l.§.iã de noto
rio.in.vii.col.ꝛ Bal.in.l.nã ita diuus.ff.
de adop.et licet aliqui teneãt ↄ̃trariũ.ſ.
q̄ in notoriis non req̃rat̃ citatio.Dicas
tu q̄ vbicũq̃ abſiti põt aliqua defen
ſio competere:tũc requirit̃ citatio licet
delictũ ſeu factũ ſit notoriũ.Sec⁹ autẽ
eſt qñ ſum⁹ in notorio in quo nulla de
fenſio põt competere reo q2 tũc nõ re
quirit̃ citatio.ita dixit Abb.in.d.ſuo cõ
ſi.iii.in.vii.col.ver.ad octauã qõnem.ꝛ
Abb.met.in.c.cũ olim.in.v.colũ.in ver.
nota ſing.extra de re iu.Ad q̃ etiã vide
dicta p.d.Maria.ſoci.in ſua repe.rub.
de dila.in.xv.char.in.ii.col.ver.xxxvi.et
p Soci.in cõſi.iiii.inci.ſup ꝛc.in penul.
col.in.iii.volu.¶Amplia ſcdo regulã
huius.l.videlicet q̄ adeo requirit̃ cita
tio partis ad validitatẽ actus vel p̄ceſ
ſus†q̄ etiã papa nõ poteſt procedere
parte non citata niſi hoc faciat de ple
nitudine p̄tãtis.Ita dixit Hoſt.ꝛ Io.an.
in.c.veſtra.extra de proc.qđ dictũ refert
ꝛ ſeq̃t.d.Alex.in cõſi.ſuo.lxxvii.incip.
viſis codicillis.in.ii.char.in vlti.col.in
ii.vol.vbi dicit q̄ pro hoc dicto facit qđ
voluit Bal.in.l.ſi.circa fi.verſicu.extra
opp.C.de fruc.ꝛ lit.expen.Et facit opti
me gl.no.in.l.fi.C.de legi.q̃ dicit q̄ ſen
tentia principis ſine citatione eſt nul
la:quã gl.ibi appprobat Bal.ꝛ Abb.in
c.venerabilem.in.ii.col.ver.nota tertio
de elect.vbi ſubdit q̄ perperã procedit
iudex.etiam ſi ſit legat⁹ pape parte nõ
citata ꝛ hãc partẽ q̄ papa nõ poſſit p̄
cedere parte nõ citata firmauit.d.Feli.
in.c.cum olim.in.x.col.ver.p̄ceſſus pa
pe.extra eo.de re iudi.vbi etiã fortius
dicit:vez q̄ papa etiam de plenitudine
p̄tãtis nõ põt p̄cedere cõtra nõ citatũ.
Et ad hoc alleg.Abb.ibi et in.c.i.in.ii.
col.de cã poſ.ꝛ p̄prie.ꝛ hoc p tex.in cle.
paſtoralis.in fi.de re iudica.ꝛ in.l.fi.C.
de legi.Et pro iſta opi.adducit ipſe do.
Fran.de are.q̃ pro hac parte conſuluit

in cōſi.ſuo.clxv.inci.ſicut Joan.ꝛc.in.ij.
colum.in ver.circa ſcdm ꝛc.cū quo ſm
eum cōſuluerūt plures graues doc.de
quo ibi latius p eū:adducit etiā p hac
parte Old.in conſi.ſuo.xliij.in.j.colū.et
Lud.ro.in cōſi.ſuo.ccclxix.ꝛ Gui.de cu.
in.l.de qbus.in pe.col.in verſi.Jtē que=
ritur.cōſuetudo eſt in britānia ꝛc.ff.de
legi.ꝛ Ange.in.l.princeps.poſt pnci.eo.
titu.ꝛ Pau.de caſt.in.l.fi.in fi.C.de legi.
ꝛ Joan.de Jmo.in.d.c.cū olim.ꝛ Abb.
in.c.in cauſis.eo.titu.de re iudic.ꝛ in.c.
cum inter R.in.iij.colum.de elec.ꝛ in.c.
cauſam.in.j.colū.de reſcript.ꝛ do.Ma=
ria.ſoci.in rub.de dilatio.arti.vij.in pn.
Et Lud.ro.in ſing.ſuo.cccccclxviij.in=
cip.Tu ſcis q nedū iudex.ꝛ Alexan.in
hac.l.in pe.colū.ꝛ ex iſtis ſm eum dixit
Joan.de Jmo.ꝛ.d.An.in cle.j.in ante=
pe.col.de iureiu.et in.d.cle.paſtoralis.
in.v.colum.q nō potuit papa declara=
re quādam domū priuatā pauperum
Florentie eſſe hoſpitale publicum non
11 citata parte.† Adducit etiam Card.in
conſi.ſuo.lxxxv.incipiē.venerabilis vir
ꝛc.vbi dicit q ſententia inferioris lata
ſine citatione nō validatur ex cōfirma=
tione apoſtolica etiā cū clauſula ſup=
plentes ꝛc.p.d.cle.paſtoralis.Adducit
etiā Bal.in.l.reſcripta.in.iiij.col.C.ſi ꝯ
ius vel vti.pub.vbi dixit q corā princi=
pe cōſiderant omnia q ſunt de iuregē=
tiū.Adducit etiā Jo.an.in addi.Spec.
in ti.de prola.ſentētie.in.§.iuxta.in ver.
eſt etiam nulla.in addi.inci.Albertus
galeoti ꝛc.vbi dixit q imperator de.iu=
re ordinario nō pōt procedere ꝯ nō ci=
tatū:ſed bene de plenitudine ptātis:p
quo dicit facere text.in.c.nos in quēdā.
ij.q.j.ꝛ in.c.j.de cauſa poſ.ꝛ ppri.ꝛ in
c.inter quatuor.de maio.ꝛ obed.ꝛ in.c.
iudicas.iij.q.ix.Et ſic ex iſtis patet q
etiam Papa non poteſt procedere ſine
citatiōe partis alias nō valet qđ agit.
12 ¶ † Nec habet obſtare ſi in contrariū
adducatur Bal.in proemio feudorum.
in.§.aliqua.in.j.colū.vbi dicit q papa
poteſt ferre ſententiam cōtra tenentes
terras eccleſie illis non citatis.Et al=
leg.ad hoc Jo.an.in.c.cū olim.de re iu.
in nouellā.ꝛ eos refert ꝛ ſequit Jaſ.in

l.j.in.ij.colū.ff.de cōſti.princip.ꝛ in.l.ne
qcq.in.vj.col.ver.iiij.limita.ff.de offic.
procōſul.quia hoc in tali caſu facit ex
cauſa pter vtilitatem ecclie.Et ideo
valet talis ſententia q princeps ex iu=
ſta cā pōt pcedere parte nō citata.glo.
eſt no.in.l.antepe.ff.ex quib.cau.maio.
Et voluit Bal.in.l.ij.circa prin.C.quo ꝛ
quando iud.de quo eſt tex.in.c.in cau=
ſis.extra de re iudi.in fi.ꝛ voluit Jaſ.in
d.l.j.in.ij.col.ff.de conſti.prin.ꝛ Alexan.
in conſi.ij.inci.viſis codicillis.in.xj.col.
in.j.volu.ꝛ Sozi.in conſi.cxx.incip.me=
mini me alias ꝛc.in.iiij.col.in.ij.volu.
13 ¶ † Quinimmo etiam princeps poteſt
ex cā diſponere ꝯ ea q ſunt de iure di=
uino vel gētiū ſm Bar.in.l.oēs ppli.in
iij.q.prin.ff.de iuſt.ꝛ iu.ꝛ Cy.in.l.reſcri=
pta.in.iij.col.C.de preci.impera.offe.et
Bal.in.l.j.C.de iure aureo.anul.Et vo=
lunt canoniſte maxime.d.Ant.ꝛ Jo.de
Jmo.in.c.que in eccliaꝝ.de cōſti.Quos
refert ꝛ ſequit Alex.in conſi.lxxxvij.in=
cip.viſis codicillis.in.xv.colū.in verſic.
14 rurſus ꝛc.in.ij.vol.† Et iuſta cā ſemper
preſumitur in principe:adeo q nō ad=
mittit pbatio in ꝯtrarium ſm Cy.in.l.re=
ſcripta.C.de preci.impe.offe.et in.l.fi.C
ſi cōtra ius vel vti.pub.Et.d.An.in.c.q
in eccleſiarū.de cōſti.ꝛ Lud.ro.in con=
ſi.ſuo.ccccxxxvj.inci.q indultum ꝛc.in
iiij.col.(vide Alexan.in cōſi.clv.incip.
videret.in.ij.colū.in.vj.volu.)De quo
latius p.d.Feli.in.d.c.q in eccleſiaꝝ.in
ij.colum.Et dixi ego in ſingul.meo.vj.
incipiē.in principe ꝛc.ꝛ habetur etiam
per.d.Hier.tor.in cōſi.ſuo quod fecit p
cōe Florētie apud Sixtū pōti.max.in
xix.colum.ꝛ p Alex.in cōſi.ſuo.ij.incip.
viſis codicillis.in.xj.colū.ꝛ in eo.conſi.
in pe.colum.ꝛ in eo.vol.in cōſi.cj.inci.
viſis inſtrumētis.in.ij.char.in.j.volu.ꝛ
per Jaſ.in.l.ſi teſtm̄.in.j.colū.C.de te=
ſta.vbi videas.ꝛ p Jaſ.in.l.quominus.
15 in.ij.col.ff.de flumi.¶ † Nec etiā habet
obſtare qđ voluit Bald.in.l.nec cās.C.
de appel.vbi dixit q ꝯ ſubditū vꝫ ſnia
principis parte non citata:q hoc pce=
dit ſimiliter qn ipſe princeps pcedit ſine
citatione partis motus ex iuſta cauſe
vt dicit ibi Bald.allegando glo.in.d.l

pe.ſ.ex qui.cau.maio.et ſic remanet in
hac concluſiõe ꝙ regulariter loquẽdo
non cõcurrẽte iuſta cã papa nec impe-
rator ꝓcedere non pñt parte nõ citata.
⁊ inquantum do.Feli.in.d.c.cũ olim.in
x.colũ.verſi.proceſſus pape ⁊c.dixit ꝙ
16 †proceſſus pape etiã ꝯ ſubditũ:etiã de
plenitudine ptãtis nõ valet ꝯ nõ cita-
tũ.Ad qđ alleg.Abb.ibi ⁊ in.c.j.de cã
poſ.⁊ proprie.Dico ego ꝙ illud dictum
mihi nõ placet ex plurib⁹.Primo quia
Abb.ibi nec in.d.c.j.de cã poſ.⁊ ꝓprie.
hoc non dicit.⁊ caſu quo ipſe Abb.vel
alius ibi vel alibi hoc diceret nõ bene
loquerentur.Et rõ eſt qꝛ vbi princeps
aliq̃d facit de plenitudine ptãtis nihil
opponi põt ſm Bal.in proemio decre-
ta.in.iiij.col.vbi ad hoc alleg.collecta.
Et non poteſt dici principi cur ita facit
ſm Bal.in.l.precludijs feudorum.in.ix.
colũ.in ver.Sed pauca de principe di-
camus.Et plenitudini ptãtis nihil re-
ſiſtit ſm Bal.in.c.j.in pe.col.de conſti.
itẽ de plenitudine ptãtis ꝓcedit par-
te nõ citata ſm Hoſt.Joan.an.Ant.de
bu.⁊ Jo.de Imo.in pe.colũ.in.c.ad no-
ſtrã.de ꝓcu.Et nõ dꝫ q̃s audiri contra
illud qđ facit princeps ex certa ſciẽtia
vel de plenitudine ptãtis immo dꝫ re-
pelli et eiꝰ perpetuum ſilentiũ imponi
ſm Bal.in.c.j.in.§.ſi q̃s ali.in prin.per
illũ tex.in ti.de pace conſtã.⁊ de pleni-
tudine ptãtis põt princeps etiam ſine
iuſta cauſa rem ſuã alteri auferre ſm
Bal.in.l.reſcripta.in vlt.colũ.verſi.ter-
tio queritur.C.de pci.impera.offe.et in
l.ij.in.ix.col.verſic.itẽ no.qđ ſi papa.C.
17 de ſerui.et aqua.†Et hoc etiã expreſſe
tenet Ang.in.l.itẽ ſi verberatum.§.j.ſ.
de rei vendi.vbi dicit ꝙ imperator de
plenitudine ptãtis põt nobis auferre
dñium rei noſtre etiã nulla cauſa ſub-
ſiſtente ⁊ q̃ cõtrariũ dicũt ſm eũ men-
tiuntur.⁊ idem tenet ipſe Ang.in.l.ij.C.
de quadri.preſcrip.⁊ in.l.iiij.in.§.ſi is ꝓ
quo.ſ.ꝙ quiſqꝫ iuris.que oĩa pro ma-
iori parte refert ⁊ ſequit̃ Barba.in con
ſil.ſuo.lxiiij.in pe.colum.in.iiij.vol.⁊.d.
Philip.deci.in conſil.ſuo.cxcj.incip.in
cauſa in.ij.colũ.⁊ in conſil.cxcviij.in.ij.
col.(De qua clauſula vide etiã Alex.
in conſi.cxj.incip.perſpectis.in.ij.colũ.
in.vj.volu.⁊.d.Phi.deci.in conſil.cclxij.
incip.in cauſa.in vlt.colũ.ad fi.⁊ in ſuo
cõſi.cclxix.incip.cõſultus.in.iij.colum.
vbi no.loquit̃ ⁊ vide in reperto.meo.in
litera.p.in.xxxj.char.in.v.not.)Et idem
eſt dicendum ꝙ princeps aliquid facit
ex certa ſciẽtia ſm.d.Philip.deci.in.d.
ſuo conſi.cxcviij.in.ij.colũ.vbi pro hoc
18 alleg.plura de q̃b⁹ ibi ꝑ eũ.¶†Item ⁊
vltra predicta pro hac parte faciũt di-
cta ꝑ Alex.in cõſi.ſuo.ij.incip.viſis co-
dicillis.in.xj.colum.in.j.vol.vbi dicit ꝙ
princeps de plenitudine ptãtis hꝫ po-
teſtatẽ legitimãdi ſpurios etiã in pre-
iudiciũ illoꝝ q̃b⁹ iã eſſet ius queſitum
etiã illis irreq̃ſitis:ad qđ alleg Barto.
⁊ alios in.l.gallus.in.§.quid ſi tñ.ſ.de
libe.et poſth.⁊.d.And.in.c.per venera-
bilem.in princip.qui filij ſint legitimi.⁊
Bald.in.l.nam ita diuus.ſ.de adop.et
in.l.ij.in.viij.colũ.C.de ſerui.et aqua.et
Abb.in.d.c.cum olim.de re iudi.in.iiij.
colũ.vbi refert ſe ita cõſuluiſſe.Et alia
adducit de q̃b⁹ ibi ꝑ eũ:de quo etiam ꝑ
Soci.in conſi.cxx.incipien.memini me
alias.in.iij.colum.in.ij.vol.Et faciũt
optime dicta ꝑ eundẽ Alex.in cõſil.ſuo
cj.incip.viſis inſtrumentis.in.ij.char.
in.j.colum.poſt prin.in.j.volu.⁊ in ꝯſil.
cxciij.incip.aſſumo ⁊c.in.j.colum.in.ij.
vol.⁊ in cõſi.ccxv.inci.nec arguẽdi ⁊c.
in.iij.colũ.in prin.vbi dicit ꝙ princeps
de plenitudine ptãtis etiam ſine cauſa
põt auferre ius tertij.alleg ꝙ plura de
q̃bus ibi ꝑ eũ de quo etiã ꝑ Lud.ro.in
cõſi.ſuo.cccx.inci.in caſu ⁊c.Pro q̃bus
etiã facit.Nã in ꝑncipe eſt ꝓ rõne vo-
19 luntas.⁊†voluntas principis dꝛ iuſta
cauſa in principe ſm gloſ.not.in.l.rele-
gati.ſ.de pe.q̃ reputat̃ ad hoc ſingula-
ris de iure ciui.Alia tñ eſt ſiṁis de iure
canonico.in.c.ſi eo tpe.l verbo ex qua-
uis.de electio.in.vj.Et alia ſimilis eſt
in.c.ſi gratioſe.in verbo a Romano põ
tifice.de reſcrip.in.vj.et illam gloſ.in.l.
relegati.alleg.d.Alexã.in.l.q̃dã cõſule-
bant.in.ij.col.ſ.in hoc titu.⁊ Jaſ.in.l.ſi
teſtamẽtum.in.j.col.C.de teſta.de qua
gl.etiã no.loquit̃ Jaſo.in.l.quomin⁹.ff.
de flumi.in.ij.colũ.Et ſic ex oĩbus iſtis

cõcludo ꝙ princeps de plenitudine ptã
tis põt procedere vel facere actũ vali-
dũ ſine citatione partis:⁊ ꝑ conſequẽs
ſequitur neceſſario ꝙ excellentiſſimus
preceptor meus.d.Feli.in.d.c.cũ olim.
eſt male loquut⁹ inquãtũ dixit ꝙ prin-
ceps etiã de plenitudine ptãtis nõ po
teſt procedere parte nõ citata q2 veri-
tas eſt in cõtrariũ vt clare patet ex ſu-
20 predictis.¶†Et teneas mẽti vnã no-
uã conſideratiõẽ meã in hac materia
vc3 ꝙ l3 vera ſit illa cõcluſio quã.ſ.fe-
ci.vc3 ꝙ regulariter loquẽdo papa vel
princeps nõ poteſt procedere parte nõ
citata al's non valet quod agitur vt.ſ.
late dixi:tamẽ videtur dici poſſe cõtra-
rium audacter.ſ.ꝙ immo ꝓceſſus vel
actus factus a principe ſine citatione
partis valeat.Et hoc oſtendo duplici
modo.Primo ſi pricceps facit actũ par
te nõ citata talis actus nõ valet:vt di-
xi niſi hoc faciat ex cauſa:q2 tunc valet
vt ſ.dixi.Sed ſi ipſe princeps ſimpli-
citer facit actũ ſine citatiõe partis de-
bet valere q2 in principe ſemper preſu-
mitur cauſa vt.ſ late dixi ergo ſequit
ꝙ actus ſimpliciter fact⁹ a principe ſi-
ne citatione partis debet valere cũ pre
ſumatur illũ feciſſe ex cã ſine citatione
partis.Scdo ad hoc dicẽdum moueor
alio medio et dico ꝙ qñ princeps facit
aliquẽ actũ de plenitudine poteſtatis
ſine citatione partis talis actus valet
⁊ tenet ſ.vt ꝓxime dictũ ⁊ ꝯclusum eſt:
ergo qñ princes ſimpliciter ⁊ nõ de ple
nitudine poteſtatis facit actũ ſine ci-
tatiõe partis debet valere ⁊ tenere ot-
no.ratio eſt q2 qñ princeps facit aliquẽ
actũ qui non poteſt valere niſi fiat de
plenitudine poteſtatis ſemper intelli-
gitur tunc facere de plenitudine pote
ſtatis vt actus magis valeat ꝙ̃ pereat
ſm Pau.de caſt.in conſi.ſuo.cclxxxiiij.
incipiẽ.in facto preſenti non intendo
adulari ⁊c.⁊ idem dixit ipſe Pau.de ca
ſtro.in.l.ex imperfecto.C.de teſta.et eũ
refert ⁊ ſequitur Alexan.in.l.ij.C.de te-
ſtamen.milita.in verſic.iuxta predictos
et do.Feli.in.c.j.in princip.ix.colũ.de
conſtitu.⁊ in.c.cum inter priorẽ.de ex-
cep.in.v.colũ.in princip.⁊ in.c.in cau-
ſis.in.ij.colũ.circa fi.de re iudica.⁊ do.
Alexã.in.l.idem vulpianus.in.§.ſunt
et alij.ff.de excuſatio.tuto.⁊ idẽ in ſimi-
li dixit Domi.de ſancto gemi.in conſi.
ſuo.xvij.incipiẽ.pro declaratiõe.in fi.
ij.col.⁊ do.Philip.dec.in conſi.ſuo.cxl.
in.ij.col.et in conſi.lxxvij.incip.viſo in
fi.j.col.⁊ ibi in illo conſi.in.iij.colũ.re-
fert ⁊ ſequitur Pau.de caſt.in dictis lo
cis.⁊ idẽ videntur firmare doc.in alijs
pluribus locis quos ego retuli in ſin-
gu.meo.lxxxiiij.inci.princeps ⁊c.ergo
21 †qñ princeps ſimpliciter facit actum
ſine citatione qui nõ poteſt valere niſi
cum faciat de plenitudine poteſtatis
intelligitur facere de plenitudine po-
teſtatis vt ſuſtineat ⁊ magis valeat ꝙ̃
pereat ergo ſequit ꝙ ſemper actus fa-
ctus a principe ſimpliciter ſine citatio
ne partis valebit et tenebit per predi-
cta.Tene menti q2 iſta ſunt dicta ⁊ cõ-
ſiderata a me tãtũ vſq3 in preſentẽ diẽ:
vide tñ quo ad primã conſiderationem
quã proxime dixi de iuſta cauſa q̃ ſem-
per preſumit in principe dicta per do.
Feli.qui videt illud limitare ⁊ reſtrin-
gere in.c.que in eccleſiarũ.in.xxj.colũ.
verſi.recipit tñ iſta cõcluſio ⁊c.de cõſti.
vbi notã.loquitur:⁊ Soci.in cõſi.xxvij.
inci.in ꝑſenti.in.iij.colũ.in fi.in.iij.vol.
Et circa illud qd.ſ.dixi ꝙ v3 actus ſeu
ſnia principis parte nõ citata qñ pro-
cedit de plenitudine poteſtatis.adde
hic no.verba Soci.in.d.cõſi.ſuo.xxvij.
in.iij.col.in ver.reſpõdet ⁊c.vbi dicit ꝙ
talis act⁹ factus de plenitudine ptã-
tis parte nõ citata v3 cõtra ſubditũ na
turaliter.ſ3 ſecus dicit eſſe ſi fiat cõtra
naturaliter ſubditũ:ad qd allegat plu
ra de qbus ibi ꝑ eũ qd eſt no.verbũ in
22 materia.¶†Nõ vlterius ⁊ tertio am-
plia hũc tex.noſtrũ ⁊ hãc regulã.vc3 ꝙ
etiã ſtante ſtatuto ꝙ arbiter ſeu iudex
poſſit cognoſcere de cauſa nõ obſtante
aliqua iuris ſolẽnitate non tñ poterit
ꝓcedere ſine citatione partis:ita no.di
xit Lu.ro.in rub.ſ.de arbi.in.vij.colũ.
in ver.xvij.Ad qd alle.Bar.in extraua.
ad reprimendũ.in verſi.videbit.Et in
l.j.ſ.de teſta.milit.et in.l.filiuſfa.ſ.de
dona.de quo ego dixi in ſin.meo lxxv.

53 inci.citatio ⁊c.❡†Amplia quarto hãc regulã in cõpromiſſo in quo eſſet dictũ ꝙ arbitri poſſent laudare ſeu ferre ſen tentiã abſentib⁹ partibus q: nõ obſtã tibus talib⁹ verbis debebãt citare par tẽ alias ſententia ſeu laudũ eſſet nullũ nõ obſtantibus dictis verbis:ita dixit Spe.in tit.de arbi.in.§.excipit.in fi.qḋ dictũ pro valde nota,refert et ſequitur Jo.de imo,in.c.cũ dilectus.extra de ar bi.Et Alex.in.l.ſi quis arbitratu.in.v. col.ver.limita.j.de verb.obli.⁊.d.Feli. in.c.cũ olim.in.ix.col.de re iudica.De quo etiã dixi in ſing.meo.clxxiij.incip, Fiũt quotidie ⁊c.ad q̃ vide etiã.d.Ma: ria.ſoci.lati⁹ loquẽtẽ in repe.rubri.de dila.in.xv.char.in.iiij.colũ.verſicu.ſtũ.

54 ❡†Quinto amplia hãc regulã etiam ſi ſtatutũ extaret ꝙ ad merã voluntatẽ creditoris debitor capiat̃.Nã etiã hoc caſu nõ poterit capi debitor niſi primo citetur et diſcutiatur.an ſit debitor in veritate:necne ita dixit Bal.loquẽs in ceſſionario in.l.per diuerſas.in.x.q.C. mãda.ad qḋ alleg.Inno.in.c.q: ꝟo.de iudi.qḋ dictũ refert ⁊ ſequitur.Alex.in cõſi.ſuo.ccxliij.incip.viſis narratis ⁊c. ſm ordinẽ meũ.in.ij.col.pro quo etiam faciunt optime dicta per Bal.in conſi. ſuo.xlix.incip.ad euidentiã.in.ij.colũ. in.j.vol.Et facit etiã qḋ voluit Bal.in l.j.in fi.verb.C.de iur.et fac.igno.vbi dixit ꝙ q̃s nõ põt perſonaliter capi ni ſi primo contra eũ fiat excuſſio bonorũ in qua excuſſione requirit̃ citatio par: tis:alleg.glo.in.l.iij.§.tutores.ff.de ſu ſpec.tuto.⁊ facit etiã pro hac parte di: ctũ eiuſdẽ Bald.in.l.j.in.ij.colũ.C.quo mõ et q̃n iud.vbi dixit ꝙ nõ vʒ ſtatutũ volẽs ꝙ abſens nõ citat⁹ poſſit cõdem: nari ergo a fortiori nõ dʒ valere ꝙ ſine citatione poſſit capi:argu.aut multo migis.C.de ſa.ſan.ec.cum ſi.itẽ pro pre: dictis facit etiã qḋ voluit Lu.ro.in cõ ſi.ſuo.ccxxiij.incip.iſta captura ⁊c.in j col.vbi dixit ꝙ nõ põt quis neq; ex vi conſtitutionis neq; ex vi iuris cõis ad partis petitionẽ capi niſi prius fuerit citatus ⁊ in cõtumacia cõſtitutus aut de fuga ſuſpect⁹:de primo dicit eſſe ca ſum vbi hoc habet̃ p Bar.⁊ alios in.l. cõſentaneũ.C.quõ ⁊ q̃ñ iud.ſcḋm dictũ ꝙ probat̃ ex plene notatis in.l.ait pre tor.in.§.ſi debitorẽ.ff.q̃ in frau.cre.⁊ in l.generali.C.de decu.lib.x.⁊ ex gl inſti. de actio.in princi.⁊ in.c.j.§.iniuria.de pace iura.fir.in vſi.feu.Fateor.th ꝙ cõ tra pdicta tenuit Ang.in.l.ſi ſic.in prin ci.ff.de leg.j.⁊ Lud.ro.in cõſi.ſuo.cxli. incip,ꝙ ceſſionari⁹ ⁊c.Sed prima opi. cõmunior eſt ⁊ equior et magis cõcor dat cuʒ regulis iuris cõis.ideo illã ſe quor quicqd dixerit Ange.in.d.l.ſi ſic. Et Lu.ro.ſibi cõtrarius in.d ſuo cõſi. cxli. (⁊ vide Alex.in conſi.ccxxv.in cip.ponderatis.in.ij.colũ.in.v.volu.)

55 ❡†Sexto amplia regulã huius.l.⁊ ſi miliũ etiã ſi eſſet ſtatutũ excludẽs oẽs exceptiones.Nã tali ſtatuto nõ obſtã: te poterit ſemp opponi exceptio cita: tionis nõ facte.Et per cõſequẽs inua liditatẽ eius ꝙ actũ eſt:ita multũ not. dixit Joã.cal.in cõſil.ſuo.viij.incip.an ſnia ⁊c.et eſt in tit.de re iudi.et idẽ di rit Pet.de anc.in cõſi.cxxij.incip.de iu re cõmuni.vltra me.⁊ idẽ dixit Abb.in ſuo cõſi.xcvij.incip.attingã iuxta ordi nẽ.in.ij col.ante me.in iij.vol.⁊.d.Fe li.in.c.qualiter ⁊ q̃ñ.in §.debet.in prin. de accuſa.⁊ in.c.cũ olim.in vlti.col.cir ca me.de re iudi.⁊ idẽ dixit do.Philip. dec.in conſi.xxxvij.incip.circa primũ. in penul.col.vbi dicit hoc etiã voluiſſe Bald.in.l.j.in.iij.col C.quomodo ⁊ q̃ñ iud.⁊ Ang.in ſuo conſi.cclix.incip.pũ: ctus eſt per do.Obiciũ ⁊c.de quo dixi ſatis late in repe.mea.l.fi.C.de proba. in.xxxvij.chart.⁊ in ſingu.meo.lxxib. incip.citatio ⁊c.(Et vide Alex.in con ſi.ſuo.ccxxv.incip.põderatis.in.ij.colũ. in vj.vol.⁊ in cõſi.lxj.incip.in cauſa et

56 lite.in.ij.col.in.vij.vol)❡†Septimo amplia regulã huius.l ⁊ dicas ꝙ cita tio non ſolum requiritur in iudicijali bus ſed etiaʒ in extraiudicialibus de bet citari is cui⁹ intereſt:ita dixit Jn no.⁊ Jo.an.ibi in nouella.in.c.ex rõne, de app.alleg.l.in cõcedẽdo.ff.de aqua plu.arc.⁊.l.ſi.C.de auct.pſtã.⁊.l.nã ita diuus.ff.de adop.⁊.c.ad hec.de offi.ar chi.⁊.c.ſi.de maio.⁊ ob.⁊ eos refert ⁊ ſe quit̃ Bal.i.c.ij.i.§.ſancim⁹.i.ij.col.quo

tēp.miles.ꝛ in.c.j.circa ſi.de inueſti.in
mari.facta.vbi etiā alleg.Barto.in.l.ſi
quis arbitratu.ꝫ.de verb.obli.Ex qui-
bus infert Bald.vbi.ſ.ꝙ etiā arbitra-
tor qui extraiudicialiter procedit tenet
citare partem alias ſi ex arrupto pce-
deret parte non citata nō valeret arbi-
tramētū ſeu laudū per eū latū:de quo
etiā per Bar.in.l.ex cōſenſu.in.ij.colū.
C.de epiſco.audiē.ꝛ per do.An.in.c.ve-
niēs.el.j.in.iij.col.de teſti. de quā ma-
teria etiā habet per Pau.de ca.in cōſi.
ſuo.lj.incip.videt dicēdū.ꝛ per do.Ma-
ria.ſoci.in.d.ſua rep.rub.extra de dila.
in.xvj.char.in.ij.colū.in ver.iij.pbat.
et ibi in verſi.ſequēti cū pluribus alijs
verſi.ſequenti.ibi maxime in ver.xlvij.
et vide etiā Ang.in conſi.ſuo.clxxix.in-
cipiē.viſis predictis inſtrumentis in ſi.
vbi dicit qđ qñ donatarius vult facere
inſinuare donationem debet citare do
natorem vel eius heredem et tñ talis
☞ actus eſt extraiudicialis. (Uide tñ
17 ꝫ.in.xlvij.limita. ad hāc legē.) ¶ Octa
uo amplia hanc.l.ꝛ eius regulā.vꝫ ꝙ
adeo eſt vera hec regula ꝙ citatio par
tis requirit in vnoquoqꝫ actu qđ etiaꝫ
nedū ſi fiat in dānū partis debet ipſa
pars citari ſed etiā dꝫ citari ſi fiat ad
eius vtilitatem ꝛ bñficiū vtputa ſi pro
abſente ferat ſnia eo non citato:nā ta-
lis ſnia non valet ita dixit glo.not.in.l.
ea ꝙ.C.quō ꝛ qñ iud.quā ibi not.Bart.
et Abb.in.c.qm ꝯtra.ſup gloſ.in verbo
citationes.de pba.ꝛ in cōſi.ſuo.iij.inci.
☞ nitor ꝛc.in.xx.col.in.iij.volu. (Uide
alex.in cōſil.cxiiij.incip.viſo.in.j.col. in
vj.volu.) Et illā etiam refert ꝛ ſequitur
do.Maria.ſoci.in.d.ſua repe.rub.de di
latio.in.lx.char.in.j.colū.p qua glo.fa-
cit text.ꝛ glo.in.l.furioſo.ſ.in hoc titu.
Et huius rō eſt ſm Abb.in.d.ꝯſil.qꝛ de
iure nō pōt alteri abſenti per alterum
acq̄ri.l.abſenti.ſ.de dona.ꝛ pro iſtis fa
ciūt plenius dicta p Bar.in.d.l.ea ꝙ.et
facit.l.quecunqꝫ gerimus.ſ.de actio.et
obli.ꝛ vide do.Alex.in.d.l.ea ꝙ.vbi cir-
ca hāc materiam aliqua dicit.Et inter
alia dicit ꝙ glo.in.d.l.ea ꝙ.non hꝫ locū
in cā criminali:qꝛ in ea valet ſnia abſo
lutoria lata pro reo eo nō citato per.l.
ꝯſuis indubitati.C.de adul.et dicit qđ
ita voluit Ang.in.l.pperandū.in.ſ.ſin
autē reus.C.de iudi. item dicit etiā do.
Alexā.in.d.l.ea ꝙ. ꝙ pdicta gl.d.l.ea ꝙ.
nō hꝫ locū in ſnia interlocutoria qꝛ ta-
lis ſnia lata in fauorē nō citati vꝫ:alle-
gat ad hoc Ang.in.l.j.C.qb.nō obſt.lō-
gi tēpo.preſcrip.et Inno.in.c.auditis.
de pcu.dicit etiā ipſe do.Alex.in.d.l.ea
ꝙ.ꝙ dicta gloſ.illiꝰ.l.nō hꝫ locū in iudi-
ciis ſummariis:qꝛ in illis valet ſnia in
fauorē nō citati.ad qđ allegat Bart.in
trac.ad reprimēdū.in verſi.figura.in ſi.
Itē alleg.etiā do.Alex.Bald.in.l.ſi ac-
cuſatoribꝰ.in vlt.col.C.de accu.ꝙ tenet
ꝙ ſnia lata p abſente nō citato valet:ꝛ
ſic ꝯtra glo.in.d.l.ea ꝙ.Sed ipſe nō re-
cordatꝰ eſt de dicta glo.ꝛ ideo nō facit
aliquā mētionem de ea.nec etiā rñdet
ad rōnē allegatā p dicta glo.p.d.Abb.
in.d.ſuo cōſi.iij.ꝛ cōtra dictā gl.etiā te-
net Bal.Ang.et Pau.de ca.in.d.l.ea ꝙ.
ſed Sali.ibi ſequit.d.glo.ꝛ p ea addu-
cit rōnes ꝛ plura iura.de qbꝰ ibi p eū.
18 ¶ † Nono amplia regulā huiꝰ.l.et di-
cas quod adeo eſt neceſſaria citatio de
vnoquoqꝫ actu ꝙ etiā citatio requirit
ad reuocandū vel inualidādū illud qđ
nullū vel inualidū eſt et pōt poni exē-
plū ſi tractat de reuocādo factū de fa-
cto ꝙ eſt nullū iuxta gloſ.in.l.ſi minor.
ſ.de euictio.Et voluit Bald.in.l.ſi pa-
cto quo penā.C.de pac.nā iſto caſu in
tali reuocatione req̄rit citatio partis:
ita pbat text.ꝛ hoc voluit ibi Bal.in.l.
ij.C.ſi ppter publi.pē.ꝛ voluit Flo.in.l.
lege aqlia.ſi deletū.ſ.ad.l.aql.ad ꝙ vi-
de tñ dicta per do.Maria.ſoci.in.d.ſua
repe.rub.extra de dilatio.in.xvij.char.
in ver.vigeſimꝰ caſus ꝛc.et ibi olno.in
verſi.ſeq.pōt etiā poni exēplū in illo ꝙ
iniuſte et de facto aliquā rem poſſidet
nam poſſeſſio talis lꝫ ſit iniuſta non tñ
eſt ei auferenda eo non citato:ita dixit
Innocē.in.c.inter quatuor.de maio.et
obe.quē ſequit Bal.in.d.l.ij.C.ſi ppter
pub.pen.et Barto.in.l.ſi.C.de edi.diui
adria.tol.in vi.col.in ver.extra gl.que-
ro ꝛc.Et ibi Bal.in.iiij.q.ꝛ Innoc.in.c.
j.in.ij.glo.de ꝯceſ.prebē.in.vj.et in.c.cū
olim.el.j.de priuil.ꝛ Ange.in.l.ordo.C.

de execu.rei iudi.et Bal.in.l.ij.C.vbi in
rē actio.Et Lud.ro.in.l.iuſte poſſidet.
ff.de acq.poſ.pro quo facit text.cū gloſ.
in verbo vocato.in.c.licet ep̄s.de preben.
in.vj.ꝛ tex.in.l.fi.C.ſi ꝑ vim vel alio mō.
29 et in.l.meminerint.C.vnde vi.† Et pro
iſtis etiā facit qð voluit Pet.de anch.
in cōſi.ſuo.cclxxv.incip.ad declaratio-
nem.vbi dixit ꝙ etiā iniuſtus detenta-
tor bn̄ficij nō remouet iuris ordine nō
ſeruato:et ſic eo non citato.Et facit qð
voluit Jo.cal.in tit.de dilatio.in conſil.
iiij.vbi dixit qð ſi papa ſcribit ꝙ q̇s ſe
informet an aliq̇s iuſte teneat bn̄ficiū
et ſi conſtat qð iniuſte ipſum amoueat
ſummarie et de plano tn̄ etiā hoc caſu
ille erit citandus perſonaliter vel ſaltē
per edictū publicū.item vltra predicta
qð iniuſt⁹ detētator bn̄ficij ſit citādus
voluit Car.in cōſi.ſuo.liiij.inci.in cau-
ſaꝝ apoſtolico palatio ꝛc.ꝛ l ꝯſi.lxxxvj.
incip.reuerē.pater ꝛc.vbi etiā tenet ꝙ
merus executor non remouet poſſeſſo-
rē eo nō citato:ꝛ dicit ꝙ ſi expulſus ſi-
ne citatione appellat ſtatim obtinebit
in curia reuocari poſſeſſionē ei ablatā
ꝛ idē tenet ipſe.do.Car.in ꝯſil.ſuo.x.in-
cip.Jaco.executor ꝛc.item ad predicta
facit etiā qð voluit Bal.in.l.ſi maritus.
la.j.C.de dona.inter vi.et vxo.vbi dicit
ꝙ licet aliq̇s clericus committat aliquod
delictū ꝓpter qð ſit depoſit⁹ ipſo iure
tn̄ non debet ſpoliari bn̄ficio ſuo niſi eo ci
tato ꝛ cā cognita:et idē tenet ibi Ang.
ꝛ iſta refert pro maiori parte do.Fel.in
c.dudū.in viij.colū,de preſum.Et adde
ad predicta Pet.de anch.in conſil.ſuo
cexcij.inci.videret prima facie ꝛc.cir-
ca me.vbi dicit ꝙ ille q̇ vult auctorita
te alicui⁹ ſnie ingredi poſſeſſionē ali-
cuius rei debet diligēter inq̇rere quis ſit
poſſeſſor et eū debet facere citare et ſi hoc
neglexerit debet puniri.ita dicit voluiſſe
Bart.in.l.meminerint.C.vn̄ vi.Et ſub-
dit Pe.de anc.in.d.cōſi.ꝙ ſi aliter fiat qð
talis poſſeſſor non dicet priuatus ſua
poſſeſſione:ꝛ dixit Car.in ꝯſi.ſuo.lxxvj.
30 inci.do.Abb.ꝛc.in primo dubio ꝙ † va-
ſallus nō petens inueſtiturā tp̄e debi-
to nō pōt priuari feudo ſine citatione.
Et faciunt etiā late dicta in hac mate

ria.per do.Feli.in.c.cū olim.in.ix.colū.
de re iudic.ꝛ in.c.ij. poſt alios:ibi extra
de ſimo.ꝛ ꝑ me.in ſing.meo.cxcv.incip.
nemo priuādus eſt.Et ꝑ Soci.in cōſil.
ſuo.xxxij.incip.ex his q̄ ſuperius.in pe.
ꝛ vlti.col.ꝛ ꝑ Bal.in cōſil.ſuo.cccxxxvj.
incip.articul⁹.in.j.colū.in.j.vol.vbi di-
xit ꝙ decretū ſeu ſtatutū nō pōt diſpo-
nere ꝙ aliq̇s nō citat⁹ debeat ſpoliari
poſſeſſione ſua q: hoc eſt cōtra iuſtitiā
naturalē.Et ibi ſubdit Bald.ꝙ q̇libet
poſſeſſor quātūcūq̧ iniuſtus ꝛ de facto
poſſidēs eſt citādus anteq̧ priuet ſua
poſſeſſiōe et in materia vide etiā Alex.
in ꝯſi.ſuo.ccvij.inci.viſo ſummario ꝛc.
in vi.col.ꝛ Lud.ro.in ſing.ſuo inci.poſ-
ſeſſio ꝛc.qð eſt in.xxij.char.in fi.vi.col.
in formis.ꝛ do.Lau.calca.in cōſil.ſuo.
31 lxxvij.incip.cōtra.in.j.col.¶ † Decimo
amplia regulā huius.l.ꝛ dicas ꝙ adeo
pars eſt citanda in vnoquoq̧ actu qð
etiā ſi talis act⁹ nō faciat p̄iudiciū gra
ue parti tn̄ ipſa pars debeat citari vt
eſt qn̄ fert ſnla abſolutoria ab obſerua
tione iudicij in qua aliqua pars graui
ter nō ledit nec ad aliq̇d cōdēnat. Jta
dicit Innoc.in.c.cōſuluit.de offi.deleg.
ꝛ Bart.in.l.titia.in.iij.col.ver.q̇ro vtrū.
ff.de accu.ꝛ in aut.q̄ ſemel.in.iij.colū.in
fi.in ℣.Ulterius venio.C.quo ꝛ qn̄ iud.
ꝛ in.l.poſt edictum.in princ.ff.de iudi.
et in.l.ne quicq̧.in §.vbi decretū.ff.de
offi.ꝓcō.et in.l.ſi q̇s.ff.de ope.no.nū.et
Lu.ro.in ſing.ccccv.incip.ſnla abſolu-
toria ꝛc.et Pau.de ca.et Ange.in.l.ij.C.
quo ꝛ qn̄ iud.ꝛ Innocen.in.c. aduerſa-
rius.in.ij.col.in ver.ꝛ hec intelligimus
vera de eo q̇ mittit in poſ.rei ſeruā.cā.
ꝛ in.c.ad petitionē.in.ij.col.in ver.item
nota ꝙ iudex ꝛc.extra de accu.ꝛ Bald.
in.l.ꝓperādū.in.§.ꝛ ſi q̇dē.in.j.col.in ℣.
redeo ad primū.C.de iudi.Bald.in.c.j.
in prin.in titu.de milite vaſallo q̇ cōtu.
eſt.ꝛ in.l.vt perfecti⁹.in.ij.col.ver. ꝯtra
32 actorē vero.C.de anna.except. ¶ † Un-
decimo amplia regulā hui⁹ text.vt nō
ſolū habeat locum qn̄ tractat de plena
probatione.Sed etiā qn̄ tractat de in-
dicijs ad tortu.Nā etiā tali caſu citā-
da eſt ps ad vidēdū iurare teſtes:alias
tales teſtes non nocerent reo.ita dixit

Ang.de are.in trac.ſuo maleſi.in ꝟbo
fama publica.in.ij.char.in ver.Quero
qualiter probet̃:ad qḋ allegat Bar.i.l.
fi.in fi.ꝭ.de qō.Sed vltra Ange.dicas
tu ꝙ hoc voluit Gandi.in trac.maleſi.
ſub rub.qũo de maleficijs cognoſcat̃
per inquiſi.in.ij.col.in.verſi.Sed nun-
quid in introduc.et voluit Salic.in.l.
fi.in fi.C.de queſtio.ꝛ Bal.in.l.iubem⁹.
in.iij.col.verſic.Item dix.C.de proba.
ꝛ Ange.in repeti.l.ſi vacantia.in.xxvij.
colũ.C.de bo.vacan.lib.x.ꝛ voluere alij
plures doc.quos rettuli.in.l.j.in prin.
fi.ij.col.in ver.Et aduertas ne erres.ꝭ.
de queſt.vbi late loquut⁹ ſum in mate
33 ria iſta ꝛc.¶ †Duodecimo amplia hũc
tex.in hãc regulã ꝙ etiã requirit̃ cita-
tio partis qñ iudex eccleſiaſticus vult
inhibere iudici ſeculari ne ꝓcedat in
cã cũ ipſa cauſa ſit vſuraria in qua dꝫ
ꝓcedere ipe iudex eccleſiaſticus alias
emanẽte tali inhibitoria parte nõ cita
ta illa nõ vꝫ:ita dixit Fede.de ſe.in ꝯſi.
ſuo.cccxxx.incip.Factũ ꝓponit̃ eẽ tale
debitor ꝛc.ꝛ Jo.de imo.in.c.debitores.
circa me.de iureiur.ꝛ Jo.de imol.in.l.
iiij.in.ꝯ.ꝯdẽnatũ.ff.in hoc ti.et Abb.in
d.c.debitores.circa.vj.col.ꝛ Pe.de an.
in ꝯſi.ſuo.ccxxxv.inci.caſus talis eſt ꝑ-
ceptũ ꝛc.ꝛ Lauré.de rodul.in ſuo trac.
de vſur.in.q.cxxxj.ꝛ voluit.d.Alexã.in
ꝯſi.ſuo.cccliij.ſm ord.meũ inci.ꝑſtantiſ
ſime doc.vbi alleg.ꝑdictos doc.hoc te
nẽtes.ꝛ i ꝯſi.ſuo.xcj.inci.viſis actis ꝛc.
☞ in.iiij.colũ.in.ij.volu.(Uide Alex.in
ꝯſi.cxlix.inci.in cã inqſitionis in.ij.col.
in.vi.vol.)ꝛ idẽ dicas in iudice appel-
lationis ꝗ nõ põt inhibere primo iudi
ci ſine citatione ptis ſm.d.Frã.de are.
in ꝯſil.ſuo.xx.inci.in.q.ꝛ cã.in.iiij.col.
in fi.ꝛ idẽ tꝫ Jaſ.in.l.ne ꝗcꝙ.in.vij.col.
in ꝟſ.viij.fallit.ff.de offi.ꝑſi.vbi late lo
quit̃ ꝛ i materia ĩhibitorie vide Bal.in
addi.Spe.i ti.de citatiõe.l.iij.col.in ꝟſ.
inhibitio.et vide tñ q̄ dicã.ꝭ.in.lv.limi-
tatione ad hãc.l.aliquos etiam alios
caſus et aliquas etiam alias amplia-
tiões ad regulã huius.l.colligere pote
ris ex dictis Bertachini i repto.ſuo.in
34 ꝟſ.citatio reqrit̃.¶ †Et vltra oẽs am-
pliationes ad hãc.l.ſcias vnũ vcꝫ ꝙ iu
dex ꝗ tulit ſniaꝫ.dꝫ citari qñ tractat̃ de
reuocãdo ſniaꝫ ſuã:ita dixit.d. An.i.c.
cũ ab eccleſiaꝝ.in.iiij.no.de offi.or.ꝛ in
c.qua frõte.in.iij.col.de app.et Abb.in
c.dilectus filius.in vi.no.de reſcri.gl.ꝛ
Abb.in.c.cũ ſpãli.ꝯ.porro.in ꝟſ.ſuperio-
re.de appel.Abb.in.c.ſacro.de ſen.ex-
com.quos omnes refert ꝛ ſeqt̃.d.Phil.
Deci.in ꝯſil.ſuo.cxliij.inci.in caſu ꝛc.in
fi.pe.col.ꝛ i.ij.col.ibi vbi ad hoc ẽt alle.
tex.in.c.venerabilibus.in ver.actũ.de
ſnia excõi.in.vj.ꝛ idem voluit Lu.ro.in
ꝯſi.ſuo.cccxliij.inci.ex ꝓpoſito thema-
te.in pe.col.ꝛ Bal.in.l.nã ita diuus.aff
fi ff.de adop.de quo ẽt p.d.Maria.ſoci.
in.d.ſua repe.rub.de dilatio.in.ij.colũ.
verſi.x.ꝛ p Bal.in.l.ſancim⁹.in.iiij.col.
35 ver.xiij.qrit̃.C.de iudi.¶ †Et ſcias ꝙ lꝫ
ẽt regula hui⁹.l.pars ſit citãda ad vnũ
quẽcꝙ actũ ꝑiudicialẽ alꝭ nõ vꝫ actus
tñ ſnia lata ꝯ aliquẽ eo non citato lꝫ ꝯ
eũ non faciat plenũ ꝑiudiciũ tñ facit ꝯ
eũ aliqualẽ ꝑſumptionẽ ſm Alex.i ꝯſi.
ſuo.lxx.inci.viſo ꝓceſſu.i.v.col.i fi.in.j.
vol.alle.ad hoc.Bar.ꝛ alios in.l.luci⁹.
ff de his ꝗ no.iſa.p id qḋ hr̃ i.l.i.cũ glo.
C.de fal.ꝛ in.l.ſi duo patroni.i ꝑn.ff.de
iureiu.ꝛ dicit ꝙ ita ꝓbat̃ in.l.a ſnia.in
prin.ꝛ ibi doc.ꝭ.de app.ꝛ not.Bart.ſm
eũ in.l.admonẽdi.in ver.quero quid ſi
36 dicta teſtiũ.ff.de iureiur.ꝛ do.Ant.in.c.
j.de re iud.ꝛ in.c.fi.de iureiur. ¶ †Nõ
vltra.ff.dictas ampliationes ſcias qḋ
nedũ in dictis caſib⁹ reqrit̃ citatio vt
dixi. Sed etiã neceſſe eſt ꝙ talis cita-
tio ſit valida et legitima qm̃ ſi citatio
nõ eſt legitime facta ꝓceſſus ꝛ ſnia et
oia inde ſequuta ſunt nulla : ita dixit
glo.no.in.l.ſi accuſatoribus.in glo.fin.
C.de accu.quã glo.refert ꝛ ſequit̃ Bal.
in.c.ſi cleric⁹.in.j.col.de pace tenẽ.ꝛ in
l.cũ fratrẽ.in vlti.col.C.de his quibus
vt indig.ꝛ in conſi.ſuo.clxxiij.inci.pre-
ſuppoſito ꝛc.in.ij.volu.pro quo faciũt
optime dicta per eũdem Bal.in Mar-
ga.ſua.in ver.citatio.in.j.verſi.ꝛ in au-
tenti.ſi omnes.C.ſi ſe ab heredi.abſti.
in vlti.colum.vbi dicit quod quando
vitium eſt in citatione nunquam te-
net, proceſſus in preiudicium abſen-
tium : et idem dixit ipſe Baldus in.l.

teſtamēto.in.iiij.col.C.de teſta.⁊ ꝑ iſtis
57 facit etiā.†nā ſicut ↄfeſſio torti legiti
mis iudicijs nō ꝓcedētib⁹ nō valet etiā
ſi ipſe tort⁹ in ea perſeueret:vt late ha
bet ⁊ ibi dixi in.l.pe.ſ.de qō.ita nec etiā
vȝ ipſo iure quicq̄d poſtea ſequit:ita di
xit do.Paris de puteo in trac.ſuo ſin
di.in.iij.char.l.iij.col.in ṽſi.an cōfeſſio
torti ⁊c.allegat.l.non dubium.C.de le
gi.l.i.C.de fide inſtru.et iure.a ſte.fiſ.
lib.x.⁊.l.diuus.ff.de reſti.in integrū.et
l.notationes.⁊ ibi Bart.C.de appel.de
quibus dixi in.l.pe.in.v.col.ver. vlte
rius amplia ⁊c.ſ.de qōnibus.Item fa
cit etiam pro predictis ſingulare ver
bum Bal.in additio.Specu.in titu.de
inquiſi.in.ſ.ver.vbi dixit ꝙ ſi nō vȝ de
nuntiatio maleficij non vȝ etiā inquiſi
tio propter eam formata ꝙ dicit eſſe
ſumme no.⁊ facit etiā notabile verbū
eiuſdem Bald.in.l.ſi filius.ff.de inter
ga.actio.vbi dixit ꝙ accuſatus a ban
nito q̄ ex forma ſtatuti nō dȝ audiri lȝ
patiatur labi terminum banni nō ha
bebit pro confeſſo ex forma ſtatuti vo
lentis ꝙ contumax habeatur pro con
feſſo:quod dictū refert ⁊ ſequitur Ca
tal.in.tracta.ſindica.in verſi.cccxc.in
cip.adde ꝙ accuſatus ab aliquo ⁊c.de
quo latius dixi in practica mea cārūȝ
criminalium.in.lxxviij.char.⁊ in repe.
mea rub.ſ.de fideiuſ.in.i.q.principali.
⁊ faciunt ſingularia verba Soci.in cō
ſil.ſuo.xcix.incip. ſereniſſimus ⁊c.in.x.
col.verſi.confirmantur premiſſa ⁊c.in
58 iij.volu.†et faciunt etiā ad predicta q̄
dici ſolent vcȝ qd nulla ⁊ inualida non
ſunt in ↄſideratione ⁊ nullum operan
tur effectū:de quib⁹ latiſſime loquut⁹
ſum in repetitio.mea.l.fi.C.de proba
tio.in.xxxviij. char.et in l.pe.in.v.et.vi.
colum.⁊ in.l.fi.in.iiij.col.ſ.de qōnibus.
⁊ in ſingulari meo.cclxxiiij.incip.lȝ ⁊c.
⁊ ratio predictoꝝ.ſ.ꝙ citatio dȝ eſſe va
lida et legitima alias totus proceſſus
59 corruit pōt eſſe quia†citatio eſt funda
mētum iudicij:vt in.§.fi.inſti.de pena
temere litigan.⁊ voluit gloſ.in cle.i.in
ṽbo citationis.de iudi.⁊ glo.in.c.eccle
ſia ſancte Marie.de conſtitu.⁊ Spe.in
titu.de citatione.in princ.et Abb.in.c.

qm̄ contra.de ꝓbatio.ſuper glo.in ver.
citationes.et ideo vbicūq̄ exigitur ci
tatio ſi illa omittatur proceſſus eſt nul
lus ſm Abb.in.c.qm̄ frequenter.in.§.
porro.extra vt lit.nō ↄteſt.⁊ Jo.de imo.
in.c.cū ſpeciali.de appel.quos refert ⁊
ſequit do.Maria.ſoci.in dicta ſua repe
ti.rubrice de dilatio.in.lx.char.in.i.col.
40 †vbi ſubdit ꝙ ex iſtis videt ꝙ citatio
dicatur de proceſſu:ad qd allegat glo.
in.c.prudentiam.§.i.de officio delega.
per illum tex.in.c.paſtoralis.§.i.eo.tit.
⁊ ꝑ.d.c.qm̄ cōtra.vbi etiā Abb.⁊ tenēt
docto.in.d.c.prudentiā.⁊ Bart.in rub.
ff.in hoc titu.de quo etiam per Bal.in
additio.Specu.in titu.de citatione.in
41 vi.additio.poſt Specul.ibi†et in hac
materia illegitime citationis addas
vnum vcȝ ꝙ ſi cedula citationis affige
tur oſtio illius qui citatur ⁊ ſtatim ele
uatur ꝙ nō dr cōpetenter nec legitime
facta citatio.ita dixit do.Felin.in.c.ex
parte decani.in.iiij.colū.de reſcrip.vbi
alleg.ad hoc Bal.⁊ alios de quib⁹ ibi
ꝑ eū:et tali caſu ex ſupradictis iurib⁹
proceſſus eſſet nullus qd eſt no.qꝛ qn̄
pars citās aliquē facit ꝙ aliquis eius
amicus eleuat talē citationē affixam
oſtio vt talis citatus dicatur ↄtumax
et cōtra eū tanq̄ cōtra cōtumacē ꝓce
dat talis citatio nō valet ⁊ taliter cita
tus nō dicit contumax ſi non cōparet:
42 †iſtud tn̄ quod.ſ.dixi.vcȝ qd ſi citatio
nō ſit valida:ſed ſit minus legitima ꝙ
nō vȝ ꝓceſſus nec aliqua inde ſequuta
limita ⁊ reſtringe nō habere locū vbi
nō eſſet neceſſaria citatio:nā tali caſu
ſi citatio minus legitima interueniat
nō vitiat actus nec proceſſus:nec alia
inde ſequuta vitiant:ita probat ex gl.
in.l.vinū.in fi.ff.ſi cer.peta.quā gloſ.in
ſimili pro no.allegauit Ludo.ro.in cō
ſi.ſuo.cccxcvij.incip.diligēter perſcru
tatis ⁊c.circa me.⁊ ad idē eſt gl.inſtit.
de liber.in.§.multis.in verbo trāſitu:
quā pro ſingu.alleg.Bal.in.l.conſenta
neū.in.iiij.colū.C.quo et qn̄ iud.et in.l.
ne quicq̄.in.§.vbi decretū.ff.de offic.
ꝓcō.⁊ Bal.in.l.ob maritoꝝ.ne vxor ꝓ
marito.⁊ in.l.ij.in.ij.col.C.de iur.ēphi.
⁊ in.l.eadē.in pe.col.C.loca.⁊ Bal.in.c.
i.in.§.

j.in.§.ſi quis vero.in.ij.col.de pace iu-
ra.firman.et Ludo.ro.in.l.de pupillo.
in.§.meminiſſe.ff.de ope.no.nũ.et Bal.
in.c.j.in.iij.col.de mili.vaſ.q̃ contu.eſt.
et idẽ voluit glo.in.l.q̃ teſtamẽto.in.§.
per cõtrariũ.ff.de teſta.quã glo.p ſing.
alleg.do.Catal.in ſuo tract.ſindica.in
ver.ccccxxvj.inci.adde q̃ vbi act⁹ ꝛc.et
Lud.ro.in.d.cõſi.ſuo.cccccxcvij.pro qui
bus etiã adduci põt gloſ.in.§.fuerat.
inſtitu.de actio.in verſic.trãſtulimus.
ꝛ glo.in.l.iij.in.§.ſi cauſa.ff.de bo.poſ.
ſi.gñali.quã p ſing.alleg.Bal.in.c.cuꝫ
in iure.de offi.deleg.ꝛ in.c.ſi.in.ij.colũ.
de trãſla.epi.ꝛ in.c.pterea.in.iij.col.de
dila.ꝛ in.c.ſi qui teſtiũ.in fin.de teſti.et
Bal.in.c.ſi.in vlti.col.de ſi.inſtru.et in
c.tenor.i.j.col.de re iud.ꝛ i.l.termina-
to.in.ij.col.de fruct.ꝛ lit.expẽ.ꝛ in rub.
C.qui admitti.ꝛ in.l.j.in ſi.co.ij.et in.l.
nã ita diuus.ff.de adop.no.etiã Lud.
ro.in conſi.ſuo.lj.incip.licet mihi ꝛc.et
pro dictis gloſſ.eſt optimus text.in.l.j.
in princ.C.de rei vxo.actio.et in.l.cũ ta-
bule.ff.de bono.poſ.ſm tab.et facit in
arg. tex.in.§.affinitatis.inſti.de nupt.
Pro quib⁹ gl.ꝛ iurib⁹ faciũt alia plu-
ra ꝛ plura q̃ ego poſui poſt iſta ſuperi⁹
adducta in .l.facinoris.in.§.cuſtodie.
in.j.ij.ꝛ.iij.col.J.de qõ.vbi latiſſime lo-
quut⁹ ſum in materia:de qua vide etiã
per Jaſ.in.l.vinũ.in pe.col.ff.ſi cer.pe.
43 ¶ †Item circa illud qd.ſ.dixi de cita
tione inualida que nihil operat̃ et oĩa
inde ſequuta ſunt nulla ꝛc.limita ꝛ re-
ſtringe niſi ad talẽ citationẽ inualidã
pars citata cõpareat qm̃ tũc illa talis
citatio inualida validat̃:ita dixit gl.no.
in.l.j.ff.de fer.et ibi doc.et habet̃ in.l.ſi
vt pponis.la.ij.ff.quo ꝛ qñ iudex.quam
l.ad hoc alleg.Jo.an.in.c.ſi.de elect.et
ita firmat do.Alex.allegãs predicta in
cõſil.ſuo.cxxiij.incip.viſo pceſſu.in.ij.
col.in.ij. vol.ꝛ do.Feli.in.c. illud.in.v.
col.ver.quarta declaratio.de preſcrip.
44 vbi †etiã adducit conſi.Joã.calde.in
titu.de iurepatro.in.xi.conſi.vbi dicit
q̃ inepta vocatio illoꝝ de vniuerſita-
te nõ noceat.ſi ex ea ſe congregẽt in nu-
mero ſufficienti qd dicit eſſe aureum.
☞ (Uide in rep.meo in l.fa.C.in.xiij.
hippo.de marſi.

char.in vlti.nota.) Itẽ alleg.etiã deci-
ſio.rote.in titu.de dolo ꝛ cõtu.deci.xj.
in nouis.et Egi.deci.ccclxiiij.incipien.
qui p ſe.et deci.cccccxxix.incip.lꝫ cita-
tio.vbi dr̃ q̃ inepte citatus ſi dat pcu
ratorẽ ad illã cauſam videt̃ ſciuiſſe de
citatione adeo q̃ ſufficit deinceps cita
re procuratorẽ etiã ad excõicationẽ au
diendã.Item adducit etiã do.Feli.vbi
ſ.Bald.in addi.Specu.in.ti.de reo.in
verſi.preſumit̃ quis citatus ꝛc.vbi di-
cit q̃ libellus etiã ineptus datus pre-
ſenti in iudicio ꝛ non citato interrũpit
preſcriptionẽ.Itẽ adducit etiã Domi-
nicũ poſt Lappũ in.c.ſtatuto.in.ij.colũ.
de offi.deleg.in.vj.vbi dicit q̃ lꝫ cõiter.
dicat̃ q̃ ſola citatio perpetuat iuriſdi-
tionem:vt habet̃ late in.c.licet.de offi.
deleg.tñ fallit vbi partes vadũt amica
biliter ad iudicẽ cauſa euitãdi expen-
ſas ꝛ procedunt ſine citatione:qꝛ talis
actus nõ perpetuat iuriſditionẽ:quod
45 eſt not. ¶ †Ulterius nolo omittere
vnum in iſta materia citationis vꝫ q̃
adeo iura requirũt citationẽ ad omnẽ
actũ preiudicialẽ qd nõ valet actus fa-
ctus parte citata ſi fiat ille actus alia
hora q̃ʒ hora citatiõis.nam tũc dicitur
actus factus parte nõ citata ſm Bar.
per illũ tex.in.l.ſi.§.ſi.ꝛ ibi Ange.ff.qd
vi aut clam.et Bart.in.l.ſi finita.§.iu-
lianus.in.v.colũ.de dam.infec.ꝛ in cõ-
ſilio ſuo incip.iudex.et Bald.in.l.ſi vt
proponis.la.ij.ꝛ in.l.j.in penulti.colũ.
C.quo ꝛ qñ iudex.et in.l.terminato.in
iij.colũ.verſi.ſed nũquid.C.de fruct.et
lit.expen.ꝛ Alexã.in cõſilio.xlvj.incip.
viſo.in.ij.colũ.in fin.in vj.volu.de quo
dixi latius in repeti.mea.l.ſi.in.xxxix.
☞ char.C.de pba.(Uide.J.in.xlj.colũ.
verſi.dicit poſtea ipſe Bald.ꝛ Alexã.in
cõſi.lxxix.incip.in cauſa.in.j.col.in.vij.
46 volu.) †Et ideo ſi iudex dixit ſe velle
facere actũ vel ferre ſententiã tali die:
et ego conſtituo procuratorẽ ad illum
actũ p illa die:puta ad audiendũ ſen-
tẽtiã ꝛ iudex illa die nõ tulit ſententiã:
ſed alia die citato tñ illo procuratore
meo talis ſentẽtia nõ valebit:ſed dice
tur lata parte nõ citata:qꝛ mandatum
per me factũ illi procuratori meo pro
de raptu virg.

ſmo die finito ipſo die expirauit:ita ſin
gu.dixit Joan.and.in addi.Specula.
in ti.de procu.in.§.ratione forme.ver
ſi.quid conſtitutus eſt ⁊c.qđ dictum re
fert ⁊ ſequitur Pau.de caſt.in.l.ſi pro
curator.in ff.C.de procurato.de quo la
tius dixi in ſingu.meo.xlviij.incipien.
actus factus ⁊c.et idē dicēdū eſt de lo
corū ſi eſt citata pars ad audiendum
ſententiā in vno loco ⁊ ſententia ferat
in alio loco nō valet:ita dixit Soci.in
conſi.ſuo.xcix.incip. ſereniſſimus.in.x.
col.in.iij.volu.itē adde vltra predicta
ꝙ adeo lex ⁊ iura fauēt citationi:et vo
lunt ꝙ pars habeat ſciētiā fiendorū et
agitādorū ꝙ qñ actus pōt fieri ſine ci
tatione partis:tñ poſtq̄ ille actus fue
rit factus ſine citatione partis debe
bit intimari parti:ita dixit Bald.in.l.
eos.§.apoſtolos.in.j.colū.in fi.ꝟ.quero
nunquid iudex.C.de appel.vbi dicit ꝙ
vbicūq; termini aſſignatio facta parte
nō citata pōt aliquē ledere dz ei termi
nus ſolenniter notificari:ad qđ alleg.
47 glo.in cle.j.de appel.† Et ideo dicit
ſe conſuluiſſe ꝙ ſi ex poteſtate data in
compromiſſo arbitris:ipſi arbitri poſ
ſunt prorogare cōpromiſſum abſenti
bus ⁊ ignorātib⁹ partibus:tū niſi hoc
notificēt partibus videnẗ doloſe pro
ceſſiſſe:⁊ talis prorogatio non aſtringit
litigatores:qꝛ ita demū illa valet ſi no
tificetur litigatoribus ſeu partibus:et
hāc doctrinā Bald.refert ⁊ ſequit Lu
do.roma.in repeti.rubri.ff.de arbi. in
vij.col.in verſi.xvij.⁊c.et idē dixit Bal.
in.l.j.in.iij.col.in verſi.quero an inter
locutoria ⁊c.C.de ſentē.ex peri.reci.et
in aut.ei qui.in.ij.col.in verſi idem di
co.C.de tēpo.appel.⁊ profecto verū di
cit Bal.ꝙ ꝓ hac parte cōſuluit:⁊ tale
ꝯſiliū ſuū eſt in.j.vol.in cōſi.ccc.et inci.
ois poteſtas.in.iij.col.vbi hoc dicit:et
hoc voluit etiā Bart.in cōſi.ſuo incip.
Tallionus de ſpoleto:in.j.col.⁊ domi.
Alex.in cōſi.ſuo.cclxxvij.incip.in cau
ſa ⁊ lite.in.ij.col.⁊ voluit do.Hiero.to
tus in cōſi.ſuo qđ fecit in fauorē popu
li ſeu ciuitatis Florentie:qđ incip.dñe
deus meus ⁊c.in.iij.col.in prin.de quo
etiā lati⁹ et melius ꝑ do.Alexā.in cōſi.
ſuo.xxxiij. incip.viſo themate.in vlti.
colū.in.j.volu.vbi alia plura in ſimili
adducit.⁊ per do.Philip.deciū.in cōſi
lio ſuo.xxxix.incip.iuridicā.in princi.
48 † Qūo autem ſit fiēda intimatio vide
Ludo.ro.in cōſi.ſuo.cccxxxvj.incipien.
circa propoſitā ⁊c.ante fi.⁊ per do.Ale
xan.in cōſi.ſuo.xcv.incip.viſis ꝓceſſi
bus.in pe.et antepe.colū.in.ij.volu.qñ
autē aliquo caſu ꝯſtat de actu facto:⁊
non apparet de citatione partis:an in
dubio pꝛeſumat ꝙ citatio interuene
rit:vide Abba.in cōſi.xxix.incipien.in
chriſti noie:cōtra ſententiā latā ⁊c.in.l.
col.circa fi.¶ Modo viſis dictis am
pliatiōib⁹:⁊ alijs ſupradictis q̄ri pōt
an regula hui⁹.l.q̄ eſt ꝙ de vnoquoq;
actu pars debet citari patiaẗ aliquā li
mitationē ſeu reſtrictionem:in quo di
cas ꝙ ſic ꝙ limitaẗ et reſtingit pluri
bus modis ⁊ caſib⁹:in quib⁹ nō requi
ritur citatio ⁊ valet tñ act⁹ parte nō ci
tata:quos caſus hic ſimul reduxi ꝓut
49 melius potui:ideo attende.¶ † Et pri
mo limita hāc.l.⁊ eius regulā ſm do.
Alexā.hic niſi periculū eſſet in mora ꝑ
citationē ⁊ expectationē:qꝛ tunc actus
poterit expediri ſine citatione partis:
ad qđ alleg.Inno.in c.ſignificauit.in
fi.de teſti.pro quo dicit facere.l.ſi pre
tor.§.ſi debitorē.ff.q̄ in frau.credi.et fa
ciūt optime q̄ ego latiſſime dixi in.l.q̄
cedē.in.j.col.ſ.de ſico.⁊ in repe.mea.l.
fi.C.de probat.in.xl. char.⁊ in.l.j.C.de
execu.rei iudi.⁊ faciūt dicta ꝑ do.Hie
ro.tortū in dicto ꝯſi.qđ fecit ꝓ cōe Flo
rentie . in xj.col.¶ † Scđo fallit ſm
50 eum niſi ageret de captura ſuſpecti de
fuga:qꝛ tūc valet actus ſine citatione
partis ſm Barto.in dicto.§.ſi debito
rem.in pe.q.per rationē ibi allegatam
ab eo:et not.idem Barto.in.l.conſen
taneum.in.iiij.colū.C.quomodo et qñ
iudex.⁊ in.l.ſi creditor.ff.ſi cer.peta.et
in.l.ſi curialis.C.de epi.⁊ cle.in prin.et
habeẗ per Ange.in.l.nemo carcerē.C.
de exacto.tribu.lib.x.ad quod vide ol
no do.Feli.in.c.qm̄ frequēter.in prin.
in pe.col.vt lit.non cōteſta.vbi not.lo
quitur.¶ † Tertio fallit ſecundū eū.
51 quādo vltima die compromiſſi fertur

ſnia ſeu laudū q2 tūc non requirit̄ alia
citatio:ita no.voluit Bal.in aut.ei qui.
C.de tempo.appel.⁊ idē dixit Bal.in.c.
fi.quo tempo.miles.⁊ ibi vide an idem
ſit ſi feratur ſententia a iudice in vlti-
ma die inſtantie:de quo etiā ꝑ Pau.de
caſt.in.l.admonendi.ff.de iureiur.et in
l.ſi quis arbitratu.j.de verbo.oblig.et
per Iaſ.in.l.ne quicꝗ.in.vj.colum.ff.
de offic.proconſu.verſi.tertio principa-
liter.et per do.Maria.ſoci.in dicta ſua
repeti.rubri.de dilatio.in.xvij.char.in
52 ij.col.in verſi.xiij.caſus ⁊c.¶ †Quarto
fallit vbi cōmittitur alicui examinatio
an quis ſit idone⁹ vel dign⁹:q2 tūc nō re-
quirit̄ citatio partis ſm gl.no.in.c.j.de
offi.deleg.⁊ no.doc.in.c.fi.de preſump.
⁊ habet̄ per Bal.in.l.ſi qua per calum-
niā.C.de epiſ.⁊ cleri.et in.l.non dubiū.
in.viij.colū.C.de legi.et in.l.neq3 nata-
les.C.de proba.⁊ in.l.certū.in.iij.col.C.
53 vnde legi.¶ †Quinto fallit in proceſſu
principis:in quo nō requiritur citatio
ſm Bal.in.l.ij.C.quādo et quādo iudex.in
princip.vbi allegat gloſ.in.l.antepe.in
fi.ff.ex quibus cau.maio.⁊ idē tz Bald.in
l.nec cāa.C.de app.ſed dicit hic ipſe do.
Alex.ꝙ contra iſtud eſt tex.in.l.nā ita diuus.
ff.de adoptio.⁊ ibi no.Bar.⁊ eſt bonus
tex.in.c.j.de cā poſ.⁊ ꝓpe.⁊ voluit Bal.
in.l.ij.C.de tēpo.appel.⁊ in.l.gallus.in
§.⁊ quid ſi tm̄.ff.de lib.et poſthu.et Bald.
in.l.fi.C.de fruc.⁊ lit.expen.et Cano.in
c.cum olim.extra eo.⁊ in.c.in noſtra.de
ꝓcu.⁊ in.c.inter quatuor.de maio.et obe.
ſed que opinio ſit verior refero me ad
ea que dixi.ff.ſatis late circa hoc in ſe-
cunda ampliatione ad hūc tex.vbi vi-
deas.⁊ vide Iaſ.in.l.ne qcꝗ.in.vj.colū.
ver.ſeptimo fallit.ff.de offic.proconſu.
54 ¶ †Sexto limita hūc text.ſm.d.Alex.
met.qn̄ pronuntiaretur ꝓceſſus cauſe
nullius:quí vere eſſet nullus:q2 tūc nō
requiritur citatio partis ſm Abb.an-
tiquum.in.c.cāmqꝫ.per illum tex.extra
de reſcri.de quo ibi ꝑ doc.et voluit Io.
and.in.c.cām.de reſcri.et gl.fi.in.c.tua.
de offic.vica.de quo etiam per do.Ma-
ria.ſoci.in dicta ſua repeti.rubri.extra
de dilatio.in.xvij.charta.in.iiij.colū.verſ.
xviij.caſus.et per Iaſ.in.d.l.ne quicꝗ.
in.vj.colum.verſicu.v.ſingu.limita ⁊c.
Pro quo facit.text.in.l.fin.ff.quod met.
cau.de quo text.dixi plura in.l.patre
vel marito.in.xij.colum.j.de queſtioni.
55 ¶ †Septimo fallit qn̄ interdicitur ad-
miniſtratio furioſo:et ſibi datur cura-
tor:ita ſm eū dicit Bald.⁊ Ange.in.l.ſe
cui bonis.j.de verbo.oblig.q2 tunc non
iudex: ſed lex defert adminiſtra.l.j.in
56 prin.et ibi glo.ff.de cura.fu.¶ †Octa-
uo fallit ſeu limitat̄ tex.noſter qn̄ cita-
tus poſt citationem aſcendit equum et
iuit vltra mare:q2 non erit vlterius ci-
tandus:quaſi videatur dicere ſe nolle
comparere:ita notanter ſm eum dixit
Bald.in.l.ij.circa fi.C.quādo et qn̄ iudex:
vbi alleg.not.per Inno.in.c.ad petitio-
nem.de accuſa.⁊ idem dixit Iaſ.in.l.ne
quicꝗ.in.vj.col.ff.de offic.proconſu.ad
qd faciūt optime dicta per do.Maria.
ſoci.in dicta rubri.de dila.in.xvij.char-
ta.in.iij.colum verſic. decimus ſextus
caſus:ſcias tn̄ quod ille qui ſemꝑ fuit
contumax in toto proceſſu:tamē debet
citari tempore ferende ſententie alias
non valet ſententia:ſm Innocen.in.c.
cum olim.in fi.de teſtib.⁊ in.c.ad peti-
tionem.de accuſa.⁊ gloſ.in.c.ij.de dolo
et contuma.in.vj.⁊ gloſ.in autenti.ha-
bemus.in gloſ.fi.C.de iudi.que omnia
ponit Iaſ.in.l.ne quicꝗ.in.xiij.colum.
verſic.item not.ff.de offic.proconſu.⁊c.
57 ¶ †Nono limita ſm eūdem do.Alex.
hanc legem in eo de cuius preiudicio
principaliter non tractatur:nam non
requiritur eius citatio in actu fiendo
ſm gloſ.not.in hac lege:pro qua ſcd̄m
eum bene facit.l.j.§.penulti.ff.de ven.
inſpi.et tex.in.l.in diem.ff.de aqua plu.
arcen.et faciunt dicta per Bald.in.l.
ab eo.in vlti.colū.C.quomodo ⁊ quan-
do iudex:vbi allega.dictum Innocen.
in.c.fi.de maio.et obedien.et idem vo-
luit Iaſ.in.l.ſi quis nec cauſam.in.ij.
colum.ff.ſi cer.peta.hoc tamen intelli-
git verum ipſe domi.Alexand.quantū
ad hoc vt ſententia et actus valeant:
ſed quantum ad hoc vt preiudicent illi
de cuius preiudicio agitur:tenet ꝙ re-
quiratur citatio ſaltem per generalia
proclamata:ita ſcd̄m eum not.Barto.

per ſuã.l.in.l.ſi cuz tpe.C.de remiſ.pig.
ꝛ in extrauagã.ad reprimendũ.in ver.
ꝑ edictũ.ꝛ bene facit glo.in.l.cũ miles.
in ver.facienda.ꝟ.ex quibus cau.maio.
58 tet ſm eum iſta faciunt ſm Ange.hic
ad queſtionẽ vcʒ an qñ excuſſio ſit con-
tra principalem vt deueniat contra fi-
deiuſſores:requirat̃ citatio cõtra fide-
iuſſores in quo ſe remittunt ad nota.in
l.decẽ.ꝗ.de verb.oblig.vbi per Barto.ꝛ
alios.ꝛ per Bal.in.l.j.C.ne fil.pro pa.et
in.l.ij.C.qñ fiſ.vel ꝑua.et in.l.fi.ꝟ.ſi cer.
peta.ꝛ in.l.j.C.de conuenien.fiſci debi.
lib.x.de quo etiam habetur per Ange.
in.§.j.in aut.de fideiuſ.et in aut.hoc ſi
debitor.C.de pigno.ꝛ in.l.ſi perluſoriis.
ꝗ.de appel.ꝛ ꝑ Ang.ꝛ Jmo.in.l.ſtipula
tio.§.j.ꝟ.de oper.noui nũcia.ꝛ in.l.cum
ſtitius.in ꝑnci.ꝗ.de verbo.obliga.et ibi
Barto.ꝛ ſubdit ipſe do.Alex.hic ꝙ ve-
ritas videt̃ ꝙ requirat̃ citatio per not.
ꝑ glo.in.d.l.ſi miles.cuz ſimi.ad q̃ vide
etiã Jaſ.in.l.ne quicq̃.in.viij.col.ꝟ.de
offi.procõſu.et iſte ſunt omnes limita-
tiones.quas dat hic do.Alex.ad hãc.l.
59 ¶ †Sed vltra eã ego dico ꝙ pluribus
aliis modis põt limitari lex iſta ſm Lu
do.ro.in ſing.ſuo.cccl xvj.ſm ordinem
meũ incipiẽ.vnus ex vobis ꝛc.vbi dicit
ꝙ qñ mulier debet examinari in teſtez
in aliqua cã ꝙ iuramẽtũ dʒ ſibi preſta-
ri in domo eius ſine citatione partis:ꝛ
vʒ talis examinatio. ita dicit voluiſſe
Bart.poſt Guil.in.l.ad perſonas egre-
gias.ꝟ.de iureiu.ſed hanc limitationẽ
reprobat ipſe Ludo.ro.in dicto ſuo ſin-
gu.ꝛ hoc per text.in.l.ij.in.§.ſi autẽ vel
dignitas.C.de iur.calũ.de quo vide per
doct.in.d.l.ad ꝑſonas. ¶ Dicit poſtea
Lud.ro.in dicto ſuo ſing.ꝙ eſt alius ca
ſus.ꝛ ſic vndecim⁹ in quo non req̇ritur
citatio partis:vcʒ qñ teſtis recipitur in
cauſa inq̇ſitionis ſm Hoſt.ꝛ Joã.an.in
c.qualiter ꝛ quãdo.el.ij.de accuſa.ꝛ ibi
do.Anto.ſʒ hoc dictũ merito reprobat
Lud.ro.in dicto ſuo ſingu.bonis iuri-
bus quẽ vide.dicas tamen ꝙ ſi iudex
inquirens facit hoc ad ſuã informatio-
nem tñ põt hoc facere ſine aliqua cita
tione partis ſm Jnno.in.c.j.de poſtu.
prela.quẽ refert et ſequitur Barba.in

repe.c.teſtimonium.in.v.colũ.de teſti.
60 ¶ †Jtem dicit poſtea Ludo.ro.vbi.ꝟ.
qđ eſt alius caſus:ꝛ ſic duodecimus in
quo nõ req̇ritur citatio partis vcʒ vbi
agit̃ de examinatione teſtiũ ad perpe-
tuã rei memoriã:cõtra illũ cuius tyran
nidem:ſeu potentia timet̃:vbũ eſt ſing.
Hoſti.et Jo.an.in.c.qm̃ frequẽter.extra
vt li.nõ cõte.circa qđ plura ſingularia
dicit.d.Feli.in.d.c.qm̃ frequẽter.in ꝑn.
in pe.colũ.itẽ ponit poſtea Lud.ro.illã
limitationẽ datã ab Alexã.vcʒ qñ agit̃
de cognoſcẽdo an quis ſit idoneus ad
dignitatem vel beneficiũ. (De mate
ria examinationis teſtiũ ad ꝑpetuam
rei memoriam vide Floria.in.l.in lege
aquil.ſi delictũ.in.ij. colũ.ff.ad.l.aq̇l.)
61 ¶ †Jtẽ limitat etiã Ludo.rom.vbi.ꝟ.
hanc.l.non habere locũ in cauſa here-
ſis:qñ in ipſa cauſa ſunt recipiendi te-
ſtes cõtra inquiſitũ potentẽ.de quo di-
xi eſſe caſum in.c.fi.de hereticis.li.vj.
62 ¶ †Jtem alius eſt caſus ſm eũ.et ſic
decimus quartus.vcʒ vbi iudex reci-
pit teſtes ex officio ſuo ſuꝑ notorio vel
fama pub.ad eius informationem.An
fama vel notoriũ precedat ſm Jnno.in
c.bone.ꝛ in.c.cum in tua.de ſponſa.qđ
dictũ refert Bal.in.l.qui teſtã.§.per cõ
trariũ.ꝟ.de teſta.ꝛ voluit Barb.in.c.cũ
63 inter.in.xv.col.de conſue. ¶ †Ultimus
caſus ſm Ludo.roma.in.d.ſing.eſt vbi
vltima die termini in contumaciam ci
tati recipiuntur teſtes.qđ optime pro-
batur ex his que dixit ipſe Lu.ro. poſt
Bart.in.l.qui ante calendas.ꝗ.de verb.
oblig.ita reſidet.Lud.ro.in.d.ſuo ſing.
cccl xvj.incip.vnus ꝛc.de quo dixi etiã
ꝟ.in.ij.limitatione data hic ꝑ.d.Alex.
tu autem dicas inquantũ ipſe dicit de
examinatione ad perpetuã rei memo-
riam.qđ ad hoc poterat allegare caſuz
in.d.c.fi. de hereticis.in.vj.ꝙ qualiter
intelligat̃ vide plene per do.Abb.in.c.
preterea.el.ij.in fi.de ſponſa.vbi alle-
gat Hoſti.ꝛ Joã.an.in.d.c.qm̃ frequen-
ter.vt lite non conteſt.vbi dicunt ſm
Abb.ꝙ ſi actor timet cõuenire reũ pro-
pter ipſius potentiã poſſunt teſtes de
quorũ morte vel abſentia timetur reci
pi in ꝑuato ꝛ facere fidẽ tempore quo

64 lis poterit incohari. ¶ † Item predi-
cte de examinatione teſtiũ ad perpe-
tuã rei memoriã itellige eſſe vera ꝙ in
tali examinatiõe nõ requiritur citatio
partis hoc intellige eſſe verũ ⁊ habere
locũ qñ timetur potẽtia aduerſarii vel
aliqua alia iuſta cauſa occurrit. ſec⁹ au
tem ſi nulla cauſa adſit: qꝛ tũc debebit
pars citari in tali examinatione teſtiũ
ad perpetuã rei memoriã: qꝛ regulari
ter in tali examinatione requirit̃ cita-
tio partis. ita probat tex. in. c. ſignifica-
uit. extra de teſti. Et not. gloſ. ⁊ Innoc.
in. c. Alberic⁹. ⁊ ibi Abb. eo. ti. de teſti.
et voluit. d. Maria. ſoci. in repe. d. rube.
de dilatio. in. xiij. char. in ver. xiij. item
adde tu inquãtũ dicit Lu. ro. de exami
natiõe teſtiũ quã facit iudex ex officio
ſuo ad informationẽ an fama vel noto
riũ pcedat ⁊c. qđ Juiũ. l. qđ tali caſu req̃
rat̃ citatio partis v̓r tenere Joã. an. in
addit. Spe. i ti. de teſte. in § nũc tractã
dũ. in pn. vbi dicit ꝙ qñ iudex procedit
ex officio tunc etiã dꝫ citare partẽ. ⁊ di-
cit iſtud fuiſſe dictũ Guido de ſuza. in
65 l. iuriſiurandi. C. de teſti. † Sed teneas
tñ cõtrariũ. vꝫ ꝙ in his que põt facere
iudex ex officio nõ requirit̃ partis cita
tio. qđ etiã tenet Bal. in. l. nõ dubiũ. in
vj. col. verſi. iuxta hoc quero. C. de legi-
bus. vbi dicit ꝙ hoc voluit Inno. in. c.
dudũ. ð preſcrip. ⁊ voluit etiã Bal. in. l.
neqꝫ natales. C. de proba. in fi. ⁊ Bal. in
l. certũ. in. iij. col. C. vnde cogna. ⁊ l. l. pa-
tet. ff. de teſta. tu. ⁊ in. l. qnquaginta. ff.
de excu. tu. ⁊ l. l. j. in pe. col. ff. de leg. ij. ⁊
Bald. in. l. ſi qua p calũniã. in. ij. col. de
epiſ. ⁊ cle. ⁊ Lud. ro. in repe. l. j. ff. de ar-
bit. in. ix. col. in ver. item in officio iudi-
cis. ad qđ allegat gloſ. quã dicit ſingu.
in. l. j. in. § ſi cũ. ff. de bo. poſ. tit. genera-
li. Et idẽ voluit Bald. in. l. j. § j. ff. de fe-
rijs. ⁊ Oldra. in cõſi. cxxciij. inci. verbũ
aliqñ. ⁊c. circa priñ. p quo facit optime
qđ voluit Inno. in. c. j. de poſtula. plat.
quẽ refert ⁊ ſequit̃ Barb. i repet. c. teſti
moniũ. in. v. col. de teſti. vbi dicit ꝙ qñ
iudex inq̃rit ad informationẽ ſuã põt
recipere teſtes parte nõ citata. Et pro
hoc facit gl. not. in. c. j § ſi duo. de pace
tenẽda: quã ibi Bal. reputat ſing. que

gl. dicit ꝙ qñ iudex pcedit ex officio p
informatiõe ſua tũc põt recipere teſtes
ſine iuramẽto. Modo vltra caſus enu-
meratos hic a. d. Alex. et Lud. ro. in. d.
ſuo ſing. in quibus nõ requirit̃ citatio
66 partis. ¶ † Ego adduco alios caſus
in quib⁹ nõ requirit̃ citatio partis ⁊tñ
valet act⁹ vn⁹ eſt ⁊c. xvj. qñ producun-
tur tales teſtes ꝙ certum eſt ꝙ eis non
põt aliq̃d opponi: tunc tales teſtes poſ-
ſunt examinari parte nõ citata. ita di-
xit. d. An. in. c. veniẽt. el. j. in. iij. col. extra
de teſti. quẽ refert ⁊ ſequit̃ Alex. in cõſi.
ſuo. cxxx. incip. difficultas hui⁹ ⁊c. cir-
ca me. in. j. volu. ⁊ hoc fuit etiã de men-
te Bar. in. l. theopõpus. poſt me. in ꝟſi.
item quero qñ aliq̃s. ff. de dote preleg.
⁊ do. An. in. c. ij. de teſti. pro quo faciunt
dicta p Pau. de caſt. in ꝯſi. ſuo. ccxxvij.
67 incip. ſup primo dubio. in pe. col. † Et
facit optime no. verbũ Bar. in. l. ij. in §
ꝙ de frumentaria. J. de adminiſtra. re.
ad ciui perti. vbi dicit ꝙ vꝫ actus fact⁹
parte non citata qñ ſi fuiſſet citata vel
preſens nõ potuiſſet aliq̃d allegare in
cõtrariũ: qđ etiã voluit Abb. poſt Joã.
and. in. c. cũ olim. in. vj. col. ver. ſcđa cũ.
de re iud. ⁊ in. c. cauſam que. in. j. colũ.
poſt do. Anto. ibi extra de reſcrip. et in
c. audітis. in. iij. colũ. de procu. ⁊ ſentit
Abb. in. c. accepta. in fi. de appel. ⁊ hoc
etiam voluit idẽ Abb. in. c. bone. el. j. in
iiij. col. in verſi. itẽ no. de elec. ⁊ idem te
net Oldra. in conſi. ſuo. xcv. inci. ex for-
ma iſtius ſtatuti ⁊c. in fi. verbis. ⁊ Joã.
calde. in conſi. ſuo. viij. incip. ꝙ ſtatu-
tũ. ⁊ Pau. de ca. clarius in conſi. cxvj.
incip. circa primũ ⁊c. in pe. col. Pro qui-
bus etiã facit dictũ Bal. in. c. cũ ſicut.
in. ij. colum. de eo qui mitti. in poſſeſ.
rei ſeruan. cauſa. ⁊ per Alexã. in. l. ſi pa
cto quo penam. in. j. col. in verſi. limita
tamen ⁊c. C. de pac. ⁊ faciunt dicta per
Soci. in conſi. iiij. incip. ſuper ⁊c. in pe.
colum. in. iij. volu. et que ego dixi in re-
peti. mea. l. fin. C. de probatio. in. xxix.
char. ⁊ in ſingula. mea. xx. incipien. tu
ſcis ⁊c. ⁊. l. j. § fi. in. v. col. in verſi. ⁊ facit
etiam. J. de queſtionib⁹. ⁊ in repetitio.
mea rub. C. de probatio. in. xliiij. colum.
ante fi. in verſi. ad que etiã faciunt ⁊c.

68 ¶ †Item alius eſt caſus et ſic .xvij. in quo valet actus parte non citata. vez quando talis actus ipſi non citato facit preiudiciũ ſm Bald.in.l.ab eo. C.quomodo et quando iud.et Inno.in c.humilis.de maio.⁊ obe.⁊ Bald.in.l. fi.in.§.cum igitur.in verſic.quero igit nunquid de neceſſitate.C.de iure deli⸗be.et in aut.ſi omnes.C.ſi ſe ab here. abſti.et facit qđ not.Barto.in aut.ſed cum teſtator.in verſic.ſed quero.C.ad l.fal.⁊ bene facit.l.non idcirco.ff.de in⸗di.⁊ faciunt dicta per Old.in cõſil.ſuo cccxix.incip.quidam Ugo.⁊ per Paul. de caſt.in conſi.ſuo.xcj.incip.videtur dicendũ.in.ij.colũ.⁊ hãc partem etiam tenuit do.Alexan.in conſi.ſuo.lxxxvj. incip.viſis dubitationibus.in.ij.colũ. in verſic.fortifico ⁊c.in.ij.volu.vbi pre⸗dicta alle.pro maiori parte.de quo etiã dixi in repeti.mea l.fin.in.xxxix.char. in verſi.ſcđo ꝙ citatus ⁊c.C.de proba⸗tio.et in dicto ſingu.meo.xxx.incip.tu

69 ſcis ⁊c. ¶ †Alius eſt etiam caſus in quo valet actus parte nõ citata vide⸗licet quando examinant̃ teſtes in caſu naufragij:nã iſto caſu poteſt fieri pro⸗batio p teſtes qui interfuerũt naufra⸗gio parte nõ citata:puta ſi eſſet in lon⸗ginquis partibus.ita dixit Barto.in.l. ij.C.de naufra.lib.xj.et idem dixit Joã. de ana.in.c.excõmunicationi.in ante⸗pe.colum.extra de rapto.ad qđ etiam vide Ange.et Paul.de caſtr.in.l.cum

70 hi.§.tranſactiones.ff.de edẽ. ¶ †Item eſt etiam alius caſus.⁊ ſic decim⁹ no⸗nus:videlicet quãdo agit̃ de probã da cõſuetudine inducta a ppl'o cuiuſ⸗dam ciuitatis:nam tunc poterunt re⸗cipi teſtes parte nõ citata.ita dixit do. Anto.in reperto.c.fi.in antepe.colum. in ver.venio ad ſcđm principale.de cõ

71 ſuetu. ¶ †Uigeſimus caſus eſt in quo valet actus parte non citata:vez vbi⸗cũq ꝓceditur inſpecta naturali equi⸗tate ⁊ iuregentium:nam tunc non re⸗quiritur partis citatio ad videndum iurare teſtes ſm Barto.in.d.l.ij.C.de naufra.vbi ita intelligit text.in.l.ſcire

72 oportet.ff.de excuſatio.tuto. ¶ †Ui⸗geſimus primus caſus in quo non re⸗quirit̃ citatio partis eſt vbi iudex pro⸗cedit ad ſe informandum de abſentia rei:nã tunc non requiritur citatio par⸗tis ad videndũ iurare teſtes ſm Bart. ſingu.in extrauagan.ad reprimẽdum. in verſic.per edictum.circa princi.per text.in aut.de exhiben.reis.in.§.ſi non adminiſtrat.de quo etiã habetur per do.Maria.ſoci.in dicta repetitio.rube. de dilatio.in.xvij.char.in.ij.colum.in

73 verſic.decimus caſus ⁊c. ¶ †Uigeſi⸗mus ſecundus caſus in quo valet act⁹ parte non citata eſt:vbi lex in aliquo actu non exigit plenam probationem ſed contentatur ſolis articulis vel ar⸗gumentis:ita not.dixit Gemi.poſt hoſ⸗tië.in.c.pro humani.in.§.fi.in antepe. colũ.de homi.in.vj.ad qđ vide Ang.in

74 l.fi.C.de teſta. ¶ †Uigeſimus tertius caſus eſt quãdo partes dederunt licẽ⸗tiam iudici ꝙ poſſit recipere teſtes in abſentia ipſarum:tunc enim nõ requi⸗ritur citatio ad videndũ iurare teſtes ſm Bal.in.l.ſi quando.in.ij.colũ.verſi.

75 ſed quero.C.de teſti. ¶ †Uigeſimus quartus caſus in quo valet actus par te citata eſt vbi fit actus in quo nõ re⸗quiritur cauſe cognitio:nã in tali caſu poſſunt recipi teſtes parte non citata ſcđm gl.in.l.iij.in.§.ſi cauſa cognita.ff. de bono.poſſeſ.titu.generali:quã gloſ. ad hoc alleg.Bald.in.l.ne quicquã.in §.vbi decretum.in princip.ff.de offic. proconſul.⁊ de ea facit etiã ſeſtũ Bald. in rub.C.qui admit.in.iij.colũ.⁊ in.l.j. in.xxj.col.eo.ti.⁊ in.l.fi.eo.ti.⁊ in.c.cum olim.de re iudi.⁊ in.c.preterea.de dila tio.⁊ Bald.met.in.l.nã ita diuus.ff.de adoptio.in penul.colũ.⁊ illam gloſ.ſe⸗quitur etiã Lando.ro.in conſi.ſuo.lxi. incip.licet mihi ⁊c.in.j.colum.dicens ꝙ eam ſequitur Bart.ibi ⁊ in.l.j.C.quo rum bonorum.⁊ Bald.in.d.rubr.et in d.l.j.⁊ fi.C.qui admitti.de qua gloſ.etiã ego locutus ſum in repe.mea.l.fin.in xxxvij.char.C.de probatio.et ꝙ in ca⸗ſu.l.vbi non requiritur cauſe cognitio non requiratur citatio tenet domi. Maria.ſoci.in.d.rubri.de dilatio.in xiij.char.in.j.colum.in verſic.primus

76 caſus ⁊c. ¶ †Uigeſimus quintus ca⸗

ſus eſt quando teſtis qui depoſuit par-
te citata vult declarare dictum ſuum:
nam tunc nō eſt neceſſaria citatio par-
tis ad talem declarationem: ita dixit
Bald. in aut. hodie. circa princi. C. de
iura. calum. quod dictū refert ꝛ ſequi-
tur Lud. roma. in conſi. ſuo. cccclxxxij.
incip. in caſu premiſſo ꝛc. circa finem
de quo latius dixi in. l. j. in. §. fi. in. x. col.
77 .j. de q̄ſtio. ¶ †Uigeſimus ſext9 caſus
in quo non req̄ritur citatio partis eſt
q̄n pars ip̄a euidenter caret defenſio-
ne. ꝛ ꝑ ɔ̄ns nulla ſibi cōpetit defenſio:
nā tali caſu vȝ actus ip̄a parte nō cita-
ta: ita dixit Bald. in. l. vt vim. ff. de iuſti.
ꝛ iu. ꝑ. l. in crimine. ff. de adul. vbi etiā
ipſe dixit ꝙ vbi q̄s euidenter caret de-
fenſione non eſt citandus. ꝛ idem dixit
Bald. in. l. iubemus. C. de defen. ciui. et
in aut. ſed nouo iure. C. de ſer. fugi. pro
quo facit text. in. c. bone memorie. de
☞ elec. (Uide Deciū in cōſi. cclxxiiij. in-
cipi. viſo decreto. in fi.) Et faciūt dicta
per do. Feli. in. c. cū olim. in. vj. colū. in
fi. de re iudi. ꝛ ibi in ſeq̄n. col. vbi inquit
ꝙ nō eſt neceſſario citādus abſens cui
certū eſt defenſionē nō competere. alle.
hoc voluiſſe gloſ. ibi et Abb. poſt alios
e. d. Ant. in. c. ex inſinuatione. circa fin.
de appel. ꝛ alios etiā alleg. ad hoc de
q̄b9 ibi per eū. ꝛ ſubdit etiā circa ma-
teriā iſtā ꝙ intruſus notorie in benefi-
cio pōt ſpoliari nō vocatus: alleg. In-
no. ꝛ Hoſtien. in. c. accepta. de reſti. ſpo-
lia. et in. c. ordinariū. de offi. ord. in. vj.
et adducit etiā Lappū. in. c. fi. de elect.
in. vj. vbi dicit ꝙ non citat̄ electus. de
cuius nō iure conſtat notorie. ꝛ addu-
cit etiā plura ꝛ plura alia ſingularia
dicta plurium doc. in vtroqȝ iure ſpar-
ſa. de q̄b9 ibi per eū. ꝛ ego ꝙ̄ plura di-
cta ibi per eū retuli in repe. mea rub.
C. de probat. in. xlv. colū. in verſic. facit
etiā ad predicta et vltra ſupradicta ꝙ
in ſupradicto caſu non req̄ritur cita-
tio firmat do. Maria. ſoci. in dicta ſua
repe. rub. de dilatio. in. xvij. char. in. j.
colū. verſic. octauus caſus: ſed vide tn̄
78 que dixi. ff. in. ix. limitatio. ¶ †Uige-
ſimus ſeptimus caſus in quo non re-
quiritur citatio partis eſt q̄n nō diri-
gitur citatio cōtra certam perſonā: nec
aliquid petitur a parte: ſed a iudice: vt
puta ſi petatur a iudice ꝙ pronunciet
aliquē proceſſum nullū: vel qđ ſimile:
ita dixit. d. Maria. ſoci. in dicta ſua re-
pet. rub. de dila. in. xvij. char. in. j. colū.
in verſicu. tertius caſus ꝛc. vbi ad hoc
alleg. text. in. c. in noſtra. de procu. ſm
79 vnū intellectum Inno. ibidē. ¶ †Ui-
geſimus octauus caſus in quo nō re-
quiritur citatio partis eſt q̄n petitur
miſſio in poſſeſſionem rei q̄ a nemine
poſſidetur puta ex edic. diui adria. tol-
len. ſm Barto. in. l. fin. C. de edict. diui
adria. tol. et ſic etiam ſola agnitio bo-
norū poſ. pōt fieri corā iudice abſente
parte: vt habetur in. l. fi. C. qui admitti.
qđ procedit etiā in bonoꝝ poſ. contra
tab. lȝ illa veniat ad rumpendū teſta-
mentum: vt eſt gloſ. ſing. in. l. fi. in. §. ſed
cum antiquitas. C. de cura. fur. et tenet
Ioan. de imol. in. l. filio preterito. in
xlviij. ꝛ. xlix. colū. ff. de inoffi. teſt. et ita
etiam dicēdū eſt in bo. poſ. ſm tabu. vt
tradit Barto. in. l. impubes. in. §. fi. ff. de
car. edic. et tenet Imo. in. d. l. filio pre-
terito. et do. Maria. ſoci. in dicta rubr.
de dilatio. in. xvij. char. in. j. colū. verſic.
quartus caſus ꝛc. vbi refert predicta.
80 ¶ †Uigeſimus nonus caſus in quo
nō requiritur citatio partis eſt in his
q̄ ſunt preambula citatiōis ſeu pream-
bula ad citationem: vt eſt in petitio-
ne venie quā debet facere filius a iu-
dice vel libertus volens in ius voca-
re patrem vel patronū: et ſic in ſimili-
bus perſonis: q̄m in tali impetratione
venie nō requiritur parentū vel patro-
norū citatio ſm Bal. in. l. ea que. C. q̄uo
ꝛ q̄n iud. ꝛ voluit Old. in conſi. ſuo. cxx.
quos refert ꝛ ſequitur do. Maria. ſoci.
vbi. ff. in ver. quintus caſus ꝛc. vbi ſub-
dit idem eſſe q̄n filius emācipatus pe-
tit ſibi decerni bonorum poſſeſ. cauſe
litis agnoſcende: et ſibi dari licentiam
vt poſſit proponere querelam inoffi.
teſta. contra teſtamentum patris quo-
niam tunc non tenetur citare partem
ſcđm Oldra. in dicto conſilio. cxx. per
text. in. l. ij. C. de inoffic. teſtamen. de
quo latius per domi. Maria. in dicto

81 verſic.quintus caſus ⁊c. ¶ †Trigeſi-
mus caſus in quo non requirit citatio
partis eſt qñ iudex facit ſibi dare licē-
tiam a reo procedendi contra eum nō
citato vel eo abſente:nam tunc valebit
actus ſine ipſius citatiōe qm̄ valet ta-
lis cōceſſio licētie ſm Bal.in.l.vt per-
fecti⁹.C.de annali excep.⁊ voluit Bar.
⁊ Joā.de Jmo.in.l.as q̄ reus.ff.de pub.
iudi.⁊ habet per Barto.in.l.pe.eo.titu.
ita dixit.d.Maria.vbi.ſ.in verſi.ſextus
caſus:pro quo faciunt dicta.j.in.ij.fal
82 lent.vbi videas. ¶ †Trigeſimus pri-
mus caſus eſt:quando partes a princi
pio inter ſe paciſcuntur q̄ valeat iudi
cium ſine citatione partis ſm Ang.de
are.in trac.malefi.in verſic.q̄ iudex fe-
cit ſibi dare licētiam ⁊c.vbi ad hoc al-
leg.Bal.in.d.l.vt perfectius.de anna.
excep.⁊ ſubdit.d.Augu.de ari.in dicto
verſi.q̄ iudex fecit ſibi dare licentiā ⁊c.
q̄ pro hoc faciunt dicta p Bal.in.l.dic
proferre.in.§.ſi q̄s litigatorū.ff.de ar-
bi.vbi dicit ponderandum eſſe glo.ibi
ad hoc qđ tenet proceſſus ſine citatio-
ne partis qñ partes renuntiant cita-
tioni.⁊ ideo dicit q̄ in criminalib⁹ vi-
demus practicare q̄ iudices faciunt
ſibi dare licētiam procedēdi ſine cita-
tione ⁊ in abſentia partis:alleg.Spec.
in titu.de citatione.in.§.viſo.in verſic.
pone q̄ partes.⁊ iđ ſm eū dicit Bald.
in.l.ſi qñ.C.de teſti.q̄ in criminalibus
videmus practicari q̄ iudices faciunt
ſibi dare licētiam q̄ iudex poſſit reci-
pere teſtes ſine preſentia partis.⁊ per
ↄ̄s ſine aliqua alia citatione:et idem
in effectu tenet Bal.in.l.ſi accuſatori-
bus.C.de accuſa.et ideo dicit q̄ cauti
aſſeſſores ſemp faciunt ſcribi q̄ pars
dat licētiam iudici explēdi proceſſum
in abſentia ipſius rei:q̄ datio licentie
valet q2 hoc reſpicit fauorē ipſi⁹ par-
tis.vt habet.in.l.dic proferre.§.ſi quis
litigatorū.ff.de arbi.⁊ dicit q̄ hāc par-
tē tz Specu.in.d.§.viſo.⁊ iſta refert et
ſequit.d.Aug.de ari.in dicta ſua addi.
de quo etiā p Lud.ro.in cōſi.ſuo.cxlij.
inci.q̄ ceſſionari⁹ ⁊c.ego aūt predicta
approbo ⁊ credo vera eſſe in cauſis ci-
uilibus:ſed ſecus credo eſſe in crimi-
nalibus:nec credo q̄ valeat talis pra-
ctica in criminalib⁹ quā ſemp impro-
baui:nec talis datio in le criminalib⁹
vz vt poſſit procedi reo non citato:qñ
citatio eſt defenſio vt de ſe patet:⁊ pro-
bat text.in cle.paſtoralis.in.§.verū.de
re iudi.⁊ voluit Bald.in.l.cū fratrē.in
pe.colū.C.de his q̄bus vt indig.ſed in
cauſis crialibus reus nō pōt renūtia-
re ſuis defenſionibus.vt eſt gl.no.in.l.
pactū inter heredem.ff.de pact.de qua
glo.et ei⁹ materia late loquut⁹ ſum in
l.j.in.§.ſi.in antepe.colū.j.de q̄ōni.⁊ in
l.vnius facinoris.§.cogniturum.in.ij.
83 col.eo.titu. ¶ †Trigeſimus ſecundus
caſus in quo non requirit citatio par-
tis eſt vbi de ſtilo vel de conſuetudine
curie non fit citatio.vt puta ad exami-
nādū teſtes:ita dixit Bald.in aut.ſi de
in aliquo.in pe.colū.ver.ſcđo requirit
C.de eden.⁊ Alex.in cōſi.lxv.incip.ha-
bita ſup cōtentis.in vlt.col.in.j.volu.⁊
do.Philip.decius in cōſi.ſuo.clxiij.in-
cip.in cauſa.in.vij.colū.verſi.⁊ non eſt
dubitandum.pro quo facit:nam ſtilus
ſeruandus eſt.vt hᵣ.in.l.fin.C.de iniur.
in.l.iij.§.ſi.ff.de teſti.et in.c.quam gra-
ui.de cri.fal.⁊ per Cyn.in.l.ij.C.que ſit
lon.conſue.⁊ per doc.in.c.ſi.de conſue.
⁊ dixi in ſing.meo.cxviij.incip.ſtilus.⁊
latius dixi in repe.mea.l.ſi.C.de pba.
in q̄ōne illa extraordinaria:vez an cō-
ſuetudo excuſet a delicto ⁊ a pena:vi-
de ibi latiſſime.†Et vide etiā aliqua
in materia q̄ ponit Alex.in conſil.ccxl.
incipi.perſpectis.in.j.colū.in.vj.volu.)
84 ¶ †Trigeſimus terti⁹ caſus eſt:vbi-
cunq̄ pōt inchoari ab executione tūc
non requiritur citatio partis.Jta dixit
Bald.in.l.de pupillo.in.§.meminiſſe.
ff.de oper.no.nun.et in reperto.l.ne
quicq̄.in.§.vbi decretum.ff.de offi.pro
conſul.⁊ voluit.d.Maria.Soci.in rub.
de dila.in.xvij.char.in.ij.col.in verſic.
octauus caſus ⁊c.vbi etiā aliqua alia
adducit ⁊c.Hunc tñ caſum non audeo
affirmare indiſtincte niſi qñ periculū
eſſet in mora:nā videm⁹ etiā q̄ merus
executor qui neceſſario incipit ab exe-
cutione in aliquib⁹ caſibus tenet cita
re partem vt habetur in.c.licet ep̄s.de

prebend.in.vi.⁊ Inno.in.c.cum olim.de
priuileg.⁊ in.c.j.de cōceſ.preben.in.vj.
⁊ per docto.in.l.fi.C.ſi per vim.vel alio
modo.⁊ in.c.nouit.de appel.⁊ p Old.in
conſi.ccxxvj.et per do.de rota.in deci.
cccviij.in nouis incip.ſi executor.⁊ per
Bar.in.l.a diuo pio.in prin.ff.in hoc ti.
⁊ in.l.iij.in.xiiij.col.ver.mihi autem.C.
de pign.in repe.et Ang.in.l.j.C.de iu-
di.⁊ per Alex.in cōſi.ſuo.xlv.incip.vi-
85 ſis verbis.in.vj.volu.¶ † Trigeſimus
quartus caſus eſt vbicūqꝫ ſtatutū exi-
git iuſtificationē actus iam celebrati
poſt ipſius actus celebrationē:qꝛ tunc
in ipſo actu celebrando:nō exigit¯ cita-
tio ſm Bal.in.l.ne q̄cūqꝫ.in.§.vbi decre-
tū.ff.de offi.procōſul.vñ dicit ꝙ ex quo
Florentie viget ſtatutū ꝙ captura de-
bitoris debeat iuſtificari infra triduū
pōt debitor capi nulla precedēte cita-
tione.⁊ hoc dictum refert ⁊ ſequitur.d.
Maria.Soci.in dicta rub.de dilatio.in
xvij.char.in.ij.colū.in verſi.nonus ca-
ſus ⁊c.⁊ ex hoc dicit ipſe ibi ꝙ ſi ſtatu-
tum dicit ꝙ viſo pub.inſtrō precipi de-
beat debitori ꝙ ſoluat vel non recedat
de palatio ꝙ hoc caſu nō requirit¯ ci-
tatio:ſed poterit fieri preceptum per
nuntiū vel p epiſtolā:ad qḋ etiā alleg.
Bal.in rubꝛ.C.comminat.vel epiſto.de
86 quo latius p eū vbi.ff.¶ † Trigeſim⁹
quintus caſus eſt in alienatione iuris
ſui in qua non requirit¯ citatio poſſeſ-
ſoris.ſed.d.Maria.Soci.in dicta rubꝛ.
in verſi.vndecimus ⁊c.ad qḋ alle.dicta
per eū.in.d.c.de multa.de preben.in
87 iij.q.princi.in.xx.declara.¶ † Trigeſi-
ſimus ſextus caſus eſt vbi cognitio ali-
qualis requirit¯ ſup habilitate pſone.
exēplū cū ſit examinatio vtrum mona-
chus admitti debeat ad accuſandum
abbatem:nā talis examinatio fit etiā
non citato abbate ſm Inno.⁊ Joā.an.
in.c.ex parte.de accuſa.quos refert et
ſequit¯ do.Maria.in.d.loco.in verſicu.
88 duodecimus caſus ⁊c. ¶ † Trigeſi-
mus ſeptimus caſus eſt vbi a iure im
poſita eſt alicui pena ipſo iure:ꝙ ta-
lis pena poterit peti et exequi a tali
ipſo aliter nō citato.tex.eſt ſm intelle-
ctum Abb.antiqui.in.c.reprehenſibi-

lis.de app.qui tex.non eſt alibi ſm do.
Abb.ibi quos refert et ſeqtur.d.Ma-
ria.vbi.ff.in.iij.col.in ver.decim⁹ quar
tus caſus:vbi etiā dicit ꝙ pro hoc fa-
cit gl.in cle.ij.de pe.⁊ qḋ voluit.d.An.
in.c.veſtra.de coha.cle.⁊ mulie.in pri-
mo mēbro.⁊ Gemi.in.c.quo Lothari⁹.
ij.q.j.⁊ Card.in.c.extirpant.de preben.
⁊ idē tenet Lu.ro.ſm eū in.l.is cui bo-
nis.in verſi.ſed circa predicta dubitat¯
vtrū ſit neceſſaria citatio.ff.de verbo.
oblig.per.d.c.reprehēſibilis.⁊ per alia
iura que ipſe alleg.ibi:videt¯ m Card.
in cle.in pleriſqꝫ.in.x.q.de elect.vbi te-
net contrariū:quē vide.Ego aūt circa
hoc adducebam in argu.no.verbū po-
ne ſtatuto cauetur:ꝙ bona homicide
ſint confiſcata ipſo iure.Alia ſtatuto
cauet¯ ꝙ confitenti delictū tertia pars
pene remittat¯:modo quidam homici-
da confitet¯ delictū.An tertia pars bo-
norum ſuorum per talē cōfeſſionē ſibi
remittet¯.dicas ꝙ non:qꝛ tale ſtatutum
debet intelligi in caſu in quo pena nō
ſit commiſſa ipſo iure.ita dixit Bar.in
l.id quod.in.§.j.ff.de penu lega.quē re-
fert et ſequit¯ Bal.in.l.ea q̄.in.ij.colū.C.
de condi.inde.⁊ idē etiā dixit Barto.in
☞ l.q̄ ob rē.ff.de condi.indebi.(Et Flo.
in.l.lege aquilia.la.ij.ff.ad.l.aquil.)Ex
q̄bus apparet ꝙ qñ q̄s incurrit penam
ipſo iure ex poſt non iuuat¯ ex benefi-
cio.l.alteri⁹.l.iō merito nō iuuat¯ bñfi-
cio.l.requirētis citationē fieri qñ tra-
ctatur de preiudicio alicuius.ad q̄ vi-
de dicta per domi.Fell.in.c.ij.in.ij.no.
89 de ſponſa.¶ † Trigeſim⁹ octauus ca-
ſus eſt in declaratione quā facit iudex
cōtra monitum ⁊ iuſſum rñdere poſi-
tionibus q̄ fuit contumax ⁊ noluit rñ-
dere ꝙ habeat¯ pro confeſſo.Nā in tali
declaratione non requirit¯ alia citatio.
ita dixit Joan.de Imol.in.l.ſi finita.in
§.ſi plures.ff.de dam.infec.vbi dixit ꝙ
ſi ſtatuto cauetur ꝙ ois citatus ad rñ-
deñ.poſitionibus ſi non venerit ha-
beatur pro confeſſo.ꝙ tūc iudex abſqꝫ
alia citatione illo ſic exiſtente contu-
mace pōt declarare ipſas poſitiones
haberi pro confeſſatis.qḋ dictū refert
do.Maria.vbi.ff.in verſic.xv.caſus ⁊c.

de quo etiam p Iaſ.in.l.ne q̃cq̃.in.ix.
col.in verſicu.fallit.ff.de offi.proconſu.
90 ¶ † Trigeſim⁹ nonus caſus eſt in ad
miſſione articulorum:qñ iudex examina-
uit an capitula eſſent pertinentia vel
impertinẽtia.Nã poteſt hoc declarare
ſine aliqua citatione partis ſm do.de
rota.quos refert ꝛ ſequitur.d.An.in.c.
ij.de teſti.et hanc partẽ tꝫ ibi Abb.de
quo tñ latius per.d.Maria.ſoci.vbi.ſ.
in.xxiij.char.in.iij.col.verſicu. xxiij.ca-
91 ſus ꝛc.¶ † Quadrageſimus caſus eſt
in depoſitiõe teſtis:cui⁹ dicto ſtãdum
eſt ex diſpoſitiõe teſtatoris:in quo par-
tis citatio non requiritur neceſſario.
ita dixit Barto.in.l.theopompus.ff.de
do.prele.quem refert ꝛ ſequit̃ Alex.in
conſi.cxxx.incip.difficultas huius.in.j.
volu.ꝛ do.Maria.ſoci.vbi.ſ.in verſic.
92 xxv.caſus ꝛc.¶ † Quadrageſim⁹ pri-
mus caſus eſt in relatione nuntij:nam
illa nõ req̃rit partis citationẽ cũ per-
ſona ipſi⁹ nuntij iã fuerit approbata.
ita dixit Bal.in.d.l.theopõpus.ꝛ Bal.
in.l.in minorum.in vlt.col.C.de in integ.
reſti.mino.ꝛ.d.Maria.ſoci.vbi.ſ.j ver-
ſicu.xxviij caſus ꝛc.ꝛ in eodem tracta.
in.xv.chart.in.iij.col.verſi.xxxvij.proce-
93 dit ꝛc.¶ † Quadrageſim⁹ ſcd̃s caſus
eſt qñ alicui eſt datus termin⁹ a.l.vel
ab hõie ad pducẽdũ inſtrm̃ vel aliq̃d
aliud:nã ad ſatiſfaciẽdũ tali precepto
ſufficit ſola productio abſq; citatione
aduerſarij ſm Barto.in.l.mariti.in.§.
hoc quinquẽniũ.j.de adul.quẽ refert
ꝛ ſequit̃ Bal.in.l.ſi ea.in vlti.verbis.C.
q̃ accu.nõ poſ.et voluit.d.Maria.ſoci.
vbi.ſ.in.xix. chart.in.j.colũ.verſic.xxxi.
caſus.ꝛ voluit etiã Bal.in.l.ſi qñ.in fi.
C.de teſti.ꝛ in.l.j.ad fi.ff.de fer.ꝛ Ang.
in.l.omniũ.C.de teſta.et Iaſ.in.l.j.ante
94 fi.C.qñ libel.prin.datũ.¶ † Quadra-
geſimus terti⁹ caſus eſt in abſolutiõe
ſnīe excõicationis in qua non requirit̃
citatio partis ſm Bald.in.l.ſi pacto
quo penã.C.de pac.pro quo facit text.
in.c.olim ex literis.extra de reſcrip.de
quo etiã per do.Maria.ſoci.in rubr.de
dila in.xix.char.in.ij.colũ.in ver.xxxiij.
95 caſus ꝛc.¶ † Quadrageſimus quar-
tus caſus eſt in principe faciente actũ

per quẽ põt preiudi care alicui inuito:
ꝛ cõſtat q̃ ei vult preiudicare tunc vꝫ
ille actus ſine citatione partis.ita di-
xit Abb.in.c.inter quatuor .in.j.colũ.
de maio.ꝛ obe.ꝛ Lu.ro.in cõſi.ccclxix.
incip.circa primum.in.xi.col.ꝛ Abb.in
c.olim.de re iudi.et ex hoc conſuluit
Alexã.in.cõſi.ſuo.ij .incip.viſis codi-
cillis .in.x.colum.in.j.volu.qd̃ eſt repe
titũ in cõſi.lxxxvij.in.ij.vol.qñ ſi appa-
ret principẽ adeo diſpoſitum fuiſſe ad
aliq̃d oĩno faciendũ q̃ etiã p̃ſentes nõ
potuiſſent eius voluntatem impedire
valebit actus eis nõ citatis.et ideo di-
cit Alexã.in dictis cõſil.q̃ legitimatio
ſpurij vel naturalis:q̃ de plenitudine
ptãtis fieri põt a principe etiã in pre-
iudicio eorum q̃b⁹ eſt queſitũ ius in ſpe
põt fieri ipſis non citatis.ꝛ ita firmat
Bar.et cõiter alij in.l.gallus.in.§.ꝛ q̃d
ſi tñ.ff.de lib.ꝛ poſthu.et hanc partem
tenet etiã.d.Feli.in.c.cum olim.in.x.et
xj.col.de re iudi.(Et Alexã.in conſi.
ccij.inci.perſpectis ꝛc.in pe.colũ.in.vj.
vol.et Decius.in cõſi.ſuo.cclxix.incip.
cõſultus.in vlti.col.)Et pro hac parte
etiã conſuluit.d.Fran.de curte.in cõſi.
ſuo.j.in.xij.col.verſi.facio tñ aliam ꝛc.
de quo etiã p Bald.in conſi.ſuo.clxxij.
incip.ſtatuto cauet̃.in. vlt.col.in.j.vo-
lu.ꝛ p.d.Philip.decium in cõſi.ſuo.lv.
in.j.col.ꝛ p.d.Maria.ſoci.in dicta ru-
bri.in.xviij.char.in.iiij.col.cum ſequẽ.
96 ¶ † Quadrageſim⁹ quint⁹ caſus eſt
qñ pcedit̃ ꝫ vnũ ꝛ finis illi⁹ proceſſus
tẽdit in ꝯñtiã cõtra aliũ tũc ſi reſpicit
publicã vtilitatẽ pbationes ꝫ princi-
palẽ:ꝛ ſniam cõtra eũ latã facit preiu-
diciũ etiã illi ꝫ quẽ in ꝯñtiã tẽdit:etiã
ſi nõ ſit citat⁹.l.q̃ſq̃s.C.ad.l.iul.maie.
ꝛ hꝫ.in.l.j.C.vbi cauſe fiſca.ꝛ p gl.in.l.
in cognitione.ff.ad ſille.et hoc voluit
Bar.in diſputa.ſua inci.peruſine ciui-
tatis.ꝛ.d.An.in.c.j.de re iud.circa pe.
col.ꝛ Bald.in.l.j.C.ne fi.pro pa.et in.l.
fi.in.§.neceſſitatẽ.in.vj.colum.C.de bo.
q̃ libe.ꝛ ita p illa iura et doctrinas te-
net.d.Alex.in cõſi.ſuo.cclxxxiiij.incip.
viſis dubitationibus.in vlti.col.et idẽ
dixit ipſe Alex.in cõſi.ſuo cccviij.inci.
in cã q̃ vertit̃ inter agẽtes ꝛc.in.ij.col.

vbi dicit hoc eſſe verū qñ ille principa-
lis contra quē agebaē fuit pſens:ſecus
aūt ſi fuiſſet abſens q2 tūc etiā nō pre-
iudicaret illi tertio ipſo non citato de
97 quo ibi latius per eū ꝛc. ¶ † Quadra
geſimus ſextus caſus eſt ſm do. Alex.
in cōſi.ſuo.lxxxvj.inci.viſis dubitatio-
nibus.in.j.colū.in.ij.vol.vbi dicit ꝙ lꝫ
ſnia poſſet in cōſequētiā facere preiu-
diciū alicui tñ nō dꝫ citari niſi illud iu
diciū de ſui natura tenderet pncipalr
in dānū illius tertij:de quo dicit eē gl.
no.cōiter approbatā.in.hac.l.noſtra. p
quā dicit Ang.hic.ꝛ Jo.de imo.ꝙ ſi fa
cio cōdēnare debitorē meū nō poterūt
alij creditores opponere ꝙ ipſi nō fue-
rūt citati ad pceſſum ex quo lis nō or-
dinaē principalr cōtra eos.ſꝫ ſi ageba-
tur p creditorē cōtra debitorē faciēdo
excuſſionē in bonis cōtra eū:ꝛ ſic ad fi-
nē vt poſſit puenire ad pignoꝝ poſſeſ-
ſionē tūc q2 iudiciū excuſſionis princi-
paliter ordinaē in preiudiciū poſſeſſo-
rū illi citādi erūt ſꝫ Ang.ꝛ Jo.de imo.
ibi ꝙ latius pſequiē ipſe Alex.in dicto
98 ſuo cōſi.vbi videas. ¶ † Quadrageſi-
mus ſeptimus caſus eſt in inſinuatio-
ne donationis:nā in ea fienda citatio
alicuius nō requiriē lꝫ ipſa donatio ſit
in piudiciū futuroꝝ heredum donato-
ris.ita dixit Bar.in.l.in hac.p illū text:
C.de dona.et in.l.modeſtinus.ff.eo.de
dona.ꝛ voluit Bal.in aut.eo decurſuꝫ.
C.de dona.ante nup.et in.l.illud.C.de
ſacroſan.ec.ꝛ in.l.ſi.C.q admit.ꝛ in.l.j.
in prin.C.de lit.conteſt.ꝛ in.l.ſi.in.§.il-
lud.C.de tempo.app.ꝛ voluit Paul.de
caſt.in.l.teſtamēta oīa.C.de teſta.ꝛ vo-
luit Jaſ.referēs predictos doc.in.l.j.in
fin.C.qñ lib.prin.datur.(Uide tñ que
99 dixi.ff.in.vij.ampliatione.) ¶ † Qua-
drageſimus octauus caſus eſt qñ cau
ſa eſt cōmiſſa:vt iudicet cōmiſſari⁹ ſm
cōſcientiā ſuā:nā hoc caſu nō requiriē
citatio partis.ita dixit Bald.in.l.certū.
in.iij.col.C.vnde cogna.ꝛ Lu.ro.in ru-
bri.ſua.ff.de arbi.in.ij.col.verſi.itē.vide
tamē circa hoc Jaſ.latius loquentē in
l.ne quicq̄.in.ix.col.in verſi.xiij.fallit.
ff.de offi.procōſu.ꝛc.ꝛ Alex.in cōſi.xlv.
incip.viſis verbis.in.ij.colū.in.vij.vol.

100 ¶ † Quadrageſimus non⁹ caſus eſt
qñ pceditur cōtra rebelles eccleſie re-
tinētes res eccleſie vel imperij.nā ſnia
contra tales vꝫ ſine eoꝝ citatione.ita
no.dixit Jo.and.in.c.cū olim.de re iu-
di.in nouel.qđ dictū refert et ſequitur
Bal.in proem.feud.in.§.aliqua.in.j.co-
lū.et Ludo.ro. in ſing.meo.dclxxxviij.
inci.tu ſcis ꝙ nedū iudex ꝛc.de quo di-
xi etiam.ff.in.ij.ampliatione ad hanc.l.
101 ¶ † Quinquageſimus caſus eſt quan
do procediē cōtra aliquē de enormiſſi-
mo delicto.Nā tali caſu poſſunt reci-
pi teſtes lite nō cōteſt.ꝛ parte non cita
ta ſm Arch.in.c.j.de homici.in.vj.vbi
dicit ꝙ in caſu illius.c.et ſic in enormi
crimine poſſunt recipi teſtes lit.nō cō-
teſt.ꝛ parte abſente et nō citata.et hoc
dictū ſequitur Semi.ibi in.§.ſi.et eos
refert ꝛ ſeqtur.d.Feli.in.c.qm frequē-
ter.in prin.in pe.colū.vt lit.nō conteſt.
pro quib⁹ facit in argu.regula illa:vcꝫ
ꝙ propter enormitatē delicti licitū eſt
iura trāſgredi:vt habetur in.c.cū ocs.
de cōſti.ꝛ dixi ego in ſing.meo.ccxliij.
incip.tu ſcis.ꝛ in.l.j. in prin.in.viij.co-
lū.ff.de queſtio.ꝛ in.l.vnius.in.§.cogni-
turū.in.xiij.col.verſi.et ratio predicto-
102 rū.eo.tit. ¶ † Quinquageſim⁹ primus
caſus eſt qñ dubitaē de ſcādalo futuro
veniēdo vtputa qñ eſt dubiū ꝙ partes
veniant ad arma:nam tali caſu valet
preceptū iudicis factuꝫ ſine citatione
partis.ita dixit Joā.de imo.hic:ad qđ
allegat in argumen.l.de pupillo.in.§.
ſi quis riuos.ff.de ope.no. nuntia.et.l.
103 equiſſimum.ff. de vſufruc. ¶ † Quin-
quageſimus ſecundus caſus eſt quan-
do fertur ſentētia capitalis in aliqua
cauſa criminali.nam valebit talis ſen
tentia:lꝫ ipſe reus nō fuerit citatus ad
talē ſentētiā audiendā.Jta dixit Ang.
de aret.in trac.maleſi.in verſi.qui iu-
dex commiſit.l.preconi.ꝛc.in princi. et
hoc dicit pcedere ꝛ locū habere in cri-
minalibus qñ reus dedit licentiā iudi
ei procedēdi cōtra eū in illa cauſa vſqꝫ
ad ſententiā excluſiue abſqꝫ alia cita-
tione de qua licētia habetur per Bart.
in.l.is q reus.et in.l.inter accuſato:ē.
ff.de pub.iudi.et etiam dicit Ange.hoc

pcedere pp̄ter monitionē iudicis ſubs
ſecutā in qua monuit reum p̄ ſingulis
dieb⁹ et horis ad cōparendū corā eo:q̄
monitio iudicis hȝ vim peremptorij:vt
in.l.ij.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.C.q̄ñ ꝛ q̄ñ iu.ꝛ vo
luit Bar.in.l.ꝛ poſt edictū.ꝛ i.l.ad per:
emptoriū.ff.de iu.de quo etiā dicā.j.la
tius.iō talis licentia ꝛ cōminatio ſiue
monitio ſufficit ad validitatē ſnīe.arg.
no.p̄ Bart.in.l.ſi finita.in.§.iulia.in.ij.
col.ff.de dā.infec.ꝛ ſubdit Ang.vbi.ſ.
p̄dicta pcedere ꝛ locū habere q̄ñ re⁹cō
paruit ꝛ dedit licētiā iudici pcedēdi et
monitus fuit vt.ſ.dictū eſt:ſecus aūt ſi
re⁹ fuit abſens ꝛ ꝯtumax:q: tūc nō va
leret ſnīa ipo nō citato p̄ regulā huius
l.ꝛ ſimiliū.ita finaliter dicit Ang.in lo
co ꝑalleg.de quo etiā vide Bal.in cōſi.
ſuo incip.reperiꝉ quedā ſnīa ꝛc.de con
ſuetudine aūt q̄ñ reus eſt carcerat⁹ du
citur pſonaliter corā iudice:ꝛ in faciem
ſuā ferꝉ ſnīa:p̄cedente tñ ſono cāpane:
q̄ ſon⁹ cāpane vꝫ quodāmō quedā taci
ta citatio q̄ nō req̄riꝉ nec tacite nec ex
preſſe:q: cū ſit p̄ns ipſe re⁹ nō vꝫ neceſ
ſaria alia citatio cum p̄ns regulariter
nō ſit citand⁹ vt dixi.ſ.in notabilibus.
104 ¶ † Quinquageſimus tertius caſus
in quo nō requiriꝉ citatio partis eſt in
caſu.c.ſiñ.extra q̄ð met.cā.ꝛ.l.ſi q̄ñ.C.
vnde vi:in quib⁹ dicitur ꝙ ſi quis paſ
ſus ſit violentiā ab aliquo:et fuit ſpo
liatus bonis ſuis ꝙ pōt probare res ſi
bi ablatas per eı⁹ ſacramentū p̄miſ
ſa taxatione iudicis:q̄ iura licet loquāz
tur in reb⁹ ablatis per violentiā tamē
extenduntur ad res furto ſubtractas
ſm̄ Joan.de ana.in conſi ſuo.lv.incip.
qui dubia ꝛc.ante ſi.verſic.circa quar
tam.et Bald.in.l.j.in.ix.col.verſi.modo
contra hoc oppo.C.de ſenten.q̄ pro eo
ꝙ intereſt.ꝛ Alexā.in.l.ij.ff.de dam.in
fec.ꝛ Abb.in.d.c.ſi.ꝙ met.cau.in pen.
col.ꝛ volunt aliȷ quos ego retuli in re
peti.mea rubri.C.de proba.in.xxix.co
lū.et in tali iuramēto deferendo dam
nū paſſo:non eſt neceſſaria citatio par
tis:Ita dixit Jo.de imo.in.d.c.ſi.et do.
de rota.quos refert ꝛ ſequitur do.Feli.
in.c.cū olim.in.vij.col.de re iudi.ꝛ do.
Alex.in cōſi.ſuo.cxxx.incip.difficultas
huius ꝛc.in.j.volu.ꝛ Jaſ.in.d.l.ſi quan
do.C.vnde vi.in.iiij.col.ꝛ do.Nico mil
lus in ſuo reperto.verſic.citatio in.vij.
col.in.viij.ver.de quo dixi etiā in dicta
repetitio.mea rub.de probatio.in.xxx.
colū.in verſicu.ꝛ ſcias ꝙ violentus ꝛc.
105 ¶ † Quinquageſimus quart⁹ caſus
eſt in domino rei emphiteotice poſtq̄
emphiteota cecidit a iure ſuo.Nā po
terit tamen rem emphiteoticā alteri lo
care etiā nō citato dicto primo emphi
teota.licet tractetur de eı⁹ preiudicio.
ita dixit Lud.roma.in conſi.ſuo.ccxij.
incip.quo ad primū.in.j.colū.quem re
fert ꝛ ſequitur Alex.in.conſi.ſuo.cxxx.
incipiē.difficultas huius.in.j.volu.et
idem etiam tenet Alexan.in conſi.ſuo
cclxvij.incip.viſa facti.in.j.col.vbi di
cit hanc partē tenuiſſe Bald.in.c.que
in eccleſiarum.in.ix.col.de conſti.ꝛ idē
tenet Alexan.in conſil.ſuo.cxxxvij.in
cip.circa proceſſum ꝛc.in vlti.colū.vbi
etiam alleg.Ludo.roma.in dicto con
ſi.ccxij.Idē tenet Jaſ.in.l.ſi.in.vi.colū.
verſic.itē quinto.C.de iure emphiteo.
106 † Et predicta etiam haberent locū in
in feudo cum procedat argu.de feudo
ad emphiteoſim et econtra vt not.gl.
in.c.j.in fin.in tit.an agna.vel fil.et no.
Bar.in l.ſi mihi et tibi.j.de verb.obli.
ꝛ voluit Alex.in.d.cōſi.cclxvij.incip.vi
ſa facti narratiōe.in.j.col.et vide q̄ ego
dixi in pract.mea cauſarū criminaliū.
in.lxxij.char.et ibi etiā in.lxxiiij.chart.
107 ¶ † Quinquageſimus quint⁹ caſus
in quo nō requiritur citatio partis eſt
quādo:clericus eſt captus a iudice lai
co ꝛ accuſatus de delicto.Nam tali ca
ſu ſi vult oſtendere ꝛ docere ſe eſſe cle
ricū nō requiriꝉ citatio partis.Ita ſin
gu.dixit Bald.in.l.ſi qua per calūniā.
in.ij.col.in verſi.ſed pone ꝙ ſi iſte ꝛc.C.
108 de epiſ.ꝛ cler. ¶ † Quinquageſimus
ſextus caſus eſt q̄ñ iudex abſoluit pre
ſentē a termino cita.ſibi facte.Nā hoc
pōt fieri ſine citatione partis aduerſe.
Ita dixit Spe.in titu.de contuma.in.§.
nūc vobis vidēdū.in ſi.q̄ð dictū refert
et ſequitur Bal.ibi in addi.in.ij.addi.
109 q̄ð eſt no.in practica. ¶ † Quinqua
geſimus ſeptimus caſus eſt vbi nō eſt

aduerſari⁹. Nã qñ quis non hʒ aduer-
ſariũ valet actus: parte non citata. Ita
not. dixit Bald. in. l. ſi. in. iij. colũ. ver. ſed
pone ꝙ altera pars. C. eo. de re iudica.
ad qd alleg. tex. in. l. iij. in. §. pe. ff. de bo.
110 poſ. titu. gñali. ¶ † Quinquageſimus
octauus caſus eſt in illo qui põt face-
re actũ. Et tñ non hʒ iuriſditionẽ nec
poteſtatẽ citãdi. Nã tũc vʒ actus fact⁹
parte nõ citata: ꝛ poteſt poni exẽplũ ex
forma ſtatuti. Data eſt ptãs ſiue arbi-
triũ alicui tabellioni tranſcribendi in-
ſtrumẽta paterna: an tali exẽplo dabi-
tur plena fides parte nõ citata. ꝛ videt
primo dicẽdũ ꝙ nõ: vt no. in. c. paſtora-
lis. de re iudi. in cle. Sed ɔtrariũ eſt ve-
rius qꝛ citatio non pertinet ad notariũ
cũ ipſe nõ habeat iuriſditionem: vnde
quecũqꝫ facit ex gñali cõmiſſione ex ſo-
la vi tabellionatus valẽt etiã nemine
citato: qꝛ impoſſibilis eſt citatio: ergo
non reqrit. Ita no. dixit Bald. in aut. ſi
quis in aliquo. in. iij. col. verſi. Sed hic
quero vnũ. C. de eden. vbi hoc voluiſſe
Jo. and. in. c. cũ. p. tabellio. in ſuis anti-
111 quis addi. de fide inſtru. ¶ † Quinqua-
geſimus nonus caſus eſt qñ aliqs eſt
citatus cũ cõminatione: ꝙ ſi erit cõtu-
max in illa citatione pcederet ɔtra eũ
ad vlteriora eo aliter non citato. Nam
iſto caſu ſi erit cõtumax in illa citatio-
ne poterit procedi ɔtra eũ ad vlteriora
ipſo alr nõ citato. Ita not. dixit Bart. in
l. impuberib⁹. in. §. itẽ ſi qs. ff. de ſuſpec.
tuto. exemplũ ponit in tutore ſuſpecto:
qui nõ cõparet citatus. Sed eſt contu-
max. Nã poterit remoueri a tutela ſi-
ne alia citatione ſi in prima citatione
in qua fuit contumax fuit appoſita di-
cta cõminatio qꝛ talis comminatio vi-
detur ipſum citare de nouo ſm eũ: ad
qd alleg. plura iura de quib⁹ ibi per eũ
latius: ꝛ idẽ dixit ipſe Bart. in. l. ſtatuli-
beros. in. §. ſtichus. ff. de ſtatuliber. et
ad hoc alleg. Inno. in. c. ſinẽ litibus. de
dolo ꝛ ɔtu. ꝛ idẽ dixit Bart. in. l. conſen-
taneum. in pe. col. C. quomodo ꝛ qñ iu-
dex. et Cardi. in cle. j. in. vij. qd. de foro
cõpe. ꝛ Bar. in. l. ſi apertior. C. de cohe-
112 redi. lib. xij. ¶ † Sexageſimus caſus in
qͦ nõ reqrit citatio partis eſt in cõdẽna-
tione expẽſarꝫ faciẽda. Nã põt fieri ſi-
ne citatione partis. Ita dixit Bal. in. l.
ſancimus. in. x. q. C. de iudi. et in Mar-
ga. ſua. in ver. citatio. in. xvj. verſic. inci.
citatio ſpãlis ꝛc. alle. hoc voluiſſe In-
no. in. c. querelã. de ꝓcu. ꝛ alle. etiã not.
in. c. ſuper eo. ꝙ met. cã. et dicta ꝑ ſe in
l. terminato. C. de fruc. et lit. expẽ. et idẽ
voluit do. Ant. in. c. veſtra. in. ij. colũ. in
verſic. nunqd aũt notorietas ꝛc. de co-
habi. cle. ꝛ mulie. et voluit ẽt do. Nico.
mili⁹ in reperto. ſuo. in ꝟ. citatio. in. vi.
col. in ꝟ. inci. citatio nõ reqrit ꝛc. De q
etiã ꝑ Iaſ. in. l. ne quicqꝫ. in. x. col. in ver.
xvij. fallit. ff. de offi. proconſu. et iſti ſunt
oẽs caſus quos hactenus reperai: in
quibus valet actus parte nõ citata: q
caſus multũ ſunt notãdi in practica. ꝛ
etiã ad limitationem huius legis not.
Et forte hos caſus ſimul cumulatos
vt. ff. ꝑ me alibi nõ inueniẽtes apud ali-
quem: nec antiquum nec modernum.
¶ Modo viſis pdictis limitationibus
ſequit videre de aliquibus circa mate-
riam citationis: qꝛ ipſa citatio eſt prin-
113 cipalis materia huius legis. † Et ideo
pmo ſcias ꝙ citatio nõ valet niſi fiat
ad inſtãtiã partis ſm Jo. and. et alios
in. c. qñ contra. de pba. et Cy. in. l. ſi. C.
de exhi. reis. et docto. in. c. j. de iudi. et
Specu. in titu. de citatione. in. §. ſequit.
verſi. illud aũt no. ꝛc. ꝛ Bal. in. l. cũ cle-
ricis. ante ſi. de epiſ. ꝛ cleri. ꝛ Bald. in. l.
cõſentaneũ. in. j. col. C. quõ ꝛ qñ iudex. ꝛ
hoc probat text. in. c. ſignificaſti. in ver.
ad petitionem. de foro cõpe. ꝛ in. c. peñ.
ver. ad petitionẽ. eo. ti. ꝛ in. l. ad perem-
ptorium. ff. de iudi. et habet in. l. ſi. C. de
bo. auto. iudi. poſſi. De quo latius per
do. Maria ſoci. in dicto reperto. de dila-
tio. in. xij. colum. verſic. ſexto principali
articulo. ꝛ pro iſtis etiam a ſimili facit.
114 † Nã ſnia dʒ ferri ad inſtantiam par-
tis: alr non valet ſm Bald. in. l. j. C. vt q
deſunt aduoca. parti. quẽ ſeqtur Pet.
de ancha. in conſi. ſuo. cxvj. incip. viſis
diligẽter. in. j. col. ꝛ voluit glo. ꝛ ibi doc.
in. l. pperandũ. in princ. in gloſ. magna
C. de iudic. ꝛ Bal. in conſi. ſuo. lxj. incip.
ſuper contẽtis. in. vj. vol. ꝛ hinc ſumpta
occaſiõe inſurrexit practica pcuratorꝫ.

Nã dicũt iudici qñ ſunt ꝑ parte acto‑
ris.dñe iudex peto ſentẽtiã ferri in tali
cã:de quo etiã dixi in.l.vnius.in.§.co‑
gniturũ.in.iiij.col.in fi.ver.et ad ſupe‑
rius dicta.j.de q̃onibus.ꝛ habet etiam
per Ludo.ro.in rubri.ff.de arbi.in.ix.
char.in.iij.col.ꝛ de primo dicto de cita
tione dicas idẽ eſſe in criminalib⁹:ſm
Bal.in.d.l.cũ clericis.ꝛ in.l.ſi accuſato
115 ribus.in.ij.col.C.de accu.ꝛ†talis cita‑
tio dꝫ fieri de commiſſione iud.alˀs non
vꝫ ſm doc.in.l.neminem.C.de exhiben.
reis.per illũ tex.ꝛ voluit Inno.ꝛ Ioan.
and.in.d.c.qm̃ cõtra.vbi dicit do.Ant.
ꝛ Ioan.de imo.ꝙ citatio eſt nulla ſi de
cõmiſſione ipſi⁹ facta ꝑ iudicẽ non ap‑
paret in actis.ꝛ voluit Bal.in.d.l.cum
clericis.in.ij.col.de quo etiam per do.
Alex.in.l.qui nole.j.de ſal.et vide Bal.
in.l.ſi qñ.in.xij.q.C.de teſti.vbi querit:
an citatio poſſit fieri per nuntium ſine
ſpeciali ꝯmiſſione iud.ꝛ dicit ꝙ Inno.
in.d.c.qm̃ ꝯtra.ꝛ ibi Io.and.poſt eũ di
cũt ꝙ nuntius publicus generalis põt
citare ſine ſpeciali cõmiſſione:ſed Cy.
in.d.l.neminẽ.C.de exhi.reis.dicit con‑
trariũ: ſoluit ipſe Bal.ꝛ dicit ꝙ in cita‑
tione reali:vt eſt captura requirit com
miſſio iudicis:vt in.l.neminem:ſed in
citatiõe verbali diſtinguit hoc modo:
vcꝫ aut talis citatio requirit cauſe co‑
gnitionẽ ꝛ iudicis motũ:ꝛ tũc requiri‑
tur monitio ſeu commiſſio iudicis:aut
non requirit cauſe cognitionẽ:ſicut eſt
citatio ſimplex ad cõparẽdũ corã iudi
ce:ꝛ tũc poteſt ſaluari opinio Inno.vt
ſufficiat gñalis auctoritas nuntij ſine
ſpeciali cõmiſſione.ꝛ dicit Bald.ꝙ hoc
ſeruat Florentie de conſuetudine:que
ſm eũ eſt ſequenda:ita reſidet Bald.in
d.l.ſi qñ.de quo etiã per Io.de imol.in
l.ex cõſenſu.in.§.eũ qui.j.de appel.ꝛ ꝑ
Pau.de caſt.in ꝯſi.ſuo.l.inci.in cã que
vertitur ꝛc.ꝛ vide oino do.Maria.ſoci.
not.loquentẽ in dicta rub.de dilatio.in
xij.char.in.ij.col.in ver.ſexto principa‑
116 li ꝛc.†Et adde ꝑdictis quod ſi eſt de
cõſuetudine ꝙ nuntius citet ſine com‑
miſſione iudicis ꝙ ſi vigore talis con‑
ſuetudinis citat aliquem ſine cõmiſſio
ne iudicis nõ poterit citare die feriata
pro non feriata alˀs citatio eſſet nulla:
ſicut iudex nõ potuiſſet die feriata cõ‑
mittere citationem faciẽdam:ita dixit
Bal.in.d.l.cũ clericis.C.de epiſ.et cle.ꝛ
vide etiã Bal.in.l.in minoꝝ.C.in q̃bus
cauſis in inte.reſti.nõ eſt neceſ.ꝛ Alex.
in cõſi.cxxiij.inci.viſo ꝓceſſu.in.ij.vol.
117 †Et ſcias etiã ꝙ q̃libet bonus iu‑
dex nõ dꝫ cõmittere primã citationem
niſi prius videat petitionẽ actoris an
ſit honeſta:et iuſta ſm Old.in.d.l.cum
clericis.ꝙ ibi Bal.reputat not.dignũ:
quos refert et ſequit Iaſ.in rubri.C.de
edẽ.in.j.col.in ꝟ.Sed bonus iudex ꝛc.
Itẽ circa predictã materiã ꝯmiſſionis
citationis ſiẽde per iud.adde not.ver‑
bũ Bald.in addi.Specu.in tit.de cita‑
tione.in.iij.col.verſi.Si ſunt tres iudi‑
ces ꝛc.vbi dixit ꝙ ſi ſunt tres iudices
delegati ſimpliciter duo nõ citant ab‑
ſente tertio nec ꝓdeſt ratificatio iudi‑
cis abſentis.allegat Specu.in titu.il‑
lo.in.§.tã de citatione.in.viij.col.verſic.
hoc aũt.vbi Specu.hoc reſtringit niſi
in delegatione eſſet clauſula:ꝙ ſi non
oẽs ꝛc.De qua clauſula habet per ſcri
ben.in.c.prudentiã.in princ.de offi.de‑
leg.ꝛ in.c.cũ cauſam.eo.titu.de quo la
tius ibi per eũ.Et facit in ſimili:naꝫ ſi
tres ſunt iudices delegati:et confeſſio
fiat corã duobus non valet vt cõfeſſio
iudicialis ſi ſimpliciter ſint dati:ita
not.dixit Abb.in.c.olim.ex literis.in fi.
de reſcript.quod dicit eſſe ſingulariter
not.allegat iura de quib⁹ ibi per eum.
118 †An aũt qñ in actis conſtat de cita
tione et relatione:an preſumat tunc ꝙ
preceſſerit cõmiſſio iudicis de citando
Io.de imo.in.d.c.qñ cõtra.et Ange.in
l.ſciẽ.j.de verb.obli.et ibi Alex.in pe.
colũ.dicunt ꝙ non.Sed do.An.in.d.c.
qm̃ cõtra.et Abb.in.c.j.in.ij.col.in ver.
tertio nota.de iudi.et Guido.de ſuza.
in.l.ad peremptorium.ff.de iudi.dicũt
cõtrariũ ſcꝫ ꝙ preſumitur cõmiſſio qñ
nuntius eſt bone fame.ꝛ agitur de mo
dico preiudicio.per notata per Inno.
in.c.j.de cle.peregri.ꝛ in.c.ea noſcitur.
de his q̃ fiũt a prela.de quo vide Alex.
in conſil.cxxiij.incip.Viſo proceſſu.in
ij.colũ.in.ij.vol.de quo etiam vide vnũ

verbū qḋ dixi in.l.de minoꝛe.in.§.plu-
rium.in.iij.col.ver.ꝛ facit qḋ not.j.de
119 queſtionibus. ¶ †Ulterius ſcias qḋ
ad validitatē citationis requirit̄ ꝙ iu-
dex videat relationē nuntij:al's actus
ſiēdus eſſet nullus. Ita voluit Bar.in
l.multū intereſt.ff.de cōdi.ꝛ demō.ꝛ in
l.ſi finita.in.§.iulianus.ff.de dā.infec.
Pro quo dicto ipſe Bar.allegat Inno.
in.c.cū contingat.de offi.deleg. Et text.
in.l.hec aūt.in.§.j.in ver.cōſtare lique-
reꝙ pretoꝛi.ff.ex quibus cauſis in poſ-
ſeatur. Et illud dictū Barto.refert ꝛ ſe-
quit̄ do.An.in.c.dilecti.in.ix.col.de do-
lo et cōtu.ꝛ in.c.cū dilecti.in.iij.colū.de
elec.et Cal.in cōſil.ſuo vltimo in titu.
de dila.ꝛ Car.poſt Pet.de anch.in cle.
ij.vt lite pen.in fi.ꝛ Abb.in cle.preſen-
ti.de cenſi.ꝛ in.c.ad noſtram.el.ij.in.v.
col.de iureiur.ꝛ in.c.fi.in.ix.colū.de fo-
ro cōpe.ꝛ Pet.de ancha.in.c.ij.de offi.
deleg.ꝛ Bald.in.l.gñaliter.in.§.his de
preſentibus.C.de re.credi.ꝛ in auẗ.ma-
tri et auie.C.qñ mulier officio tu.fungi
poteſt.ꝛ in.l.cū qui reus.ad fi.verſi.an-
teꝙ nuntius.C.de procur.ꝛ in.l.ij.C.de
ſpoꝛ.ꝛ Imo.in.c.ex tenoꝛe.de foro com
pe.ꝛ Bald.Imo.ꝛ Lud.ro.in.l.ſed ſi de
ſua.in.§.cū aūt.ff.de acqui.here.ꝛ Bal.
et Imo.in.c.ſepe.de appel.vbi eſt opti
ma gl.ad hoc.ꝛ Lud.ro.in ꝯſi.cccclitij.
inci.in re pñti.in.iij.col. (Et Alexā.
in cōſi.cj.inci.circa primū.in pe.col.in
vj.volu.) De quo dicto Bart.vlteri⁹ me
non extēdo hic:qꝛ de eo latius locutus
ſum vltra oēs antiquos ꝛ Moder.in.l.
patre vel marito.in.ix.x.ꝛ.xj.colū.cum
120 ſeq.j.de qō. ¶ †Ulterius ſcias etiā ꝙ
ſi citās ipſe ſit cōtumax ꝛ nō cōpareat
perinde eſt:ac ſi nō citaſſet et illa cita-
tio eſt nulla:ita dixit Bald.in.l.et poſt
edictū.in.§.j.ff.de iudi.ex quo dicit qḋ
per talē citationē actoꝛe non cōparēte
nō interrumpit̄ preſcriptio.allegat ad
hoc Guiliel.de cun.in.l.ſicut.C.de pre-
ſcrip.xxx.ann.qḋ dicit eſſe nota.dignū.
et idem dixit ipſe Bal.in.l.j.ff.de in ius
voc.ꝑ quo facit optime glo.in.l.ſe pa-
ter.C.ne de ſta.defun.et pro hac parte
eſt text.in.l.itē illa.ff.de conſti.pecu.et
hanc partē etiā tenuit Ludo.roma.in
conſi.ſuo.cccclitij.incipi.in re preſenti
in.iij.col.ꝛ faciunt optime dicta ꝑ Iaſ.
in rubꝛ.ff.de in ius vocā.vbi plura ad
hoc adducit.ꝛ faciūt etiā dicta per Pe.
de ancha.in conſi.ſuo.xcvj.inci.in qō-
ne que vertitur.ꝛ faciūt etiam not.ver-
ba Alex.in conſi.ſuo.xc.incip.viſo pro-
ceſſu in vlt.col.in.v.vol.in ℣.nec obſtat
ſi diceret̄.vbi oino vide. Aduerte tñ qꝛ
iſtud procedit quo ad partē:ſed ſecus
121 eſſet quo ad iudicem. † Nam ſi citat⁹
non compareret pōt mulctari. Licet illo
die iudex nō ſederit qñ cauſa eſt talis
ꝙ in ea ꝓcedit̄ a iudice non ad inſtan-
tiam partis:ſed ex officio ſuo: ita not.
dixit.d.An.in.c.ſi.circa fi.de dolo ꝛ cō-
tu.lꝫ glo.ibi ſit in contrariū.ꝛ glo.in.l.
ij.ff.ſi quis in ius voc.nonierit. Mihi
tñ magis placet opi.do.An.et hoc per
tex.not.in.l.qui cōmeatus.j.de re mili.
vbi dicit̄ qḋ q̄s debet ꝓbare ſe veniſſe
vſꝙ ad locū in quo fuit impeditus vt
ſe excuſet a cōtu.ꝑ qua opi.facit etiā.
Nā citatus a iudice incōpetēti. Si nō
cōparet poteſt mulctari:vt habet̄ in.l.
ſi q̄s ex aliena.ff.de iudi.ꝛ in.l.ex que-
cunꝙ.ff.ſi quis in ius vo.nō ierit.et fa
cit qḋ voluit do.Ant.in.c.fi.circa fi.ex-
tra de clādeſt.deſpon.vbi dicit ꝙ cita-
tus qui eſt cōtumax pōt mulctari:etiā
122 ſi actoꝛ nullū ius habeat.†ꝛ facit in
ar. Nā ſi extat ſtatutū ꝙ ſindicus ville
teneat̄ denūtiare oīa maleficia ſub pe
na tūc tenet̄ denūtiare etiā maleficia
nō punibilia qꝛ ad ipſum non pertinet
cognitio an ſint punibilia necne: ſed
ſpectat ad iudicē. Et ideo ſi nō denun
ciauerit etiam maleficia nō punibilia
cadet in penā:ita dixit Bar.in.l.j.§.ac-
cuſationē.circa fi.j.ad turpi.ꝛ Ang.in
l.ſi.ff.de publica.ꝛ Ang.de are.in trac.
ſuo malefi.in verbo necnon ad denun
tiationē.in.j.char.in.iiij.col.℣ſi.q̄ro an
iſte denūtiatoꝛ.ꝛ Pet.de ancha.in cle.
ꝑſenti.de cēſi.ꝛ idē tenet Ange.de aret.
in.d.verbo necnon ad denūtiationē.in
vij.char.in verbo q̄d ſi ſtatuto cauet̄.et
in eadē char.in ver.quero vnū malefi-
ciū ꝛc.et vide do.Augu.de ari.in ſuis
addi.ſuper.d.℣.quero an iſte denūtia-
toꝛ ꝛc.vbi adducit aliq̄ in ꝯtrariū:ſed

poſtea firmat hāc opi.⁊ vide etiā ad ſu
predicta Barb.in.c.veniens.in.v.colū.
in fi.de accu.et Pet.de anch.in ↄſi.ſuo
xvi.incip.in q̄ōne que vertit̄.in.ij.col.et
Bal.ſup ſtatutis.in ver.capere.in ver.
ſtatutū q̄ hoīes ⁊c.⁊ do.Feli.q̄ aliq̄ in
ↄtrā adducit ⁊ tñ hāc partē firmat in
123 c.ſi ꝓſodicēs.in.ij.col.de homi.¶ †Itē
vltra p̄miſſa ſcias q̄ ſi citatus nō cōpa
ret nō pōt dici cōtumax ſi pars aduer-
ſa nō accuſauit cōtumaciā ſuā in iudi
cio:ita dixit Bald.Raph.⁊ Pau.de ca.
in.l.paidendū.in.§.et ſi q̄dē.C.de iudi.
de quo ibi lati9 ꝑ Iaſ.in.ij.col.⁊ ꝑ Bar.
in.l.ij.l vi.col.ſ.ſi qs i ius voc.⁊ in.l.ar
bit.la.prima.ſ.de arbi.⁊ i.l.ↄſentaneū.
in vlti.colū.C.q̄ñ ⁊ q̄ñ iud.⁊ in aut.ei
124 q̄.in fi.C.de tēp.app.†Et facit in ſimi-
li qđ voluit Bald.in.l.ſuus.C.de repu.
heredit.in.ij.not.et Cy.in.l.j.in.vi.q.C.
de confeſ.vbi dicūt q̄ ↄfeſſio nō nocet
ↄfitēti niſi ſit acceptata ꝑ partē:qđ etiā
dixit Sali.in.l.j.in.xv.opp.et in.l.iube-
mus.C.de liber.cau.⁊ in.l.ḡnalr.in.xvj.
q.C.de nō nu.pe.vbi refert ſepius ↄſu-
luiſſe pro hac parte et ita tenuiſſe do.
frēm Ricar.de ſali.⁊ hanc partem tenēt
Mod.in.l.certū.in.§.ſi qs abſente.ſ.de
ↄfeſ.⁊ idē tȝ Alex.i ↄſi.ſuo.ccclxiiij.in-
ci.in cā appellationis.in.j.col.⁊ in ↄſi.
cccxxxv.inci.viſo ſuꝑiori themate.in fi.
v.col.et in ↄſi.ccccxxix.inci.in cā et lite
vertēte inter ꝑuidum mercatorē.in.ij.
col.⁊ in ↄſi.xc.incip.fere oīs vis iſtius
ↄſultatiōis ⁊c.in.j.vol.et Soci.in ſuis
fallen.in.lxix.fallentia.inci.primo fallit
niſi poſt dictā ⁊c.⁊.d.Feli.in.c.capitu-
lū ſancte crucis.in.xij.col.in fi.extra de
reſcri.⁊ voluit Lu.ro.in.l.j.§.ſi qs ſim-
pliciter.j.de verb.ob.⁊ voluit Iaſ.in.l.
error.in.j.colū.C.de iur.⁊ fac.igno.vbi
late loq̄tur circa hanc materiā ⁊ inter
alia dicit q̄ nō ſufficit q̄ teſtes dicant
ↄfeſſionē fuiſſe factā parte p̄ñte niſi ēt
dicāt ⁊ expreſſe acceptātē:ad qđ alleg.
Sali.in.d.l.iubem9.in fin.C.de lib.cau.
125 †Itē adducit ēt in ſimili not.verbum
Bal in.c.cū veniſſent.in.iiij.colū.de cā
poſ.⁊ ꝓprie.vbi dixit qđ renūtiatio non
nocet renūtianti ſi nō fuit acceptata ꝑ
K3 partē aduerſam qđ eſt ſing.no.(Uide
Alex.in ↄſi.clxxiij.inci.in cā.in.vj.vol.
⁊ ibi in cōſi.ccxij.inci.pōderatis.in.vij.
vol.) Adducit ēt Bal.in.d.l.iij.C.de rep.
heredi.vbi dicit q̄ q̄ nō acceptat ꝟba
aduerſariū nō pōt ſe ex illis iuuare.Itē
adducit Bar.in.l.poſtq̄ liti.in pe.col.
C.de pactis.vbi dixit q̄ renūtiatio fa-
cta abſente parte in p̄ntia iudicis ita
demū ꝑiudicat ſi per iudicē ſit expreſſe
acceptata noīe abſentis:alias ſec9.Et
idē q̄ ꝑ oīa dixit ipē Iaſ.in.d.l.poſtq̄
liti.in.j.colū.ad que etiā vide que ego
dixi in repe.mea rub.C.de ꝓba.in.xxv.
col.ver.itē ſcias q̄ ↄfeſſio ⁊c.et in ſing.
meo.cccxv.inci.acceptio.⁊ vide Barb.
in ↄſi.ſuo inci.Prope eſt dñs inuocātī-
bus eū.⁊c.i.iiij.col.⁊.d.Frā.de curte in
ↄſi.ſuo.lxxvij.inci.ſuꝑ articulo ⁊c.⁊ do.
Feli.in.c.ſi cautio.in.vj.col.de fi.inſtr.
et Lud.ro.in ↄſi.ſuo.ccccxxxiij.incip.
quo ad primum ⁊c.in vlti.col.⁊ Barb.
in.c.cū olim.el.ij.in.iij.col.in fi.de offi.
126 deleg.¶ †Iſtud tñ qđ dixi.ſ.videli-
cet q̄ ad hoc vt nō cōparens dicat̄ cō-
tumax dȝ per aduerſariū accuſari con
tumacia ſua:al's non dicet̄ contumax:
iſtud eſt verū niſi ex forma ſtatuti ca-
ueret̄ q̄ cōtumax haberet̄ pro cōfeſſo.
Nam tūc citatus nō cōparens dicitur
cōtumax etiā ſi ei9 cōtumacia nō ſit ac
cuſata per partē.ita not.dixit Bald.in
l.ſi tutor.C.de interdicto matrimonio.
quē refert et ſeq̄t̄ Alex.in.l.abſentē.
in.vij.apoſtil.j.de penis.⁊ voluit etiā
Bar.in.l.inter accuſatorē.in vlti.colū.
j.de pub.iudi.Pro quibus faciūt opti-
me que dixi.ſ.in.xxxvij.limita.huI9.l.
127 ibi videas.¶ †Ulterius circa princi-
palē materiā huius.l.adde q̄ citatus
ad hoc vt ſit cōtumax dȝ ter citari vel
ſemel perēptorie.l.cōtumacia.§.j.j.in
hoc titu.⁊ habet̄ per doc.in hac.l.nr̄a.
et in.l.cōſentaneū.C.quō ⁊ q̄ñ iud.⁊ in
l.tres denūciationes.eo.tit.⁊ habet̄ in
l.nonnunq̄.ſ.de iudi.⁊ per gloſ.⁊ doc.
in.l.ij.C.quō et q̄ñ iud.hoc tñ q̄ iudex
poſſit facere qđ vnica citatio tātū ha-
beat vim peremptorij limita ſeu de-
128 clara quatuor modis.¶ †Primo niſi
requirant̄ tres citationes pro forma.
nā tūc non poterit iudex facere q̄ vna
citatio

citatio tñ habeat vim peremptorij:ita
dixit Bald.in.l. ij.in.ij.col.C.quõ et qñ
iud.et do.An.in.c.ex tãc.de cle.nõ reſi.
⁊ ſentit etiã in.c.qm̃ frequenter.§.por-
129 ro.vt lit.nõ cõteſt. ¶ †Secundo limi-
ta qñ tractaṫ de pena imponẽda:quia
tũc requiriṫ trina citatio:et tũc vna nõ
põt ſufficere perẽptorie pro oĩbus.ita
not.dixit.d.Anto.in.d.c.ex tanc.in pe-
nul.col.de cleri.nõ reſidẽ.alleg.ad hoc
glo.in cle.j.in ver.tertio.de vita et ho.
cleri.quã dicit perpetuo menti tenen-
130 dam. ¶ †Tertio limita et dicas ꝙ nõ
requiriṫ trina citatio:ſed ſufficit vna
etiã perẽptoria qñ pars citat parẽ:vt
puta ſi ſunt duo arbitri:et vnus velit
ferre laudũ vel facere aliquẽ actũ.Et
debet reqrere ſeu citare ſociũ arbitrũ:
nã tũc ſufficiet vna citatio etiam non
perẽptoria.ita ſingu.dixit glo.in cle.j.
de hereti.in verſi.requirant.Et idẽ di-
xit Bal.allegãs illã glo.in.l.ad perem
ptoriũ.circa ſi.ff.de iudi.⁊ illã glo.etiã
refert ⁊ ſequiṫ Lanfrã.brixieñ.in ſuo
trac.de arbit.ſub rubri.quot modis cõ
promiſſum ſeu arbitramentũ annulle-
tur.in.xj.col.De quo ego dixi in ſing.
meo.liij.incipien.ad hoc vt quis ⁊c.
131 ¶ †Quarto limita ſeu declara et di-
cas ꝙ ſufficit vna citatio:etiã nõ perẽ
ptoria qñ citaṫ perſona potẽs:ita not.
dixit Jo.an.in.c.nõ minus.de immu.
eccle.quẽ ſequiṫ Bald.in.c.j.in prin.in
ij.col.de mili.vaſ.qui cõtu.eſt.⁊ do.Fe
li.in.c.in noĩe dñi.in.v.colũ.de teſti.de
quo dixi in ſing.meo.xcj.incip.regula-
132 riter ⁊c. ¶ †Modo vlterius adde ꝙ
monitio iudicis habet vim peremptoriũ.tex.eſt ⁊ ibi glo.clarior.in.l.ij.C.quõ
et qñ iud.⁊ ibi Bar.⁊ aliꝫ.⁊ voluit Bar.
in.l.ſi finita.in.§.iulianus.ff.de dam.
infec.⁊ in.l.poſt edictũ.et in dicta.l.ad
perẽptoriũ.ff.de iudi.de quo etiã dixi
ſ.in.iij.limita.et hoc habet locũ nõ ſo-
lum qñ iudex ore proprio monet par-
tes.Sed etiam habet locũ qñ nuntius
preſente iudice de mãdato ſuo monet
partes.Nã etiã talis monitio hꝫ vim
perẽptoriũ:ita dicit Bald.in.d.l.ij.in.j.
133 col.C.quõ ⁊ qñ iud. †Pro quo faciant
dicta ꝑ do.An.in.c.cũ cauſam.in ſi.pe-

nul.col.de iura.calũ.vbi dixit ꝙ lꝫ.c.ij.
de cõfeſ.in.vj.velit ꝙ reus debeat eſſe
iuſſus ⁊ monitꝰ a iudice vt habeaṫ pro
cõfeſſo ſi nõ reſpõderit poſitionibꝰ:tñ
ſufficit ꝙ fiat ꝑ nuntiũ de mãdato iu-
dicis:qḋ dictũ ibi refert et magnifacit
Joã.de imo.⁊ facit qḋ voluit Ange.in
auṫ.hoc amplꝰ.in.j.colũ.C.de fideicõ.
vbi dicit ſe habuiſſe de facto ꝙ lꝫ in ca-
ſu illiꝰ auṫ.requiraṫ fieri monitio a iu-
dice:tñ ſi fuit facta monitio de manda-
to ſeu noĩe iudicis:dꝫ facta per ipſum
iudicẽ:alleg.ad hoc gloſ.in auṫ.de he-
re.et fal.in.§.illud quoqꝫ.in verbo de cer-
to.⁊ ꝑ iſtis faciũt ẽt dicta ꝑ Bar.in ꝯſ.
ſuo.incip.in qõne ꝓpoſita ſolũ exami-
nare intendo ⁊c.vbi dixit ꝙ ſi duo te-
ſtes deponãt in iudicio:⁊ vnus dicat
ꝙ ego mutuaui ſeu numeraui Titio
centũ:alrꝰ dicit ꝙ ego numeraui Saio
centũ preſente ⁊ volẽte Titio:⁊ iſti te-
ſtes ſunt cõteſtes ⁊ plene probãt qꝛ nõ
refert an numeratio fiat Titio:an aliũ
eo preſente ⁊ volẽte.Et illud conſilium
Bar.refert ⁊ ſequiṫ Lud.ro.in.l.ſingu-
laris.in vlt.col ff.ſi cer.pet.Pro quo di-
cto eſt tex.in.l.ꝙ ſtatuliberũ.in ſi.ff.de
dona.cau.mor.vbi tex.dicit ⁊ ꝙ ab alio
noĩe ipſius eo preſente daṫ ꝓpe eſt vt
ab ipſo datũ intelligaṫ ⁊c.Et dixit do.
An.in.c.quoties.de pac.ꝙ ſtante ſtatu-
to ꝙ cõtra geſta per iudicẽ ſentẽtiãdo
vel alio modo ꝓcedẽdo nihil poſſit op-
poni ꝙ ſi contractꝰ fuit celebratꝰ inter
partes in ꝑſentia iudicis eo auctoritatẽ
te qḋ perinde opponi non poterit:ac ſi
cõtractꝰ eſſet factus a iudice.Et dixit
Bar.in.l.ciuitas.in vlti.q.ff.ſi cer.pet.
ꝙ ſi pecunia ſit mutuata adminiſtra-
tori ciuitatis vel collegij pñte collegio:
ꝙ ꝓpter ꝑſentiã ꝓbaṫ pecuniã verſam
in vtilitatẽ collegij:⁊ collegiũ obligaṫ:
q̃ oĩa refert ⁊ ſequiṫ Jaſ.i.l.ſi ꝓcurato-
ri pñtis.ff.de verbo.obli.Et faciũt etiã
dicta ꝑ doc.ibi ⁊ maxime a Bal.⁊ Jo.
de imo.vbi dicũt ꝙ ſi notariꝰ pñte po-
teſtate vel iudice legit ſniam ꝙ valet
talis ſnia:qꝛ videṫ ipſe ptãs legere ꝙ
reputat Jmol.ibi mẽti tenendũ.Attñ
do.Jaſ.i.l.ſi ꝓcuratori pñtis reprobat
hoc dictũ per text.in.l.ij.C.de ſentẽ.ex

peri.reci.t per text.in.c.ſi.de re iudi.in
ſexto.de quo lati' ibi per eũ. (Uide
Coſſetum in no.in ṽbo citatio.incipi.
ſi nũtius ꝛc.ꝛ Alex.in cõſi.clxxvij.inci.
134 viſis.in.j.col.in.vij.volu.) ¶ †Scias
vlteri' ꝙ in cauſis ſummariis vnica ci
tatio hʒ vim perẽptoriũ ſm Lud.ro.in
repe.rub.ff.de arbi.in.ix.char.in.ij.col.
in ver.ꝛ vide qđ no.ꝛc.vbi dicit ꝙ hoc
tenẽt Dñi de rota:quos refert ꝛ appro
bat Bal.in rub.C.commi.vel epi.ad qđ
dicit etiã vidẽda eſſe dicta ꝑ Bar.l ex
traua.ad reprimen.in ṽbo ſummarie.
Et ſubdit Lud.ro.in.d.rub.in.iij.colũ.
ix.char.qđ idẽ eſt in extraiudicialib':
in quib' vnica citatio vel vnica moni-
tio etiã nõ peremptoria ſufficit.Ad qđ
allegat Bar.in.l.Titia.in.§.vſuras.ff.
de leg.ij.que doctrina fuit originaliter
Inn.in.c.cũ nobis olim.de electio.ſm
Lud.ro.vbi ſupra.Nec eſt admiratio-
ne dignũ ꝙ in cauſis ſummariis vni-
ca citatio habeat vim perẽptorij:q2 in
ſummariis admittunt ꝛ tollerant ali-
qua q̃ nõ tollerant in plenariis:vt ptʒ
ex his que habent in cle.ſepe.de ver.
ſigni.ꝛ in clemẽ.diſpẽdioſam.de iudi.
ꝛ per Bar.in extrauag.ad reprimẽ.in
ver.ſummarie.ꝛ in.l.ne q̇cꝗ.in ver.de
135 pleno.ff.de offi.procon.†Et ideo dixit
Abb.antiqu' ꝛ Jo.an.in.c.veniẽs.el.ij.
extra de teſti.ꝙ l iudicio ſummario nõ
põt obijci exceptio in ꝑſonã teſtiũ:qđ
dictũ refert ꝛ ſequit ibi.d.An.in.iij.col.
ꝛ Lud.ro.in ſingu.ſuo.ccclxxxvi.incip.
reprobatio perſonarꝫ ꝛc.ꝛ.d.Franc.de
aret.in ꝯſi.ſuo.lxi.incip.in cã illorꝫ ꝛc.
circa fi.Pro quo dicto faciũt optime di
cta per.d.Feli.in.d.c.veniens.in.v.col.
in ver.q̃nta ꝯcluſio ꝛc.qđ dictũ tñ intel
lige ꝛ exẽplifica vt per Ludo.ro.in di-
cto ſuo ſingulari.Et vide Bald.oĩno in
l.preſcriptione.in.xi.col.in ver.quarto
quero.C.ſi cõtra ius vel vti.pub.Uide
tñ Bar.in.l.iudices.C.de iudi.et in.l.j.
ff.de teſta.mili.ꝛ l extraua.ad reprimẽ.
in verbo ſummarie.ꝛ oĩno eũdẽ Bart.
in.l.ſi quis a liberis.in.§.ſi q̃s ex his.
in verſi.q̃ro in iſtis ſummariis ꝛc.ff.de
libe.agno.vbi in hac materia multum
not.loquit.Et vide que ego dixi in re-

petitio.mea rub.C.de ꝓba.in vlti.colũ.
136 in prin.†Et licet plura admittantur
in cauſis ſummariis:que nõ admittũ-
tur in plenariis vt dixi ſupra.Attñ te-
ne menti ꝙ in ſummariis etiã nõ pro-
cedit ſine qualiquali petitiõe ſm doc.
in cle.ſepe.de ver.ſigni.Et voluit Jac.
but.in aut.offerat.Et ibi etiã ꝑ alios.
C.de lit.conteſt.ꝛ Spec.in tit.de libelli
cõcep.in.§.nũc dicendũ.in primo ṽſi.ꝛ
d.An.poſt alios in.c.j.de lib.obla.et
Bal.in.l.ab executiõe.C.quorꝫ app.nõ
reci.quos ad hoc refert ꝛ ſequit Soci.
in cõſi.ſuo.xcvj.incip.viſo ꝓceſſu in.j.
col.De quo etiã per do.Alex.in conſil.
ſuo.lxvj.incip.viſo ꝓceſſu ꝛc.in.iij.col.
137 in.j.volu.†Et ideo dixit ſing.verbum
Alber.de roſa.ꝛ Oldra.in.l.iuſiurãdũ.
et ad pecunias.§.ait ꝑtor.ff.de iureiu.
q̃s refert etiã Jaſ.in repe.l.admonẽdi.
in.xxxij.col.ver.itẽ inquãtũ i ſuꝑiorib'.
ff.de iureiu.vcʒ ꝙ ſi actor facit citare
reũ ꝛ petit ab eo centũ:ꝛ offert ſe velle
ſtato iuramẽto ſuo:vel ꝙ ipſe re' ei re-
ferat iuramentũ:reus aũt dicit offeras
prio libellũ tuũ:poſtea vel iurabo vel
tibi referã iuramentũ.Actor aũt dicit
Jã tu intelligis petitionẽ meã.Ego no
lo offerre libellũ q2 nolo litigare.Dicũt
ꝑdicti docto.ꝙ ſi actor nõ porrigat li-
bellũ:non poterit reus dici eſſe in ma-
nifeſta turpitudine:nec in eo habebit
locũ.l.manifeſte.ff.de iureiu.qđ ẽ ſing.
verbũ qđ non hʒ cõtradictorẽ ſm Jaſ.
vbi.ſ.lʒ hoc dictũ ſibi non placeat per
iura ꝑ eũ ibi adducta:attñ in cõtingẽ-
tia facti forte pro ipſo dicto iudicarẽ
per rõnes ꝛ iura cõcludẽtia ꝓ ipſo di-
cto que nõ exprimo:cũ ꝑſentialiter nõ
138 expediat.¶ †Scias etiã ꝙ lʒ vt dixi i
cauſis ſummariis req̇rat qualis q̃lis
petitio:attñ in ipſis cauſis ſummariis
reſcriptũ ſuccedit loco petitiõis ſʒ In.
in.c.dudũ.el.ij.de elec.ꝛ Spec.in tit.de
lib.cõcep.in.§.nũc dicẽdũ.ṽſi.vi.ꝛ in ti.
de ꝓben.§.j.ad finẽ.ꝛ Bald.ꝛ Joan.de
imo.in.l.ſi q̃s filio exheredato.in.§.hi
aũt.ff.de iniuſto rup.irritoq3 teſta.Et
voluũt Cano.ꝛ maxime.d.An.in.c.pre-
terea.de dilat.et voluit do.Alexã.alle-
gans ad hoc predictos docto.in con-

ſtee.inci.in cã et lite ⁊c.in princi.in.ij.
volu.An aũt cauſe ſummarie habeãt
inſtãtiã.vide Alex.in cõſi.ſuo.l.inci.vi-
139 ſis actis.in.ij.volu. ¶ †Modo vlteri⁹
pgrediendo ſcias ꝙ citat⁹ ſimpliciter
in cauſis pecuniarijs itelligit̃ citat⁹ vt
cõpareat p ſe vel p pcuratorẽ.l.ſi.C.de
pcur.qđ eſt verũ etiã ſi in citatione di-
ctũ eſſet ꝙ deberet pſonaliter cõparere
niſi iuſta cã ſuaderet ad pſonaliter cõ
parẽdũ.ſm Alberi.pe.et Bal.in.d.l.ſi.
de quo etiã habet̃ p gl.⁊ doc.in.c.humi
lis.in ꝟ.pſonaliter.de maio.⁊ obed.⁊in
c.j.⁊ ibi glo.in verbo delegatũ.de iudi.
in.vj.Attñ lȝ vt dixi citat⁹ in cauſis pe
cuniarijs teneat̃ cõparere p ſe vel p p-
curatorẽ:tamen ſi talis citat⁹ timet in-
ferri vim nedũ pſone:ſed etiã cauſe nõ
tenet̃ tũc cõparere etiã p procuratorẽ.
Ita dixit Ange.in.l.ij.in.§.ꝙ diximus.
poſt med.ſupra ſi qs cautio.quẽ refert
⁊ ſequit̃.d.Feli.in.c.accedẽs.el.ij.in.iij.
col.ver.ſcđa concluſio ⁊c.extra vt lit.nõ
140 conteſt.¶ Adde etiã in hac materia
citationis.Aliud ꝙ citatio incerta rõ-
ne loci vel tpis eſt nulla. Ita habet̃ in
l.aut qui aliter.in.§.j.ff.ꝙ vi aut clam.
⁊ notat Bar.in.l.ſi.vt proponis.la ſcđa.
C.quõ et qñ iudex.⁊ Spec.in ti.de cita-
tione.in.§.j.verſi.itẽ ꝙ ciuitas.⁊ Ange.in
l.vt perfectius.C.de anna.excep.et do.
Alexan.referens predictos in cõſil.ſuo
cxxiij.inci.in cã ⁊ lite.in vi.col.Qđ tñ
ego credo eſſe veruȝ reſpectu loci quo
ad iudicem delegatũ vel quo ad arbi-
tros qui non habẽt certũ ⁊ firmũ locũ.
Sed ſec⁹ credo eſſe in iudice ordinario
qui habet locũ ſolitũ ⁊ cõſuetũ ad red-
dendũ ius oibus.Ita dixit Bart.Ang.
⁊ aliĩ in.l.ſi vt pponis.la ſcđa.C.quõ et
qñ iudex.⁊ Ange.in.l.j.§.hec ſtipulatio
in.viij.col.ff.ſi cui pluſq̃ p.l.fal.et facit
tex.⁊ ibi ponũt doc.in.c.cum parati.de
appel.Et faciũt dicta p.d.Phi.deciũ.in
cõſi.ſuo.clxiij.inci.in cã matrimoniali ⁊c.
141 in.vij.col.¶ †De citatiõe aũt incerta
rõne tpis vide Bal.in.l.ſi.C.de iure do.
impet.vbi dicit ꝙ qñ eſt appoſituȝ tpˢ
incertũ in citatione:ꝙ tũc citat⁹ tenet̃
cõparere quãprimũ poteſt:de quo ẽt p
Bal.⁊ alios in.l.vt perfectius.C.de an-
nali excep.Et p Inno.in.c.cũ nobis.in
ij.col.de electio.⁊ p d.An.in.c.cũ para-
ti.in.iiij.no.de appel.⁊ p do.Nic.millũ
in ſuo reper.in verbo citatio.in.iiij.col.
in.j.nota.et p Bal.in margarita ſua.in
ver.citatio.in ver.xxviij.vbi dicũt ꝙ qñ
citatio eſt incerta rõne temporis ꝙ tũc
citat⁹ debet cõparere hora ſolita ⁊ con
142 ſueta reddẽdi ius a iudice.¶ †Quid
aũt de citatiõe incerta reſpectu actus
ſiendi:vtputa citat̃ qs corã iudice pro
tali die ⁊ hora ad audiendũ voluntatẽ
iudicis.an talis citatio valeat:in quo
glo.in cle.ſepe.circa ſi.in verſi.ad id.de
verbo.ſigni.dicit talem citationẽ non
143 valere.Pro q̃ facit.† Nam citatio ge-
neralis eſt nulla ſm glo.et doct.in.c.ſi.
de reſcript.⁊ voluit Lud.roma.in ſing.
ſuo.ccclxx.incipiẽ.citatur quis ⁊c.vbi
alleg.Do.de rota hoc tenentes.et do.
An.in.c.ſepe.de appel.Tu dicas quod
hoc idẽ tenuit do.An.in.c.ad petitio-
nem.in.ij.colũ.in ſi.de accuſa.⁊ Ludo.
roma.in cõſi.ſuo.ccclxix.inci.circa pri-
mum.in.ij.colũ.de quo etiã per Barb.
in.c.conſuluit.in.ij.col.de offic.delega.
et per Bald.et Sali.in.l.conſentaneũ.
144 C.quomodo ⁊ qñ iudex.¶ †Itẽ circa
ca materiam citationis incerte ſcias
quod citatio incerta ratiõe cauſe quia
non continet cauſam ppter quã quis
citatur:talis citatio eſt nulla ſm Bal.
in.l.preſcriptione.in antepenul.colũ.C.
ſi contra ius vel vti.pub.vbi dixit ꝙ ci
tatus qui non cõparuit non condẽnat̃
in expenſis ſi in citatione facta appa-
ret non fuiſſe cauſa citãdi.allegat In-
no.in.c.dilecti filij.de excep.qđ dictum
refert ⁊ ſequit̃ do.Feli.in.d.c.dilecti fi-
lij.in ſi.verbis.⁊ idẽ dixit Spec.in titu.
de citatione.in.§.contra.in.vij.colum.
verſic.item qđ in ea nulla cauſa ⁊c.Et
ibi latius per Ioan.and.et idem dixit
Iaſ.in.l.fina.in penulti.columna.poſt
princ.C.de procur.vbi not.loquitur.de
quo ego dixi in.l.j.in.§.preterea.in.xvij.
colum.j.de queſtio. (Et vide gloſ.in
c.preterea.de dilatio.et Iac.but.in ad-
di.ſuis ad tractatum Gãdi.ſuper ma-
leficijs.ſub rubrica de citationibus in
maleficijs.circa princ.in prima addi.)

Uide tamē Bal.in.l.ↄſentaneum.in.ij.
col.in ver.quarto no.C.quō ⁊ qñ iu.vbi
145 aliter loquitur.¶ †Item circa dictā
materiā citationis generalis et incer-
te adde ꝙ citatio generalis non valet
vbi cōtradictor eſt certus.ita dixit He
minia.in.c.fi.de electio.l ſexto.Et ideo
dixit Bald.in.l.ſi curatoris.C. de iure
deliberādi.ꝙ non ſufficit proclama ge
nerale.ꝙ qui vult eſſe heres cōpareat.
Sed debent citari illi quos proxima
cauſa citationis tangit per text.not.in
l.j.in.§.denuntiari.ff. de vent.inſpi.Et
idem dixit Bald.in.l.nam ita diuus.ff.
de adop.et in.l.obſeruare.in.§.pficiſci.
ff.de offi.procō.⁊ Ludo.roma.in conſi.
liij.incipien.viſis themate ⁊c.in fi.vbi
not.loquitur.⁊ idem ipſe dixit in ↄſilio
ſuo.ccccx.incip.vt clarior reddatur ⁊c.
De qua materia late locutus ſum in
ſing.meo.ccclix.inci. generalis citatio
⁊c.Et ſi fiat citatio generalis cū clau-
ſula.Si tua putaueris intereſſe quid
operetur talis citatio.vide Bal.in.l.ea
quidem.C.ſi manci.ita fue.alie.et in.l.
preſcriptione.C.ſi ↄtra ius vel vti.pub.
et in.l.edicto.C.de edicto diui adria.et
Barto.in.l.libertus.ff.de in ius voc.et
domi.Philip.deci.in cōſi.ſuo.clxxxvij.
in.iij.colum.vbi videas:⁊ dixi aliquid
in materia in.l.ſi quis ne queſtio.in.vj.
colum.j.de queſtio.et in.l.qui ignorās
in.j.columna poſt medium.j.de falſis.
146 ¶ †Scias vlterius ꝙ quando cita-
tus vult comparere coram iudice citā
te in quo non intendit cōſentire quan-
do comparet non debet dicere:dñe iu-
dex non intendo in vos conſentire : q̄r
taliter dicendo poſſet vt contumax pu
niri:⁊ ideo debet dicere ↄpareo coram
vobis.attamē non intendo in vos con-
ſentire niſi quatenus de iure tenear.et
hoc modo ſatiſfaciet citationi ⁊ nō ca-
det in penam nec dicetur conſenſiſſe in
iudicem niſi quatenus teneatur de iu
re.ita dixit Inn.in.c.cumana.poſt prin.
in ver.ſed ecce aliquis fatuus aduoca
tus ⁊c.de elec.De quo dicto facit feſtū
Joan.de imo.in.c.cum.m.de conſtitu.
in.xij.⁊ in pe.col.vbi dixit hanc doctri-
nam ſeu cautelā eſſe ſingulariter mēti

tenendā:q̄r ſepe contingit de facto.⁊ eā
ſequit Ange.in.l.nō videt.la.ij.ff.de iu-
di.dicens ſe eam practicaſſe ↄtra quē-
dam magnū aduocatū qui ex hoc fuit
valde iratus.Et hanc doctrinā ſequit
etiā Bal.in.l.ij.per illū tex.C.vbi q̄s de
curia.vel coacta.et in.c.j.in.iij.colū.de
mili.vaſ.qui cōtu.eſt.⁊ in.c.j.in fi.in tit.
an apud iudi.vel curiā.⁊ Ange.in aut.
de exhiben.reis.in.§.j.et Jo.de imo.in
l.non ſolum.in.§.morte.ff.de oper.noui
nun.⁊ in.l.quidā cōſulebant.in pe.col.
j.in hoc ti.de q̄ materia habet late per
do.Feli.in.d.c.cū Marchio Ferrariē-
ſis.in.xiiij.col.in ver.q̄nta cōcluſio ⁊c.
147 ¶ †Modo vlterius ſcias ꝙ citat⁹ ad
vnū tribunal excuſat ſi nō cōparet co-
ram alio ad quez ſimiliter eſt citatus.
Ita habet in.l.ij.§.fi.j.de cuſt.reo.et in
l.non exigimus.in.§.ſi quis municipa-
lis.ff.ſi q̄s cautio.qđ tñ intellige limi-
ta ⁊ amplia ſm Bart.in.d.l.ij.§.fi.j.de
cuſto.reo.⁊ per Bald.Ang.et moder.in
d.§.ſi quis municipalis.et per Bald.in
l.ſenatus.C.q̄ accu.nō poſ. Et p Ange.
⁊ moder.in.l.cōtra pupillū.in.§.qui ad
maius.j.in hoc tit.et p doc.in.l.ſi quis
poſtea.ff.de iudi.⁊ per Spec.in ti.de ci-
tatione.in.§.j.ver.item ꝙ vocatus.et p
cano.in.c.cum parati.extra de appel.
et per Bald.in.l.ſi pluribus.ff.de leg.j.
148 ¶ †Quid aūt ſi q̄s citatus ſit a duo
bus iudicibus equalib⁹.Dic ꝙ debet
ↄparere in maiori cā:vel in cauſa que
eſt tēpore peritura ſm Bart.in.d.l.ij.§.
fi.de cuſt.reo.De quo etiā per ſcrib.in
l.ſi quis in graui.in.§.oēs.ff.ad ſille.Et
ſi vnus citatur a duobus iudicibus:et
coram nullo ↄparet. An poſſit ab vtro-
q; mulctari: vide per docto.in.l.cum
quidam.et in.l.ſi quis titio.ff.de leg.ij.
149 ¶ †Succeſſiue queri pōt quid de ci
tato ad vnā cām ⁊ ↄparet:an teneatur
reſpōdere in alia cauſa in qua nō eſt ci
tatus:in quo Bald.in.l.ſi accuſatorib⁹.
in.ij.col.C.de accuſa.dicit ꝙ nō.et alle-
gat rōnem vcz q̄r nō debet indeliberate
rñdere.vt habet in aut.offeratur.C.de
lit.cōteſt.et in corpore vnde ſumitur.p
quo facit qđ voluit Innoc.in.c.licet.de
offi.dele.vbi dixit ꝙ citatus pp̄ter vnā

cauſam ꝛ cōparens licet ſit ſibi ꝑlens:
tñ in alia non pōt conueniri vel trahi
immo pōt dicere. ſi vis me ꝫuenire fa=
cias me citare. qd dictū refert Bald in
150 d.l.ſi accuſatoꝛib⁹. ¶ † Itē adde etiā
in hac materia ꝙ in citatiōe dꝫ inferri
copia petitionis in ciuilibus. in crimi=
nalibus autē debet inferri copia accu
ſationis vel inquiſitiōis de hoc: in ciui
libus videt̃ text. in aut. de litigio. in §.
ad excludendas cōiuncto §. ff. ꝛ voluit
Bar. ꝛ Jo. de imo. in. l. ſi finita in. §. iu=
lianus. ſupꝛa de dāno infec. In crimi=
nalibus ꝙ debeat inferri copia accuſa
tionis vel inquiſitionis in citatiōe vo=
luit glo. ꝛ ibi docto. in. c. pꝛeterea. de di
latio. et in. c. ſi pꝛimates. vij. q. ij. qd in=
tellige generaliter. vcꝫ vt cōpareat ad
reſpondendum ſuper tali delicto. Non
aūt requirit̃ explicite ꝙ delictū in cita
tione deducat̃ per circūſtantias loci ꝛ
tempoꝛis: vt hr̃ in. l. i. C. de exhiben. reis.
vbi dicitur ꝙ poſtꝗ̃ reus citatus ve=
nerit iudex dꝫ explanare et dicere ipſi
reo quare citat⁹ fuerit. Ita dixit Bart.
in tractatu ad repꝛimendū in verſic. ꝑ
edictū. ꝛ Pet. de ancha. in cle. j. de foꝛo
cōpe. De qua materia vide etiā ꝑ Bar.
in. l. inter accuſatoꝛē. verſi. pꝛo declara=
tione ꝛc. j. de publi. iudi. ꝛ per Sali. i. l.
abſentē. C. de accuſa. in verſi. quero ter
tio. vbi ipſe tenet ꝙ ſufficiat ꝙ citet̃ ꝙ
veniat reſponſurus cuidā inquiſitioni
cōtra eū foꝛmate: ꝛ hoc ne rei ſcientes
crimē de quo ſunt inquiſiti fugā arri=
piant: ꝛ ideo dicit Sali. vbi. ſ. ꝙ cauti
iudices habita qualiquali infoꝛmatio=
ne delicti iubent reū capi. ſi crimen ſit
tale ꝙ pena ſit coꝛpoꝛis afflictiua: ne
verbali citatione ꝑcedente reus aufu=
giat. Ita dicit Sali. in. d. l. abſentē. De
quo articulo vide etiā ſatis late Ang.
de are. in tracta. maleficioꝛū. in verbo
iudex commiſit ꝙ Gaius pꝛedict⁹ ꝛ aliꝗ
inquiſiti citarent̃ ꝛc. in pꝛinc. ꝛ Cardi.
in clemē. ij. in. v. q. vt lit. pen. ꝛ Barto in
extrauagan. ad repꝛimē. in verſi. ſuper
dicto crimine ꝛc. ꝛ Jo. de imo ꝛ Alex. in
d. l. inter accuſatoꝛem. j. de publi. iudi.
151 ¶ † Scias etiā vnū aliud in iſta ma=
teria citationis ꝙ citatus ad locū non
tutū non tenet̃ cōparere ſm doct. in. c.
accedens. el. ij. extra vt lite nō cōteſta. ꝛ
in clemen paſtoꝛalis. in. §. piſana. de re
iudica, ꝛ in. c. venerabilib⁹. in. §. ſecus.
de ſentē. excōi. in. vj. ꝛ in. c. cū ꝑſone. de
priuileg. eodē libꝛo. ꝛ in. c. accepimus.
de fide inſtru. et in. l. fulcinius. in. § qd
ſit latitare. ff. ex quibus cauſis in poſ.
eatur. ꝛ hr̃ etiā ꝑ gl. in clemē. appellā=
ti. de appel. ꝛ in. c. hoꝛtamur. iij. q. ix. ꝛ ꝑ
do. An. in repe. c. veſtra. in xxviij. colū.
de coha. cler. ꝛ mulie. ꝛ ꝑ Lu. ro. i repe.
l. ſi vero. in. §. de viro. in. xi. fallentia. ff.
ſolu. matri. Et adeo eſt verū ꝙ loc⁹ cōm
parendi debet eſſe tutus ꝙ ſi ꝗs obli=
gauit ſe in cōtractu vt poſſit vbiꝗ cō=
ueniri: attamē nō poterit conueniri in
ius in loco ſibi nō tuto. Ita dixit Ang.
et Alex. in. l. cū reo. in pꝛin. ff. de legat.
j. quod dictū refert ꝛ ſequitur do. Feli.
in. c. accedēs. el. ij. in. ij. col. vt lite nō cō
teſta. ꝛ de hac materia loci non tuti vi=
de. do. Feli. in. d. c. accedens. el. ij. vbi la
tiſſime loquit̃ per. iiij. vel. v. col. vbi po=
nit. x. concluſiones ſeu limitationes ad
hāc materiā que ſunt valde no. et vide
etiā eundē. d. Feli. in. c. olim, in. j. colū.
de excep. ꝛ in. c. cū olim. in pꝛin. de teſti.
ꝛ do. Marta. ſoci. in. c. veniens. in. lvj. et
lvij. col. de accuſa. ꝛ q̃ ego dixi in ſingu.
meo. cclxi. inci. exceptio. ꝛ i. l. j. in. §. pre=
terea. in. xi. col. verſi, limita etiā ꝑdictā
concluſionē. j. de queſtioni. Et per iura
ſuperi⁹ adducta. ꝛ ꝑ doctrinas addu=
ctas a dño Feli. ꝛ ab aliis in dictis lo=
cis. Ego dicebā interrogat⁹ ſuperioꝛi=
bus dieb⁹ ꝙ quāplura: immo oia ban
na lata ꝛ data contra quāplures et di
uerſas ꝑſonas ſunt nulla ꝛ inualida nec
aliquā penitus merent̃ executionē: eo
qꝛ tales bāniti fuerūt citati ad locum
nō tutū notoꝛie. Nā iudex qui fecit ci=
tare tales bānitos vt cōparerent ad ſe
defendendū erat hō omni carens iuſti
tia: ratione: manſuetudine: humanita
te: benignitate ꝛ audientia: et erat alie=
nus ab omni iuſtitia ꝛ in eo ſolum erat
pꝛo ratiōe volūtas: ꝛ hoc eueniebat qꝛ
nō ſtabat ad ſindicatū: ꝛ ſibi nimiū li=
cebat libitū ꝛ ceca volūtas quam ipſe
pꝛo iure habebat. Capiebat enim ho=

mines corā eo cōparētes ꝛ velo leua-
to nullis ſeruatis ſeruādis torquebat
eos crudelr̄ ꝛ duriſſime donec et quo-
uſq ꝑ vim torture ipſi miſerrimi ꝛ in-
feliciſſimi cōfitebant̄ illud qđ iþe vole
bat ꝙ confiterent̄ poſtea ſine alio ter-
mino defenſionis ſtatim nocturno tpe
eos mori faciebat qua morte ſibi vide
bat̄. poſtea fabricabat et ſcribebat li-
teras dño ſeu agētes pro eo mēdacñs
et falſitatibus plenas: quomodo ſibi
videbat̄ meli⁹ ꝛ pro eo vtili⁹ de tali re.
Sed ipſi mortui indebite ꝛ iniuſte nō
poterāt dicere ius ſuū. nec aliqs ꝓ eis
audebat loqui. Et ſic iuſtitia ꝛ innocen
tes opprimebant̄. Et dict⁹ iudex mini-
ſter diaboli hoc paſſim oibus faciebat
preterꝙ̄ diuitib⁹ q̄ volebant ei ſoluere
magnā pecuniarū quātitatem. Et ideo
qñ citabat aliquē etiā ſi talis citatus
erat innocētiſſim⁹ nō audebat cōpare-
re propter ſolitā iniuſtitiā: quā dictus
iudex oibus faciebat. Jō hac de cauſa
ꝛ rōne dixi ꝛ dico ꝙ bāna qcūqꝫ ꝑ ipm
lata ꝫ quoſcūqꝫ cōtumaces quocunqꝫ
ꝑ dictū iudicē ſunt penit⁹ nulla ꝛ inua
lida: nec mō aliq̄ merent̄ aliquam exe-
cutionem cū tales bāniti fuerint citati
ad locū nō tutū in quo ſi cōparuiſſent
fuiſſent iniuſte et indebite ꝫius ꝛ iu-
ſtitiā torti dilaniati vt erant oēs com-
parentes corā dicto iudice diabolico:
q̄ magis appellādus eſt carnifex ꝙ̄ iu
dex videt̄ profecto ꝙ illam ciuitatē in
qua reſidet habuerit in predā durante
eius officio. Et ideo dicto iudici meri-
to ꝛ omni ſemoto dubio dici poſſunt
carmina illa: vcꝫ Jus ꝛ iura negas ho
mines ꝛ nomina fallis. Nec Jouis im-
perium nec flegetonta times. Sed heu
heu iſta tranſeant cū aliis infinitis er-
roribus ꝛ calamitatib⁹ hac labe tpis
in Jtalia vigentib⁹. Quib⁹ diuina ma
ieſtas dignet̄ finē imponere. ꝑ quibus
oibus faciāt optime dicta ꝑ d. pari. de
puteo in ſuo trac. ſindi. in. xlvj. char.
in. j. colū. ver. an iudex qđ eſt. c. exlū. il-
lius trac. ꝛ dicta ꝑ Soci in conſi. xxvij.
inci. in pñti cōſultatione. in vi. col. poſt
☞ prin. in. iij. vol. (Et vide Jaſ. in rep.
l. admonendi. in. lxxxix. col. de iureiu. ꝛ
in. l. ſi ob turpem. in pe. col. ff. de condi-
152 ob tur. cau.) ❡ † Mō ſequendo ipſam
materiā citationis ſcias etiā ꝙ nō ſo-
lum iudex dꝫ cōmittere citationē par-
tis requiſitus a parte. vt. ſ. dixi. Sed
etiam debet exprimere nomen nuntiȷ̄
per quem velit ꝙ fiat citatio alr̄ non
valet citatio. Jta nota. dixit. d. Fran.
de are. in conſi. xxiiȷ̄. incipien. conſul-
tatio premiſſa ꝛc. in. iiȷ̄. colū. in verſi.
nec pōt dici ꝛc. circa med. illius ver. ad
qđ alleg. Bald. in. l. petens. C. de pact.
❡ Sed tu dicas vltra eū ꝙ hoc aper-
tius dixit Bal. in. l. eius q̄ in prouincia.
in. iiȷ̄. colū. verſi. ꝓterea ꝛc. ibi ꝛ in nun-
tio videt̄ clarius. ſ. ſi cer. pe. Et faciunt
dicta ꝑ Bald. in. l. fi. C. de exhi. reis. ꝛ in
c. venerabilis. in. iȷ̄. colū. de do. ꝛ contu.
De quo etiam dixi in ſing meo. cccxxxv.
incip. procuratores ꝛc. et in repe. mea
rub. C. de proba. in. lxxvij. col. Jtem ad-
de etiam in hac materia citationis ꝙ
ꝙ̄uis erratū ſit in modo citatiōis ſeu
in forma a iure tradita nihilominus
ſi ille cui⁹ intereſt notitiā habuit eius
citationis ꝑ quā nō legitime citabat̄.
Jta eū eū ligat illegitima citatio vna
cū notitia ſubſecuta: ſicut citatio legi-
time facta. ita ſing. dixit Lu. ro. in cōſi.
ſuo. cccex. inci. vt clarioꝛ ꝛc. ad qđ alle.
caſum no. in cle. cām. in fi. de elec. de q̄
dixi lati⁹ in ſing. meo. eclix. inci. gñalis
citatio. ꝛ in repe. mea rub. C. de proba.
☞ in. lxxvij. col. (Uide oino Alex. in cōſi.
cxiiij. inci. ponderatis. in. iij. col. ꝟ. acce-
dit ꝛc. in pmo vol. ꝛ. d. Philip. dec. in
conſi. lxiiij. in. ij. col. ꝛ. d. Maria. ſoci. in
repe. rub. extra de dilat. in. xxvj. char.
in. j. col. poſt prin. ꝛ vide optimum text.
in. l. qdā decēs. in. §. ſi. ff. de admi. tu. in
ver. noteſcere aūt qualitercunqꝫ ſuffi-
cit ꝛc. ꝛ vide oino do. Feli. in. c. cū con-
tingat. in. v. ꝛ. vj. col. ꝑ totam. de reſcrip.
ꝛ Alex. in cōſi. xxvij. inci. viſo themate.
153 in. j. colū. in. v. vol. ❡ † Adde etiā ꝙ ci-
tat⁹ ꝑſonaliter pōt poſtea citari ꝑ edi-
cta poſita in locis publicis ꝛ cōſuetis.
et talis citatio per edicta arctat cita-
tū. vt hꝫ ꝑ tex. ꝛ doc. in cle. j. de iudi. ꝛ ꝑ
Bart. in trac. ad reprimēdū. ꝛ ꝑ gloſ. et
doc. in. l. ad peremptorium. ſ. de iudi. ꝛ

¶ C.ſ.poſt glo.in aut.q̄ ſemel.C.q̄do et q̄ñ iudex.Et lʒ talis citatio valeat vt in dictis iurib⁹ ꝛñ hoc fallit ꝛ non procedit in eo q̄ pōt facilr̄ ꝛ ꝑſonaliter citari.ſec⁹ in eo q̄ longe abeſt:ꝛ non pōt cōmode citari.Ita dixit Jo.an.in addi. Specu.in titu.de citatione.in §.viſo.in addi.incip.ſuper illo verbo ꝛc.quē refert ꝛ ſequit̄ Pau.de ca.in.d.l.ad peremptoriū.poſt me.vbi ſubdit ꝙ cum q̄ dā delegat⁹ pape dat⁹ in partibus ſeruaſſet illū modū citādi ꝑſonaliter:primo poſtea ꝑ edicta dicit ſe dixiſſe illaʒ ſniam eſſe nullā tanq̄ latā ꝯ nō citatū qd̄ dicit eē ſumme not.qd̄ dictū refert ꝛ ſequit̄.d.Feli.in.c.qm̄ frequenter.§. porro.in.v.col.vt lite nō cōteſt.et Bar ba.in.c.conſuluit.in.x.char.in.j.col.de offi.dele.De quo lati⁹ dixi in fin.meo
154 cccl.inci.citatus ſemel ꝛc.¶ † Adde etiā vlteri⁹ ꝙ iudex pōt viua voce aliquem citare ſm.d.Maria.ſoci.in repe. rub.de dila.in.xix.char.in.ij.colum.vbi ad hoc alle.Bald.in.l.et poſt edictū.ff. de iudi.Et alia alleg.de quibus ibi per
155 eū.et ibi ēt dicit ꝙ† citatio etiam fieri pōt ꝑ tabellioneʒ.ar.c.circōciliatiões. xxiij.q.v.in prin.de quo ibi lati⁹ ꝑ eum. Dicit etiā ꝙ citatio pōt fieri ꝑ nuntiū: vt hr̄.in.c.prudentiā.§.j.de offi.deleg. ꝛ quo ad talē citationē fiendā per nun
156 tiū.¶ † Scias ꝙ citatio dʒ fieri per nuntiū q̄ primo citauit.ꝛ nō ꝑ aliū niſi ille primus ſit legitime impedit⁹.Ita dixit Bar.ꝛ Bald.in.l.j.ꝑ illū text.C.de ſponſu.et voluit Barto.in.l.j.ff.de offi. procōſul.et ibi Alex.ꝛ hr̄ ꝑ Bar.i trac. ad repri.in ver.per nuntiū ꝛc.De quo ꝑ Jaſ.in.§.quadrupli.in.v.colum.inſti.
157 de act.¶ † Itē ſcias etiā ꝙ citatio facta ꝑ nuntiū eo mortuo pōt probari ꝑ teſtes vel inſtr̄a.Ita dixit Bal.in.l.con ſentaneū.in vlt.col.ver.q̄d ſi nuntius. C.q̄do et q̄ñ iudex.qd̄ eſt no.¶ † Sub
158 dit poſtea do.Maria.vbi.ſ.ꝙ citatio etiā q̄nq̄ fieri pōt ꝑ partem vt ſepe faciūt iudices dicētes actori vel reo.dic aduerſario vt cōpareat tali die et hora:et tu etiā compareas:de quo latiſſime ibi.ꝑ.d.Maria.q̄ p̄mo arguit ad

partē dūmodo hoc fiat de mādato iudicis:ad qd̄ alleg.gl.i.l.ſi vt propōnis. la.ij.q̄do ꝛ q̄ñ iudex.et ibi Bal.et alle. etiā Spe.in ti.de cita.§.ſeqt̄.ver.ij.et.l. j.§.hoc aūt.ꝛ ibi Barto.ff.de ſer.fugi.et Lu.ro.in.l.ſciēdū.ff.de ver.ob.ꝛ Bar.in trac.ad repri.in ver.ꝑ literas.et alia alle. de qb⁹ ibi per eū:ꝛ vide Jaſ.in.§.quadrupli.in.iiij.colū.in fin.inſti.de actio. De quo arti.vide etiā ꝑ.d.Nico.millū in rep.ſuo in ver.citatio.in.ij.colū. in.iiij.verſic.et Bart.in cōſi.ſuo.cliiij.
159 incip.marit⁹ fecit heredē ꝛc.¶ † Iteʒ citatio etiā fieri pōt ꝑ ſigillum ad hoc ſolitū ſm glo.in.c.ſignificauit.de app. quā gl.pro ſing.allegauit Barba.in.c. corā.in.ij.colū.in ver.ttē quo ad ꝑpotantē ꝛc.de offi.dele.De qua gloſ.feci mentionem in repe.mea rub.C.de proba.in.lxi.col.in ver.Et dixit gloſſ.not.
160 ¶ † Itē adde etiā ꝙ citatio pōt fieri ꝑ proclama ſm Spe.in tit.de citatiōe. in.§.ſequit̄ videre.verſic.ceterum fiunt q̄nq̄ ꝛc.et in ver.fit quoq̄ citatio ꝑ pre conē ꝛc.De quo etiā habet̄ in aut.quī ſemel.C.q̄do ꝛ q̄ñ iud.ꝛ ꝑ Ang.in.l.quī perluſorio.§.j.ff.de app.Hec citatio tñ q̄ fit ꝑ ꝓclama paucis innoteſcit q̄nq̄ vt dicit text.in.d.aut.q̄ ſemel.et gloſſ. in cle.j.de iudi.ꝛ in cle.grauis.ꝺ ſentē. excom.ꝛ glo.in aut.qua in prouincia. C.vbi de cri.agi opor.Attamē ſi fiat in locis publicis ꝛ cōſuetis ꝛ ſufficienter cum ſono tube talis citatio eſt fortior qualibet alia citatione ſm Jo.andr.in dicta cle.grauis.in gl.in verbo preconia.Bar.tamē in.d.aut.qui ſemel.in.ij. col.ver.venio ad ſcḋam particulā ꝛc. dicit ꝙ citatio ꝑ edictum eſt fortior ſeu
161 tutior q̄ citatio facta ꝑ ꝓclama.† Et in hac materia citatiōis facte ꝑ ꝓcloma teneas menti vnū veʒ ꝙ talis cita tio ligat tñ exiſtētes in loco nō autem abſentes.ita dixit Jo.an.in dicta cle. grauis.vide tñ Bar.ꝛ Alex.qui tenent contrariū.in.l.municipū.ff.de decre.ab ordi.facien.et Inno.in.c.humilis.de maiori.ꝛ obe.Et ſcias ꝙ proclama nō dr̄ citatio ꝺciſa ſʒ cauſatiua ꝛ cōditionalis ſm Pau.de ca.in conſi.ſuo.xliiii. incipien.in cauſa egidij.ꝛc.circa med.

162 ¶ † Adde preterea ꝙ citatio etiam fit
.qñqȝ ꝑ ſonū cāpane et maxime in actu
bus vniuerſitatū ſm Bar.in.l.ij.in ꝟſi.
nota ꝙ dȝ conuocari.C.de decu.li.x.de
quo ꝑ Bal.ꝛ Pau.de ca.in.l.j.ff.de pro⸗
cu.ꝛ Car.in cle.in cauſis.de elec.ꝛ per
doct.in.c.cumana.de elect.ꝛ ꝑ Spe.in
ti.de elec.in.§.j.Que aūt ꝑſone poſſint
citari vide late per.d.Maria.ſoci.in di⸗
cta ſua repe.rub.de dila.in.viij.char.in
☞ ij.col. (De hac.q.vide.d.Flor.in.l.
in.l.aquilia ſi delictū.in pe.colū.ff.ad
legē aql.ꝛ.d.Frā.cur.conſil.xliiij.incip.
163 ſuꝑ cōtingentia.in.fi.vij.col.) ¶ † Ulte
rius anteꝗ̄ exeā materiā citationis no
lo omittere no.quotidianā ꝛ practica⸗
bilē qōnem in ipſa materia citationis
q̄ eſt vtrum in abſolutione vel habilita
tiōe a iuramento requirat citatio par⸗
tis de cuiꝰ p̄iudicio agit:in quo dicas
ꝙ ſic ſm.d.Ant.ꝛ Jo.de imo.in.c.debi⸗
tores.de iureiu.ꝛ Fede.de ſe.in conſil.
ſuo.ccc.incip.factum pponitur eſſe ta⸗
le ꝛc.d.Car.in.d.c.debitores.vbi dicit
ſe plures ita conſuluiſſe.ſ.ꝙ nō valeat
abſolutio a iuramento facta ſeu data
non citata parte de cuius preiudicio
agitur iuxta.c.j.de cauſa poſ.ꝛ propꝛie.
ꝛ.c.inter q̄uor.de maio.ꝛ obe.ꝛ iuxta.l.
noſtrā cū ſimbꝰ.ꝛ in abſolutiōe a iura⸗
mento requirit cauſe cognitio ſm In⸗
no.in.c.ad aures.qđ met.cau.et Spec.
in tit.de iudi.lega.in.§.nunc oſtenden⸗
dū.in ver.xxiiij.cū duobus verſi.ſequē.
ergo requiritur partis citatio.l.in cau
ſe.§.cauſa cognita.ff.de mino.l.ſi deſer
ta.C.ſi ꝑpter publi.pen.l.fi.ſi per vim
vel alio modo: hanc partem etiam et
omnia.ſ.dicta refert ꝛ ſequit Alexā.in
cōſi.ſuo.ccxxj.incip.viſa facti narratio
ne.in.iij.ꝛ.iiij.colum.verſi.preterea rñ⸗
deo ꝛc.in.ij.volu.vbi ſubdit ꝙ idem te⸗
nuit Abb.in.c.j.de iureiuran.ꝛ dicit ꝙ
pro hac parte conſuluit Pe.de anch.in
cōſi.ſuo.clxxxvj incip.predictis ſubtili⸗
ter ꝛ ad plenum deductis.Item ſubdit
etiā.d.Alex.in.d.conſil.ſuo ꝙ Joan.de
imo.in.d.c.debitores.dicit ꝙ etiam ſim
plex habilitatio ꝑſone iurantis ne in⸗
currat periuriū fieri oportet preceden⸗
te citatione qꝛ ſi pars citabitur poterit

eſſe ꝙ oñdet ꝙ ꝑ calumniā petit talis
habilitatio.ar.l.ij.C.de fal.et ita dicit
notari ꝑ Fede.in.d.ſuo conſi.Itē hanc
partem ꝙ in abſolutione vel habilita⸗
tiōe a iuramēto requirat citatio par⸗
tis de cuius preiudicio agit:firmauit
Abb.in conſi.ſuo.xij.incip.Et ſi copio⸗
ſioꝛ.ꝛc.in vlti.colū.in.ij.vol.vbi refert
hanc partem tenuiſſe Joā.an.in addi.
Spe.in ti.de iureiu.ſuper rubri.in vlti.
addi.Et idē tenet Pe.de anch.in conſi,
ſuo.ccclxxxiij.incip.retento ordine ꝛc.
in.j.col.ꝛ.d.Flo.in.l.in.l.aquil.ſi deli⸗
ctū.in.vj.colū ff.ad legē aql.ꝛ idem te⸗
net Alex.in.l.heres abſens.ff.de iudi.
vbi dicit ꝙ iſta eſt vera opi.ꝛ idē etiam
firmat Barba.in conſi.ſuo.lxxxv.inci.
viſo pꝛ̄cto.in.j.char in verſi.Eſt nunc
videndum.in.iij.volu.ꝛ.d.Feli.in.c.ec⸗
cleſia ſancte Marie.in.ix.colū.in prin.
de conſti.ꝛ in.c.ij.in.xj.col.de ſpōſal.et
Jaſ.in.l.ne quicq̄.in.xj.col.in pꝛ̄n ff.de
offi.procon.Cōtrarium tñ ꝙ in tali ab⸗
ſolutione vel habilitatione nō requi⸗
rat citatio partis tenuit Pe.de anch.
ſibi cōtrariꝰ in conſi.ſuo.xviij.incip.in
qōne q̄ vertitur.circa fi.ꝛ Pau.de ca.in
cōſi.ſuo.ccxvj.inci.circa pꝛimū.in pe.
colū pꝛima tñ opi.eſt cōioꝛ ꝛ melioꝛi⸗
bus iuribꝰ roboꝛata quā teneas in re⸗
rēdo magis cōi opi.ꝛ videas etiam do.
Maria.ſoci.in ſepius allegata ſua re⸗
peti.rubri.de dila.in.xiij.char.in.iij.
col.in prin.ꝛ Soci.in conſi.lix.incip.in
☞ cauſa.in.v.colū.in.iij.volu.(De hac
q.vide.d.Flo.in l.fi.l.aqlia.ſi delictū.
in pe.col.ff.ad legem aql.ꝛ.d.Frā cur.
cōſi.xliiij.inci.ſuꝑ cōtingētia.in fin.vij.
colū.)Et circa hāc materiā abſolutio⸗
nis a iuramēto teneas menti aliqua.
164 † Pꝛimo ꝙ abſolutio a iuramento
nō pōt peti niſi qñ iuramentum fuiſſet
dolo vel metu extoꝛtum vel ſuꝑ re illi⸗
cita poſitum ſm dñicum poſt Arch.et
Jo.an.in.c.ij.de pac.in vi.ꝛ Ange.in.l.
ſi q̄s ꝓ eo.ver.itē adde.ff.de fideiuſ.ꝛ
Alex.in.d.conſi.ccxxj.incip.viſa facti
narratione.in.ij.colū.in.ij.vol.ꝛ Pau.
de caſt.in cōſi.ſuo.ccxvj.inci.preſuppo
ſito ſine p̄iudicio ꝛc.De quo latius per
do.Philip.dec.in conſi.ſuo.clxxx.inci.

vſa renuntiatione.in.ſiij.col.in fi.⁊ in
cõſi.clj.incip.maximi ⁊c.in.vij.colum.
165 ¶ †Itē ſcias etiam ꝙ abſolutio a iu
ramēto poſito in ꝯctu nõ facit ꝙ abſo
lutus poſſit venire ꝯ talē ꝯctū qñ ipſe
ꝯctus erat validus ⁊ perfectꝰ etiā ſine
iuramēto.Secus aūt qñ ſuſtinebat ſo
lum ꝓpter iuramētū in eo appoſitū:qꝛ
alias erat imperfectꝰ ſeu inualidꝰ.Ita
dixit Abb.in.c.contingat.in.x.colū.in
ver.ſed vltra ꝑdicta ⁊c.de iureiur.vbi
refert Ang.ita cõſuluiſſe:de quo latiꝰ
ꝑ Soci.in cõſil.ſuo.xv.incip.circa pri
166 mā.in pe.col.¶ †Itē ſcias etiā ꝙ iu
ramentū ꝑſtitū in fauorē vniꝰ partis ex
ꝯhentibꝰ põt remitti ꝑ partē in cuiꝰ fa
uorē eſt ꝑſtitū ⁊ põt relaxari ei qui iu-
rauit adeo ꝙ nõ eſt neceſſaria alia re-
laxatio a iuramento.Ita volunt doc.in
c.conſuluit.de vſuris.⁊ in.c.ij.de ſpõſa.
⁊ in.l.fi.ꝟ.q ⁊ a qbꝰ.et voluit Alexā.in
cõſi.ſuo.cclxxvj.inci.viſis.in.iij.colū.et
Spe.in ti.de lega.in.§.oſtendendū.in ver.
hoc quoq.et in tit.de iureiur.in.§.j.in
ver.q ſi aliqs.et ponit Barto.⁊ alij in
l.j.in.§.⁊ poſt opis.ꝟ.de ope.noui nū.
⁊ doc.in.l.cū ſtipulatꝰ ſim mihi a ꝑcu-
lo.ꝟ.de ver.obli.⁊ Car.in cle.j.in.xiij.
q.de vſur.et Bar.in.l.labeo.ꝟ.de iure-
167 iur.†Et facit ēt qꝺ dicit ꝙ iuramen-
tū põt remitti teſtibꝰ ꝑ partes ſꝫm bar.
in.l.j.ꝟ.de ferijs.et in.l.quoties.ꝟ.de
iureiu.Uide tñ circa hoc.d.Feli.in.c.
ij.in.xv.col.circa med.extra de ſponſa.
168 ¶ †Itē ſcias etiā ꝙ iuramētū nõ fir
mat ꝯtū niſi quatenꝰ eſt de mente cõ
trahentiū ſꝫm gloſ.no.in.l.emptione.C.
plus valere qꝺ agit.quā glo.refert et
ſequit Pau.de ca.in cõſi.ſuo.cclxxviij.
inci.viſo ꝓceſſu ⁊ atteſtationibus.in.j.
169 col.¶ †Item adde ꝙ abſolutio a iu-
ramēto nõ eſt cõcedēda ei q venit ꝯ iu
ramētū priuſq̈ petat abſolutionem ab
ipſo iuramēto:qꝛ fruſtra auxiliū legis
inuocat q cõmittit in legē.c.qꝛ fruſtra.
c.conſuluit.de vſu.in.cxxiiij.q.pro quo
facit qꝺ dixit Bald.in aut.ꝙ eis.C.de
nup.poſt Bart.in.l.labeo.ꝟ.de iureiu.
vbi dixit ꝙ pars cui ē ꝑſtitū iuramētū
nõ põt illud remittere iuranti poſtq̈
incidit in periuriū de qbꝰ oibꝰ vide la
te ꝑ Alex.in cõſi.ccxl.inci.ponderatis
his q in themate narrant.in.ij.col.Itē
teneas menti ꝙ lꝫ ille q vult venire cõ
tra iuramētū preſtitū debeat prius pe
tere abſolutionē vel relaxationem a iu
ramento hoc eſt verū ⁊ hꝫ locū i iurāte
eo viuente:eo aūt mortuo heredi eius
non eſt neceſſaria aliqua relaxatio vel
170 abſolutio a iuramento:qꝛ vinculum
iuramēti qꝺ eſt ſpūale eſt finitū morte
iurantis:ita dixit Inn.i.c.veritatis.de
iureiu.et Io.an.in.c.fi.de foro cõpe.in
vj.in nouel.qs refert et ſequitur Sali.
in.l.emptiõe.C.plus valere qꝺ agit.et
in aut.ſacra puberum.C.ſi aduer.ven.
poſſent ēt dici alia plura et plura cir-
ca materiā iuramenti q omitto cū hic
non ſit accõmodatꝰ locꝰ circa materiā
iuramēti:ſꝫ plenꝰ quā alibi circa ma
teriā iuramenti ⁊ eiꝰ abſolutiõis vide
per.d.Feli.in.c.ij.in.ij.et.iiij.char.de
ſponſa.vbi ponit multa ſingu.¶ Uiſis
mõ ſu ꝑdictis in materia citationis
ſupereſt aliqua videre in materia con
tumacie qꝛ ex citatione peruenitur ad
contumaciā vt de ſe ptꝫ.ideo circa hāc
materiā cõtumacie plura ſunt viden-
171 da ⁊ notāda.¶ Scias igitur primo ꝙ
ꝯtumacia eſt delictū.l.oē delictū.§.cõ-
tumacia.ꝟ.de re mili.et ibi Alexā.et in
c.ex literis.de conſtitu.et hoc eſt verū
improprie.vt hꝫ.in.l.q vaſ.ꝟ.de fur.ſꝫm
Bal.in.l.ſi mora.in.ij.col.ver.alibi con
tumacia ⁊c.ꝟ.ſo.ma.De quo etiam per
Barto.in.l.ſi pſes.in.j.colū.ꝟ.de admi.
tu.⁊ in.l.j.in.§.fi.in vlti.col.in verſi.ex
quo noto.ꝟ.ſi qs ius di.non ob.et ibi
Alex.⁊ habet etiā ꝑ gl.in.l.ſi filius.in
prin.ꝟ.de interro.ac.et ꝑ Bar.in.l.poſt

ſo.ma.ꝛ in.l.ſi filio data.in fi.co.tit.ꝛ ꝑ
Bal.in.l.ꝛ in multis.C.de app.ꝛ ꝑ Jo.
de imo.in.l.pe.in.§.ad crimē.j.de pub.
iudi.ꝛ habet etiā de hac materia in gl.
ſumme.iij.q.j.ꝛ ꝑ glo.in.c.cū nō ab ho
mine.de iudic.ꝛ ꝑ.d.Feli.in.c.cū Ber
toldus.in.ix.col.in fi.de re iudi.ꝛ ꝑ Jo.
de ana.in cōſi.ſuo.xlviij.ꝛ ꝑ do.Feli.in
d.c.in literis.de conſti.in.xiij.col.ꝛ per
Ang.in.l.fi.C.de iniur.ꝛ ꝑ Ang.de are.
in tract.maleſi.in verbo qui iudex vi
dēs ꝛc.in.iiij.chart.verſi.q̄ro an contu
macia.ꝛ ꝑ Jo.de ana.in conſi.ſuo.xxv.
172 in pe.col.†Itē ſcias q̄ ꝓ ſola contu
macia nunq̄ pōt imponi pena mortis.
ita no.dixit Bal.in.l.q̄ crimē.in.ij.col.
in fi.q̄ accu.nō poſ.ad qḋ alleg.gloſ.iij.
q.j.in ſum.ꝛ idē dixit ipſe Bald.in con
ſil.ſuo.ccclxxi.incip.viſis dictis ſtatu
tis ꝛc.in.ij.vol.in contrariū tñ facit gl.
in aut.de lenon.§.i.§.ſi autē.q̄ dicit q̄
cōtumax pōt dānari ad mortē:quā re
fert ꝛ ſequit Alexā.in.l.abſentē.in.vij.
apoſtil.j.de pe.vbi latius loquit in ma
teria.Et ſcias etiā q̄ cōtumacia eſt ma
gni effectus et qñq; ipſa cōtumacia no
173 cet quādoq; prodeſt.†ꝛ ideo ſtatutum
volēs patrē teneri pro filio ꝛ cauponē
vel nautā teneri ꝑ famulo nō intelligi
tur de cōdemnato ꝑ cōtumaciā:ita di
xit Alber.de roſa.in.j.parte ſtatu.q.lij.
174.inci.ſed adhuc.q̄ro ꝛc.†Et idē dicas
in ſtatuto dicēte q̄ cōitas teneat emen
dare damnū et robarias qḋ intelligit
dūmodo de eis vere cōſtet ꝛ nō ꝑ cōtu
maciā:ꝛ cōſuluit Ludo.ro.in conſi.ſuo
cliiij.incip.iudiciū contra Antoniū ꝛc.
patrē nō teneri ꝓ condēnatione filij ꝑ
cōtumaciā de crimine dānati de qui
bus olbus ꝛ de alijs ſimilib⁹ vide ꝑ.d.
Feli.in.d.c.cū bertoldus.in.ix.colū.de
re iudi.ꝛ idē qḋ.s.tenuit.d.Philip.frā.
de peruſio in.c.cū ſpeciali.in pe.col.de
app.in ꝟ.quarto querit.Et ad p̄dicta
vide Albe.in.j.parte ſta.q.xlvij.inci.itē
q̄ro.ꝛ Gādi.in tract.maleſi.ſub rub.de
bonis malefactorū.in.v.col.in ver.no
ta q̄ pater ꝛc.et vide Jo.de ana.in.c.ij.
in.ix.col.de delic.pue.ꝛ vide Bal.in.l.ſi
filius cuius.C.ad macedo.Soci.in con
ſi.cxvj.incip.perſpicaciſſime ꝛc.in.ij.col.

ꝛ do.Cardi.in cōſi.ſuo.xliiij.incip.ꝓ.d.
Chriſtopho.ꝛ do.Philip.dec.in conſil.
ſuo.lxiiij.incip.diuino ꝛc.vbi p̄dicti lo
quunt in materia ꝛ facit etiā ſing.ver
bū Alex.in.l.omne delictū.j.de re mili.
vbi dixit q̄ ſtāte ſtatuto q̄ bānīti poſ
ſint impune occidi qḋ tñ vigore talis
ſtat.nō poterit impune occidi bannit⁹
per cōtumaciā:alleg.hoc voluiſſe Bal.
ꝛ Jo.de imo.in.l.ſi mora.§.ſolu.ma.de
quo dicto feci mentionē in.l.infans.in
v.col.poſt me.j.de ſica.vbi etiaʒ plura
175 dixi circa materiā cōtumacie.¶†Ul
terius ſcias etiā q̄ ſi aliquis eſt citat⁹
ꝛ nō comparet nō eſt cōtumax:qñ non
fuit citatus ſm̄ ſtilū curie.ita ſing.di
xit Ang.in.l.fin.C.de cano.preſta.lib.x.
qḋ dictū pro ſing.refert ꝛ ſequit.d.Fe
li.in.c.qm̄ cōtra.in.vij.col.in fi.de pro
ba.ꝛ in.c.ex parte.in.v.colū.de reſcrip.
qḋ dictū ego rettuli in ſing.meo.cxviij.
☞ incip.ſtilus ꝛc.(Uide not.verbum do.
Anto.corſe.in ſing.ſuo.in verbo infir
mus.)Et idē dicas qñ ꝓceſſus eſt nul
lus nā tunc ſi citatus nō comparet nō
dicitur cōtumax ꝛ ꝑ cōſequēs nō habe
tur pro confeſſo.ita dixit Bald.in cōſi.
ſuo.ccclxxj.incip.viſis dictis ſtatutis.
in.ij.col.Item ſcias aliud.q̄ cōtumax
ſeu moroſus nō pōt allegare pēdentiā
litis ſm̄ Bar.in.l.vbi acceptū.§.de iu
di.ꝛ in.l.Quis.§.de dā.infec.et in.l.ſe
176 pulchri.j.de ſepul.vio.†Et ideo ſi re
miſſus ad curiā epiſcopalē ſup aliquo
incidēti eſt ibi in mora.tūc iudex prīc
cauſe pōt ad vlteriora ꝓcedere non ob
ſtāte dicta remiſſiōe q̄r moroſus vel cō
tumax nō pōt allegare pēdentiā litis
in alio loco ita ſin.dixit Bal.quem ibi
refert ꝛ ſequit Alex.in.l.de die.in.§.tu
177 tor.poſt me.§.q̄ ſat.cog.vbi † dicit q̄
cautela eſt q̄ iudex ſecularis qñ remit
tit partes ad curiā ep̄alē ꝓ aliquo arti
culo vt ſibi p̄figat terminū infra quē de
beat ſe p̄ñtaſſe corā ep̄o qḋ facere pōt
ipſe iudex ſecularis vt ꝓbat in.l.p̄ſes.
cū ibi no.C.de ap.ꝛ hoc ibi voluit Bar.
ꝑ illū text.de q̄ lati⁹ ꝑ.d.Alex.in.d.§.tu
tor.vbi dicit quod iſtud eſt no.dignum
in prac.et eū refert ꝛ ſequit.d.Feli.in.c.
cū ſit romana.in.ij.col.de ap.de quo di

ri ego in ſing.meo.cccxxix.incip.cōtu-
178 max ſeu moroſus ⁊c. ¶ † Itē talis cō-
tumax nō pōt allegare incōpetētiā iu-
dicis:ita habetur in.l.ſi q̇s ex aliena.ff.
de iudi.⁊ in.l.ſi ex quacūq̧.ff.ſi q̇s i ius
voc.nō ierit:⁊ ibi late ꝑ oēs ſcribē.Itē
talis cōtumax nō pōt declinare iudicē
ſm Innocē.in.c.ꝓterea.de dila.quē re-
ferūt moder.in.l.ſi conuenerit.ff.de iu-
riſdi.om.iudi.⁊ de his dixi in.l.ſi q̇s ne
q̄ſtio.in.xxij.col.in verſi.ali⁹ etiā videt
179 caſus.j.de q̄ō. ¶ Adde tñ hic ꝙ lȝ vt
dixi cōtumax nō poſſit allegare incōpe
tentiā iudicis:tñ cōtumax cōdēnat⁹ ꝑ
iudicē incōpetentē ſi poſtea ſit captus
per illū iudicē pōt ſe tueri ex nullitate
proceſſus:ita not.dixit Bal.in.l.gn̄ali-
ter.in.ij.col.C.de ep̄i.⁊ cle.⁊ vide q̄ dixi
in.l.patre vel marito.in.xvj.colum.j.de
180 q̄ō. ¶ † Itē adde ꝙ abſens ꝑ cōtuma-
ciam dɩ preſens ⁊ habet ꝓ p̄ n̄te ad ef⁹
dānū:ita ꝙ dixit Bal.ꝑ illū text.in aut.
qua in ꝓuincia.C.vbi de cri.agi opor.
⁊ in.l.cū fratrē.in vlt.colū.C.de his q̇b.
vt indig.⁊ habet ꝑ Spe.in tit.de arbit.
in.§.nono.in ver.q̇d ergo.⁊ in tit.de te-
ſte.§.octauo.circa ꝓn.⁊ in tit.de appel.
in.§.xi.ver.ſed cū.ff.⁊c.Et ſcias etiā ꝙ
rōne magne cōtumacie pōt iudex rece
dere a regulis iur.aggrauādo cōtuma
cem multipliciter:ita dixit Barb.in.c.
olim ex lr̄is.de reſcrip.quem ibi in ꝓn.
181 refert ⁊ ſequit do.Feli. ¶ † Scias etiā
ꝙ cōtumaciam in vno nō nocet in alio:
vt not.in.c.cōſuluit.de offi.deleg.⁊ glo.
⁊ doc.in.c.ij.de dolo ⁊ cōtu.in.vj.⁊ in.c.
cū olim.de teſti.⁊ habet in.l.gn̄aliter.
§.j.et ibi doc.C.de re.cre.et in.l.iij.in.§.
ſtichū.ff.de ſta.lib.⁊ ibi Iaco.de aret.⁊
voluit Bar.in.l.iij.in.§.ſi ad diē.j.de re
mili.⁊ in.d.§.ſtichū.⁊ in.l.cōſentaneū.
q̄do ⁊ q̄n iud.⁊ in tract.ad repri.in ver.
per edictū.⁊ voluit Inno.in.d.c.conſu-
luit.⁊ in.c.ad petitionē.de accu.⁊ Ale-

minalib⁹ nō facit quē haberi pro con-
feſſo ſicut in ciuilib⁹ ſm glo.⁊ Bald.in
l.ij.in.§.diuus.j.de iure fiſ.⁊ idē voluit
Barto.in.l.q̄onis.la.ñ.j.de q̄oni.⁊ in.l.
abſentē.in.ij.col.in verſi.iij.extra gl.⁊c.
j.de penis.⁊ Abb.in.c.veritatis.in.ix.
183 col.de dolo ⁊ cōtu. ¶ † Ulterius ſcias
ꝙ q̄n ex forma.l.vel ſtatu.cōtumax de-
bet haberi ꝓ cōfeſſo tñ ſuꝑ hoc requirit
tur ſn̄ia interlocutoria iudi.declarato-
ria eū cōtumacē haberi ꝓ confeſſo:alꝭ
ſi ꝓcederet iudex ad aliquā ſn̄iam non
ꝓcedēte tali declaratiōe talis ſn̄ia eſſet
nulla.ita dixit do.Anto.in.c.cū dilecti.
de dolo ⁊ cōtu.in.v.col.ver.vltimo ad-
uerte.⁊ idē dixit ipſe in.c.cū dilecti.de
elec.⁊ etiā videt tenere Barto.in.l.ij.in
§.ꝙ ſi actor.C.de iura calū.et Pau.de
caſt.in conſi.xxxiij.incip.ſuꝑ primo.in
ij.col.et Ange.de are.in tracta.maleſi.
in verbo qui iudex vidēs.in.v.char.in
verſi.ſtatutū dicit ⁊c.⁊ ibi ꝑ do.Augu.
in addi.vide tñ do.Nellū in trac.ban-
nito.in.iij.parte primi tēpo.in.x.q.in-
cip.querit an poſt lapſum ⁊c.vbi dicit
ꝙ ſufficit ꝙ talis pronūtiatio cōtuma-
cie fiat vna cū diffinitiua:ad q̄ō alleg.
iura de quibus ibi per eū.⁊ idem dixit
Ange.de are.in.d.ver.qui iudex vidēs.
in ver.queritur tñ an tale ſtatutū ⁊c.et
idē voluit Bal.in.l.ſancimus.in.§.cum
autem.in.iij.col.in verſ.modo ⁊c.ibi in
iiij.colū.verſic.pone dicit ſtatutū.C.ad
184 trebel. ¶ † Et ſcias vnū nō omitten-
dum in hac materia vȝ ꝙ ſi ex forma
ſtatuti cōtumax debet haberi ꝓ cōfeſ-
ſo ſi anteꝗ̄ ſuꝑ dicta ꝯtumacia ſit pro-
nuntiatū decedat ipſe cōtumax nō pre
iudicaret heredi:ita not.dixit Barto.in
l.j.in.§.ſed ⁊ ꝯſtitutio.ff.de calū.et in.l.
eius q̄ delatorē.in ſi.pe.col.j.de iur.fiſ.
⁊ in.l.ij.in.§.ꝙ ſi actor.C.de iura.calū.et
Bal.in.l.j.in.iij.col.verſ.ſed dubitat eo
caſu ⁊c.C.ne ex delic.defun.et in.c.va-

magis preſumitur lata propter vitium
cōtumacie ꝙ̄ propter ius partis. Item
poſui etiā late an ſufficiat conſtare de
ꝯtumacia ex actis abſq; ſentētia inter-
locutoria iudicis. Itē poſui etiā ꝙ ſta-
tutū volēs ꝙ cōtumax habeat̃ pro con
feſſo intelligit̃ dūmodo precedat libel-
lus accuſatio vel inquiſitio valida. Itē
etiā poſui ꝙ ſtatutū predictū volens ꝙ
cōtumax habeatur pro cōfeſſo non ha
bet locū in minore muliere vel ruſtico.
Itē etiā ibi poſui ꝙ qn̄ ex forma ſtatu-
ti cōtumax dꝫ haberi pro cōfeſſo intel-
ligitur quo ad delictū tantū non autē
quo ad qualitatē ipſiꝰ delicti. Itē etiā
ibidē poſui ꝙ ſtatutū predictū volens
ꝙ contumax habeat̃ pro cōfeſſo nō ha-
bet locū qn̄ iudex citat reū exiſtētē ex-
tra territoriū ipſius iudicis. Item etiā
poſui ꝙ quādo ex forma ſtatuti contu-
max debet haberi pro cōfeſſo requirit̃
trina citatio nec ſufficit vna pro omni-
bus: que omnia hic omitto ne ſepiꝰ in
185 operibus meis idē repetā. ¶ † Ulte-
rius ſcias ꝙ cōtumax non preſumitur
habere iuſtā cauſam ſm Bal.in.l.nam
ita diuus.ante fin.ff.de adop.et proba-
tur in.l.ſancimus.in fin.in verſic.mala
conſciētia.C.de iudi.⁊ ibi Bald.in.j.co-
lū. Itē contumax dicitur eſſe in dolo.l.
non poteſt.j.de reg.iur.l.ex conſenſu.j.
de app.Bar.in.l.minor.la.j.ff.de mino-
ribus.⁊ cōtumax non videtur bona fi-
de litigare ſm Bald.in.l.ingenuum.in
j.columna.ff.de ſtatu homi. Nec etiam
preſumitur habere iuſtā cauſam vt di
xi ſm Bald.in.d.l.ſancimus.in.j.colū.
et Alexā.in.l.papinianus.in.§.memi-
niſſe.ff.de.inoffi.teſta.⁊ dixit Bald.in.l.
ſi ea.in prīnc.C.qui accuſa.nō poſ.ꝙ eo
ipſo ꝙ quis non vult comparere videt̃
de cauſa diffidere: ad quod alleg.gl.in
c.honoratus.lxxiiij.di.vbi eſt not.gloſ.
ad hoc.⁊ dixit Abb.in.c.j.in.iij.colū.de
186 indi.ꝙ † contumacia eſt peccatū mor-
tale vñ contumax dicit̃ infidelis.lxxxi.
di.c.ſi qui preſbyteri.⁊ maximū eſt pec
catū inobediētie vt in.c.ſciendū.xxx.q.
j.⁊ iſta refert Jaſ.in.d.l.j.§.fin.in fi.ff.ſi
187 quis iuſdicē.nō ob. ¶ † Tu etiā ad-
de vltra Jaſ.text.valde no.in.l.deſerto-
rem.in.§.in bello.j.de re milit.vbi di-
cit tex.in bello qui rempublicā a duce
prohibitā fecit aut mandata nō ſerua-
uit capite punitur etiā ſi res bene geſ-
ſerit.et gloſ.ibi dicit not.ꝙ magna eſt
virtus obedientie: ⁊ allegat plura iura
ad hoc: ⁊ ideo dixit gl.in.c.ꝙ culpatur.
xxiij.q.iiij.ꝙ lꝫ dñs in aliquo caſu pec-
cet precipiendo tamē nō peccat ſubdi-
tus obediendo: quod etiā dixit Cardi.
alexā.in.c.j.in.iiij.col.in tit. hic finitur
☞ lex.cora.in vſibus feu.(Uide Flo.in.
l.ſꝫ ⁊ loci.in.§.ſed ⁊ ſi quis.ff.fin.regū.)
⁊ facit etiā econtra: nā obediēs nō de-
bet puniri etiā ſi male facit.tex.eſt not.
in.l.libertorū.in fin.ff.de his qui no.in-
fa.vbi tex.dicit nā ⁊ qui obtēperauerit
venia dignus eſt ⁊c.⁊ ibi gl.no.ad hoc
188 illū text. † Et ſcias etiā ꝙ cōtumacia
ſemper interpretat̃ in id qđ eſt deteriꝰ
cōtumaci et vtilius aduerſario. Ita di
xit Bar.in.l.quādiu.la vlti.in.j.colū.in
verſi.venio ad vltimā gloſ.ff.de acqui.
here.ad qđ alle.l.de etate.§.qui tacuit.
ff.de interroga.actio.⁊.l.ij.§.ꝙ ſi actor.
189 verſic.ſi reus.C.de iura.calū. ¶ † Ad-
de etiā vlterius ꝙ cōtumax nō videt̃ ꝓ
rogare iuriſditionē ſm Inn.in.c.inno-
tuit.circa me.de eo qui furti.or.ſuſce.et
Bal.in.l.ſi qui ex cōſenſu.in.iij.col.ver
ſi.deinde nota.C.de epiſco.aud.⁊ habe
tur per Bal.in.l.j.ff.de iuriſdi.om.iu.et
per Alex.in.l.ij.ff.ſi quis in ius voc.nō
ie.⁊ per Bar.in.l.nō videt̃.ff.de iudi.et
ibi ꝑ Alexā.hoc eſt verū ſi iudex erat
oīno incōpetēs.ſed ſecus ſi ꝑ exceptio
nē ſm Bar.in.d.l.nō videt̃.et Bal.in.d.
l.ex cōſenſu.⁊ Alex.in.d.l.nō videtur.et
Inno.l.c.ꝓterea.de dilatio.⁊ in.d.c.in-
notuit.⁊ vide Bal.l.l.j.C.de iur.om.iu.
⁊ Ang.in.d.l.ij.ff.ſi qs in ius voc.nō ie.
190 ¶ † Ulteriꝰ ſcias ꝙ cōtumax in duo-
bus locis ⁊ cōdēnatus ꝑ eodē crimine
poterit cogi ſoluere vtraq; cōdēnatio-
nē ⁊ imputet ſibi quare hoc paſſus eſt:
ita no.dixit Bar.in.l.ſepulchri violati.
in fi.j.de ſepul.vio.de quo ibi ꝑ Alex.⁊
ꝑ Bal.in.l.j.in pe.col.ver.tertio q̄ro ⁊c.
vbi de cri.agi opor.et in.l.ſi pluribꝰ.ff.
de leg.j.⁊ in.l.pe.in.vij.col.C.de exce.rei
iu.et.d.Ant.in.c.de his.de accu. ¶ Nō

vlteri⁹ circa hãc materiã ɔ̃tumacie q̃ri
põt de quotidiana et vtili q̃õne que ſe
191 pẽſſime in facto cõtingit vez:†an ɔ̃tu
max poſſit cõdẽnari ſine alia citatione:
in quo glo.in.c.q̃ñ ɔ̃tra.extra de ꝓba.ꝛ
ibi Abb.ꝛ Jo.de imol.tenẽt ꝙ nõ.Sed
ſolũ poterit contra eum procedi ad cõ
demnationẽ expẽſarũ:quas fecit pars
pñs.Ita dicit Abb.in.d.c.q̃ñ ɔ̃tra.ꝛ ſe
remittit ad gloſ.in.c.querelã.in verbo
expẽſaꝝ.de ꝓcura.ꝛ ad dicta per eum
ibi:ꝛ in.c.cũ dilecti.de dolo ꝛ contu.ſed
do. Feli.in.d.c.q̃ñ contra.in.viij.col.in
hoc vltra Abb.allegat glo.idẽ tenentẽ.
in.c.honoratus.in verbo tot ſcriptis.
lxxiiij.diſt.ꝛ gl.in.c.de illicita.in verbo
perẽptorio.poſt me.xxiiij.q.iiij.et gloſ.
ij.in.c.j.de dolo ꝛ ɔ̃tu.in.vj.ꝛ Bar.Bal.
et Ange.in.l. ſancimus.C. de iudic.et
Barto.in.l.contumacia.ſ.in hoc titu.et
Bar.ꝛ Jo.de imo.in.l.q̃ ante calendas.
ſ.de verꝰob.ꝛ Spec.ꝛ Jo.an.in ti.de ci
tatione.in.§.viſo.in verſi.ſed q̃d ſi tres.
et Ange.in.l.ij.C.de anna.except.ꝛ do.
An.poſt Innoc.in.c.finẽ litibus.in.iij.
col.de dolo ꝛ cõtu.ꝛ Spec.in tit.de ex
pẽſis.§.j.verſi.ſed queriẽ q̃ñ ꝑſtãde ꝛc.
et iſta adduxi.in.l.patre vel marito.in
vj.col.ver.vlterius ſcias ꝛc.ſ.de q̃õ.vbi
examinaui hãc q̃õnẽ ꝛ hãc partẽ ꝙ cõ
tumax nõ poſſit mulctari ſine noua ci
tatione vt veniat ad ſe defendendũ ne
cõdẽnetẽ ꝓpter ſuã ɔ̃tumaciã.ꝛ hoc fir
mauit expreſſe Bar.in.l.ij.vlt.col.verſi.
ſed quero.ſ.ſi q̃s in ius voc.non ie.vbi
dicit ꝙ nõ põt talis cõtumax a iudice
mulctari ſine noua citatione:ꝛ dicit ꝙ
debet ſibi ſtatui terminus ad faciendũ
ſuã excuſationẽ ſiue defenſionẽ:et hoc
ꝑ illũ tex.de quo etiã ꝑ Alex.poſt Bar.
in.l.j.ſ.ſi quis iuſdi.nõ obtẽpera.et ibi
in illa.l.j.in princ.in vlt.colũ.vide oĩno
Iaſ.no.loquentẽ:et iſta opĩ mihi videẽ
☞ cõſona iuri ꝛ equitati. (Uide Alex.
in cõſi.ccxij.incip.ponderatis.iij.col.in

plura:nã in dubio q̃s nõ pſumitẽ con
tumax ꝛ inobediẽs ſuperiori q: contu
macia eſt delictũ:vt dixi.ſ.l.omne deli
ctũ.§.contumacia.ſ.de re mili.ꝛ habeẽ
per gloſ.in.l.filius.ſ. de interro.act.et
in.c.qui reſiſtit.xj.q.iij.et in.c.ſi q̃s.de
malo.ꝛ obe.ꝛ habeẽ per gloſ.in.c.ex li
teris.de cõſti.et latius per do.Maria.
ſoci.in.c.veniens.in.lvj.col.in repe.ſua
192 extra de accuſa.†Et ideo videmus ꝙ
per ſolũ iuramẽtũ excuſatẽ quis a cõtu
macia ſm gl.no.in.c.vnico.in gl.fi.iiij.
q.v.quam refert ꝛ ſequitẽ ad hoc Fede.
de ſenis in cõſi.ſuo.cxiiij.inci.ſup pun
cto ꝛc.De q̃ dixi ego in repe.mea rub.
C.de proba.in.xxix.col.in verſicu.incip.
☞ itẽ infirmitas ꝛc. (Uide in repto.meo
in litera.B.in.xij.chart. in primo.not.)
Quinimo dixit glo.no.in.l.ex cõſenſu.ſ.
de app.ꝙ citatꝰ qui nõ cõparuit excu
ſatẽ a contumacia ſi dicit citationẽ mi
ſiſſe obliuioni vel nõ cõparuiſſe q: non
193 credebat iudicẽ ita feſtinare ꝛc.†Pro
qua glo.optime facit illud q̃d dicitẽ vez
ꝙ quelibet iniuſta cã dũmodo colora
ta excuſat a dolo.vt dixit gloſ.in.l.pla
giũ.la.ij.ſ.de plagia.et glo.in.l.vnica.§.
fi.ſ.ſi quis iuſdi.non obtẽpe.et in.l.ſa
tis pene.ſ.de in ius voc.et in.l.j.C.vbi
cã ſtat.ꝛ in.l.j.in fi.ſ.de abigeis.et in.l.
nõ põt dolo carere.ſ.de reg.iur.de quo
etiã habetẽ ꝑ Alex.in conſi.ſuo.ccxj.in
cip.viſis ꝛ diſcuſſis ꝛc.in vlti.colũ.ꝛ in
conſi.ſuo.cccclxxiiij.incip.viſa ꝛc.in.iij.
col.ꝛ in cõſi.lxxiij.incip.nõ puto.in pe
nul.col.in.j.volu.ꝛ in eo.volu.in conſil.
xcij.inci.perſpectis.in pe.col.ꝛ ꝑ Lud.
ro.in cõſi.ſuo.cl.incip.in propoſita.ꝛ in
conſil.ccxxiiij.inci.iſta captura ꝛc.De
quo etiã dixi in.c.ij.circa med.extra de
homi.et in repe.mea.l.fi.in.xxx.char.C.
de ꝓba.de quo etiã ꝑ do.Feli.in.c.ſi q̃s.
in vlti.col.de malo.ꝛ obe.et per Cepo.
in cõſil.ſuo.viij.circa fi.et ꝑ do.Philip.
[illegible]

ad morte:vide q̄ dixi in.l.de minore.in prin.in vlti.col.verſi.⁊ an valeat ſtatu⸗
194 tū.j.de qō.¶†Quero vlteri⁹ de alia not.qōne q̄ ſepiſſime occurrit ⁊ in cau ſis ciuilib⁹ et criminalib⁹ vez quidam Petrus Joānis citaꝛ et in citatione dr Petr⁹ Martini citeꝛ ⁊c.An talis cita⸗ tio arctet eū ad cōparēdū adeo ꝙ ſi nō cōparet dicaꝛ cōtumax ⁊ iura loquen⸗ tia de cōtumace ſeu de cōtumacia ha beāt locū cōtra eū:in quo dicas ꝙ non diciꝛ cōtumax ſm Bar.in.l.in teſtamē⸗ to.ſ.de conditio.⁊ demō.⁊ in.l.demon⸗ ſtratio falſa.in.vi.col.verſi.ſexto quero quid in iudicijs ⁊c.eo.titu.⁊ Bald.in.l. hac cōſultiſſima.in.ij.col.verſic.itē vbi obſcuritas ⁊c.C.qui teſta.facere poſ.et Bal.in.l.j.ſ.de lib.⁊ poſthu.De quo ēt vide Bal.in.§.eū quē temere.ſ.de iudi. ⁊.D.Cardi.in cle.ij.in.v.no.vt lite pēdē.
☞(Uide Alex.in cōſi.cviij.inci.viſa.in vij.vol.)Et ideo qñ aliqs amicus me⁹ citatur alio nōie q̄ ipſe vocet facio qd ipſe cuſtodit diligenter cedulā citatio nis vt eam poſſit ſemper oſtēdere quali⸗ ter in ea nō cōtinebaꝛ nomē ſuū ex quo ipſe nō cōparuit.Et ideo merito geſta ꝯtra eū non nocent ei qd eſt no.Et tene menti qd licet notarius cauſe in actis ſcripſerit talis citat⁹ ⁊c.per hoc tamen nō ꝓbatur citatio ipſi⁹ niſi aliter con⸗ ſtet de tali citatiōe.Jta dicit Bal.in.l. ſi.in vlti.colū.in verſic.quero caueꝛ in actis ⁊c.C.de re iudi.et in auē.ſi q̄s in aliquo.in.iij.col.in verſi.⁊ idem dico in citatiōe.C.de eden.Pro quo facit qd di⸗ xit Abb.in ꝯſi.ſuo.xcij.incip.in Chriſti nomine ſn̄iam latā ⁊c.in vlt.col.Et fa⸗ ciunt optime ad predicta que ego late dixi.in.l.j.in.§.ſi q̄s dicatur.in.ij.et.iij.
195 colū.infra de q̄ſtio.¶†Ulterius ſcias ꝙ licet q̄s ſit cōtumax tamē iudex etiā delegatus pōt facere ei gratiā expectā do eū in die ſequēti:nec pars aduerſa pōt ei ꝯtradicere:qꝛ ipſe iudex vtiꝛ ptā te ſibi a lege tradita.Jta dixit glo.Bal. Barb.in.c.ꝯſuluit.de offi.deleg.ꝙ dicit
196 ibi Bal.eſſe no.dignū.†Et idem dixit Bal.in.l.⁊ poſt edictū.in princ.ſ.de iu⸗ di.vbi dicit not.ꝙ poſt peremptorium emanatū iudex de benignitate pōt ci⸗ tare vna alia citationem ſubdit ꝙ ſimi le dicunt Canoniſte.ſ.ꝙ iudex pōt ꝯtu⸗ macē expectare de benignitate ſi vult ⁊ nō cōfeſtim fulminare ſententiam.vt extra de offi.deleg.c.cōſuluit.⁊ not.in⸗ ſti.de verb.ob.§.j.¶Dicit poſtea ipſe Bald.hoc aūt preſumo eoipſo ꝙ iudex nō ꝓnūtiauit ſed diſtulit vt videaꝛ ex⸗ pectaſſe de benignitate vt valeat ſnīa tanq̄ lata in termino expectationis.et hoc dicit ipſe Bald.habuiſſe de facto
☞(Uide.ſ.in.xij.col.poſt med.)⁊ faciūt etiā ad predicta q̄ dixit Pet.de anch.in cōſi.ſuo.ccxi.inci.inter ꝯ ⁊c.quaſi ꝑ totū ⁊ faciūt optime dicta per me in.l. qōnis modū.in.v.col.in princ.j.de qō.
197 ¶†Ultimo pro nunc ſcias ꝙ contu⸗ max nō audiꝛ niſi refectis expenſis.vt in.l.ſancimus.C.de iudic.et habeꝛ in.c. qñ frequēter.§.in aliis.extra.vt lite nō cōteſt.⁊ in.§.oēm.⁊ ibi Ang.in auē.de li tigio.⁊ in auē.qui ſemel.C.qūo ⁊ qñ iu⸗ dex.Refectis aūt expēſis audiꝛ non tn̄ etiā tūc audiꝛ opponēdo exceptiones peremptorias ſm Jnno.in.c.preterea. de dilatio.⁊ Ang.in.l.peremptorias.C. ſentē.reſcin.nō poſ.qd dictū pro valde not.refert ⁊ ſequitur Ange.de are.in.§. appellanꝛ.in.iij.colum.inſti.de except. An aūt contumax refectis expēſis ad⸗ mittaꝛ ad opponēdū cōtra ꝓceſſum iā factū vide late ꝑ Jaſ.in.d.l.ſancimus. in pe.col.verſi.ſeptimo q̄ro ⁊c.C.de iu⸗ dic.Jtē in materia expēſaꝝ reficiēdaꝝ
198 ꝓpter cōtumacē.¶Scias ꝙ cōtuma ci pōt denegari iuriſditio et audientia donec actualiter ſoluat expēſas ſm Jaſ.in.d.l.ſancim⁹.in ver.ſcdo nota ⁊c. C.de iudic.ꝑ quo ſcdm eū facit glo.not. in.l.ſed ſi ꝑ pretorē.in.§.ſed ſi decetero. ſ.ex qui.cau.maio.⁊ dicit Jaſ.vbi.ſ.ꝙ predicta ſunt intelligēda nō ſolū in il la cā:ſed etiā in oī alia cā quā hꝫ ipſe cōtumax cū oīb⁹ alijs perſonis coram codē iudice.Jta dixit Bald.ſm eū.in.l. conſentaneū.C.qūo et qñ iud.in.v.colū. in ver.deinde ad euidentiā ꝑmitto ⁊c. vbi reputat hoc not.dignū et idē tenet idē Bald.ſcdm eū.in.c.ſi.extra de mu⸗ tu.peti.⁊ in.c.cum veniſſent.in.iij.colū. de iudic.⁊ in.c.grauis.in.vij.colū.in ſi.

de reſtitu.ſpol.limitat th.d.Iaſ.vbi.ſ.
predicta nō hēre locū in arbitro q̄ pro-
pter ꝯtumaciā nō pōt denegare audiē
tiā:qḋ dicit voluiſſe Ludo.rom̄.in.l.i.in
199 pe.colū.ſ.de arbi. ¶ †Itē etiam dicit
Iaſ.vbi.ſ.ꝙ arbiter non pōt mulctare
contumacem ſicut ordinarius ſm glo.
in.l.non ex omnibus.in prin.ſ.de arbi.
intelligendo vt ibi per Barto.ꝛc.Item
iſtam regulam ꝙ contumax non audi
tur niſi refectis expenſis intellige ha-
bere locum etiam in minore contuma
ce qui minor etiam nō auditur niſi re-
fectis expenſis ſm Bart.in.l.ſi finita.
in.§.ſi forte.ſ.de dā.infec.et an ex con-
tumacia tutoris vel curatoris reficiā-
tur expenſe per pupillū an per ipſum
adminiſtratorem ponit Barto.in.l.con
tumacia.j.in hoc tit.ꝛ in.l.i.§.ſi ꝓcura-
tor.in vlti.col.ſ.ſi quis ius dicenti nō
200 obtempera. ¶ †Item ſcias etiam ꝙ
hec regula habet locum nedum in reo
citato:ſed etiam in actore citante:quia
ſi poſtea ſe abſentaret et eſſet cōtumax
non audiretur niſi refectis expenſis:ꝛ
fortius ꝓcederet in actore citante q̄
in reo ſm Bal.Cy.Sali.ꝛ Paul.de ca.
in.d.l.ſancimus.vbi Iaſ.adducit bonā
rationem pro hoc. ¶ Item etiā ſcias
ꝙ contumax non auditur niſi refectis
integris expēſis. Nam ſi ſoluiſſet om-
nes expēſas excepto vno nummo nō
audiretur ſm Bald.in.c.conquerente.
in.j.colum.de reſti.ſpolia. ¶ Et ſcias
etiam ꝙ hec regula expenſarum ha-
bet locum etiam in cauſis criminali-
bus quando proceditur per denuntia
tionem vel accuſationem. Nam ſi de-
nuntiās vel accuſans eſt cōtumax nō
auditur niſi refectis expēſis:ita tenet
Cy.in.d.l.ſancimus.in.xv.q.ꝛ Sali.in
xl.ꝛ in.l.ſeueritatis.C.de excuſa.tuto.ꝛ
in.l.i.C.de ſumpti.recup.lib.x.ꝛ iſta om
nia ponit Iaſ.in dicta.l.ſancimus.in
ij.iij.ꝛ.iiij.col.vbi etiam alia plura no-
teriam contumacie que omittere ſta-
tui ne ſim prolixior:et ſimiliter potuiſ-
ſem alia q̄ plura adducere ſuperius
circa materiam citationis:ſed ſolum
adduxi ſupraſcripta que mihi viſa ſūt
vtiliora et digniora et magis practica-
bilia ceteris. Alia etiam videre pote-
ris per do.Maria.ſoci.in ſepius alle-
gata ſua repeti.rubri.extra de dilatio.
et per Barb.in reperto.ſuo.in verbo ci
tatio per totū. ¶ Quare omiſſo.§.qui.
apud huius legis ſtatui p̄ſenti repeti-
tioni et opuſculo finem imponere gra
tias innumeras ꝛ immortales Agens
piiſſimo ac benigniſſimo Deo:eiuſq̄
glorioſiſſime matri:necnon btō Fran
ciſco aduocato meo. Et iſta addantur
aliis operib⁹ ſudorib⁹ laboribus vigi
liis ꝛ lugubrationibus meis cōtinuis
in quibus continue verſor.Vale th et
piiſſime remuneratus:ex ſtudio meo
Bononie.Die vltimo Iunij.1518.

¶ Hic finis adeſt repetitioni.l.de vno-
quoq̄.ff.de re iudi.Edite per me Hip-
polytum de Marſiliis.I.U.doctorem.

¶ In excellētiſſimi preceptoris laudē
operiſq̄ cōmendationē Thomei Cul-
pani Veronenſis carmen.

Qui populis dant iura premit quos
turba clientum.
Quiq̄ iuuāt pēſo ꝯſilio innocuos:
Hippolyto referant grates et multa
precentur.
Marſilio bonaq̄ tale op⁹ ediderit:
Cui nequeat longeua etas aut liuor
obeſſe:
Qḋ neq̄ putre ſitu rodit lera tinea
Nāq̄ opus hoc in ſe cōprehendit plu
rima ſcitu.
Digna necvſq̄ ħ ad tpa lecta alios
Auctor et in patria inuidia eſt vbi ma
xima aſillum.

